

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

V105285

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบการวาดภาพ
ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนด่านขุนทด
จังหวัดนครราชสีมา

นิตยา หงษ์ขุนทด

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

วัน เดือน ปี..... 4 FEB 2015

เลขทะเบียน..... 258973

เลขเรียกหนังสือ

วน

373.246

น 578ค

2555

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาดนตรี

ปีการศึกษา 2555

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

**THE LEARNING ACHIEVEMENT THROUGH CLASSICAL
MUSIC WITH PICTURE DRAWING FOR MATHAYOMSUKSA 2
STUDENT, DANKHUNTHOD SCHOOL,
NAKHONRATCHASIMA PROVINCE**

NITTAYA HONGKHUNTHOD

**A thesis submitted in partial fulfillment of the requirements
for Master of Arts Program in Music
Academic Year 2012
Copyright of Bansomdejchaopraya Rajabhat University**

ชื่อเรื่อง

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้เพลงกลาสสิก
ประกอบการวาดภาพ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา

ชื่อผู้วิจัย

นิตยา หงษ์ขุนทด

สาขาวิชา

ดนตรี (ดนตรีศึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์ ดร.มนัส วัฒนไชยยศ

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้ช่วยศาสตราจารย์บรรจง ชลวิโรจน์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาอนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักคุณครูคิดปศาศตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา ดนตรีศึกษา

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

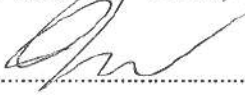
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารีวรรณ เอี่ยมสะอาด)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.โกวิท ชันศิริ)

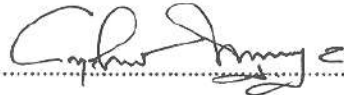
กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.มนัส วัฒนไชยยศ)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์บรรจง ชลวิโรจน์)

กรรมการ

(อาจารย์อนุรักษ์ บุญแจะ)

กรรมการและเลขานุการ

(อาจารย์ระพันธ์ อ่อนเถื่อน)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ชื่อเรื่อง	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบการวาดภาพ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา
ชื่อผู้วิจัย	นิตยา หงษ์ขุนทด
สาขาวิชา	ดนตรี
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	รองศาสตราจารย์ ดร.มนัส วัฒนไชยยศ
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์บรรจง ชลวิโรจน์
ปีการศึกษา	2555

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบการวาดภาพ
ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 2 ห้องเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็น แบบทดสอบวัด
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ แบบประเมินวัดผลสัมฤทธิ์การวาดภาพ และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนโดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบการวาดภาพของ
นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมาสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05

คำสำคัญ : ดนตรีคลาสสิก, การวาดภาพ, ดนตรีคลาสสิกประกอบการวาดภาพ, โมสาร์ทเอฟเฟกต์

Title **The Learning Achievement through Classical Music with
Picture Drawing for Mathayomsuksa 2 Student,
Dankhunthod School, NakhonRatchasima Province**

Author **Nittaya Hongkhunthod**

Program **Music**

Major Advisor **Associate Professor Dr.Manat Wattanachaiyot**

Co-Advisor **Assistant Professor Banjong Chonwiroj**

Academic Year **2012**

ABSTRACT

The purpose of this research was to study the learning achievement through classical music with picture drawing for Mathayomsuksa 2 student, Dankhunthod School, Nakhon Ratchasima Province. The sample included 2 classrooms of secondary students at Dankhunthod school. The research instruments consisted of achievement test and achievement evaluation. Data was statistically analyzed in percentage, mean score, standard deviation, and t-test.

The finding revealed that the learning achievement after using classical music with picture drawing for Mathayomsuksa 2 student, Dankhunthod school, Nakhon Ratchasima Province was higher at .05 level of significance.

Keywords: Classical music, Classical Music Complementary Drawing, Mozart Effect

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจากการให้คำปรึกษา และ
ข้อเสนอแนะ ตลอดจนการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในด้านต่างๆ ของอาจารย์ รศ.ดร. โกวิทช์ จันทร์ศิริ
ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ รศ.ดร.มนัส วัฒนไชยศ กรรมการ อาจารย์ ผศ.บรรจง
ชลวิโรจน์ กรรมการ อาจารย์อนุรักษ์ บุญแจ่ม กรรมการ และอาจารย์จรัสพันธ์ อ่อนเดือน กรรมการ
และเลขานุการ ที่ทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ
เป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณาจารย์ ภาควิชาดนตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สาขาวิชา
ดนตรี(ดนตรีศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาให้คำแนะนำ
อบรมสั่งสอนถึงวิธีการกระบวนการที่จะ ได้มาซึ่งความรู้อันเป็นประโยชน์ต่อการทำวิทยานิพนธ์ รวมทั้ง
กำลังใจ ห่วงใยมาโดยตลอดและขอกราบขอบพระคุณคณะผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์
ให้คำปรึกษาและเสียสละเวลาในการตรวจสอบ แนะนำแนวทางปรับปรุงเครื่องมือในการทำวิจัยทุก
ขั้นตอน ขอขอบคุณผู้อำนวยการและคณะครู โรงเรียนด้านขุนทด ที่อำนวยความสะดวกและอนุญาตให้ใช้
สถานที่ รวมถึงนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทำวิจัย ซึ่งให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณพี่ๆ และเพื่อนๆ ดนตรีศึกษา ภาควิชาพิเศษ สถาบันบริการสารสนเทศทางวิชาการ
ราชพฤกษ์(นครราชสีมา) รุ่น 1 ทุกคน ที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจที่ดีเสมอมา ทำให้
วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

สิ่งสำคัญยิ่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ครอบครัว หงษ์ขุนทด ทุกคน ที่ให้การสนับสนุน
ในทุกๆ ด้านและคอยเป็นกำลังใจ ห่วงใย ให้ความรักดูแลมาโดยตลอด รวมถึงพี่น้องและคนรอบข้าง
ที่เป็นกำลังใจจนทำให้ผู้วิจัยสำเร็จการศึกษา คุณประ โยชน์อันเกิดจากวิทยานิพนธ์นี้ ขอมอบแก่
ผู้แม่พระคุณและบุคคลที่ผู้วิจัยรักและเคารพทุกท่าน

นิตยา หงษ์ขุนทด

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
กรอบแนวคิดในงานวิจัย.....	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
ดนตรีและสุนทรียะทางดนตรี.....	7
ดนตรีคลาสสิก.....	16
โวล์ฟกัง อะมาเดอุส โมซาร์ท	31
โมซาร์ท เอฟเฟกต์	37
ทัศนศิลป์.....	43
การนำดนตรีคลาสสิกมาบูรณาการกับการเรียนการสอนศิลปะกับเด็ก.....	53
การประเมินผลงานศิลปะ.....	55
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	63

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	70
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	70
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	71
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	75
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	79
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	83
ความน่า.....	83
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	83
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	94
สรุปผลการวิจัย.....	95
อภิปรายผล.....	99
ข้อเสนอแนะ.....	102
บรรณานุกรม.....	105
ภาคผนวก.....	108
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....	109
ภาคผนวก ข หนังสือราชการ.....	111
ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์เครื่องมือ.....	115
ภาคผนวก ง เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย.....	121
ภาคผนวก จ สำเนาใบตอบรับการตีพิมพ์บทความและบทความ.....	143
ภาคผนวก ฉ สำเนาประกาศนียบัตรภาษาอังกฤษ.....	151
ประวัติผู้วิจัย.....	153

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ตัวอย่างแสดงรายการประเมินผลงานศิลปะเด็ก.....	61
2	เกณฑ์ประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วาดภาพ โดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบ.....	74
3	ระยะเวลาการดำเนินการทดลอง	77
4	ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียนกลุ่มทดลอง จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวาดภาพ โดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบ	83
5	ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียนกลุ่มทดลอง จากแบบประเมินวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวาดภาพ โดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบ	84
6	ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียนกลุ่มควบคุม จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวาดภาพ โดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบ	84
7	ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียนกลุ่มควบคุม จากแบบประเมินวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวาดภาพ โดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบ	85
8	ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียนกลุ่มควบคุมและ กลุ่มทดลองจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวาดภาพ.....	85
9	ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียนกลุ่มควบคุมและ กลุ่มทดลองจากแบบประเมินวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวาดภาพ.....	86
10	ผลการวิเคราะห์ค่าร้อยละของแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการเรียนรู้วาดภาพ	86
11	ผลการวิเคราะห์ค่าร้อยละของคะแนนในแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวาดภาพ	87
12	ผลการวิเคราะห์ค่าร้อยละของคะแนนในแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวาดภาพ	88
13	ผลการวิเคราะห์ค่าร้อยละของคะแนนในแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวาดภาพ	89
14	ค่าร้อยละของการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวาดภาพโดยใช้ดนตรีคลาสสิก ประกอบ 3 กิจกรรม ด้านความรู้.....	90
15	ค่าร้อยละของการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวาดภาพโดยใช้ดนตรีคลาสสิก ประกอบ 3 กิจกรรม ด้านทักษะ.....	90

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่	หน้า	
16	คำร้อยละของการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวาดภาพโดยใช้คนตรีคลาสสิก ประกอบ 3 กิจกรรม ด้านเจตคติ.....	91
17	ผลการวิเคราะห์คำร้อยละของคะแนนในแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วาดภาพทั้ง 3 กิจกรรม แยกเป็นรายชื่อ.....	91

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
2	โวล์ฟกัง อะมาเดอุส โมซาร์ท (Wolfgang Amadeus Mozart).....	31
3	Leopold (พ่อ) Nannerl (พี่สาว) และ Wolfgang Amadeus Mozart.....	32
4	โมซาร์ทในวัยเด็ก.....	32
5	เมือง (สีฟ้า) ที่โมซาร์ทเดินทางไปแสดงคอนเสิร์ตและผลงาน.....	33
6	St. Michael's Square ในกรุงเวียนนา.....	34
7	อนุสรณ์โมซาร์ทที่กรุงเวียนนา.....	35
8	Mozart's sketches.....	37

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ดนตรีมีส่วนเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของมนุษย์ โดยไม่จำกัดเพศ วัย ระดับการศึกษา หรือฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ดนตรีสำหรับบางคนอาจมีวัตถุประสงค์ เพื่อผ่อนคลายความตึงเครียด เพื่อความซาบซึ้งไปกับอารมณ์ของบทเพลง ในชีวิตประจำวันของเราเต็มไปด้วยจังหวะและทำนอง เพลงมากมาย ดนตรีเสียงเพลงมีความผูกพันต่อมนุษย์อย่างมาก เริ่มตั้งแต่ทารกในครรภ์มารดา เมื่อได้ยินเสียงดนตรีจะมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อเสียงดนตรี ขึ้นอยู่กับความดังค่อย เสียงสูงต่ำ และจังหวะของดนตรี และเมื่อทารกคลอดออกมาจากครรภ์มารดาแล้วนั้น ทารกจะรู้สึกเปล็ดเปล็นขึ้นชมและแสดงความพอใจจากการได้ยินเสียงขับกล่อมของมารดา อาจกล่าวได้ว่า เพลงเป็นศิลปวัฒนธรรมที่มีคุณค่าของคนทุกชาติ เป็นสื่อภาษาสากลที่ทั่วโลกจะเข้าใจกันได้โดยไม่มีกำแพง ไม่เลือกเชื้อชาติ วรรณะ อายุ เพลงจึงเป็นสื่อในการสร้างสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ เพลงถือเป็นขบวนการในการสื่อภาษา เป็นส่วนหนึ่งของชีวิตที่มนุษย์ยอมรับโดยไม่รู้ตัว ดังที่ (เรณู โกษิณานนท์, 2540, น.112) กล่าวว่า เพลงเป็นสิ่งจรรโลงใจทำให้บุคคลเกิดอารมณ์ คล้อยตามได้ง่ายที่สุด เพลงเป็นสื่ออย่างหนึ่งที่ช่วยให้มนุษย์มีความสุข ความรื่นเริง สนุกสนานเปล็ดเปล็น เพลงมีอิทธิพลต่อสภาพร่างกาย อารมณ์ และความรู้สึกในการทำงานเดียวกัน เบอร์นาร์ด (Bernard, 1970, p.16) กล่าวว่า เพลงจะช่วยลดความเหนื่อยล้าทางจิตใจ ลดความตึงเครียดเพลง เป็นเครื่องมือในการสร้างอารมณ์ที่ดี ทำให้เกิดความซาบซึ้ง และนำไปสู่การอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ อย่างมีความสุข ลอช ชูติกร (2537, น.20) ได้กล่าวถึงเพลงกับเด็กเล็กว่า โดยธรรมชาติเด็กสนใจเพลงและดนตรีตั้งแต่เล็กๆ จะสังเกตได้จากพฤติกรรมแสดงความพอใจ เช่น ใช้ช้อนเคาะ โตะ เคาะจาน และทำเสียงสูงๆ ต่ำๆ บางครั้งก็เลียนเสียงเพลงที่ได้ฟังจากวิทยุ โทรทัศน์ เทป และทำท่าทางประกอบไปด้วย ปฏิกิริยาที่เด็กเล็กมีต่อเพลงขึ้นอยู่กับวัยของเด็กประเภทของเพลง ความไพเราะและอารมณ์ร่วมของเด็กในขณะนั้น บางคนชอบและแสดงความรู้สึกด้วยการนั่งฟังได้อย่างเปล็ดเปล็นเป็นเวลานาน บางคนแสดงออกด้วยการเคลื่อนไหว บางคนแสดงออกด้วยการร้องเพลง แต่ที่ทุกคนแสดงออกเหมือนกันก็คือ มีใบหน้าที่ยิ้มแย้ม มีท่าทางที่แสดงถึงความสุข ความพอใจ จึงกล่าวได้ว่า เพลงมีอิทธิพลต่อชีวิตเป็นอย่างยิ่ง เพลงมีบทบาททางอารมณ์ความรู้สึกของมนุษย์ทุกเพศ

ท่วงทำนองเป็นสื่อการสอนที่เหมาะสมที่สุดสำหรับผู้เรียนซึ่ง อีเซน (Esen, 1990, p.1-2) กล่าวว่าเพลงช่วยเร้าความสนใจ กระตุ้น ให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจ สร้างบรรยากาศห้องเรียนที่ดี

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 จัดสาระการเรียนรู้ดนตรีไว้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะที่มุ่งเน้นการส่งเสริมการพัฒนาให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มีจินตนาการทางศิลปะชื่นชมความงาม มีสุนทรียภาพความมีคุณค่า ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์โดยได้กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ คุณภาพผู้เรียนตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ และให้ความสำคัญต่อสาระดนตรีในมิติที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของชีวิต เพราะเสียงดนตรีสามารถกระตุ้นการทำงานของสมองและระบบต่างๆ ของร่างกายและนอกจากนั้นหลักสูตรยังได้เน้นให้มีการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ดนตรีนับว่าเป็นวิชา ที่สามารถนำไปบูรณาการเข้ากับสาระวิชาอื่นๆ ได้ดี โดยการใช้ประกอบการจัดกระบวนการเรียนการสอนดังงานวิจัยของ นัยพินิจ คุชภักดี และ นิตยา คุชภักดี (2542) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการนำดนตรีมาช่วยพัฒนาสมองของเด็ก พบว่า พัฒนาการทางสมองของเด็กสามารถกระตุ้นด้วยดนตรีคลาสสิก ทำนองและจังหวะที่ซับซ้อนช่วยกระตุ้นการทำงานของสมองส่วนที่รับผิดชอบการคิดวิเคราะห์เหตุผลเชิงความสัมพันธ์ (Spital -Tempeoral Reasoning) ซึ่งมีผลต่อการเรียนวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ สอดคล้องกับยูเรนัส (2542) ที่กล่าวว่า ดนตรีคลาสสิกช่วยให้มนุษย์สามารถใช้เหตุผลทางนามธรรมได้สูงขึ้น และยังส่งผลดีต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ด้วย อริยะ สุพรรณเกษัช (2545) ได้จัดโครงการพัฒนาศักยภาพสมองและคลื่นสมองด้วยคลื่นเสียง พบว่า เด็กปฐมวัยมีสมาธิในการเรียนดีขึ้นและครูประจำชั้นควบคุมห้อง ได้ง่ายขึ้น เด็กมีเหตุผลมากขึ้น และหากเพิ่มระยะเวลาใช้ดนตรีในระยะยาว จะช่วยลดจำนวนเด็กที่หลับช้าและไม่หลับในระดับ 100% ฟรานซิส โรเซอร์ (Frances Rauscher) ในปี 1993 ได้ทดลองเรื่อง The Mozart Effects พบว่าเพลงคลาสสิกสามารถเพิ่มพูนความทรงจำและเพิ่ม ความเฉลียวฉลาดทางปัญญาได้ (อริยะ, 2548)

อย่างไรก็ตาม ดนตรีมีหลายประเภทดนตรีหนึ่งที่นิยมใช้ในปัจจุบัน คือ ดนตรีคลาสสิก เพราะดนตรีคลาสสิกเปรียบเสมือนงานวาดภาพที่มีความงดงามมากๆ เพียงแต่งานนั้นเรามองเห็นไม่ได้ด้วยตาเปล่า เสียงดนตรีสามารถส่งเสริมพัฒนาทางอารมณ์ เสริมสร้างความคิด จินตนาการ ช่วยกระตุ้นให้มีการแสดงออกในงานสร้างสรรค์ (เลิศอนันตะ, 2518, น.129) ดังที่ นัยพินิจ และ นิตยา คุชภักดี (2542) กล่าวว่า ดนตรี มีคุณลักษณะหลายประการ โดยเฉพาะดนตรีคลาสสิกที่มีเสียงสูงต่ำ และ จังหวะต่อเนื่อง การเปิดเพลงให้เด็กฟังทำให้เขาแยกแยะเครื่องดนตรี เครื่องเป่า ซึ่งเป็นเรื่องของวาดภาพในสมองซีกขวา และยังได้สังเกตความถี่ ความห่างของจังหวะเพลง ซึ่งเป็นเรื่องของกาลานวณในสมอง ซีกซ้าย งานวิจัยอีกชิ้นหนึ่งให้เด็กฟังเพลงแล้วลองทำเลข พบว่า เด็กจะทำเลขได้ดีกว่ากลุ่มที่ไม่ได้ฟังเพลง นอกจากนั้นเด็กที่ฟังเพลงบ่อย ๆ จะไวต่อคลื่นเสียงต่าง ๆ ทำให้เด็กเรียนดนตรีได้ดี และสุขภาพจิตดีด้วย ดังงานวิจัยเกี่ยวกับ The Mozart Effect

ดนตรีคลาสสิกทางเลือกใหม่ของการพัฒนาทักษะภาพสมองให้เกิดการเพิ่มพูนความทรงจำ และความเฉลียวฉลาดของ (อริยะ สุพรรณเกษย์, 2543) หลายปีที่ผ่านมา ได้มีการทดลองซึ่งได้แสดงให้เห็นว่าการฟังดนตรีคลาสสิกจะทำให้สามารถเพิ่มพูนความทรงจำได้ดี (อริยะ สุพรรณเกษย์, 2543)

จากการศึกษาการใช้เพลงประกอบการเรียนการสอนถือว่าเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาอย่างหนึ่งในวงการการศึกษาของไทย มีบทบาทสำคัญที่จะช่วยในการเรียนการสอนได้ทุกวิชา กิจกรรมเกือบทุกอย่าง นับได้ว่ามีดนตรีเข้าไปเกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อมเสมอ ดังเห็นได้จาก ณรุทธิ์ สุทธิจิตต์(2541) กล่าวไว้ว่า คนตรีช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการของเด็กช่วยพัฒนา ค้านการตอบสนองทางอารมณ์ ปัญญา ภาษา ร่างกาย ความเป็นเอกลักษณ์ ที่สำคัญที่สุด ดนตรีเป็นสิ่งที่ช่วยให้เด็กมีพัฒนาการทางด้านสุนทรียศาสตร์ สอดคล้องกับชัยณรงค์ เจริญพานิชย์กุล (2532, น.40) ที่ได้พูดถึงบทบาทของผู้ปกครองในการช่วยให้ลูกเรียนรู้วาดภาพไว้ว่าการจัดดนตรีให้เด็กฟังบ่อย ๆ จะช่วยให้เด็กมีประสบการณ์ทางการฟังและการแยกแยะ ได้ดีขึ้น เด็กจะเกิดความสุขไปกับเสียงเพลงจนสามารถสร้างความสัมพันธ์ระหว่างจังหวะของเสียงและลีลาของสีได้ (ชัยณรงค์ เจริญพานิชย์กุล 2532, น.40)

ในปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปะด้านของทักษะการวาดภาพ พบว่านักเรียนเมื่อเรียนทักษะพื้นฐานการวาดภาพไปแล้ว เมื่อลงมือปฏิบัติการวาดภาพสื่อความหมายและเรื่องราว พบว่าภาพที่ออกมาสื่อความหมายความคิดสร้างสรรค์ได้ไม่ชัดเจน เทคนิคการวาดภาพการร่างภาพ และการระบายสีภาพวาดไม่ค่อยสวยงาม แต่ถูกต้องตามหลักการจัดองค์ประกอบศิลป์ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ศึกษาค้นคว้าหาวิธีการสอนและสื่อการสอนเพื่อนำมาพัฒนาความสามารถและความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน โดยศึกษาจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยพบว่าดนตรีคลาสสิก สามารถนำมาใช้ในการสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอน เพื่อทำให้นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ มีสมาธิ อารมณ์ผ่อนคลาย กล้าแสดงออก และแสดงความคิดจินตนาการอย่างอิสระมีผลงานที่แปลกใหม่ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาผลงานการวาดภาพสื่อความหมายและเรื่องราว โดยเลือกเพลงคลาสสิก จากชุด มิวสิค ฟอรั เดอะ โมซาร์ทเอฟเฟ็กต์ (Music for the Mozart Effect) เพื่อนำผลการวิจัยมาพัฒนาการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น และนำไปประยุกต์ใช้กับวิชาอื่นๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบการสอนวาดภาพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้มุ่งศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบการวาดภาพ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา โดยเน้นศึกษาเปรียบเทียบผลการวาดภาพ โดยใช้เพลงคลาสสิกประกอบการวาดภาพ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา ที่กำลังศึกษาอยู่ใน ปีการศึกษา 2555 จำนวน 7 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 255 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในครั้งนี้ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย ด้วยวิธีการเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 2 ห้องเรียน ห้องละ 30 คน โดย ห้องที่ 1 เป็นกลุ่มควบคุม และห้องที่ 2 เป็นกลุ่มทดลอง

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

ทำการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 โดยใช้เวลาในการทดลองกลุ่มละ 10 ชั่วโมง สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมงติดต่อกัน เป็นเวลา 5 สัปดาห์

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น (Independent Variable) ได้แก่ การเรียน โดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบการวาดภาพ
2. ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการวาดภาพ โดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ได้ทราบถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบการวาดภาพ
2. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอน โดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบการเรียน ต่อครูผู้สอนวิชาศิลปศึกษา และผู้ที่สนใจที่จะนำไปใช้สอนในรายวิชาอื่น ๆ ต่อไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้คำศัพท์บางคำในความหมายและขอบเขตจำกัด ดังนี้

1. ดนตรีคลาสสิก (Classical Music) หมายถึง เพลงบรรเลง ที่บรรเลงด้วยเครื่องดนตรีตะวันตก ประเภทเครื่องสาย (String-instruments) และ เปียโน(Piano) เป็นหลัก มีการเรียบเรียงขึ้นอย่างเป็นทางการ

ระบบและมีจังหวะลีลาของเพลงที่ซ้ำเร็ว สลับกันไป เพื่อถ่ายทอดความรู้สึกและประสบการณ์ต่าง ๆ ซึ่งเป็นการแสดงออกถึงสุนทรียภาพ ฟังแล้วทำให้รู้สึกได้ถึงความไพเราะ ชาบซึ่งกับความงามที่ไม่สามารถมองเห็นได้ด้วยตา แต่สัมผัสได้จากจิตใจและความรู้สึกนึกคิดดนตรีคลาสสิกที่ใช้ คือ ชุด "มิวสิก ฟอว์ เดอะ โมซาร์ท เอฟเฟกต์" (Music for the Mozart Effect)

2. การเรียนวาดภาพโดยใช้เพลงคลาสสิกประกอบ หมายถึง แผนการสอนวาดภาพ โดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบ มีจำนวน 5 แผน แผนละ 2 ชั่วโมงติดต่อกัน ประกอบด้วยสาระสำคัญ ตัวชี้วัด/จุดประสงค์ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล สื่อการเรียนรู้ โดยคัดเลือกเพลงคลาสสิกที่อยู่ในชุด "มิวสิก ฟอว์ เดอะ โมซาร์ท เอฟเฟกต์" (Music for the Mozart Effect) นำมาใช้ประกอบการเรียนรู้ ให้เหมาะสมกับผู้เรียนและเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนวาดภาพ โดยเปิดเพลงคลาสสิก ให้เสียงเพลงคลอในหูนักเรียนต่างๆ ตามความเหมาะสมในระยะเวลาที่ระหว่างที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการเรียนวาดภาพ

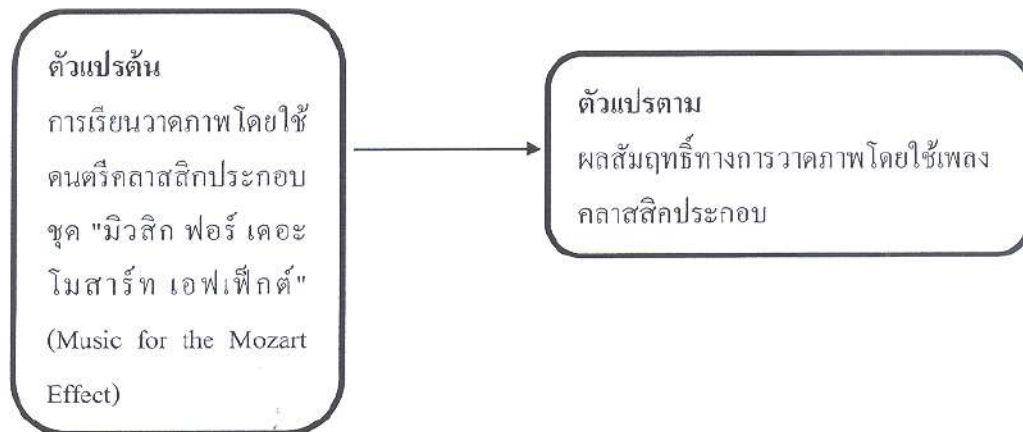
3. การเรียนวาดภาพโดยไม่ใช้เพลงคลาสสิกประกอบ หมายถึง การเรียนการสอนวาดภาพตามปกติโดยไม่ใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบ และปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการสอนชุดเดียวกับกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้เพลงคลาสสิกประกอบทุกประการ

4. ผลงานภาพวาดระบายสี หมายถึง ผลงานภาพวาดระบายสีเพื่อสื่อความหมายและเรื่องราว ที่เด็กแสดงออกทางการวาดภาพด้านเนื้อหา การจัดภาพ การถ่ายทอดภาพ การใช้สี และผลงานที่สะท้อนถึงจังหวะ ทำนองและอารมณ์เพลงจากการใช้เพลงประกอบการสอน

5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวาดภาพของนักเรียน ได้จากการตรวจผลงานด้านการวาดภาพของนักเรียน ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยอิงหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ รายวิชาทัศนศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง การวาดภาพสื่อความหมายและเรื่องราว

กรอบแนวคิดในงานวิจัย

กรอบแนวคิดของงานวิจัย เรื่อง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้เพลงคลาสสิกประกอบการวาดภาพ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัย ได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อ ดังต่อไปนี้

1. ดนตรีและสุนทรียะทางดนตรี
2. ดนตรีคลาสสิก
3. โวล์ฟกัง อะมาเดอุส โมซาร์ท (Wolfgang Amadeus Mozart)
4. โมซาร์ท เอฟเฟกต์ (The Mozart Effect)
5. ทักษะศิลป์
6. การนำดนตรีคลาสสิกมาบูรณาการกับการเรียนการสอนศิลปะกับเด็ก
7. การประเมินผลงานศิลปะ
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ดนตรีและสุนทรียะทางดนตรี

สุนทรียศาสตร์ มีความสำคัญต่อความชื่นชมในความงามของมนุษย์ ซึ่งสามารถปลูกฝังได้ด้วยสุนทรียศึกษา เพราะสุนทรียศึกษา (Aesthetic education) เป็นพื้นฐานของความสัมพันธ์ ทางทักษะความรู้และอารมณ์ เป็นความสามารถในการวิเคราะห์สิ่งที่แลเห็น ได้ยินสัมผัส ทั้งต่อผลงานศิลปะและการกระทำด้านศิลปะทุกแขนง เช่น นาฏศิลป์ การละคร ทักษะศิลป์ วรรณกรรม และดนตรี ผลที่ได้รับจากสุนทรียศึกษานั้นมีส่วนช่วยให้พัฒนาความสามารถเฉพาะตัวต่อศิลปะสูงขึ้น สุนทรียะทางดนตรีจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีการรับรู้ทางดนตรี ซึ่งการรับรู้ทางดนตรีจำเป็นจะต้องศึกษาถึงรายละเอียดของดนตรีในด้านต่างๆ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ และความซาบซึ้งดังต่อไปนี้

องค์ประกอบของดนตรี

วิรัช ชูสูงเนิน (2520) กล่าวถึงดนตรีว่ามาจากพื้นฐานที่สำคัญ 3 ประการ คือ

1. ความปรารถนาของมนุษย์ (Human Desire) เนื่องจากมนุษย์มีความต้องการความสุขทางใจดังที่กล่าวมาแล้ว ซึ่งได้แก่ สิ่งให้อ่อนหวาน นุ่มนวล และไพเราะ ดนตรีเท่านั้นที่จะให้สิ่งเหล่านี้ได้ มนุษย์จึงพยายามจัดหาสิ่งเหล่านี้ แม้แต่ใน โรงเรียนก็ยังจัดหาสิ่งเหล่านี้ด้วยเช่นกัน เพื่อจะ

ให้เด็กได้รับสิ่งที่เขาต้องการ และได้รับเฉพาะสิ่งที่ถูกต้องแทนที่จะได้รับเองจากภายนอก ซึ่งอาจผิดพลาดได้

2. จากพรสวรรค์ (Talent) ทุกคนมีพรสวรรค์เกี่ยวกับดนตรี เพียงแต่จะมีมากหรือน้อยแตกต่างกันเท่านั้น เมื่อทราบว่าพรสวรรค์ทางดนตรีมีอยู่ในทุกตัวทุกคนแล้ว ครูต้องมีหน้าที่ช่วยส่งเสริมพรสวรรค์ทางดนตรีนั้นให้พัฒนาได้เต็มที่ ให้โอกาสแก่เด็กได้แสดงด้วยตัวเอง โดยไม่ต้องถูกบังคับให้กระทำ ครูจะทราบได้ทันทีว่าเด็กคนใดมีพรสวรรค์ทางดนตรี เมื่อทราบแล้ว ครูจะส่งเสริมเด็กคนนั้นทันที

3. สิ่งแวดล้อม (Environment) ในสมัยก่อนดนตรีไม่มีแพร่หลายเหมือนในปัจจุบันนี้ ถึงแม้ว่าดนตรีจะมีมานานตั้งแต่สมัยกรีกโบราณก็ตาม แต่ดนตรีในครั้งกระนั้นเป็นดนตรีที่มีอยู่ในวงแคบ ๆ เล่นกันในครอบครัวหรือสังคมเล็ก ๆ ในปัจจุบันนี้ ดนตรีเจริญมากถึงขีดสุด เราจะเห็นได้ว่าทุกหนทุกแห่ง จะได้ยินเสียงดนตรี ไม่ว่าจะเป็นในภัตตาคาร ร้านอาหาร ร้านค้า ฯลฯ ซึ่งจะบริการดนตรีจากวงดนตรี จากเทป จากวิทยุ โทรทัศน์ เป็นต้น เมื่อมนุษย์เราได้ฟังเสียงดนตรีทุกวันอย่างจำเจ และเพลงที่ฟังนั้นอาจจะมีเพลงบางเพลงเกี่ยวข้องกับชีวิตของเขาหรืออาจจะประทับใจในเนื้อเพลง หรือชอบสไตล์ (Style) การเล่นของนักดนตรีบางคน สิ่งเหล่านี้จะทำให้เกิดความสนใจดนตรีได้ ดนตรีหรือเพลงที่เด็กสนใจมีหลายประเภททั้งดีและไม่ดี ครูควรแนะนำให้เด็กทราบถึงลักษณะของเพลงที่ควรฟัง ลักษณะของดนตรีเพื่อให้เด็กได้รับในสิ่งที่ถูกต้อง

ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2540) กล่าวว่า องค์ประกอบของดนตรี (Music element) ประกอบด้วย จังหวะ ทำนอง เสียงประสาน รูปแบบ สีสันทัน และลักษณะของเสียง ในแต่ละองค์ประกอบเหล่านี้มีเนื้อหาและแนวคิดพื้นฐานซึ่งจำเป็นที่ผู้ศึกษาด้านดนตรีควรทราบและเข้าใจ ในเนื้อหาและแนวคิดขั้นลึกซึ่ง การกล่าวถึงเนื้อหาทางดนตรีในที่นี้จะกล่าวเฉพาะเนื้อหาพื้นฐานในลักษณะของแนวคิดเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน และเพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษา และจัดระบบเนื้อหาและแนวคิดทางดนตรี เพื่อใช้ในการเรียนการสอนดนตรีในขั้นที่ลึกซึ่งได้ต่อไปด้วย

1. จังหวะ (Rhythm) คือ การเรียงของเสียง หรือความเงียบ ซึ่งมีความสั้นยาวต่าง ๆ กัน กำหนดโดยจังหวะคบ หรือจังหวะสม่ำเสมอ ได้แก่ จังหวะการเต้นของหัวใจ (pulse หรือ beat)

2. ทำนอง (Melody) ทำนอง คือ การจัดเรียงของระดับเสียง (tones หรือ pitches) ซึ่งมีความสั้นยาว กำหนดโดยจังหวะของทำนอง

3. เสียงประสาน (Harmony) เสียงประสาน คือ ระดับเสียงตั้งแต่สองเสียงขึ้นไป ที่ร้องหรือเล่นในขณะเดียวกัน ลักษณะของการประสานเสียงมีอยู่ด้วยกันหลายลักษณะ เช่น เป็นลักษณะของการใส่เสียงประสานให้กับทำนองเพลง 1 ทำนอง (Homophonic) หรือเป็นการนำทำนองเพลง

สองทำนองมาร้องพร้อมกัน ทำให้เกิดการสอดประสานของทำนอง (Polyphonic) นอกจากนี้ยังมีการร้องแบบไล่ตามกันในแบบของ round และ canon เป็นต้น

4. รูปแบบ (Form) รูปแบบ หรือรูปแบบของเพลงเป็น โครงสร้างที่ทำให้ดนตรี มีความหมายในลักษณะของเสียงกับเวลา (tone in time) รูปแบบช่วยให้ดนตรีมีความต่อเนื่องสัมพันธ์ ทำให้ดนตรีหรือบทเพลงแต่ละบทมีความเป็นหนึ่ง แนวคิดพื้นฐานด้านรูปแบบของดนตรี

5. สีสันทัน (Tone Color หรือ Timber) สีสันทัน เป็นลักษณะเฉพาะที่ได้จากเสียงร้องของมนุษย์ หรือเสียงที่บรรเลงโดยเครื่องดนตรีชนิดต่าง ๆ ซึ่งไม่เหมือนกัน ระดับเสียงเดียวกัน เมื่อใช้เครื่องดนตรีต่างชนิดกันเล่นก็จะให้อารมณ์หรือคุณค่าต่างกันออกไป

ประเภทของดนตรี

ในด้านประเภทของดนตรี โกวิทซ์ ชันธสิริ (2519, น.99) ได้แบ่งดนตรี (Music) ออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. ดนตรีทั่วไป (Entertainment Music หรือ Commercial Music) หรือ PopMusic ซึ่งอาจเป็นเสียงที่ทำให้มนุษย์เกิดความสุขเกิดอารมณ์ต่าง ๆ อาจเป็นเสียงนกร้อง ตมพัดคลื่น กระทพั้ง เสียงเพลงของแม่กล่อมลูก เพลงลูกทุ่ง ลูกกรุง เป็นต้น

2. ดนตรีคลาสสิก (Classical Music) ผู้ฟังจะต้องใช้เวลาในการฟังให้มากเป็นพิเศษ และค้นคว้าถึงประวัติ และเนื้อหาเพื่อให้เกิดความซาบซึ้งมากขึ้น

สมโภชน์ รอดบุญ (2518, น.40-45) ได้แบ่งลักษณะของดนตรีออกเป็น 2 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ เพลงร้อง และเพลงบรรเลง

1. เพลงร้อง แบ่งออกเป็นแบบร้องเดี่ยว และร้องหมู่คณะ เพลงที่ร้องเป็นหมู่คณะ มีลักษณะและการประสานเสียงให้เกิดความกลมกลืน

2. เพลงบรรเลง ประเภทของเพลงบรรเลงแบ่งออกได้ดังนี้

2.1 Folk Music คือ ดนตรีที่ท่วงทำนองเป็นเพลงพื้นเมือง ที่แสดงออกถึงเอกลักษณ์ของชาตินั้น ๆ

2.2 Country Music คือ เพลงลูกทุ่งฟังเข้าใจง่าย ถ้าเป็นเพลงตะวันตก ท่วงทำนองและลีลาเป็นแบบโคบาลเลียงวัว เครื่องดนตรีที่ใช้เป็นกีตาร์ ฮีบเพลง

2.3 Popular Music คือ ดนตรีที่มีท่วงทำนอง ของเพลงสมัยนิยม มาเรียบเรียงเสียงประสานใหม่ ใช้เครื่องดนตรีประเภทใดประเภทหนึ่ง เช่น เปียโน ไวโอลิน ทรัมเป็ต กีตาร์

2.4 Light Music คือ ดนตรีที่บรรเลงโดยวงดนตรีออร์เคสตรา ขนาดใหญ่บรรเลงอย่างแผ่วเบา นุ่มนวล และสว่างาม ใช้เครื่องลมเป็นเครื่องดนตรีหลักในการบรรเลง เป็นเพลงที่ฟังกันสบาย ๆ ฟ่อนคลายอารมณ์ ฟังได้ทุกเวลา

2.5 Popular Classical Music คือ เพลงที่มีลักษณะเป็นลูกผสม กล่าวคือ ใช้จังหวะเพลงป๊อป ที่มี Beat ของเสียงกลองเป็นจังหวะตายตัว และใช้แนวทำนองของเพลงคลาสสิก หรือแนวทำนองหลักมาเป็น Melody

2.6 Lyric Music คือ ดนตรีที่เต็มไปด้วยพลังทางอารมณ์ เป็นเพลงที่นำมาจากเพลงที่อ่อนหวาน ไพเราะ บรรยายถึงธรรมชาติ มีทำนองที่สดชื่น สบายอารมณ์

2.7 Mood Music เป็นเพลงที่มีลักษณะคล้ายลิрикมิวสิก (Lyric Music) แต่มีอารมณ์หลายแบบ ทั้งเศร้าสร้อย สุข ทุกข์ รื่นเริง สนุกสนาน จังหวะของเพลงเปลี่ยนไปเปลี่ยน มาตลอดเวลา ช้าบ้าง เร็วบ้าง เพลงประเภทนี้มักจะมีเสียงประกอบ เช่น ฝนตก ฟังร้อง เสียงกลิ้ง เสียงหรีง เรไร ฯลฯ

2.8 Light Classical Music เป็นดนตรีที่มีฟอร์มสลับซับซ้อน มีทั้งเพลงประเภทเต้นรำ เพลงรัก เพลงที่บรรยายถึงธรรมชาติ จะมีลักษณะบรรยากาศที่ช้า สลับเร็วกันไป

2.9 Classical Music เป็นดนตรีที่เกิดจากโน้ต ใน โบสด์จนกลายมาเป็น เพลงชาวบ้าน มีกระบวนเพลงด้วยกันหลายกระบวน ทั้ง เร็ว-ช้า-เร็ว สลับกันไป เป็นเพลงที่ต้องใช้ วงดนตรีขนาดใหญ่ เรียกว่าดุริยางค์บรรเลง

2.10 Jazz Music เป็นดนตรีที่มีจังหวะสม่ำเสมอ ฟังสบาย ๆ การเล่น มักใช้เปียโน แซกโซโฟน และกลองเป็นหลัก แต่มาในระยะหลังพยายามเอาเครื่องดนตรีอื่นๆเข้ามา ร่วมด้วย เช่น คารินेट กีตาร์ไฟฟ้า บราโน และไวโอลิน ส่วนสิ่งสำคัญที่ขาดไม่ได้คือ เบส

การที่จะมีความเข้าใจในดนตรีให้ดีขึ้น จำเป็นต้องรู้จัก โครงสร้างของดนตรีเสียก่อน ว่าประกอบขึ้นด้วยอะไรบ้าง ดนตรีเป็นลักษณะของเสียงที่ได้รับการจัดการเรียบเรียงไว้ อย่างเรียบร้อย โดยมีแบบแผนและ โครงสร้างที่ชัดเจน ดนตรีมีความแตกต่างกันไปตามชนิดหรือ ประเภทขององค์ประกอบของดนตรี ดนตรีสามารถนำมาใช้ประโยชน์เพื่อใช้ในบัลลาดอารมณ์ ของบุคคลในลักษณะต่าง ๆ ได้ตามความปรารถนา (Parriott, 1969, p.1724) ดนตรีมีองค์ประกอบ ดังนี้

1. ทำนอง (Melody) ทำนองของดนตรีมีความเกี่ยวข้องกับความรู้สึกตัวของบุคคล มากที่สุด ผลของทำนองจะก่อให้เกิดผลดังนี้

- 1.1 ทำให้เกิดสัมพันธภาพ (Relationship) และลดความวิตกกังวล
- 1.2 ทำให้รู้สึกสงบ ผ่อนคลายความรู้สึกในส่วนลึกของจิตใจได้
- 1.3 ทำให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

2. จังหวะหรือลีลา (Rhythm) จังหวะหรือลีลาของดนตรีมีอิทธิพลต่อมนุษย์มาก เพราะจะทำให้เกิดความรู้สึก กล่าวทำ กล้าทำ กล้าแสดงออก มีการ ได้คอบและเคลื่อนไหวร่างกายไปตาม

จังหวะ หรือลีลาของดนตรีได้เองโดยอัตโนมัติมากที่สุด (รำไพพรรณ ศรี โสภาค, 2516) ลีลาของดนตรีที่มีความมั่นคงจะทำให้รู้สึกเชื่อมั่น ลีลาสงบราบเรียบสม่ำเสมอจะให้ความรู้สึกพอใจปลอดภัยและสงบ และลีลาที่ตมำเสมอจะทำให้เกิดความสนุกสนานได้ (Pariott ,1969) ผลของลีลาและจังหวะที่มีต่อมนุษย์คือ (รำไพพรรณ ศรี โสภาค, 2511, น.119) ช่วยให้เกิดสมาธิและช่วยให้เกิดการผ่อนคลายความเครียด

3. ความดังหรือความเข้มของเสียง (Volume Intensity) เสียงมีความหมายเกี่ยวข้องกับมนุษย์มานานนับพันปี มนุษย์และสัตว์ได้ตอบสนองกับเสียงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เพราะเกี่ยวกับสัญญาณตอบรับที่มีในเสียงนั้น เสียงดังจะเร้าเตือนกระตุ้นอารมณ์และการทำงานของต่อมไร้ท่อและสัมพันธ์กับระบบประสาทสัมผัสทางเอตริก เสียงเบาสงบจะทำให้เกิดความรู้สึกสบาย (รำไพพรรณ-ศรี โสภาค, 2511) ใช้เป็นสื่อให้เกิดสมาธิได้ กระตุ้นและลดความรู้สึกส่วนลึกทางจิตใจให้สงบหรือตื่นตัวได้ สร้างระเบียบและควบคุมตนเองให้เหมาะสม

4. ความเร็วช้าของจังหวะดนตรี (Tempo) ความเร็วช้าของจังหวะดนตรีโดยทั่วไปอยู่ระหว่าง 50 mm. และ 120 mm. ต่อนาที (mm. = Metronom เป็นเครื่องจับจังหวะทางดนตรีค่อนาที เปลี่ยนแปลงจังหวะต่าง ๆ) จังหวะปกติในการตอบรับของร่างกายคนธรรมดาอยู่ระหว่าง 60 – 80 mm. ต่อนาที เทียบได้กับการเดินและการเต้นของหัวใจ ความเร็วช้าของจังหวะเมื่อนับเทียบกับเครื่องจับจังหวะ ถ้าเร็วกว่าการเต้นของหัวใจเรียกว่าจังหวะเร็ว และถ้าจังหวะที่เดินช้ากว่าหัวใจเรียกว่าจังหวะช้า จังหวะที่เร็วจะเร้าความรู้สึก ทำให้ผู้ฟังตื่นเต้น ไม่สงบ และจังหวะที่ใช้มีผลทำให้สงบ

5. การประสานเสียง (Harmony) เป็นการประสมประสานของเสียงหลายชนิดที่มีลักษณะแตกต่างกัน โดยมีลีลาจังหวะและท่วงทำนองที่สอดคล้องสัมพันธ์กัน (Pariott, 1969)

6. ความกังวานของเสียง (Sonority) เป็นส่วนประกอบที่บอกว่า เสียงมีความสมบูรณ์ ก้องกังวาน ภายในของเสียงแต่ละเสียงในแต่ละวลีมีมากน้อยเพียงใด เป็นประเด็นที่ชี้ให้เห็นว่าผู้ประพันธ์เพลง (Composer) ได้ฝากความไพเราะไว้ในเพลง หรือฝากความรู้สึกที่เหมือนจากนรก (Limbo) ให้กับผู้ฟัง โดยผ่านความกังวานของเสียงดนตรี (Pariott, 1969)

7. ความรู้สึกของดนตรี (Expression of Music) เป็นความรู้สึกของดนตรีที่แสดงออก ทำให้ทราบถึงอารมณ์และบรรยากาศของเพลง เช่น เศร้า อ่อนหวาน ร่าเริง สนุกสนานปลุกเร้าใจ (เรณู โกสินานนท์, 2522, น.22)

สรุปได้ว่า เสียงดนตรีเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้โดยตรง ยิ่งก่อให้เกิดความรู้สึกหรืออารมณ์ต่าง ๆ ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับทำนอง จังหวะ หรือลีลา ความเร็วช้า และความกังวานของเสียงประกอบ

การรับรู้สุนทรียะทางดนตรี

อรวรรณ บรรจงศิลป์(2534,น.13)ได้ให้ความหมายของดนตรี ในหนังสือพื้นฐานดนตรีว่า ดนตรีคือ เสียง ที่เรารับรู้ด้วยประสาทหูมากกว่าประสาทตา จึงเป็นการยากที่จะแปลเสียงให้เป็นภาพ อย่างไรก็ตามเสียงดนตรีเป็นเสียงที่มีระบบระเบียบ เราจึงสามารถแปลงเสียงดนตรีเป็นภาพได้

ดนตรีเป็นวิชาการแขนงหนึ่งที่มีสาระเฉพาะของตัวเอง แม้ว่าในบางครั้งจะมีการจัดดนตรีรวมไว้ในศิลปะก็ตาม แต่โดยเนื้อแท้สาระดนตรีมีความแตกต่างจากศิลปะอย่างเห็นได้ชัดกล่าวคือ ศิลปะเป็นเรื่องของการรับรู้ทางด้านสายตา หรือทัศนศิลป์ (Visual Art) ส่วนดนตรีเป็นเรื่องของการรับรู้ทางการฟัง คือ โสตศิลป์ (aural art) (ณรุทธ์ สุทธิจิต, 2540, น.1)

ดนตรีมีความผูกพันต่อมนุษย์อย่างมาก ดนตรีมีอิทธิพลต่ออารมณ์ความรู้สึกนึกคิด สามารถโน้มน้าวจิตใจให้ผู้ฟังเคลิบเคลิ้ม กล้อยตาม เกิดความสุนทรียะ มองโลกในแง่ดี ช่วยผ่อนคลายความตึงเครียด ช่วยขจัดจิตใจให้เยือกเย็น และในขณะเดียวกันดนตรีก็สามารถกระตุ้นให้คนเราก่ออารมณ์ในรูปแบบต่าง ๆ กัน ความรู้สึกและอารมณ์ของมนุษย์สามารถถ่ายทอดได้ด้วยการใช้เสียงดนตรีเป็นสื่อ เช่น ความรักชาติที่จะแสดงออกมาในรูปเพลงปลุกใจ ความรักของชายหญิงที่จะออกมาในลีลาของเพลงรักหวานซึ้ง หรือความรักของพ่อแม่ที่มีต่อลูกก็จะแสดงออกมาเป็นเพลงกล่อมที่มีความไพเราะอ่อนหวาน อ่อนโยน แผงไว้ด้วยความนุ่มนวลเหล่านี้ เป็นต้น (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช, 2524, น.128) ซึ่งจังหวะ ลีลา และท่วงทำนองของเสียงดนตรีที่เกิดขึ้นจะมีอิทธิพลทำให้เกิดอารมณ์และความรู้สึกต่าง ๆ ขึ้นมา เช่นอารมณ์อ่อนไหว รัก เสรี สดชื่น ร่าเริง หรือกระฉับกระเฉง นอกจากนี้ยังมีการกล่าวถึงอิทธิพลของเสียงดนตรีจาก ทวีป

อภิสัทธ์ (2521, น.25) อีกว่า เสียงดนตรี ช่วยกล่อมเกลาคูปนิสัยของมนุษย์ที่หยาบกระด้าง ก้าวร้าว โหดเหี้ยมทารุณให้ผ่อนคลายลงได้ ดนตรีเป็นสื่อภาษาสากลทั่วโลกจะเข้าใจกันได้ โดยไม่มีการขัดแย้ง ไม่เลือกเชื้อชาติวรรณะ อายุ เป็นสื่อในการสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างมนุษย์เป็นส่วนหนึ่งของชีวิตที่มนุษย์ยอมรับโดยไม่รู้ตัว (เรณู โกสินานนท์, 2522, น.107 ; ราไพพรรณ ศรี โสภาค, 2513 ,น.153 ; Collingwood, 1982 , p.8)

จะเห็นได้ว่า ชีวิตของคนเรากลือกอยู่กับเสียงดนตรีตลอดเวลา เริ่มตั้งแต่แรกเกิด จะรู้สึกเพลิดเพลินชื่นชม และแสดงความพอใจจากการได้ยินเสียงขับกล่อมของมารดา ดังที่ ลินด์ (Lind) ได้กล่าวไว้ว่า ทารกในครรภ์สามารถมีปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรี โดยมีอัตราการเต้นของหัวใจเพิ่มขึ้นภายใน 2 นาที เมื่อให้มารดาฟังโดยใช้หูฟัง (Headphone) และถ้าให้ทารกที่อยู่ในท้องฟังเสียงดนตรี ทารกจะมีปฏิกิริยาตอบสนองโดยมีการเพิ่มอัตราการเต้นของหัวใจเร็วขึ้นภายใน 5 วินาที นอกจากนั้น ยังพบว่าทารกในครรภ์มีการเคลื่อนไหวมากขึ้น เมื่อได้ยินเสียงดนตรี และปฏิกิริยา

ตอบสนองต่อเสียงดนตรีของทารกในครรภ์ขึ้นอยู่กับความดัง ค่อย เสียงสูงต่ำ จังหวะของดนตรี และสภาพของทารกในครรภ์ด้วย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของทรูบี้ (Truby) ที่ว่า ทารกในครรภ์ที่กำลังเกร็งตัว (Most Agitated Fetus) ตงบลง และถ้าได้ยินเสียงดนตรีบางตอนของ บีโทเฟน (Beethoven) หรือเพลงร็อกต่าง ๆ ทารกในครรภ์จะตื่นรุนแรงขึ้น (Vemy and Kelly, 1982, น.36 อ้างถึงใน มณี เขียวกวีไล, 2529, น.39) แสดงถึงผลของการฟังของทารกที่มีต่อความดัง ความเร็ว ระดับเสียง (Pitch) และจังหวะของเสียงดนตรีที่ได้ยินซึ่งกล่าวได้ว่า ทารกมีการตอบสนองต่อเสียงดนตรี (Dickason and Schutt, 1979, p.359)

สุกรี เจริญสุข (2532, น.4) กล่าวว่า ในชีวิตประจำวันของมนุษย์เราในปัจจุบันจะมีความสัมพันธ์กับดนตรีมากมาย ทั้งวิทยุกระจายเสียงวิทยุโทรทัศน์ งานสังสรรค์รื่นเริง หรืองานพิธีกรรมก็ประกอบไปด้วยเสียงดนตรี หรือแม้ขณะที่เราอยู่คนเดียวหลายคนก็เพลิดเพลินกับเสียงเพลง ฮัมเพลงคนเดียว ถ้าเป็นเด็กมีเสียงเพลงกล่อมเด็กให้นอน กิจกรรมเกือบทุกอย่างมีดนตรีเข้าไปเกี่ยวข้อง ทั้งโดยตรงและทางอ้อม

อุสา สุทธิสาคร (2544, น.59-60) กล่าวถึงสุนทรียวัตถุในทางดนตรีว่า คือ บทเพลงที่ประพันธ์ขึ้น ประกอบไปด้วยโครงสร้างของรูปแบบและเนื้อหาที่ลึกซึ้งตามหลักของ โสตศิลป์ ได้แก่ จังหวะ ทำนอง เสียงประสานระบบเสียง รูปแบบ ลีลา และลักษณะของเสียง ซึ่งถ่ายทอดผ่านผู้แสดงออกมาเป็นเสียงดนตรีที่เต็มไปด้วยความรู้สึก มีทั้งเนื้อหาสาระลึกซึ้งดนตรีในลักษณะนี้จึงจัดเป็นสุนทรียวัตถุ ตัวอย่างดนตรีในลักษณะนี้ได้แก่ ดนตรีคลาสสิก หรือดนตรีไทย เป็นต้น เนื่องจากเป็นดนตรีที่มีรูปแบบและเนื้อหาสลับซับซ้อน ลึกซึ้ง มีประวัติความเป็นมายาวนาน จึงเป็นผลงานที่มีคุณค่าเป็นสุนทรียวัตถุ

กล่าวโดยสรุปได้ว่าการรับรู้สุนทรียะทางดนตรีของมนุษย์รับรู้ได้โดยการฟัง การสัมผัสคลื่นเสียงผ่านเข้าทางประสาทหู เพราะดนตรีเป็นโสตศิลป์ คือศิลปะที่เกิดขึ้นจากการฟัง ดังนั้น การฟัง (Listening) จัดเป็นทักษะที่จำเป็นมากสำหรับดนตรี เนื่องจากดนตรีเป็นเรื่องของเสียง การฟังย่อมมีบทบาทอย่างมากในการช่วยให้ผู้ศึกษาดนตรีมีความเข้าใจดนตรี ซึ่งนำไปสู่ความซาบซึ้งและรักดนตรีในขั้นต่อไป (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2540, น.8) การฟังดนตรีให้เกิดความซาบซึ้ง อาจไม่ได้เกิดจากธรรมชาติของการฟังเพลงของเราเพียงอย่างเดียว แต่ต้องศึกษาประวัติการตีความหมายของเพลง การฟังเครื่องดนตรีแต่ละชิ้น การดูการแสดงดนตรี เพื่อความเข้าใจถึงธรรมชาติของเสียง การเล่นของนักดนตรี การฟังอย่างตั้งใจ และความรู้ความเข้าใจในสไตล์ดนตรีแต่ละประเภทเพื่อพัฒนาทักษะของเรา อันจะนำไปสู่การฟังเพลงอย่างเข้าใจจิตใจ ส่งผลให้เกิดการรับรู้ที่สวยงามต่อเนื้อเพลง เพราะเราจะเข้าใจลึกซึ้งกับเพลงเหล่านั้น เพลงไม่ได้เดินเข้าหาเราแต่เพียงอย่างเดียว เราต่างหากที่ต้องเดินเข้าหาเพลง

เพื่อให้ตัวเรารู้และสัมผัสกับสุนทรียศาสตร์ที่อบอวลไปด้วยความสุขและแรงบันดาลใจ (คม ชัด ลึก , 21 ก.ค. 2550)

ดนตรีเป็นศิลปะอย่างหนึ่ง เป็นการรวมระดับของเสียงทั้งเสียงสูงต่ำเป็นจังหวะเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ ฟังแล้วทำให้เกิดความไพเราะซึ่งเป็นความงามด้านจิตใจ ศิลปะในการฟังดนตรีทุกประเภทอย่างลึกซึ้งนั้น เป็นสิ่งที่ผู้คนส่วนใหญ่ไม่ให้ความสนใจ ผู้คนส่วนใหญ่ดูเหมือนไม่คิดว่าการฟังดนตรีอย่างตั้งใจเป็นทักษะที่สามารถพัฒนาได้

สุนทรียะทางดนตรีกับการเสริมสร้างพัฒนาการของเด็ก

ดนตรีช่วยกระตุ้นได้ทั้งร่างกายและจิตใจ พลโทนักปราชญ์ชาวกรีกได้เขียนไว้ว่า ดนตรีเป็นสิ่งสำคัญสำหรับชีวิตของเด็ก เพราะจะทำให้เด็กเจริญเติบโตด้วยสุขภาพสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ ดนตรีเป็นสื่อภาษาสากลทั่วโลกจะเข้าใจกันได้โดยไม่มีการขัดแย้ง ไม่เลือกเชื้อชาติวรรณะ อายุ เป็นสื่อในการสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างมนุษย์ เป็นส่วนหนึ่งของชีวิตที่มนุษย์ยอมรับโดยไม่รู้ตัว (เรณู โกศินานนท์, 2522, น.107 ; ไร่ไพพรรณ ศรีโสภาค, 2513, น.153 ; Collingwood, 1982 , p.8)

ผลการวิจัยของเซย์โบลด์ (Seibold, 1975) ที่ได้วิจัยถึงบทบาทของดนตรีหรือเพลงในการสอนพูดแก่เด็กที่พูดช้า ได้พบว่าการใช้กิจกรรมทางดนตรีหรือเพลงจะช่วยให้เด็กบางระดับได้พูด อย่างคล่องแคล่ว ในการพูดด้วยรวมทั้งช่วยสร้างบรรยากาศให้เพลิดเพลินแล้วจึงใจให้พูดด้วยดนตรีหรือเพลง สามารถกระตุ้นการทำงานของสมองทั้งสองซีกให้ทำงานได้อย่างเต็มที่พร้อมๆกันและสอดคล้องกัน ทั้งระบบ กล่าวคือในขณะที่ฟังเพลงการฟังเนื้อร้องหรือร้องตามนั้นต้องใช้สมองซีกซ้าย ในขณะที่สมองซีกขวาก็ทำหน้าที่เกี่ยวกับการรับรู้จินตนาการความคิดสร้างสรรค์ และการมองเห็นภาพ โดยรวมส่งผลให้การพัฒนาการทางภาษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งการฟังและการพูดพัฒนาก้าวหน้าอย่างมาก (สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชณ์, 2541 , น.11-12)

ดนตรีมีความผูกพันต่อมนุษย์อย่างมาก และมีอิทธิพลต่ออารมณ์ความรู้สึกนึกคิดสามารถโน้มน้าวจิตใจให้ผู้ฟังเคลิบเคลิ้ม คล้อยตาม เกิดความสุนทรียะ มองโลกในแง่ดี ช่วยผ่อนคลายความตึงเครียด ช่วยชะโลมจิตใจให้เยือกเย็น และในขณะเดียวกันดนตรีก็สามารถกระตุ้นให้คนเราเกิดอารมณ์ในรูปแบบต่าง ๆ กัน ความรู้สึกและอารมณ์ของมนุษย์สามารถถ่ายทอดได้ด้วยการใช้เสียงดนตรีเป็นสื่อ เช่น ความรักชาติที่จะแสดงออกมาในรูปเพลงปลุกใจ ความรักของชายหญิงที่จะออกมาในลีลาของเพลงรักหวานซึ้ง หรือความรักของพ่อแม่ที่มีต่อลูกก็จะแสดงออกมาเป็นเพลงกล่อมที่มีความไพเราะอ่อนหวาน อ่อนโยน แผงไว้ด้วยความนุ่มนวลเหล่านี้ เป็นต้น (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2524, น.128) ซึ่งจังหวะ ลีลา และท่วงทำนองของเสียงดนตรีที่เกิดขึ้น

จะมีอิทธิพลทำให้เกิดอารมณ์และความรู้สึกต่าง ๆ ขึ้นมา เช่น อารมณ์อ่อนไหว รัก เสรี ศึกษาค้นคว้าวิจัย หรือกระฉับกระเฉง

ราโพรพรรณ ศรี โสภาค (2513) ได้กล่าวไว้ว่า เสียงดนตรีทำให้ผู้ฟังสบายใจ และผ่อนคลายอารมณ์ ทำให้รู้สึกสงบ และเป็นสื่อกลางที่ใช้ให้มีสมาธิในการทำงาน สร้างระเบียบ และควบคุมตนเองอย่างเหมาะสม

พูนพิศ อมาตยกุล (2529) ได้กล่าวไว้ว่า ดนตรีเป็นภาษาสากลประจำโลกที่มนุษย์ทุกชาติทุกภาษาสัมผัสได้ ดนตรีมีคุณมากกว่าโทษ ดนตรีเป็นเครื่องบำรุงขวัญ บำรุงจิตใจ เป็นยารักษาโรค ทั้งกายและจิต เป็นเพื่อนยามทุกข์ ยามเหงา เป็นเครื่องมือสมานสามัคคี เป็นสื่อแห่งความรักและเป็นเครื่องมือสำหรับการยังชีพ นอกจากนี้ยังมีการกล่าวถึงอิทธิพลของเสียงดนตรีจาก ทวีป อภิสิทธิ์ (2521, น.25) อีกว่า เสียงดนตรีช่วยกล่อมเกลาลูปนิสัยของมนุษย์ที่หยาบกระด้าง ก้าวร้าว โหดเหี้ยมทารุณให้ผ่อนคลายลงได้

ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2547) อธิบายเกี่ยวกับดนตรีกับเด็กไว้ว่า เสียงดนตรีทำให้ใยประสาทพัฒนาแตกกิ่งก้านสาขา เซลล์สมองจะพัฒนาเร็วขึ้นหรือช้าลง ขึ้นอยู่กับการกระตุ้นของสิ่งแวดล้อม การเติบโตและแตกกิ่งก้านสาขาของเส้นใยประสาทของเซลล์สมองขึ้นอยู่กับเสียงกระตุ้น นักปราชญ์นั้นเป็นผู้รอบรู้ สามารถแก้ปัญหาได้ ฯลฯ เพราะมีเส้นใยสมองแตกกิ่งก้านสาขามาก ดนตรีจึงเป็นปัจจัยที่จะสร้างนักปราชญ์ได้

ในส่วนของ อูสา สุทธิศาสตร์ (2544, น.34-44) ได้กล่าวถึงดนตรีพัฒนาสมองว่า เวลาที่เราฟังดนตรี สมองซีกซ้ายและซีกขวาจะทำงานพร้อมกัน เพราะดนตรีมีทั้งความไพเราะ ให้ความรู้สึกสบาย ช่วยกระตุ้นการทำงานของสมองซีกขวา ส่วน โนม์และจังหวะเคาะที่คล้ายกับการอ่านหนังสือแต่ละตัว ช่วยกระตุ้นการทำงานของสมองซีกซ้ายซึ่งเกี่ยวกับเหตุผลและภาษา เมื่อเราเรียนดนตรีหรือทำความเข้าใจกับคีย์บอร์ดกับดนตรีตั้งแต่เยาว์วัย ก็เหมือนกับเราเรียนรู้ภาษา การฟังและเรียนดนตรีตั้งแต่เด็กจึงกระตุ้นพัฒนาการด้านภาษาที่ดีมาก ดนตรีมีผลต่อทั้งอารมณ์และยังช่วยเพิ่มพูนสติปัญญา ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ ดนตรีที่มีจังหวะช้าอย่างสม่ำเสมอ จะกระตุ้นให้เกิดคลื่นสมองที่ช่วยเรียบเรียงความคิด การใช้เหตุผล มีความคิดสร้างสรรค์ ตลอดจนทนทานความจำ ซึ่งนำไปสู่การเข้าใจตนเองและผู้อื่น

ในส่วนของดนตรีที่นำมาใช้เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของเด็ก จากงานวิจัยด้านการนำดนตรีกลุ่มต่างๆ มาใช้ในการพัฒนาศักยภาพของมนุษย์ของ อริยะ สุพรรณเกษย์ช (2545, น.55) ได้แบ่งดนตรีเป็น 5 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มดนตรีคลาสสิก (Classical Music)
2. กลุ่มดนตรีพัฒนาคีลีนสมอง (Brain Wave Development Music)

3. กลุ่มดนตรีทางด้านศาสนาและลัทธิความเชื่อต่างๆ (Spiritual Music)
4. กลุ่มดนตรีสวรรค์ (Heaven Music)
5. กลุ่มดนตรีพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

ซึ่งจากการวิจัยพบว่าบทเพลงพระราชนิพนธ์ สายฝน เป็นสุดยอดเพลงพระราชนิพนธ์ที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาสมาธิได้ดีมาก บทเพลงนี้ถ้าหากบรรเลงด้วยเปียโน จะช่วยกระตุ้นสมอง, อารมณ์ และจิตใจ ให้กระปรี้กระเปร่า สดชื่นแจ่มใส

กล่าวได้ว่า ดนตรี เป็นส่วนหนึ่งของเด็ก ทำให้เด็กมีการพัฒนาด้านสมอง ช่วยให้เด็กสามารถคิดได้อย่างมีเหตุผล และคิดอย่างสร้างสรรค์ ช่วยพัฒนาด้านอารมณ์ ทำให้เด็กเข้าใจ และเข้าถึงความรู้สึกของตน ช่วยพัฒนาความรู้ความสามารถทางกาย สร้างเสริมพัฒนาการทางสังคม ช่วยให้เข้าใจวัฒนธรรม และอารยธรรมของมนุษย์ และที่สำคัญยิ่ง คือ ดนตรีเปิดโลกของเด็กให้เห็นความงดงามของ โสตศิลป์ ทำให้มนุษย์เห็นคุณค่าของมนุษย์ และช่วยให้มนุษย์ชาติดำรงอยู่ (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2541)

ฉะนั้นด้วยเหตุผลที่ว่า มนุษย์เรามีความเกี่ยวข้องกับดนตรีมาตั้งแต่แรกเกิด จนกระทั่งวาระสุดท้ายของชีวิต ไม่ว่าจะเป็นตั้งแต่แรกเกิดที่ทารกได้ยินเสียงแห่งกล่อมจากมารดา เมื่อโตขึ้นจัดงานรื่นเริงจะมีดนตรีมาร่วมบรรเลงให้ความสนุกสนาน และสุดท้ายยังมีดนตรีที่แต่งเพื่อใช้ในงานศพจึงกล่าวได้ว่า ดนตรีมีอิทธิพลและมีความผูกพันอย่างลึกซึ้งมากมาย จึงทำให้นักวิทยาศาสตร์ แพทย์ นักจิตวิทยา นักศิลปะ นักปรัชญา ตลอดจนนักการศึกษา ต่างได้นำดนตรีมาวิเคราะห์เพื่อนำประโยชน์มาใช้ในด้านต่างๆ มากขึ้น ดนตรีจึงเป็นวิทยาศาสตร์ประยุกต์ คือ เป็นศิลปะศาสตร์และ วิทยาศาสตร์ เป็นวิทยาการด้านใหม่ ของมนุษย์ที่สามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ อย่างมหาศาล (จำไพพรรณ ศรีโสภาค, 2516, น.2/2)

ดนตรีคลาสสิก

ดนตรีคลาสสิก (Classical music) เป็นรูปแบบหนึ่งของดนตรี ที่มีต้นกำเนิดมาจากโลกตะวันตก ซึ่งใช้เครื่องดนตรีชนิดเครื่องสาย (String instruments) เป็นหลัก เช่น ไวโอลิน วิโอล่า เชลโล และ เบส เมื่อเล่นรวมกันเป็นวงเรียกว่า ออร์เคสตรา (orchestra) ซึ่งมีผู้ควบคุมวง (conductor) เป็นผู้ควบคุมจังหวะ และนำการบรรเลงเพลงหรือบางท่อนของเพลง หรือเรียกว่า Piece การบรรเลงเพลงหรือท่อนของเพลงบางประเภท นิยมใช้วง ซิมโฟนีออร์เคสตรา (symphony orchestra) ซึ่งเป็นการร่วมกันระหว่างวงเครื่องสาย เครื่องเป่าโลหะ (brass instruments) เช่นทรัมเป็ต ทรอมโบน เฟรนช์ฮอร์น และ ทูบา เครื่องเป่าไม้ (Wood winds) เช่น คลาริเน็ต ฟลูต โอโบ และบาซูน และเครื่องให้จังหวะ (percussion) เช่น กลอง และ ฉาบ (ดนตรีคลาสสิก, 2555, online)

วราวุฒิ สุมาวงศ์ (ม.ป.ป) อธิบายถึงลักษณะของเพลงคลาสสิก ไว้ว่า เนื่องจากบทเพลงคลาสสิกส่วนใหญ่จะเป็นเพลงเถา หรือเพลงชุดนั้น คือ มีหลายเพลง หรือหลายท่อนรวมกันอยู่ในบทเพลงเดียวกัน รูปแบบที่นิยมกันอยู่มี 4 ท่อน แต่ละท่อนมีความเร็วช้า ต่างกัน เพลงคลาสสิกแต่ละเพลงจึงค่อนข้างยาว เพราะแต่ละท่อนใช้เวลา 5-6 นาที แต่ละเพลงคลาสสิกจึงใช้เวลาบรรเลง 20 -30 นาที รูปแบบการประพันธ์บทเพลงซิมโฟนีที่กำหนดไว้แต่โบราณ ส่วนใหญ่จะเป็นไปตามรูปแบบการประพันธ์เพลงโซนาตา ซึ่งเป็นเพลงที่ประพันธ์ให้เครื่องดนตรีบรรเลงเดี่ยว หรือประกอบกันระหว่างดนตรีที่บรรเลงทำนอง เช่น ไวโอลิน และเครื่องดนตรีที่คลอประกอบ เช่น ปิอาโน เป็นต้น บทเพลงโซนาตาเป็นที่นิยม และมีกำเนิดมาก่อนบทเพลงประเภทอื่นทั้งหมด จนเมื่อมีวิวัฒนาการของดนตรีมาเป็นบทเพลงซิมโฟนี จึงรับหลักการประพันธ์หรือรูปแบบมาใช้ส่วนใหญ่แล้วซิมโฟนี จึงประกอบด้วยเพลงย่อย 4 ท่อน แต่ละท่อนเรียกว่า Movement ท่อนแรกส่วนใหญ่จะค่อนข้างเร็ว ท่อนที่สองเป็นเพลงช้าทำนองอ่อนหวานฟังง่ายกว่าท่อนอื่น ท่อนที่ 3 ส่วนใหญ่จะเป็นทำนองสนุกสนาน แต่ท่อนสุดท้ายจะมีจังหวะเร็วคึกคัก อย่างไรก็ตาม ได้มีนักแต่งเพลงที่วางลักษณะของบทเพลงผิดแผกออกไปได้บ้าง เช่น อาจจะมีเพิ่มเป็น 5 ท่อน หรือมีเพียง 3 ท่อน

ดนตรีคลาสสิกเป็นเพลงไพเราะอันทรงคุณค่า เป็นดนตรีของยุโรปนับตั้งแต่กลางคริสต์ศตวรรษที่ 17 มาจนราวปี ค.ศ. 1820 เป็นดนตรีที่มีแบบฟอร์มสลับซับซ้อน มีทั้งเพลงประเภท เต้นรำ เพลงรัก เพลงที่บรรยายถึงธรรมชาติ จะมีลักษณะบรรยากาศที่ช้าและเร็ว สลับกันไป เป็นดนตรีที่เกิดขึ้นจากโบสถ์ จนกลายมาเป็นเพลงชาวบ้าน มีกระบวนการเพลงด้วยกันหลายกระบวนการเร็ว - ช้า - เร็ว สลับกันไป เป็นเพลงที่มีศักยภาพสูงมากในการสื่อสารทางอารมณ์ และสติปัญญาอย่างเข้มข้นและลึกซึ้ง มีความวิเศษและเป็นประโยชน์ต่อมนุษย์มาก ก็เพราะได้รับการยกย่องกันว่าเป็นเพลงคลาสสิกของทุกวัฒนธรรม สามารถตอบสนองการรับฟังของมนุษย์เราได้ทุกระดับ (อริยะ สุพรรณเกษย์, 2545, น.47)

ความหมายของดนตรีคลาสสิก

สุกรี เจริญสุข (2532, น.63-74) ได้ให้ความหมายของดนตรีคลาสสิก (Classical Music) ไว้ดังนี้ คำว่าคลาสสิก มีหลายความหมายด้วยกัน ประกอบกับกาลเวลาที่เปลี่ยนไป จำนวนคนที่ใช้มีอยู่มาก นำไปใช้ในลักษณะที่แตกต่างกัน ความหมายของคลาสสิกสรุปได้ ดังนี้

ประการแรก คลาสสิกมีความหมายว่าความสำเร็จในแต่ละสาขาวิชา เก่งที่สุด คีที่สูงสุด สวยที่สุด ไพเราะที่สุด ในความหมายของความเป็นที่สุดแล้ว ไม่มีเวลาเกี่ยวข้องกับความงามของสถาปัตยกรรมกรีก โรมัน ขอม อินเดีย จีน โบราณ เป็นสถาปัตยกรรมที่ได้ยอมรับแล้วว่า

ถึงที่สุดแล้ว ในความหมายนี้สถาปัตยกรรมเหล่านั้นเป็นคลาสสิก หรืออย่างบัลเลต์ของรัสเซีย
 ภาษกรรมของจีน ที่ได้รับการยอมรับว่า ไม่มีใครเสมอเหมือนก็ถือได้ว่าเป็นคลาสสิก

ประการที่สอง คลาสสิกมีความหมายว่า สิ่งที่เป็นคลาสสิกจะไม่อยู่ในข่ายความเป็นสมัยนิยม
 อาจจะเป็นไปได้ว่า ความเป็นสมัยนิยมมีผู้นิยมใช้กันมาก ด้วยจำนวนนั้นเป็นสมัยนิยม แต่ถ้า
 หนึ่งในจำนวนนั้น ได้รับการคัดเลือกแล้วก็น่าจะเป็นคลาสสิกได้ เช่น ความงามอย่างโมนาลิซานั้น
 ได้รับการยอมรับว่างามเป็นที่สุดแล้ว

ประการที่สาม ในความหมายของดนตรีคลาสสิก ทำไมถึงได้เรียกว่า เป็นดนตรีคลาสสิก
 เพราะเหตุว่าเป็นดนตรีที่แนวทำนอง การประสานเสียง สีสันท่วงเครื่องดนตรี รูปแบบของโครงสร้าง
 การถ่ายทอดทางอารมณ์ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ได้ประพันธ์ขึ้นด้วยความประณีตบรรจง ดนตรีเพื่อความงาม
 ของเสียงดนตรีเป็นคลาสสิกในแง่คุณภาพของงาน

ประการสุดท้าย คลาสสิกมีความหมายของระยะเวลาที่เรียกว่า สมัยคลาสสิก คือ ระหว่างปี
 ค.ศ. 1750 จนกระทั่งปี ค.ศ. 1810 โดยประมาณ ในช่วงระยะเวลานั้นมีนักดนตรีที่มีชื่อเสียงนำสมัยอยู่
 2 ท่านด้วยกัน คือ โมซาร์ท (Wolfgang Amadeus Mozart) และไฮเดิล (Haydn) ทั้งสองท่านนี้ถือเป็น
 แบบฉบับของสมัยคลาสสิก ความเดิมของดนตรีในยุคนี้คือ การประดับประดาเสียงดนตรี โดยอาศัย
 ลูกเล่นหลักหนีดนตรีในลีลาที่เรียกว่า โพลีโฟนี (Polyphony) ซึ่งโพลี โฟนีอาศัยเทคนิคที่เรียกว่า
 เคาท์เตอร์พอยน์ (Counter Point) มีลักษณะที่ใช้ทุกแนวในการดำเนินเพลง ในขณะที่เดียวกันทุก ๆ
 แนวจะประสานเสียงซึ่งกันละกัน ซึ่งเป็นลักษณะดนตรีที่นิยมใช้ในสมัยบาโรค (Baroque)
 สมัยคลาสสิกเริ่มนิยมเป็นโฮโมโฟนี (Homophony) คือ มีทำนองหลักเด่นแล้วเสียงอื่น ๆ มีหน้าที่
 สนับสนุนความเด่นของเสียงนั้นเรียกว่า ประสานเสียง (Harmony) ในสมัยคลาสสิกนั้นทุกๆ อย่าง
 ได้เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงคนเริ่มสนใจความแตกต่างระหว่างบุคคล สนใจลัทธิและเสรีภาพ
 ความเท่าเทียมกัน ในสังคมเปลี่ยนแปลงแนวคิดจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบ
 ประชาธิปไตย สำหรับคนตรีนั้นมีแนวโน้มประพันธ์เพลงสำหรับชาวบ้านมากขึ้น นอกจากจะมีดนตรี
 สำหรับศาสนาเพียงอย่างเดียว ดนตรีคลาสสิกในสายตาคนไทยนั้นเป็นของสูง หรือเปรียบเปรยกันว่า
 เป็นเพลงที่จะต้องปีนบันไดขึ้นไปฟัง อาจกล่าวได้ว่า ดนตรีคลาสสิกในเมืองไทยมี 2 ประเภทด้วยกัน
 คือ ดนตรีไทย (Thai Classical Music) และดนตรีสากลคลาสสิก (Western Classic)

1. ดนตรีไทยคลาสสิก เพลงไทยที่มีคุณสมบัตินสูง ละเอียดอ่อน มีความไพเราะ
 ต้องอาศัยความสามารถสูงนั้น มักจะเป็นเพลงหน้าพาทย์ ซึ่งถือได้ว่าเป็นเพลงชั้นสูง น้อยคนที่จะ
 เล่นได้ เพราะต้องมึงงานพิธีที่เกี่ยวข้อง เมื่อนานๆ เล่นครั้งนับวันคนที่เล่นได้ค่อยๆ น้อยลง
 ฝ่ายผู้ฟังเองไม่เกิดความซาบซึ้งไพเราะ ไม่เคยได้ยิน ดนตรีคลาสสิกวนเวียนอยู่ในกลุ่มเล็กๆ
 และขณะเดียวกันคนจำนวนมากไม่มีโอกาสเข้าถึง

2. ดนตรีฝรั่งเศสคลาสสิก การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมทางดนตรีนั้นเริ่มกันมาตั้งแต่ สมัยกรุงศรีอยุธยา การฟังและชื่นชมกับดนตรีคลาสสิกตะวันตกนั้นขึ้นอยู่กับค่านิยม หรือแนวโน้ม ในการฟัง ด้วยเหตุที่ว่าดนตรีส่วนใหญ่ต้องอาศัยผู้อุปถัมภ์คือข้าหลวงดนตรีถึงจะอยู่ได้ และหากวงดนตรีขาดผู้ฟัง วงดนตรีก็ย่อมจะอยู่ไม่ได้ ในสมัยบาโรกนั้น นักดนตรีได้รับการอุปการะ จากวัดและวัง ในสมัยคลาสสิกนักดนตรีอาศัยอยู่ในบ้านผู้คหิมีเงิน หรือในราชสำนักต่าง ๆ มีวงดนตรีประจำราชสำนัก นักดนตรีก็ไม่เดือดร้อน มีหน้าที่สร้างงานเพื่อฝันไปตามชีวิตของตนเอง ผู้ฟังก็เป็นเจ้าของดนตรีซึ่งเป็นผู้มีฐานะ การฟังดนตรีจึงเป็นเวลาว่าง หรือเวลาพักผ่อน รับประทานอาหารกลางวันยังยึดเหนี่ยวนิยมเดิม กล่าวคือ ยึดความหรูหราเป็นประการสำคัญ ตัวนักดนตรีจริงๆ นั้นมีความสำคัญรองลงมา กว่าความหรูหราในการฟังดนตรี ความสวยงาม ของคนชั้นสูงขัดแย้งกับความเป็นจริงในสังคมไทย ดังนั้น ดนตรีฝรั่งเศสคลาสสิกจึงอยู่ในวงจำกัด กลุ่ม เล็กๆ ส่วนใหญ่มีโอกาสชื่นชมกับดนตรีนั้นน้อย

อันที่จริงแล้วความไพเราะของดนตรีนั้นไม่เกี่ยวข้องกับชนชั้น ดนตรี คือ ดนตรี มีความไพเราะสำหรับทุกคนทุกชนชั้นเพราะทุกคนมีดนตรีในหัวใจ ดนตรีเกิดขึ้นมาพร้อมกับ มนุษย์ ในยุคแรกเราก็รู้จักร้องรำ ตามธรรมชาติ เช่น เคะหิ้นคะเไม้ ประมื่อ ผิวปาก เป็นต้น และวิวัฒนาการมาเป็นเพลงพื้นเมือง เพลงลูกกรุง ตลอดจนเพลง โฆษณา จะเห็นได้ว่าดนตรี และเพลงต่างๆ ทำให้ผู้ฟังเกิดความเพลิดเพลินเกิดอารมณ์หรือความรู้สึกต่าง ๆ ต่อบทเพลง เสียงธรรมชาติต่างๆ เช่น ลมพัด นกร้อง เสียงคลื่น เสียงน้ำตก จะทำให้ผู้ได้ยินมีความสุข ก็สามารถ รวมเข้าเป็นเสียงดนตรีได้เช่นกัน

การฟังดนตรีคลาสสิก

ดนตรีเป็นศาสตร์ที่เกี่ยวกับเสียง โดยตรง เป็นปัจจัยหนึ่งใน การพัฒนารสนิยม ค่านิยม และบุคลิกภาพ ดนตรีเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ที่ไม่สามารถแยกออก จากชีวิตคนเราได้ ดนตรี เป็นนามธรรมที่ไม่สามารถจับต้องหรือมองเห็นต้องอาศัยความรู้สึกลึ้มผัส การที่มนุษย์จะได้รับ อรรถรสหรือสุนทรีย์ของเสียงดนตรีนั้นอวัยวะที่จำเป็นที่สุดคือหู หูถือว่าเป็น อวัยวะด่านแรก ที่ทำให้มนุษย์เราได้ยินเสียงต่าง ๆ จากนั้นจึงจะส่งกระแสเสียงไปยังอวัยวะส่วนอื่น ๆ ของร่างกาย ปกติแล้วหูของมนุษย์เราสามารถรับฟังเสียงได้ที่ระดับความถี่ 16-20,000 รอบต่อวินาที แต่เสียงที่นำมาใช้สร้างเสียงดนตรีจะมีช่วงความถี่อยู่ระหว่าง 27-4,000 รอบต่อวินาที ซึ่งปรากฏ อยู่ในเสียงของเปียโน ความผูกพันระหว่างดนตรีกับชีวิตดูเหมือนว่าดนตรีอยู่ ใกล้ตัวเรา แต่ในขณะที่เดียวกันความไม่มีตัวตนของดนตรีทำให้ดูเหมือนว่าดนตรีเป็นเรื่อง ไกลตัว

ศดับพิณ รัตนเรือง (2548, น.86) ได้กล่าวถึง“การฟังเพลงคลาสสิกแบบไม่ป็นบันได” สรุปว่า ดนตรีคลาสสิกในทุกวัฒนธรรมของโลกนี้มีทั้งแบบที่เป็นเพลงบรรเลงล้วนๆ และแบบร้องหลายคนคงเคยได้ยินคำว่า“เพลง โอเปร่า”(Opera)นี่ก็เป็นละครร้องแบบคลาสสิกหรืออีกหลายคนคงเคยได้ยินเสียงเทเนอร์เพราะๆ ของ โฆเซ การ์เรรัส (Jose Carreras) หรือ พาวาร์โอดติ (Luciano Pavarotti) ประเภทและสัมผัสเสียงของเพลงคลาสสิกนั้นแทบจะสรุปลงให้แคบไม่ได้เลย แต่ที่พอจะพูดได้ก็คือ ดนตรีคลาสสิกเป็นเพลงไพเราะอันทรงคุณค่าเป็นสมบัติล้ำค่าของมวลมนุษยชาติ Classic ในที่นี้แปลว่า อมตะ ไม่ตายง่ายๆ บางบทบางประเภทก็ประเทืองปัญญาบางบทเพลงก็ประเทืองอารมณ์ ได้อย่างลึกซึ้งละเอียดอ่อนบางบทบางประเภทก็มีพลังลึกลับที่สามารถปลดปล่อยความรู้สึกและอารมณ์ที่ซ่อนๆ ลงๆ ตามประสามนุษย์ของเราได้ดียิ่งกว่าเพลงประเภทอื่นในองค์ประกอบของการฟังดนตรีที่ทำให้ได้รับอรรถรสและความซาบซึ้งในการฟังดนตรีตะวันตกหรือดนตรีคลาสสิก มีองค์ประกอบ ดังนี้

1. สถานที่ ด้านสถานที่นี้มีความสำคัญมากเนื่องจากเป็นปัจจัยที่จะทำให้เกิดความซาบซึ้งใน การฟังบทเพลงที่มีความยาว ความสลับซับซ้อนของบทเพลง ถ้าหากสถานที่ไม่เหมาะสมอาจจะ ทำให้ไม่ได้รับอรรถรสเท่าที่ควรสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับการฟังดนตรีประเภทนี้ได้แก่ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย โรงละครแห่งชาติ สถาบันภาษาและวัฒนธรรมเยอรมัน กรมประชาสัมพันธ์ เป็นต้น ทั้งนี้เนื่องจากสถานที่ดังกล่าวได้รับการออกแบบเพื่อให้เหมาะสมกับการฟังดนตรี

2. เวลา ช่วงเวลาที่จัดให้มีการแสดงดนตรีนั้นต้องคำนึงถึงความเหมาะสมกับบรรยากาศของการแสดงไม่ควรจัดให้เร็วเกินไปหรือดึกเกินไป ถ้าเป็นรอบกลางวันควรอยู่ประมาณ 14.00 -16.00 น. รอบค่ำควรอยู่ประมาณ 19.30 น – 21.00 น. ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมด้วย

3. ผู้ฟัง ตัวผู้ฟังเองต้องเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการฟัง มีความรู้ ความเข้าใจ พื้นฐานทางดนตรีพร้อมที่จะรับกระแสเสียงที่ผู้ขับร้องและผู้บรรเลงเปล่งเสียงออกมา โดยผ่านการตีความหมายอย่างละเอียดจากบทเพลงที่ลึกลับได้เขียนไว้ ผู้ฟังเป็นผู้ที่พร้อมจะรับฟังบทเพลงด้วยความชื่นชอบ

การฟังเป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการทำกิจกรรมทั้งหลายที่เกี่ยวกับดนตรีเพราะดนตรีเป็นศิลปะ ซึ่งอาศัยเสียงเป็นสื่อ โสตประสาทและการรับฟังจึงเป็นส่วนที่สำคัญมากในการสื่อสารทางดนตรี การที่ผู้ฟังผู้หนึ่งผู้ใดจะได้รับอรรถรสจากการฟังมากน้อยแค่ไหนนั้นขึ้นอยู่กับวิธีการฟังของผู้นั้น และระดับความเข้มข้นในการรับฟังของแต่ละท่านเอง ระดับของการฟังของเราที่จะนำไปสู่ความซาบซึ้งได้นั้น ขึ้นอยู่กับลักษณะและ ทักษะของผู้ฟังซึ่งจัดระดับการฟังดนตรีได้เป็น 4 ประเภทดังนี้

1. การฟังแบบผ่านหู (Passive Listening) การฟังประเภทนี้เป็นการฟังโดยไม่ได้ตั้งใจหรือฟังแบบผ่าน ๆ หู การได้ยินเสียงดนตรี เป็นส่วนประกอบของเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งที่ผู้นั้นกำลังกระทำอยู่ซึ่งเรากระทำกันอยู่ทั่วไป และเกือบตลอดเวลา เช่น การฟังเพลงตามห้าง ศูนย์การค้าขณะเดินเลือกซื้อสินค้าก็จะได้ยินเสียง เพลงลอยอยู่ในบรรยากาศ ขณะรับประทานอาหาร ในร้านอาหารก็จะมีเสียงเพลงเพราะๆ เผลอ เข้าไประหว่างการรับประทานอาหารหรือการพูดคุย ดนตรีประกอบในโฆษณา ดนตรีประกอบรายการวิทยุ โทรทัศน์ หรือดนตรีที่ใช้เป็นแบคกราวด์ ในภาพยนตร์ต่างๆ เป็นต้น หากจะเรียกการฟัง ประเภทนี้ว่าเป็นการฟังแบบไม่ได้ตั้งใจก็คงไม่ผิดเท่าใดนัก การรับฟังดนตรีในระดับนี้จิตใจและความคิดของผู้ฟังไม่ได้มีใจจดจ่ออยู่กับเสียงดนตรี โดยตรงสักเท่าไร แต่สิ่งที่เกิดขึ้นคือ ผู้ฟังในระดับนี้จะได้รับความเพลิดเพลินใจสบายอารมณ์จากการซึมซาบไปกับบรรยากาศที่เสียงดนตรีนั้นมีส่วนสร้างขึ้น ซึ่งเป็นผลของเสียงดนตรีที่มีต่อสภาพแวดล้อมและจิตใจของมนุษย์

2. การฟังด้วยความตั้งใจ (Sensuous Listening) การฟังดนตรีประเภทนี้เป็นระดับการฟังที่มีความตั้งใจฟังมากขึ้นกว่าระดับที่ 1 ผู้ฟังจะเกิดความนิยมชมชอบกับเสียงดนตรีที่ไพเราะ อาจเริ่มคิดใจเสียดๆ ของโซปราโนแซ็กโซโฟนเสียง สดใสของไวโอลิน หรือเสียงคู่กันของทรัมเป็ต ผู้ฟังระดับนี้ถ้าเขาชอบฟังเพลงประเภทใดก็มักให้ความสนใจต่อรายละเอียดของเพลงประเภทนั้นเป็นพิเศษ และส่วนมากเป็นผู้ที่ได้รับการศึกษาชั้น ปานกลางไปจนถึงขั้นสูง และเป็นผู้ฟังที่พร้อมจะได้รับความซาบซึ้งในคุณค่าทางด้านสุนทรีย์ภาพ

3. การฟังอย่างเข้าถึงอารมณ์ (Emotional Listening) การฟังดนตรีประเภทนี้ ผู้ฟังมีจิตใจและความรู้สึกจดจ่อต่อเพลงที่ตนชอบฟังไปตามอารมณ์หรือมีปฏิกิริยาต่อเสียงดนตรีมากขึ้นเนื่องจากดนตรีทำให้สนใจและเกิดอารมณ์ร่วมไป กับอารมณ์ต่างๆ ที่เขาคิดว่าเสียงเพลง สื่อออกมา เช่น เมื่อเรามีอารมณ์เศร้า มีอาการหม่นหมอง ปวดร้าวกระวนกระวายใจเพราะเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หากในช่วงเวลาขณะนั้นมีเสียงเพลงเข้ามาโดยเป็นเพลงซึ่งสื่ออารมณ์คล้ายคลึงกับอารมณ์ที่กำลังประสบอยู่ เราจะเปิดหูเปิดใจออกซึมซาบไปกับเสียงเพลงนั้น เป็นต้น การฟังดนตรีประเภทนี้เป็นสิ่งที่เกิดขึ้น โดยสามัญเช่นกัน เพราะคนเราโดยทั่วไปก็มี อารมณ์ ความรู้สึก และจิตใจแปรปรวนไปตามธรรมชาติของมนุษย์ด้วยกันทั้งสิ้นและมูลเหตุลึๆ ที่จูงใจให้เราคิดใจฟังดนตรีด้วยระดับการฟังประเภทนี้ก็คือ ความรู้สึกพอใจ นอกจากนี้ยังเกิดจาก ความตั้งอกตั้งใจ มีจิตใจจดจ่อ มุ่งฟังส่วนที่เป็นอารมณ์สุข อารมณ์เศร้าของดนตรี ในแง่ที่มา สัมพันธ์กับอารมณ์ของตนเองแต่ก็ยังมิได้มีความเข้าใจในดนตรีจนถึงขั้นซาบซึ้งอย่างแท้จริง

4. การฟังโดยรับรู้ความซาบซึ้ง (Perceptive Listening) การฟังประเภทนี้เป็น การฟังที่ผู้ฟังเห็นสุนทรีย์หรือเห็นความงามขององค์ประกอบต่างๆ ของเสียงดนตรีโดยตรงซึ่งอาศัย

ความมีสมาธิ และมีสภาพจิตใจ อารมณ์ที่สงบนิ่ง เป็นการเห็น ความงามของการที่องค์ประกอบต่างๆ นั้น มาสัมพันธ์กันอย่างลงตัวอย่างมีศิลปะ องค์ประกอบ พื้นฐานของคนตรี เช่น การเคลื่อนไหว เปลี่ยนแปลงของแนวทำนอง จังหวะ เสียงประสาน และลีลาของเสียงซึ่งก็ตกวิได้ทำการย้ายถ่ายเทและปรุงแต่งขึ้นอย่างมีศิลปะ สามารถวิเคราะห์ วิเคราะห์คนตรีได้โดยมีหลักการเป็นผู้ฟังคนตรีที่มีการศึกษากันว่าสังสมประสบการณ์ในการฟังมาเป็นอย่างดี

ระดับการฟังที่กล่าวมา 4 ระดับข้างต้นนั้นเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในการฟังของมนุษย์เราทั้งสิ้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประเภทของบทเพลงที่บุคคลผู้นั้นเลือกฟังและขึ้นอยู่กับความรู้ต่อเสียงดนตรีและความต้องการที่จะเข้าถึงสุนทรียะของคนตรีในระดับใดของผู้ฟัง การฟังในระดับที่ 1, 2 และ 3 ดังที่กล่าวมาแล้วนั้นเป็นระดับการฟังที่เข้าใจได้ไม่ยากนักเนื่องจากไม่ต้องอาศัยความเข้าใจในกระบวนการต่างๆ ของบทเพลงเช่น การคิดทางดนตรีและทักษะในเชิงดนตรี โดยมีความรู้เพียงระดับหนึ่งก็สามารถเข้าถึงได้ ส่วนการฟังคนตรีระดับที่ 4 นั้นต้องเกี่ยวพันอย่างลึกซึ้งกับเสียงดนตรีโดยตรง ซึ่งประกอบไปด้วยแง่มุมและมิติต่างๆ จึงต้องอาศัยความตั้งใจและความต้องการที่จะฟังอย่างมีสมาธิจริงๆ และผู้สนใจต้องมีความเข้าใจกับส่วนต่างๆ ขององค์ประกอบทางดนตรีซึ่งประกอบด้วยเสียง แนวทำนอง จังหวะ เสียงประสาน และลีลาของเสียงอย่างพอสมควรเพื่อเป็นพื้นฐาน ในการฟังคนตรีให้เกิดความซาบซึ้ง การฟังคนตรีก็เหมือนกับการกระทำกิจกรรมอย่างอื่นๆ ก็จะต้องมีลำดับหรือขั้นตอนดังนี้

1. การได้ยิน (Hearing) ในขั้นแรกผู้ฟังจะต้องได้ยินเสียงคนตรีเสียก่อนครั้นต่อมาเมื่อเกิดความสนใจขึ้นก็จะผ่านไปจนถึงขั้นที่สองคือขั้น การฟัง
2. การฟัง (Listening) ในขั้นนี้ก็จะเป็นการวัดได้ว่าเขาเริ่มแย่งความสนใจมาให้กับเสียงของคนตรีบ้างแล้ว และถ้าเขายังมีใจจดจ่อที่จะได้ยินต่อเนื่องกันไปก็หมายความว่า เขาได้สนใจที่จะฟังคนตรีแล้ว
3. การคิด (Thinking) ขณะที่เขากำลังฟังคนตรีอยู่ เขาก็จะเริ่มคิดในเสียงคนตรีที่เขาได้ยินการคิดนี้ลึกซึ้งแค่ไหนย่อมขึ้นอยู่กับความรู้และประสบการณ์ของผู้ฟังคนตรีแต่ละคน การรู้สึก (Feeling) การคิดย่อมนำมาซึ่งความรู้สึกหวั่นไหวทางอารมณ์ซึ่งเรียกว่าการรู้สึก การรู้สึกนี้เป็นขั้นตอนสำคัญของการฟังคนตรี ผู้ฟังจะเริ่มรู้สึกค่า (Appreciate) บทเพลงที่ฟังมาน้อยเพียงใดก็ขึ้นอยู่กับความรู้สึกนี้
4. การจำ (Remembering) เป็นขั้นสุดท้ายของการฟังคนตรี เพลงบทใดถ้าผู้ฟังสนใจ และได้ฟังซ้ำบ่อยๆ ก็จะจำได้ เมื่อจำได้และยังสนใจอยากฟังเพลงนั้นอีกก็เท่ากับว่าผู้ฟังผู้นั้น ได้รู้คุณค่าของเพลงบทนั้นแล้วเป็นอย่างดีผู้ฟังคนตรี คือ ผู้พร้อมที่จะรับกระแสเสียงที่ผู้ขับร้องหรือเครื่องดนตรีของผู้บรรเลงเปล่งออกมา โดยผ่านขบวนการตีความหมายอย่างละเอียดลออจาก

บทเพลงของคีตกวี หรือจะกล่าวง่าย ๆ ก็คือ ความชื่นชอบหรือการรู้คุณค่าในสิ่งที่มีคุณค่าที่ภาษาอังกฤษเรียกว่า Appreciation ของผู้ฟังคนหนึ่งคนใดจะมีมากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับพื้นฐาน 3 ประการ คือ การฟังมาก และหาโอกาสที่จะฟังอยู่เรื่อยๆ การฝึกฝนในด้านรสนิยม(Taste)ให้เป็นผู้มีรสนิยม ในการฟังที่ดี ความกระตือรือร้นที่จะศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ อันเกี่ยวข้องกับดนตรีอย่างไม่หยุดยั้ง

ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2535, น.204) ได้กล่าวถึงการฟังเพลงคลาสสิกว่าการฟังจัดเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนดนตรีเข้าใจถึงโครงสร้างของดนตรีซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะนำไปสู่ความซาบซึ้ง การพัฒนาการฟังข้อเสนอแนะในการเพิ่มประสิทธิภาพของการฟังที่จะกล่าวต่อไปเป็นลักษณะต่างๆไป ดังนี้

1. มีสมาธิในการฟังเสียงดนตรีให้ตลอด การฟังโดยมีสมาธิไม่มากพอ หรือการฟังอย่างมีสมาธิในเวลาสองนาทีก่อนที่เพลงยาวถึง 10-15 นาที ย่อมไม่นำไปสู่ความซาบซึ้งได้

2. พยายามฟังโดยการจับแนวทำนองหลักของบทเพลงให้ได้ การฟังเพลงใดๆ เป็นครั้งแรกไม่ควรพยายามฟังเพื่อเข้าใจทุกสิ่งทุกอย่างที่มีอยู่ในบทเพลง ควรพยายามจับสิ่งเด่นๆ เสียก่อน และค่อยๆ เรียนรู้สิ่งที่มีอยู่ในบทเพลงนั้นเป็นลำดับไป ซึ่งสิ่งที่ฟังได้ง่ายที่สุด คือ แนวทำนองหลัก

3. จดจำแนวทำนองหลัก หรือลักษณะเด่นๆ ของเพลงให้ได้ การที่จะจดจำสิ่งใดๆ ได้นั้นควรฟังหลาย ๆ หน และอาจจะแบ่งการฟังออกเป็นตอนๆ เพราะการพยายามจดจำ นอกจากการฟังอาจจะได้แก่ การร้อง การเล่น หรือการพูดคุยกันถึงทำนองหลักกับผู้อื่น

4. สังเกตดูว่าแนวทำนองหรือลักษณะสำคัญในบทเพลงนั้นๆ เปลี่ยนแปลงหรือพัฒนา ไปอย่างไร โดยปกติรูปแบบของดนตรีมักจะมีการแปรเปลี่ยนพัฒนาไปของแนวทำนองหลักเสมอ ดังนั้นถ้าสามารถฟังออกว่าการเปลี่ยนแปลงเป็นไปในลักษณะใดจะทำให้สัมผัสในรสชาติของดนตรีได้

5. พยายามฟังบทเพลงนั้นหลายๆ หนถ้ายังไม่สามารถเห็นความสัมพันธ์ของรูปแบบ หรือการพัฒนาไปของแนวทำนองหลัก การฟังหลายๆ หนทำให้ผู้ฟังได้ยินสิ่งต่างๆ ในบทเพลงได้มากขึ้น

6. พยายามประยุกต์ใช้สิ่งที่ค้นพบจากการได้ยินกับบทเพลงที่เพิ่งจะฟังเป็นครั้งแรก เนื่องจากดนตรีมีรูปแบบ การฟังเพลงใดๆ มักจะมีรูปแบบที่เหมือนกัน เช่น ซิมโฟนี โดยทั่วไปนั้น ท่อนแรกมักใช้รูปแบบ โชนาคาอัลเลโกร ถ้าฟังเพลงใดที่ไม่เคยได้ยินซึ่งเป็นซิมโฟนี

ถ้าพยายามฟังดูว่าเป็นรูปแบบโฆษณาอัตเล โกรหรือ ไม่ จะช่วยให้มีหลักและนำไปสู่ความเข้าใจในบทเพลงได้ง่ายขึ้น

7. พยายามจับรายละเอียดปลีกย่อยของบทเพลงให้ได้ เนื่องจากดนตรีเป็นศิลปะ แม้จะมีรูปแบบกำหนดโครงสร้าง แต่ผู้ประพันธ์เพลงสามารถแปรเปลี่ยนเนื้อหาสาระไปได้เสมอ ดังนั้น การพยายามฟังรายละเอียดของเพลงให้ได้จะทำให้เข้าใจ และเห็นลักษณะความสวยงาม มีคุณค่าที่แท้จริงของบทเพลงแต่ละบทได้

8. ใช้สัมผัสทางความรู้ในการฟังเพลง เพื่อให้เข้ากับความสุขงามความมีสุนทรีย์ของบทเพลงนั้นๆ ในการฟังเพลงใดๆ ผู้ฟังควรเกิดความรู้สึกลักษณะใดลักษณะหนึ่ง เช่น ความเศร้าสร้อย ความสนุกสนาน ความน่ารัก ความน่ากลัว ซึ่งความรู้สึกละเอียดเหล่านี้เป็นสิ่งที่ชี้ให้ผู้ฟังทราบว่า ขณะฟังนั้นตนได้สัมผัสกับดนตรีโดยความรู้สึก มิได้สัมผัสกับดนตรีเพียงเพื่อจะเรียนรู้ถึงโครงสร้างของดนตรีเท่านั้น

9. พยายามฟังดนตรีเพื่อให้เข้าถึงสุนทรียรสของดนตรี คือ เสียง ไม่ควรฟังดนตรีเพื่อใช้เป็นสื่อนำไปสู่เรื่องราวต่างๆ ในความคิดฝัน ซึ่งทำให้การฟังดนตรีเป็นลักษณะของดนตรีเพื่อสิ่งอื่นนอกเหนือความเป็นดนตรี มิใช่การฟังดนตรีเพื่อให้เห็นสุนทรียรสของดนตรี หรือให้ซาบซึ้งในดนตรีอย่างแท้จริง อย่างไรก็ตามการฟังดนตรีประเภทดนตรีบรรยายเรื่องราว ผู้ฟังสามารถนึกภาพหรือใช้ดนตรีเป็นสื่อไปสู่เรื่องราวต่างๆ ได้ เพราะเป็นความประสงค์ของผู้ประพันธ์ที่ต้องการใช้ดนตรีเล่าเรื่องราว แต่การฟังดนตรีประเภทนี้ผู้ฟังไม่จำเป็นต้องทราบเรื่องราวมาก่อนก็ได้ โดยฟังในลักษณะของดนตรีเพื่อดนตรี

10. ฝึกฝนการฟังดนตรีให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งมีวิธีการหลายวิธี ดังกล่าวมาแล้วและอาจจะมีอีกหลายวิธี ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้ฟังแต่ละคนสามารถค้นคว้า ฝึกหัดด้วยตนเอง วิธีการหนึ่งที่สามารถปฏิบัติได้ คือ การศึกษาดนตรีในลักษณะของสังคีตนิยมซึ่งจะทำให้ผู้ศึกษาเข้าใจถึงโครงสร้างของดนตรี การทราบประวัติของดนตรี ผู้ประพันธ์เพลงและการอ่านบทวิเคราะห์เพลงแต่ละเพลงนั้นย่อมช่วยให้ผู้ศึกษาเห็นคุณค่าของดนตรีมีความเข้าใจในดนตรีดีขึ้นดังนั้นเมื่อมีโอกาสฟังดนตรีหรือบทเพลงหนึ่งบทเพลงใด ย่อมช่วยให้ผู้ฟังเห็นถึงความมีสุนทรีย์ของบทเพลงนั้นได้แจ่มชัดขึ้นซึ่งทำให้เกิดความซาบซึ้งในดนตรีอย่างแท้จริงในที่สุดได้

การฟังถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของการที่เราจะได้รับสุนทรียและนำไปสู่ความซาบซึ้งในทางดนตรีได้ บางคนอาจสงสัยว่าในเมื่อเราฟังดนตรีเราก็ได้ยินเสียงดนตรีนั้น ๆ อยู่แล้วไม่เห็นจำเป็นต้องมีความรู้อะไรแต่ความเป็นจริงแล้วหากเราต้องการฟังบทเพลงให้ได้รับความซาบซึ้งจริง ๆ นั้นต้องใช้การฟังในระดับที่ 4 โดยรับรู้ความซาบซึ้ง (Perceptive Listening) ฌรุฑร์ สุทธิจิตต์ (2531, น.2-3) ได้ลำดับขั้นของการพัฒนาการฟังดังนี้

1. ความตั้งใจ (Attention) การกระทำกรสิ่งใดก็ตามหากปราศจากซึ่งความตั้งใจแล้วจะบังเกิดผลนั้นยากสำหรับในการฟังดนตรีก็เช่นกัน ความตั้งใจถือว่ามีผลสำคัญอย่างยิ่ง เป็นเรื่องที่ไม่ง่ายเท่าไรนักที่สร้างนิสัยด้านความตั้งใจเนื่องจากต้องมืองค์ประกอบหลาย ๆ ด้าน เช่น ต้องมีสมาธิในการฟัง ไม่พูดคุยหยอกล้อกันระหว่างการฟังหรือการกระทำกรสิ่งหนึ่ง สิ่งใด ระหว่างการฟัง

2. ความซ้ำซาก (Repetition) การฟังดนตรีก็เหมือนสิ่งอื่นๆ ก็คือต้องการประสบการณ์และความชำนาญซึ่งจะช่วยให้คนฟังพัฒนาตัวเอง การฟังแล้วฟังอีกซ้ำไปซ้ำมาหลายๆ ครั้ง หลายๆ หน เพื่อค้นหาลักษณะต่างๆ ของโครงสร้าง หรือองค์ประกอบดนตรี เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้ง ฉะนั้น การฟังบ่อยๆ ครั้งจะเป็นการช่วยให้เกิดความเข้าใจได้มากขึ้นและนำมาซึ่งความซาบซึ้งต่อไป

3. ความคุ้นเคย (Familiarity) คนตรีที่ฟังง่ายและฟังยากต่างมีคุณค่าในตัวเอง ไม่ควร เปรียบเทียบเมื่อมีการฟังเพลงบ่อยๆ ครั้ง ซ้ำไปซ้ำมาก็จะทำให้เกิดความคุ้นเคย ทำให้การฟังมีความเข้าใจดีขึ้น

4. ความรู้พื้นฐาน (Background Knowledge) เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการฟังดนตรีที่จะทำให้เกิดความซาบซึ้งได้เนื่องจากบทเพลงต่าง ๆ ที่คีตกวีแต่งขึ้นนั้นมาจากประสบการณ์และความรู้ทางทฤษฎีดนตรีรองรับในผลงานนั้นๆ จึงจำเป็นที่ผู้ฟังต้องมีความรู้พื้นฐานทางดนตรี 2 ลักษณะประกอบคือ

4.1 ความรู้พื้นฐานทั่วไป ได้แก่ ความรู้พื้นฐานทางดนตรีต่างๆ ไปซึ่งเกี่ยวกับ โครงสร้างของดนตรี รวมถึงการเรียนทฤษฎีดนตรี การปฏิบัติเครื่องดนตรี และประวัติดนตรี

4.2 ความรู้พื้นฐานเฉพาะ ได้แก่ ความรู้ทางดนตรีเฉพาะบทเพลงที่จะฟังเกี่ยวกับ โครงสร้างและความหมายของบทเพลงนั้น ๆ ข้อมูลเกี่ยวกับการประพันธ์ ลักษณะของบทประพันธ์ ผู้ประพันธ์สิ่งเหล่านี้สามารถค้นพบได้จากกรฟังและการค้นคว้า

5. การมีส่วนร่วม (Participation) การเล่นดนตรีได้ทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจในดนตรีและช่วยให้เกิดการฟังโดยรับรู้ได้ง่ายขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากการที่เราได้ร่วมเล่นดนตรีกับนักดนตรีที่มีความสามารถและได้รับการฝึกมาอย่างดีจะช่วยให้เกิดความซาบซึ้ง โดยตัวของมันเองเมื่อฟังดนตรี อย่างถูกคนตรีหรือคนฟังดนตรีชนิดอื่นๆ เพราะคนตรีทุกชนิด ทำหน้าที่รับใช้สังคมต่างกัน แล้วแต่ว่าจะใช้คนตรีประเภทใดและความเหมาะสมซึ่งคนตรีก็จะมีค่าในตัวของมันเอง

ดนตรีคลาสสิกที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการของเด็ก

ฌูรท์ สุตทิจิตต์(2541) กล่าวว่า เพลงคลาสสิกได้รับการสร้างสรรค์ขึ้นอย่างงดงาม มืองค์ประกอบครบถ้วน ไม่หนักหรือเคร่งเครียดจนเกินไป ซึ่งคลื่นเสียงจากเพลงเหล่านี้ ช่วยทำให้

คลื่นสมองมีการพัฒนาไปในทางที่ดี ช่วยสร้างสมาธิ และทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดีต่อไป ซึ่งการฟังเพลง เช่นนี้ สามารถทำได้ต่อเนื่องไปจนชั่วชีวิตของแต่ละคน เมื่อเด็กล้มตาตุโลกการสนองตอบและการเรียนรู้ต่างๆ รอบตัวเป็นเรื่องที่เด็กทุกคนปฏิบัติอยู่เสมอ และมีมากขึ้นเป็นลำดับ ในทางดนตรีเด็กมีการตอบสนองต่อเสียงดนตรีเรื่อยมาต่อจากการอยู่ในครรภ์มารดา และที่สำคัญ คือ พัฒนาการในทุกด้านเจริญขึ้นเป็นลำดับ การสนองตอบและการเรียนรู้ดนตรีจึงมีมากขึ้นเป็นลำดับด้วยคือ

ช่วง 0 - 4 เดือน ทารกแรกเกิดควรเปิดเพลงช้าๆ เพลงคลาสสิกที่เหมาะสมสำหรับวัยนี้ควรจะเป็นท่อนที่ 2 ในระยะ 5 - 6 เดือนแรก เมื่อเด็กล้มตาตุโลก การฟังเพลงยังคงเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง เนื่องจากการสนองตอบต่อดนตรีด้วยวิธีอื่นๆ เด็กยังไม่สามารถกระทำได้ เมื่อเด็กมีพัฒนาการมากขึ้นตามวัย การเคลื่อนไหวโดยเสรีต่อเสียงดนตรีที่ได้ยิน โดยเฉพาะเมื่อ ได้ฟังเพลงที่มีจังหวะชัดเจน การเลียนแบบเสียงเพลงที่ได้ยิน

ช่วง 4 - 6 เดือน เด็กเริ่มมีชีวิต เรียนรู้ด้านสังคม ยิ้ม หัวเราะ เพลงคลาสสิกที่เหมาะสมจะเป็นท่อนที่ 1 หรือ 3 ก็ได้ ท่อน 1 ไม่หนักหน่วงเกินไป ท่อน 3 เร็วขึ้นหน่อย

ช่วง 7 - 9 เดือน กิจกรรมเยอะแล้ว เริ่มพูดอ้อแอ้ เพลงเริ่มมีเนื้อร้อง ฟังแล้วจะเริ่มจำเป็นบางคำ

ช่วง 10 - 12 เดือน เพิ่มเพลงในเรื่องของภาษา การร้องเพลง เล่นเกม ช่วงนี้เด็กได้จังหวะภาษาท่วงทำนองต่างๆ ควรสอดใส่เรื่องวัฒนธรรมไทยเข้าไปด้วย

เมื่อเด็กเริ่มพูดได้ การร้องเพลง หรือการเลียนแบบเสียงเพลงที่ได้ยินจะมีมากขึ้นเป็นลำดับ เด็กสามารถฟังเพลงได้หลากหลาย ทั้งเพลงช้า เพลงเร็ว ขึ้นอยู่กับอารมณ์และโอกาสเป็นสำคัญ ในขณะที่เด็กจะนอน การเปิดเพลงช้าๆ เบาๆ ให้เด็กฟังเป็นสิ่งที่ควรกระทำอย่างยิ่ง ในขณะที่เด็กตื่นและตอบ โดยการเคลื่อนไหว เป็นสิ่งที่ควรกระทำ เพื่อพัฒนาการฟังดนตรี และพัฒนาเรื่องของการร่างกายและจิตใจได้เป็นอย่างดี เพลงที่นำมาให้เด็กฟังในช่วงนี้ ยังคงเป็นเพลงคลาสสิก และเพลงไทยเดิมที่ไพเราะ

หลัง 11 ขวบ วัยนี้เป็นวัยสำคัญถึงขั้นตอนว่าจะมีโอกาสพัฒนาเป็น โมซาร์ท เต็มตัว หรือจะถูก "กัก" อยู่กับครูที่ดอง "ซ่อม" วิชาเลขบ้าง วิชากรณึ่ ภาษานี้ เพราะกิจกรรมในโรงเรียนเริ่มเต็มมือ สภาพแวดล้อมทั้งบ้าน และ โรงเรียนรวมทั้งความเข้าใจของพ่อแม่ที่จะสนับสนุนลูกหรือไม่ เป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาอัจฉริยภาพของเด็กพวกนี้ให้โดดเด่นหรืออาจตกหายไป เช่นที่เกิดกับเด็กจำนวนมากนอกจากนี้ ยังสามารถเลือกเพลงประเภทอื่นๆ ที่มีคุณค่า ให้ฟังได้ทั้งสิ้น ซึ่งควรมีทั้งเพลงร้อง และเพลงบรรเลงควบคู่กันไป เพลงร้องสามารถ ช่วยพัฒนาเรื่องของภาษาได้เป็นอย่างดี ในขณะที่เพลงบรรเลงสามารถใช้พัฒนาเรื่องของความเข้าใจ ความซาบซึ้งในดนตรี

และช่วยพัฒนาด้านอารมณ์ ความรู้สึก ได้อย่างดีด้วย เด็กในวัยนี้สามารถพัฒนาแนวคิดด้านทำนอง และจังหวะได้ในระดับหนึ่ง โดยสังเกตได้จากคุณภาพของการสนองตอบต่อเสียงดนตรี

อุษณีย์ อนุรุทธ์วงศ์ (2548) ได้ศึกษา เกี่ยวกับพัฒนาการทางดนตรีกับพัฒนาการทางร่างกาย จากการศึกษาศึกษาวิจัยเรื่องนี้ เราพบว่า เด็กแต่ละช่วงวัยมีพัฒนาการทางดนตรี ขึ้นอยู่กับวัยเพราะขีดความสามารถทางสมองร่างกาย ประสบการณ์ ฯลฯ มีการแบ่งช่วงอายุคร่าวๆ ที่จะเห็นชัดว่าเด็กแต่ละช่วงวัยแตกต่างกันคือ

0-6 ขวบ เด็ก 2 ขวบสามารถร้องเพลงเป็นท่อนสั้นๆ อาจผิดเสียง พอ 3 ขวบก็อาจร้องได้ทั้งเพลง 4 ขวบก็ร้องถูกจังหวะจะโคนทั้งเนื้อร้องทำนอง แต่ก็ยังไม่สามารถทำเสียงตามดนตรีได้ถึงแม้ว่าโดยทั่วไปเด็กจะทำได้คล้ายคลึงกันเพราะเด็กทุกคนมีดนตรีในหัวใจเป็นทุนอยู่แล้ว แต่เด็กที่สนใจหรือมีพรสวรรค์ทางดนตรีก็จะแสดงออกถึงความสนใจในเสียงผิดกับเด็กวัยเดียวกัน โดยที่พ่อแม่อาจยังไม่แน่ใจ

เด็ก 5 – 6 ขวบ มีความก้าวหน้าทางดนตรีอย่างชัดเจนคิดไปจากวัยอื่นๆ วัยนี้อาจสื่อแว่ชัดเจนขึ้นว่าจะเป็น“ศิลปินเดี่ยว”

เด็ก 7 – 11 ขวบ เป็นช่วงที่พัฒนาการทางดนตรีสูงที่สุด และเด็กที่มีความเป็นเลิศทางดนตรีจะฉายแว่ชัดเจนในวัยระหว่าง6-10ขวบมากที่สุด

ในระหว่างช่วงวัยนี้เด็กจะแสดงออกถึงความสามารถเกือบเต็มรูปแบบ เรียกว่าทั้งฟังทั้งร้องทั้งเต้น บางคนก้าวหน้าถึงขนาดเขียนเนื้อเพลงง่ายๆ ได้แล้วร้องไปตามใจปรารถนา น่าสังเกตว่าใจช่วงวัยนี้เราพบเด็กผู้หญิงที่ “ฉายแว่คารา” มากกว่าเด็กผู้ชาย แต่เมื่อโตขึ้นก็ไม่ค่อยจะแตกต่างกันมากเท่าไรนัก

ในด้านของการนำดนตรีคลาสสิกมาพัฒนาด้านสมองและสติปัญญา มีด จอห์นสัน (<http://www.meadjohnson.bms.co.th/>) ได้ศึกษาดนตรีคลาสสิกเพื่อการพัฒนาสมอง มีงานวิจัยมากมายยอมรับว่า ดนตรีคลาสสิกช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสารของสมองทั้งสองซีก ดนตรีคลาสสิกเพิ่มระดับคะแนนในการอ่านและทักษะทางภาษาของเด็ก ดนตรีคลาสสิกมีส่วนสำคัญในการพัฒนาสมองส่วนที่คิดวิเคราะห์เหตุผลและมีติสัมพันธ์ (Spatial – Temporal) ซึ่งเป็นพื้นฐานการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ดนตรีคลาสสิกช่วยเพิ่มทักษะในการฟัง และทำให้เด็กมีสมาธิในการเรียนรู้มากขึ้น

อุดม เพชรสังหาร(2549, น.158-159)ได้กล่าวถึงงานวิจัยของ ดร.กอร์ดอน ซอร์ นักฟิสิกส์ แห่งมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย ซึ่งสนใจศึกษาเกี่ยวกับไฟฟ้าของเซลล์สมอง (Neuroelectronic) ได้ค้นพบว่าเสียงดนตรีบางชนิดก่อให้เกิดสัญญาณไฟฟ้าแบบนี้ในสมองของคนเรา จากตรงนี้ ดร.ฟรานซิส เราส์เซอร์ ได้ทำการวิจัยต่อ โดยเลือกเอาเพลงของ โมสาร์ท มาทำการทดลอง เหตุผล

ที่เลือกเพลงของโมสาร์ทก็เนื่องจากเมื่อศึกษาวิธีการของโมสาร์ทแล้วพบว่า โมสาร์ท เป็นคนที่มีวิธีการคิด โดยใช้ความสามารถทางมิติสัมพันธ์เป็นหลัก ในที่สุดก็พบว่าการฟังเพลง “Dual Piano Sonata” บนบันไดเสียง D Major (K.448) ของโมสาร์ทช่วยให้ความสามารถทางมิติสัมพันธ์ของคนเพิ่มขึ้น ที่น่าสนใจมากไปกว่านั้นก็คือความสามารถทางมิติสัมพันธ์นี้ เป็นพื้นฐานที่สำคัญมากต่อการเรียนรู้ทางด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สถาปัตยกรรมหรือแม้แต่การดำเนินชีวิตปกติของเรา หากเราจะตีความจากเรื่องราวต่างๆ ของการค้นคว้าวิจัยที่เกี่ยวข้องกันนี้ ก็น่าจะสรุปได้ว่า “อันความสามารถทางมิติสัมพันธ์ที่จำเป็นสำหรับชีวิตมนุษย์นั้นสามารถกระตุ้นให้เกิดขึ้นได้ด้วยการฟังดนตรี” (ซึ่งอาจจะไม่จำเป็นว่าจะจริงว่าจะเป็นเพลงของโมสาร์ทเท่านั้น แต่ขณะนี้ก็มีเฉพาะเพลงของโมสาร์ทเท่านั้นที่มีรายงานการวิจัยที่ชัดเจน)

ส่วนอริยะ สุพรรณเกษัช (2545, น.18) ได้ศึกษาค้นคว้าความรู้เกี่ยวกับ สมอสองซีกไว้ โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

สมองของคนเรามีอยู่ 2 ซีก คือสมองซีกซ้ายและสมองซีกขวา โดยที่สมองซีกขวา จะควบคุมการทำงานของร่างกาย และสมองซีกซ้ายจะควบคุมการทำงานของซีกขวา สมองทั้ง 2 ซีก จะมีใยประสาทจำนวนมากเชื่อมอยู่ เพื่อให้สมองทั้ง 2 ส่วนรับรู้การทำงานซึ่งกันและกัน สมองแต่ละซีกจะมีความทำงานที่แตกต่างกันอย่างเด่นชัด โดยที่สมองทางซีกซ้าย เป็นส่วนที่ควบคุม การคิด และการทำงานที่ออกมาเป็นนามธรรม เช่น การนับจำนวนเลข การบอกเวลา การสรรหา ถ้อยคำ การหาเหตุผล เป็นต้น ส่วนสมองซีกขวามีหน้าที่จินตนาการ ฝัน สร้างสรรค์ความคิดใหม่ การซึมซาบในดนตรีและศิลปะ เป็นต้น ดังนั้นการที่คนเราสามารถคิดสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ ได้ นั่นเกิดจากการทำงานของสมองซีกขวา เมื่อสมองซีกขวาทำงาน สมองซีกซ้ายจะรับหน้าที่แสดงผล การทำงานออกมาให้คนอื่นเห็น เวลาที่เราฟังดนตรี สมองทั้งซีกซ้ายและซีกขวาก็ทำงานพร้อมกัน เพราะดนตรีมีทั้งความไพเราะ ให้ความรู้สึกสบาย ช่วยกระตุ้นการทำงานของสมอง ส่วนตัว โน้ตและจังหวะเคาะที่คล้ายกับการอ่านหนังสือแต่ละตัว ช่วยกระตุ้นการทำงานของสมอง ซีกซ้ายซึ่งเกี่ยวกับเหตุผลของภาษา ดังนั้นธรรมชาติของดนตรีจึงมีการจัดระบบในตัวเอง คล้ายกับภาษา เมื่อเราเรียนดนตรีหรือทำความรู้จักคุ้นเคยกับดนตรีตั้งแต่วัยเยาว์ ก็เหมือนกับ เราเรียนรู้ภาษา การฟังและเรียนดนตรีตั้งแต่เด็กจึงกระตุ้นพัฒนาการด้านภาษาที่ดีมาก

สำหรับการนำดนตรีไปใช้เพื่อพัฒนาศักยภาพของเด็กในระดับประถมศึกษาควรจัด ให้มีการนั่งสมาธิเพื่อฟังดนตรีร่วมกันในห้องประชุมสัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง ซึ่งจัดเพลงทางพระพุทธศาสนา และเพลงคลาสสิกผสมผสานกัน ได้ผลดีด้านพัฒนาสมาธิและสุนทรีย์ภาพทางดนตรีของนักเรียน นักเรียนมีสมาธิและมีความสงบสุขมากขึ้น

การเรียนรู้และการฟังดนตรีนั้นช่วยเสริมสร้างเซลล์สมอง เช่น ให้เด็กทารกฟังเพลงคลาสสิกของโมซาร์ทแล้ว เซลล์ประสาทในสมองจะมีการแตกแขนงออกมากกว่าเด็กที่ไม่ได้ฟังเพลงคลาสสิก และสมาธิจะเกิดเมื่อเวลาที่เรอฟังเพลง เพราะถ้าไม่มีสมาธิก็จะไม่ได้ยินและไม่เข้าใจเพลงและการฟังเพลงบรรเลงนั้นก็ทำให้เกิดจินตนาการหรือความคิดสร้างสรรค์ดังที่ อารี พันธุ์มณี (2546, น.2) อธิบายลักษณะของความคิดสร้างสรรค์ ดังนี้

1. จินตนาการเป็นจริงขึ้น
2. เป็นความคิดอเนกนัย ซึ่งเป็นความคิดที่กว้างไกล สลับซับซ้อนมีหลายแง่มุมหลายรูปแบบ ความคิดในลักษณะนี้จะนำไปสู่การคิดประดิษฐ์ สิ่งแปลกใหม่ หรือแก้ปัญหาต่างๆ ได้สำเร็จ
3. เป็นจินตนาการหรือการคิดฝัน ซึ่งมีความสำคัญกว่าความรู้ และเป็นบ่อเกิดของการแสวงหาความรู้มาพิสูจน์จินตนาการ หรือการทำจินตนาการให้เป็นจริง
4. เป็นความรู้สึกที่ไว เข้าใจอะไรได้เร็ว แม้จะเป็นเรื่องยากและซับซ้อน มีปฏิภานหรืออารมณ์ร่วมกับเรื่องนั้นๆ และมีปฏิภานตอบสนองต่อสิ่งนั้น

ดนตรีคลาสสิกจะช่วยพัฒนาสมองเด็กให้เติบโตได้เป็นอย่างดี เพราะมีจังหวะท่วงทำนอง และความกลมกลืนของเสียงที่ทำให้สมองลูกเกิดการพัฒนาได้อย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะเด็กที่อยู่ในวัยแรกเกิดถึง 3 ขวบ ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ช่วยพัฒนาทั้งทางด้านอารมณ์-จิตใจสติปัญญา และความคิดสร้างสรรค์ช่วยให้มีความสามารถที่จะจดจำสิ่งต่างๆ ที่พ่อแม่สอนได้ดียิ่งขึ้น การรับฟังเสียงดนตรีคลาสสิกเบาๆ ในจังหวะช้าๆ จะทำให้เด็กเกิดอารมณ์สุนทรีย์ ซึ่งความรู้สึกผ่อนคลายที่ได้รับจะช่วยให้สมองเด็กเปิดรับการเรียนรู้ได้ดีและยังช่วยเสริมสร้างสมาธิจากการที่เด็กสงบนิ่งชั่วขณะหนึ่งจังหวะและท่วงทำนองที่ซับซ้อนของดนตรีคลาสสิกจะช่วยกระตุ้นการทำงานของสมองส่วนที่เกี่ยวข้องกับการคิดวิเคราะห์แบบมีเหตุผลในด้านความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ อันเป็นพื้นฐานในด้านคณิตศาสตร์ วิศวกรรม และการอ่านเขียน อีกทั้งจังหวะเสียงสูงต่ำ และความถี่ของเสียงดนตรีคลาสสิก ยังมีส่วนช่วยพัฒนาความสามารถในการเรียนภาษาให้ดีขึ้นได้และบทประพันธ์ของดนตรีคลาสสิกบางชิ้น ส่งผลด้านการพัฒนาสติปัญญาและความคิดสร้างสรรค์โดยเพิ่มขีดความสามารถด้านการใช้ คำพูด อารมณ์ พัฒนาสมาธิและความจำ นอกจากนี้ยังพบอีกว่าดนตรีคลาสสิกส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้นมีงานวิจัยหลายชิ้นแสดงให้เห็นว่าเด็กที่เรียนรู้ทักษะบางอย่างขณะฟังดนตรีคลาสสิกไปด้วยจะสามารถจดจำสิ่งที่ตัวเองเรียนรู้ได้ดี เข้าใจเหตุผลของความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว (<http://www.enfababy.com/>)

ดนตรีคลาสสิกกับการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษา

ในการจัดการเรียนการสอนดนตรีคลาสสิกมีอยู่หลากหลายวิธี สุกฤษ์ เจริญสุข(2547) ได้รวบรวมระบบการศึกษาดนตรีมาศึกษาโดยสังเขปดังนี้

1. ระบบการสอนของโคดาไล (Kodaly) โซลตัน โคดาไล (Zoltan Kodaly) เป็นนักดนตรี นักการศึกษาคนตรีชาวฮังการี มีชีวิตอยู่ระหว่างปี 1882 - 1967 มีสถาบันการศึกษาคนตรีที่สืบทอดระบบการศึกษา ระบบการสอนของโคดาไล (Kodaly Method) อยู่ที่เมืองเคสกีเมต (Kecskemet) ซึ่งให้ความสำคัญการศึกษาคนตรีเทียบเท่าการศึกษาคณิตศาสตร์ วิธีการสอนที่สำคัญ ก็คือ การเรียนคนตรีผ่านการร้องเพลง ใช้เสียงร้องเป็นสื่อ เพราะโคดาไลเชื่อว่าคนตรีเป็นเรื่องของเสียง เมื่อเด็กร้องเพลงได้ชัดเจนแล้ว สามารถที่จะถ่ายทอดจากเสียงร้องให้เป็นเครื่องดนตรีต่างๆได้ เมื่อร้องเพลงได้แล้ว เด็กมีความจำเป็นที่จะรู้"ไวยากรณ์ดนตรี" คือการอ่าน โดยการขับร้อง และการเขียนโน้ตเพลงเพราะการอ่านและการเขียนจะเป็นกุญแจไปสู่โลกของคนตรีที่กว้างใหญ่ได้ หัวใจสำคัญที่สุดก็คือการพัฒนาหู การฟังเสียง และการแสดงออกทางคนตรีได้จากการฟัง โดยที่เด็กควรมีโอกาสได้เรียนคนตรีตั้งแต่เล็กๆ

2. ระบบการสอนคนตรีของดาลโครซ (Dalcroze) เอมีลี ซาคส์ ดาลโครซ (Emile - Jaques Dalcroze) มีชีวิตอยู่ระหว่างปี 1865 - 1950 เป็นนักดนตรี นักการศึกษาคนตรีคนสำคัญ ใช้วิธีการสอนคนตรีโดยมีร่างกายและจังหวะคนตรีเป็นสื่อ (Eurhythmic) ได้นำพัฒนาการของร่างกาย จังหวะคนตรีและจิตใจเข้าด้วยกันเป็นต้น

3. ระบบการสอนคนตรีของออร์ฟ (Orff) ระบบการสอนคนตรีของคาร์ล ออร์ฟ (Carl Orff) ครูคนตรีและนักคนตรีชาวเยอรมัน มีชีวิตอยู่ระหว่างปี 1895 - 1982 ประสบความสำเร็จ โดยการสอนคนตรีแบบ "ร้องรำทำเพลง" การเคลื่อนไหวร่างกายและการเล่นเครื่องดนตรี เป็นการเตรียมความพร้อมของการเรียนคนตรีของเด็กที่สำคัญมาก ออร์ฟ ได้เปิดสถาบันสอนคนตรี (Orff Institute) ที่เมืองซาลบวร์ก ออสเตรียปัจจุบันเป็นคณะวิชาหนึ่ง(คนตรีศึกษา)ของมหาวิทยาลัย โมสาร์ทออร์ฟใช้เครื่องดนตรีสำหรับเด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง "ระนาด" มีตั้งแต่ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ จำนวนมาก เพื่อให้เด็กๆ ทุกคนได้เล่นคนตรีในห้องเรียนได้ นอกจากนี้เรื่องคนตรีแล้ว เรื่องของความคิดสร้างสรรค์ก็เป็นเรื่องที่สำคัญมากด้วยเด็กเรียนความคิดสร้างสรรค์ผ่านคนตรี

4. ระบบการสอนของซูซูกิ(Suzuki)ชินอิชิ ซูซูกิ (Shinichi Suzuki) มีชีวิตอยู่ระหว่างปี 1898 - 1998 เป็นครูคนตรีชาวญี่ปุ่น เปิดโรงเรียนสอนคนตรีที่เมืองมัตสึโมโตะ(Matsumoto) โดยพัฒนาวิธีการสอนแบบ "แม่สอนลูก" ภาษาของแม่ (Mother Tongue) เด็กเรียนรู้โดยการเลียนแบบ และทำซ้ำๆวิธีการสอนคนตรี โดยใช้เครื่องดนตรี ไวโอลินและเครื่องอื่นๆต้องมีครูที่เก่ง มีวิธีการสอนที่ถูกต้อง เรียนคนตรีอย่างต่อเนื่อง มีสิ่งแวดล้อมที่ดี ปัจจัยที่เอื้ออำนวยให้เด็กอยากเรียนคนตรี

หัวใจสำคัญของระบบการสอนดนตรีของซูซูกิก็คือ"อัจฉริยะไม่ได้มีมาแต่กำเนิดแต่ขึ้นอยู่กับ การศึกษาและสิ่งแวดล้อม" ระบบการสอนดนตรีของซูซูกิ ได้รับการเผยแพร่จากศาสตราจารย์ ครีฟฟอร์ด กุก (Clifford Cook) จากสถาบันการดนตรีโอเบอร์ลินรัฐโอไฮโอ ในสหรัฐอเมริกา ทำให้วิธีการสอนดนตรีของซูซูกิแพร่หลายและเป็นที่รู้จัก

โวล์ฟกัง อะมาเดอุส โมซาร์ท (Wolfgang Amadeus Mozart)

ชีวประวัติโวล์ฟกัง อะมาเดอุส โมซาร์ท (Wolfgang Amadeus Mozart, Austria 1756 – 1791) โวล์ฟกัง อะมาเดอุส โมซาร์ท ดังภาพที่ 2 กำเนิดในครอบครัวนักดนตรีที่เมืองซาลซ์บวร์ก (Salzburg) ประเทศออสเตรีย เมื่อวันที่ 27 มกราคม ค.ศ. 1756 และถึงแก่กรรมที่กรุงเวียนนา ประเทศออสเตรีย เมื่อวันที่ 5 ธันวาคม ค.ศ. 1791

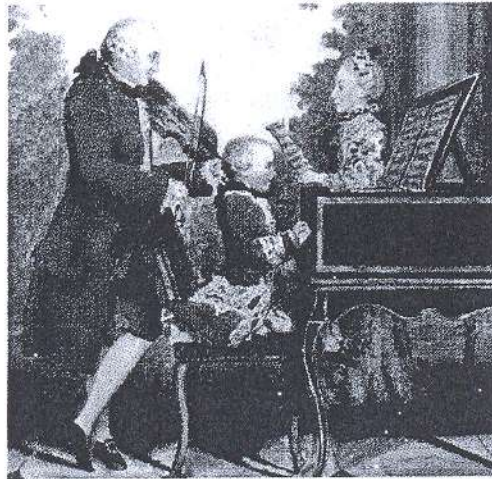

ภาพที่ 2 โวล์ฟกัง อะมาเดอุส โมซาร์ท (Wolfgang Amadeus Mozart)

ที่มา http://en.wikipedia.org/wiki/Wolfgang_Amadeus_Mozart

โมซาร์ทเรียนรู้ดนตรีได้อย่างรวดเร็ว และหูของเขาสามารถฟังเสียงดนตรีได้อย่างถูกต้อง แม่นยำ บิดาของโมซาร์ท เลโอโพลด์ โมซาร์ท (Leopold Mozart) เป็นนักแต่งเพลงและครูสอน

ดนตรี มีตำแหน่งเป็นหัวหน้าวงดนตรีประจำสำนักของอาร์ชบิชอปที่ซาลซ์บวร์ก (Salzburg Archbishop) บิดาของ โมซาร์ท ได้ทุ่มเทเวลาฝึกฝนและวางรากฐานทางดนตรีให้กับ โมซาร์ท ดังแสดงในภาพที่ 3

ภาพที่ 3 Leopold (พ่อ) Nannerl (พี่สาว) และ Wolfgang Amadeus Mozart
ที่มา Burkholder J.P., Grout D.J. & Palisca C.V. 2010, a History of Western Music, p.550

ภาพที่ 4 โมซาร์ทในวัยเด็ก
ที่มา Baker, R. 1991, Mozart, p.24

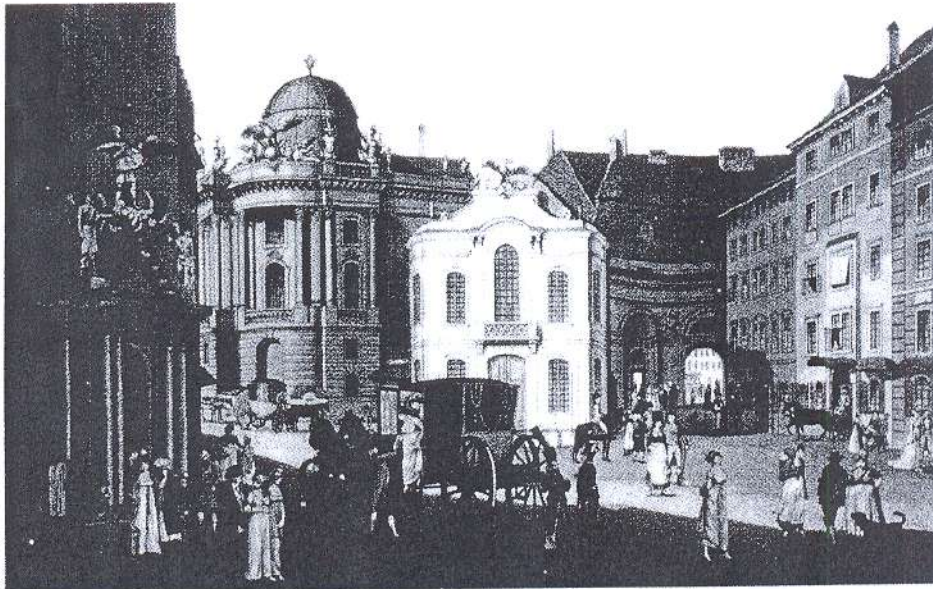
โมซาร์ทเริ่มบรรเลงไวโอลินและฮาร์ปซิคอร์ดตั้งแต่อายุ 6 ปี ดังภาพที่ 4 ประพันธ์เพลงซิมโฟนีครั้งแรกอายุ 8 ปี เมื่ออายุ 11 ปีประพันธ์เพลงออราทอริโอ (Oratorio) และอายุ 12 ปี ประพันธ์เพลงโอเปรา ความอัจฉริยะทางดนตรีของโมซาร์ททำให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายในทวีปยุโรปในฐานะนักดนตรีและนักประพันธ์เพลง โมซาร์ทกับบิดาได้เดินทางไปแสดงดนตรีและผลงานต่อสาธารณชนในประเทศต่างๆ เช่น ออสเตรีย ฮังการี อังกฤษ สกอตแลนด์และอิตาลีดังรูปที่ 5 แสดงเมืองที่โมซาร์ทเดินทางไปแสดงคอนเสิร์ตและผลงาน นอกจากนี้โมซาร์ทยังเปิดการแสดงดนตรีและผลงานต่อพระพักตร์กษัตริย์หลายพระองค์ เช่น เจ้าชายแห่งบาวาเรีย (the Elector of Bavaria) และพระเจ้าโยเซฟที่ 3 (Joseph 3) ที่มิวนิค, พระนางมาเรีย เทเรซา (Emperor Maria Theresa) ที่กรุงเวียนนา, พระเจ้าหลุยส์ที่ 15 (Louis XV) ที่พระราชวังแวร์ซายด์ และพระเจ้าจอร์จที่ 3 (George 3) ที่ลอนดอน และขุนนางชั้นสูงต่างๆมากมาย ในช่วงระหว่างการเดินทางแสดงคอนเสิร์ต โมซาร์ทได้มีโอกาสศึกษาและฝึกฝนดนตรีของประเทศต่างๆอย่างหลากหลายจนมีรูปแบบของตัวเอง

ภาพที่ 5 เมือง (สีฟ้า) ที่โมซาร์ทเดินทางไปแสดงคอนเสิร์ตและผลงาน
ที่มา Hanning B.R. 2002, Concise History of Western Music, p.344

ปี ค.ศ. 1771 โมซาร์ทเดินทางกลับมาจากเมืองซาลซ์บวร์ก ได้ทำงานเป็นนักประพันธ์เพลง และนักไวโอลินของราชสำนักอาร์ชบิชอปที่ซาลซ์บวร์ก (Archship of Salzburg) แต่เนื่องจาก โมซาร์ทเป็นคนที่มีความร่าเริงและมีความต้องการเพียงแต่การประพันธ์เพลงและแสดงดนตรี ตามแบบของตนมากกว่าจะต้องทำงานตามคำบัญชาจากเจ้านาย ทำให้โมซาร์ทประสบกับปัญหา ในการปรับตัว ในที่สุดต้องมาดำเนินชีวิตด้วยตัวเอง

ปี ค.ศ. 1781 โมซาร์ทได้กลายเป็นนักดนตรีอิสระที่ดำเนินชีวิตในกรุงเวียนนา โดยไม่ขึ้นกับ ราชสำนัก โบสถ์หรือผู้อุปถัมภ์ใดๆ ซึ่งในยุคนี้เป็นยุคที่นักดนตรีต้องแสวงหาเจ้านายตามราชสำนัก ครอบครัวที่ร่ำรวยหรือโบสถ์เพื่อเป็นผู้อุปถัมภ์ แต่โมซาร์ทชอบการดำเนินชีวิตที่เป็นตัวของตัวเอง ไม่ต้องรับใช้ใคร ในช่วงปีแรกในกรุงเวียนนา โมซาร์ทประสบความสำเร็จกับอาชีพนักดนตรีอิสระ โมซาร์ทเปิดงานแสดงดนตรีทั้งในราชสำนักและต่อสาธารณชนสอนดนตรีและประพันธ์เพลง ภาพที่ 6 แสดงรูป St. Michael's Square ในกรุงเวียนนาซึ่งเป็นที่หนึ่งที่โมซาร์ท ได้แสดงคอนเสิร์ต

ภาพที่ 6 St. Michael's Square ในกรุงเวียนนา

ที่มา Burkholder J.P., Grout D.J. & Palisca C.V. 2010, a History of Western Music, p.553

ในระยะหลังความนิยมในตัวโมซาร์ทเริ่มลดลง ผลงานของโมซาร์ทไม่ได้รับความนิยมมากนัก อันเนื่องมาจากแนวคิดในการประพันธ์เพลงของโมซาร์ทที่ก้าวหน้าเกินยุค ถือเป็นลักษณะ บทเพลงของยุคโรแมนติก ที่เน้นการแสดงของอารมณ์และความรู้สึก จนผู้ฟังไม่สามารถเข้าใจ

ในบทเพลงได้ ต้องฟังซ้ำหลายครั้งถึงจะเข้าใจ เพื่อนได้เตือนและแนะนำให้โมซาร์ทแต่งเพลงสนองความต้องการของสังคมซึ่งจะเป็นประโยชน์สำหรับตัวโมซาร์ทเอง แต่โมซาร์ทไม่เคยรับฟังและยังคงประพันธ์เพลงตามความคิดความต้องการของตนเอง

ในช่วงบั้นปลายชีวิตของโมซาร์ท เขาป่วยหนักด้วยโรคไต โมซาร์ทได้รับการจ้างให้ประพันธ์ Comic opera คือ Die Zauberflöte (the Magic Flute) เพื่อแสดงใน Viennese theater ทำให้เขาเริ่มต้นมีความมั่งคั่งอีกครั้ง บทประพันธ์ชิ้นสุดท้ายของโมซาร์ท คือ Requiem แมสแห่งความตาย ซึ่งประพันธ์ในช่วงที่ไม่สบาย โมซาร์ทเริ่มประพันธ์เพลงนี้ด้วยความรู้สึกว่าเป็นเพลงสำหรับความตายของตนเองและเสียชีวิตก่อนที่จะประพันธ์เพลงจบ ภาพที่ 6 แสดงรูปอนุสรณ์โมซาร์ทในกรุงเวียนนา

ภาพที่ 7 อนุสรณ์โมซาร์ทที่กรุงเวียนนา

ที่มา <http://media-cdn.tripadvisor.com/media/photo-s/00/18/ec/06/mozart.jpg>

ลักษณะและผลงานทางดนตรี

บทเพลงของ โมซาร์ท ได้รับอิทธิพลจากปัจจัยหลายประการ เช่น จากการที่อยู่ในครอบครัวที่มีสภาพแวดล้อมด้วยดนตรี จากการที่ได้ศึกษาและมีประสบการณ์ในการเดินทางแสดงคอนเสิร์ตในประเทศต่างๆ จากลักษณะบทเพลงของผู้ประพันธ์เพลงที่มีชื่อเสียงในยุคนั้น เช่น ไฮเดิน จากความอัจฉริยะทางดนตรีและจากความสำเร็จทางดนตรีขณะที่ยังเป็นเด็ก ทำให้ลักษณะงานของ โมซาร์ท มีความไพเราะ สามารถถ่ายทอดถึงความสดใสร่าเริง ความน่ารักหรือความเศร้าไว้ในบทเพลง ผลงานของ โมซาร์ท จะเน้นแนวทานองที่เด่นชัด ไพเราะน่าฟัง จนถูกกล่าวหาว่า... “โมซาร์ทเป็นผู้ที่สามารถทำให้เครื่องดนตรีร้องเพลงได้” นั่นเป็นคำกล่าวที่ทำให้เข้าใจได้อย่างชัดว่า โมซาร์ท เข้าใจดีถึงการประพันธ์ทำนองให้เหมาะกับการขับร้องเป็นอย่างยิ่ง บทร้องอันไพเราะจากโอเปร่าและผลงานประเภทการขับร้องจึงเป็นที่ชื่นชอบของผู้ฟังและผู้ขับร้อง รูปแบบบทเพลงของ โมซาร์ท มีการพัฒนาเพิ่มเติมให้น่าสนใจมากขึ้น แต่ก็ยังคงรักษารูปแบบและหลักการ ในการประพันธ์ไว้ ซึ่งจะสังเกตได้จากซิมโฟนีของ โมซาร์ท ที่มีแนวทำนองมากมาย และในส่วนการพัฒนาทำนองหลักมักมีความยาวค่อนข้างมาก แต่สำหรับโซนาต้าแล้ว โมซาร์ท ใช้หลักแนวทำนองที่ไพเราะและชัดเจน และพัฒนาโดยใช้รูปแบบต่างๆ ซึ่งทำให้บทเพลงน่าสนใจ ความงดงามของบทเพลงที่โมซาร์ท ประพันธ์มิได้อยู่เฉพาะที่แนวทำนองเท่านั้น หากแต่เกิดจากการผสมผสานอย่างกลมกลืนกันขององค์ประกอบของดนตรี การใช้การประสานเสียงที่ธรรมดา แต่มีความหมาย การคำนึงถึงสีสันของเสียงของเครื่องดนตรี ด้วยความสามารถในการเรียบเรียงเสียงประสานเพื่อวงออร์เคสตราทำให้ โมซาร์ท ประพันธ์แนวทำนองส่วนเชื่อมต่อระหว่างทำนองย่อยมากมาย เพื่อให้เครื่องดนตรีในวงออร์เคสตราได้บรรเลงออกมาอย่างสมบูรณ์และมีสีสันซึ่งถือได้ว่าเป็นเอกลักษณ์ในการประพันธ์ของ โมซาร์ท

แนวคิดแห่งการประพันธ์ของ โมซาร์ท มีความหลากหลายและพัฒนาตลอดเวลา ผลงานจึงมีความแตกต่างกัน ตัวอย่างเช่น ความสดใสเรียบง่ายเห็นได้ในผลงานช่วงแรกแต่หลายเพลงโอเปร่า เช่น The Magic Flute ใช้นั้นไคเสียงไมเนอร์ ทำให้ผู้ฟังได้สัมผัสความทुरนทुरายและเศร้าสร้อย บทเพลงของ โมซาร์ท มักจะเข้าถึงอารมณ์ความรู้สึกของผู้ฟัง ดังนั้น โมซาร์ท จึงได้รับการยกย่องว่าเป็นคีตกวีที่ยิ่งใหญ่ของโลก

ผลงานของ โมซาร์ท มีจำนวนมากกว่า 500 บทประพันธ์ ปี ค.ศ. 1862 ลูควิก ฟอน เคอเชล (Ludwig von Koechel) นักพฤกษศาสตร์มิไจร์คนตรี ได้เก็บรวบรวมและจัดเรียงลำดับผลงานของ โมซาร์ท โดยใช้ระบบเคอเชล โดยใช้ตัวย่อว่า K. ผลงานของ โมซาร์ท ประกอบด้วย โอเปร่า 18 เรื่อง ซิมโฟนี 49 บท แต่เป็นที่รู้จัก 41 บท เสปียโนคอนแชร์โต 25 บท ไวโอลินคอนแชร์โต 5 บท คอนแชร์โตสำหรับเครื่องดนตรีอื่นๆ อีกจำนวนหนึ่ง สตริงควอเต็ตและแชมเบอร์มิวสิก ประเภทอื่นๆ อีกกว่า 30 บท ผลงานสำหรับเปียโน

และไวโอลิน ทั้งประเภทโซนาตาและอื่นๆ อีกจำนวนหนึ่ง รวมทั้งเพลงร้องและเพลงเกี่ยวกับศาสนา
ด้วยภาพที่ 8 บทเพลง Symphony no. 31, K.297 ด้วยลายมือของ โมซาร์ท

รูปที่ 8 Mozart's sketches

ที่มา <http://www.omifacsimiles.com/brochures/images/7487.jpg>

โมซาร์ท เอฟเฟค(The Mozart Effects)

ในปี 1991 นักวิจัยชาวฝรั่งเศสชื่ออัลเฟรด เอ โทมาติส(Dr.Alfred Tomatis) เป็นผู้ที่ประดิษฐ์คำว่า “โมซาร์ท เอฟเฟคต์” (The Mozart Effects) ขึ้น และเป็นผู้เปิดประเด็นผลกระทบของดนตรีของ โมซาร์ท (Mozart) ต่อสุขภาพ และถูกทำให้รู้จักอย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น โดย ดอน-แคมป์เบลล์ (Don Cambell) ในหนังสือ The Mozart Effects ที่อ้างว่าเพลงของ โมซาร์ท (Mozart) (โดยเฉพาะประเภทที่เรียกว่า Piano Concerto) ทำให้ IQ สูงขึ้น และมีผลกระทบในด้านบวกต่อการทำงานของประสาท

โมซาร์ท เอฟเฟค(The Mozart Effects) เป็นอัลบั้มเพลงคลาสสิกจากโมซาร์ท (Mozart) คีตกวีผู้ยิ่งใหญ่ของโลก ซึ่งได้รับการคัดสรร รวบรวม และเรียบเรียง โดย ดอน แคมป์เบลล์ (Don-

Cambell) ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีเพื่อพัฒนาศักยภาพมนุษย์จะทำให้เกิดพลังในการเปลี่ยนแปลง ทั้งทางร่างกายและจิตใจอย่างน่าทึ่ง

ดอน แคมป์เบลล์ (Don Campbell) ครูและนักดนตรีชาวอเมริกันออกมาก่อกระดุนให้พ่อแม่ ใช้ดนตรีเป็นเครื่องบำบัดและส่งเสริมพัฒนาการของลูกน้อย โดยก่อนหน้านี้เขาได้แต่งหนังสือชื่อ เดอะโมซาร์ทเอฟเฟกต์ (The Mozart Effect) ซึ่งเป็นหนังสือขายดีติดอันดับเบสต์เซลเลอร์ (best-seller) ในปี 1997 แคมป์เบลล์เป็นในนักประพันธ์เพลงที่มีชื่อเสียงและเชื่อมโยงดนตรีเข้ากับการเยียวยาสุขภาพ นอกจากนี้เขียนหนังสือแล้วเขายังนำเพลงของโมซาร์ท (Mozart) ซึ่งได้รับการคัดสรร รวบรวม และเรียบเรียง มาทำเป็นชุดซีดีชื่อ "มิวสิก ฟอว์ เดอะโมซาร์ทเอฟเฟกต์" (Music for the Mozart Effect) ทั้งหมด 6 อัลบั้มเป็นชุดซีดี 7 แผ่นดังนี้

1. Music for The Mozart Effect Volumn I : Strengthen The Mind (ดนตรีเพื่อการพัฒนาสติปัญญา และการเรียนรู้) เพลงในอัลบั้มนี้เป็นบทเพลงพัฒนาสมองและความคิด ช่วยเสริมสร้างสมาธิ ความกระตือรือร้น และกระดุนให้เกิดแรงบันดาลใจ และความเข้าใจอย่างรวดเร็ว อันนำไปสู่การเรียนและการทำงานที่มีประสิทธิภาพเหมาะสำหรับเปิดฟัง ก่อนหรือระหว่างเรียน หนังสืออ่านหนังสือ หรือทำงาน ซึ่งในอัลบั้มชุดนี้มีทั้งหมด 9 เพลงได้แก่

1.1 Allegro, Violin Concerto No.3 in G Major, K. 216

1.2 Allegro, Piano Concerto No. 1 in D Major, K. 107

1.3 Rondo-Allegretto grazioso, Sonata in F Major for Violin and Piano, K. 376

1.4 Rondo-Allegro, Eine Kleine Nachtmusik in D Major, K. 525

1.5 Andante grazioso, London Night Music No. 1, K. 247

1.6 Molto Allegro, Symphony #14 in A Major, K. 114

1.7 Presto, Divertimento in D Major, K. 136

1.8 Allegro, Violin Concerto No. 4 in D Major, K. 218

1.9 Church Sonata in C Major, K. 336

2. Music for The Mozart Effect Volumn II : Heal The BodyHeal (เพื่อบำบัดกายคลายเครียด) เป็นบทเพลงที่ช่วยปลดปล่อยประ โลม และทำให้คลายเครียดทั้งกายและใจ หลังจากเผชิญกับงานที่ยุ่งเหยิงมาทั้งวัน ทำให้รู้สึกสุขสงบ ท่ามกลางความเคร่งเครียดของการใช้ชีวิตแบบคนรุ่นใหม่ เหมาะสำหรับการเปิดฟังในช่วงเวลาเงียบสงบ หรือขณะทำกิจกรรมระหว่างวันหรือช่วงเข้านอน เพื่อขับกล่อมให้หลับสนิทยามค่ำคืนซึ่งในอัลบั้มชุดนี้มีทั้งหมด 11 เพลงได้แก่

K. 299

- 1.1 Andante from Piano Concerto #21 in C Major, K. 467
- 1.2 Andante con moto from String Quartet #16 in Eb Major, K. 428
- 1.3 Andantino from the Concerto for Flute and Harp in C Major,
- 1.4 Adagio from the Flute Quartet in D Major, K. 285
- 1.5 Andante sostenuto from the Violin Sonata in C Major, K. 296
- 1.6 Romance from Piano Concerto #20 in d minor, K. 466
- 1.7 Larghetto from the Clarinet Quintet in A Major, K. 581
- 1.8 Concertante-Andante grazioso from the "Posthorn" Serenade #9
in D Major, K. 320
- 1.9 Andante in C for Flute, K. 315
- 1.10 Adagio from the Divertimento in D Major, K. 205
- 1.11 Sonata #1 for Organ and Orchestra in Eb Major, K. 67

3. Music For The Mozart Effect Volume III - Unlock the Creative Spirit (เพื่อความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ) เป็นบทเพลงที่ช่วยให้เข้าถึงพลังความคิดสร้างสรรค์ที่ซ่อนเร้นอยู่ภายใน พร้อมปลดปล่อยจินตนาการให้โลดแล่นออกมาอย่างไร้ขีดจำกัด เหมาะสำหรับเปิดคลอ ขณะทำกิจกรรมที่ต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์ และจินตนาการซึ่งในอัลบั้มชุดนี้มีทั้งหมด 12 เพลงได้แก่

K. 265

K. 581

- 1.1 Dance #12 from the Twelve German Dances, K. 586
- 1.2 Andantino grazioso from Symphony #24 in Bb Major, K. 182
- 1.3 Twelve Piano Variations on "Ah, vous dirai-je, Maman,"
- 1.4 The Sleighride Dance from Three German Dances, K. 605
- 1.5 Allegretto con Variazioni from the Clarinet Quintet in A Major,
- 1.6 Allegretto from the Quartet #21 in D Major, K. 575
- 1.7 Adagio-Allegro from the String Quartet in C Major, K. 465
- 1.8 Menuetto from Divertimento in D Major, K. 205
- 1.9 Allegretto grazioso from the Piano Sonata in Bb Major, K. 333

1.10 Tempo di menuetto from Piano Concerto #1 in D Major,
K. 107

1.11 Andante from Symphony #4 in D Major, K. 19

1.12 Dance #19 from 12 German Dances, K. 586

4. Music For The Mozart Effect Volume IV: Focus and Clarity
เพื่อสร้างสมาธิในการเรียนและการทำงานเป็นบทเพลงเพื่อเพิ่มศักยภาพในการเรียน และการทำงาน
ช่วยให้ทำงานที่ต้องเค้นพลังสมองได้สำเร็จ เหมาะสำหรับนักเรียน นักศึกษา และคนทำงานทุกคน
ซึ่งในอัลบั้มชุดนี้มีทั้งหมด 2 ชุดดังนี้

4.1 Music For The Mozart Effect Volume IV : Focus and Activate
the Mind ช่วยปรับและกระตุ้นสมองให้ตื่นตัว กระชุ่มกระชวยซึ่งในอัลบั้มชุดนี้มีทั้งหมด 9 เพลง
ดังนี้

4.1.1 Allegro from Violin Concerto #3 in G Major,
K. 216

4.1.2 Andante from Symphony #13 in F Major, K. 112

4.1.3 Allegro from the Sonata in F Major, K. 376

4.1.4 Andante from Symphony #8 in D Major, K. 48

4.1.5 Andantino cantabile from Sonata #11 in G Major,
K. 379

4.1.6 Andantino sostenuto e cantabile from the Sonata in
B-Flat Major, K. 378

4.1.7 Andante from Symphony #4 in D Major, K. 19

4.1.8 Tempo di menuetto from Violin Concerto #5 in
A Major, K. 219

4.1.9 Allegro con spirito from the Sonata in D Major for
Two Pianos, K. 448

4.2 Music For The Mozart Effect Volume IV : Clarity and Restful
Attentionทำให้สงบและสมองปลอดโปร่ง มีสมาธิ ไม่ฟุ้งซ่านซึ่งในอัลบั้มชุดนี้มีทั้งหมด 8 เพลง
ดังนี้

4.2.1 Andante from the Cassation in B Flat Major, K. 99

- K. 199/161b
- 4.2.2 Andante grazioso from Symphony #27 in G Major,
- 4.2.3 Andante from the Serenade in D Major (II), K. 250
- 4.2.4 Andante (Allegretto) from Quartet #23 in F Major,
- K. 590
- 4.2.5 Andante from the Serenade in D Major (VI), K. 250
- 4.2.6 Romance from Concerto #20 in D Minor, K. 466
- 4.2.7 Allegretto from the Divertimento in D Major,
- K. 131
- 4.2.8 Rondeau: Andante grazioso from Violin Sonata #2
in E Flat Major, K. 302

5. Music for The Mozart Effect Volume V : Relax and Unwind (เพื่อการพักผ่อนอย่างแท้จริง) เป็นบทเพลงที่ออกแบบมา เพื่อนำจิตใจและร่างกาย ดำดิ่งสู่การผ่อนคลายแท้จริง อย่างไม่เคยสัมผัสมาก่อน ทำให้กระปรี้กระเปร่า มีชีวิตชีวา เหมาะสำหรับการเปิดฟัง เมื่อต้องการสงบจิตใจ ผ่อนคลาย หรือเตรียมตัวเผชิญกับช่วงเวลาอันยุ่งเหยิงและตึงเครียดซึ่งในอัลบั้มชุดนี้มีทั้งหมด 9 เพลงดังนี้

- 5.1 Adagio from Serenade #10 in B Major, K. 361
- 5.2 Adagio from the Cassation in G Major, K. 63
- 5.3 Andante from the Divertimento in F Major, K 138
- 5.4 Andante from the Piano Concerto in C Major, K. 211
- 5.5 Andante from the Horn Quintet in E Flat Major, K. 407
- 5.6 Andante from Symphony #40 in G Minor, K. 550
- 5.7 Andante from Symphony #28 in C Major, K 200
- 5.8 Andante from Symphony #31 in D Major, K. 297
- 5.9 Larghetto from Piano Concerto in D Major, K.537

6. Music for The Mozart Effect Volume VI : Noon, Morning and Night (สำหรับกายบริหารเพื่อสุขภาพ) เป็นบทเพลงที่ทรงพลัง เพื่อหลอมรวมกายและใจให้เป็นหนึ่งเดียว ช่วยให้ฝึกโยคะและกายบริหารเพื่อสุขภาพอื่นๆ มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นซึ่งในอัลบั้มชุดนี้มีทั้งหมด 3 ชุดดังนี้

6.1 MORNING - มีเพลงย่อยอยู่ 3 เพลง:

K537

6.1.1 Larghetto from Piano Concerto #26 in D Major,

6.1.2 Adagio from the Grand Partita, K361

6.1.3 Andante from the Divertimento in D Major, K136

6.2 NOON - มีเพลงย่อยอยู่ 3 เพลง:

K458 << LISTEN! >>

6.2.1 Adagio from the String Quartet in B flat Major,

D Major, K320

6.2.2 Concertante, Andante from Serenade #9 in

K175

6.2.3 Andante ma from Piano Concerto #5 in D Major,

6.3 NIGHT - มีเพลงย่อยอยู่ 4 เพลง:

<< LISTEN! >>

6.3.1 Romance from the Grand Partita, K361

K465

6.3.2 Andante Cantabile from String Quartet in C Major,

6.3.3 Andante from String Quartet #8 in F Major, K168

6.4 Un poco adagio from String Quartet #6 in E flat Major, K160

ต่อมาในปี 1993 นี้การเริ่มศึกษาผลกระทบของคนตรี โมสาร์ทที่มีต่อสุขภาพโดยนักฟิสิกส์ จากมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย (University of California) ชื่อ ดร.กอร์ดอน ชอว์ (Dr.Gordon Shaw) และ ดร.ฟรานเซส ราสเชอร์ (Dr.Frances Rauscher) ผลจากการศึกษาของทั้งสองพบว่าคนตรีของโมสาร์ทมีส่วนช่วยให้ความสามารถในเชิงตรรกะและความจำ อัจฉริยะดีขึ้น “เรามีภาษาซึ่งเป็นสัญชาติญาณนี้ติดตัวเรามาตั้งแต่เกิดแล้ว และเราจะใช้ประโยชน์จากความสามารถภายในนี้ได้ด้วยการกระตุ้นอย่างถูกต้องที่จะช่วยให้สมองพัฒนาไปทำในสิ่งที่เป็เหตุเป็นผล”ดร.ชอว์กล่าว ส่วน ดร.ราสเชอร์กล่าวว่าพวกเขาได้ทดลองกับหนูให้ฟังเพลงที่แตกต่างกัน ตั้งแต่ยังอยู่ในท้องจนถึงกำหนดคลอดอีก 60 วัน จากนั้นปล่อยหนูในเขวงกตปรากฏว่าหนูที่ฟังเพลงโมสาร์ทจะสามารถออกจากวงกตได้เร็วกว่าและผิดพลาดน้อยกว่า พวกเขาทดลองต่อโดยผ่าสมองหนูเพื่อดูระบบประสาทว่ามีการ

เปลี่ยนแปลงโดบ้าง พบว่าคนตรีมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงบางส่วนของต่อมฮิปโปแคมปัส (hippocampus) ในสมอง

และจากการศึกษาของ เกอจิก โลซานอฟ (Georgi Lozanov) นักจิตวิทยาชาวบัลแกเรีย พบว่าคนตรีบารอก (baroque) จังหวะช้าๆ ช่วยพัฒนาการเรียนรู้ และเขายังเป็นผู้คิดค้นเทคนิค “ซัคเจสต์โทพีเดีย” (suggestopedia) ที่ช่วยพัฒนาการเรียนรู้ภาษาในผู้ใหญ่ นอกจากนี้งานวิจัยของมหาวิทยาลัยจอห์น-ฮอปกินส์ (John Hopkins University) พบว่าคนตรีร็อกเป็นสาเหตุที่ทำให้ผู้คนกินเร็วขึ้นและเป็นปริมาณมากขึ้นด้วย ในขณะที่คนตรีคลาสสิกซึ่งจังหวะช้าจะทำให้ผู้คนกินช้าลงและกินในปริมาณน้อย

ทัศนศิลป์

ความหมายของทัศนศิลป์

สุชาติ เถาทอง (2539, น.25-27) กล่าวว่า ทัศนศิลป์ เป็นศัพท์ที่ได้รับการบัญญัติขึ้นไว้ในวงการของศิลปะของประเทศไทยเมื่อประมาณ 20 ปีที่ผ่านมา โดยแปลความหมายมาจากภาษาอังกฤษว่า Visual Art จุดมุ่งหมายสำคัญของการกำหนดความหมายก็คือต้องการจะแยกลักษณะการรับรู้ของมนุษย์เกี่ยวกับศิลปะให้ชัดเจน เพราะแต่เดิมเรื่องของศิลปะจะเกี่ยวข้องทั้งกับจิตรศิลป์ (Fine Art) หรือศาสตร์ทางด้านความงามแทบทั้งสิ้น

ทัศนศิลป์ เป็นคำที่ใช้กันอยู่ในแวดวงศิลปะ มีความหมายว่าศิลปะที่สื่อความหมายและรับรู้ได้ด้วยการเห็น ได้แก่ จิตรกรรม ประติมากรรม สถาปัตยกรรม และภาพพิมพ์ แสดงด้วยความหมายหรือร่องรอยที่ปรากฏเห็นได้ ร้อยเหล่านี้อาจทำด้วยเครื่องมือ วัสดุ หรือวิธีการใด ๆ ก็ได้ การกินระวางเนื้อที่ (Space art) โดยทางกายภาพ (ลักษณะทางภายนอกของสิ่งนั้น) จะเป็นคุณสมบัติเฉพาะของทัศนศิลป์ที่แตกต่างไปจากโสตศิลป์ (Audio Art) และโสตทัศนศิลป์

ศิลปะที่มองเห็นหรือศิลปะที่ใช้สายตาเป็นสื่อเกิดเป็นภาพขึ้นจากหลักการทัศนศิลป์ เป็นหลักการจัดองค์ประกอบและสร้างสรรค์ศิลปะที่มีรูปทรง รูปลักษณะ สามารถสัมผัสได้ทางกาย และจับสัมผัส หลักการดังกล่าวมีผลต่อรูปแบบและรูปทรงภายนอกทำให้เกิดคุณค่าทางความงาม

ประเภทของทัศนศิลป์

สุชาติ เถาทอง (2539, น.27-33) ได้จำแนกทัศนศิลป์โดยทางกายภาพซึ่งมีอยู่หลายประเภท และมีความแตกต่างกันไปด้วยวัสดุและเทคนิควิธีการอันถือว่าเป็นลักษณะเฉพาะของทัศนศิลป์แต่ละประเภท ซึ่งการทำความเข้าใจในคุณสมบัติและการจำแนกประเภทมีหลักการดังนี้ คือ

1. สื่อ (Medium) วัสดุต่าง ๆ ล้วนแล้วแต่มีคุณสมบัติทางกายภาพที่เฉพาะตัว โดยธรรมชาติ ศิลปินสามารถใช้คุณสมบัติอันเฉพาะตัวนี้เองนำมาสร้างสรรค์ผลงานศิลปะและ

สัมพันธ์กับจุดมุ่งหมายในการทำงานของศิลปินแต่ละคน วัสดุแต่ละชนิดจะให้คุณลักษณะทางการประกอบกันทางศิลปะแตกต่างกัน ศิลปินจะเป็นผู้พิจารณาเลือกใช้ให้สอดคล้องกับการทำงาน

สื่อในการสร้างงานศิลปะนอกจากคำนึงถึงความงามของเส้น สี และผิว แล้วความแข็งแรงทนทานเป็นปัจจัยหนึ่งที่ศิลปินต้องให้ความสำคัญ เพราะจะทำให้ผลงานมีอายุยาวออกไป เหมือนดังที่ เฮนรี มัวร์ (Henry Moore) เคยกล่าวไว้ว่า สิ่งแรกที่เขาสนใจคือวัตถุดิบ ถ้าวัตถุดิบนั้นเป็นเขาหินเขาก็จะพิจารณาโครงสร้างของหิน ความแข็งแรงของมัน และดูว่าอะไรเกิดขึ้นเมื่อเครื่องมือของเขาปะทะกับก้อนหินก้อนนั้น เขาจะพิจารณาว่าหินก้อนนี้ต่อสู้กับสภาพธรรมชาติ กราบลมกรำฝนมาแล้วอย่างไร เพราะสิ่งเหล่านี้จะชี้ให้เห็นถึงคุณลักษณะที่แท้จริงของหินก้อนนี้

สื่อหรือวัสดุที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานทางทัศนศิลป์มีอยู่หลายชนิด เช่น สี ดิน ปูน โลหะ ไม้ สารสังเคราะห์ เป็นต้น มีธรรมชาติที่เหมาะสมกับประเภทของงาน ทัศนศิลป์ แตกต่างกันไป ศิลปินจะต้องเป็นผู้สังเกตเห็นคุณสมบัติดังกล่าวเพื่อให้ผลงานปรากฏคุณลักษณะอันพึงประสงค์กับประเภทของทัศนศิลป์ต่าง ๆ กล่าวคือ

1.1 จิตรกรรม (Painting) สีจะเป็นสื่อที่สำคัญที่สุดในการเขียนภาพ อาจจะเป็นสีชนิดเอกรงค์ (Monochrome) หรือพหุรงค์ (Polychrome) ใช้สีน้ำ สีโปสเตอร์ สีน้ำมัน สีอะคริลิก เป็นต้น สีต่าง ๆ จะมีคุณสมบัติพิเศษ เป็นธรรมชาติของมันเอง การเลือกใช้ควรศึกษาให้เข้าใจอย่างถ่องแท้เพื่อไม่ให้เกิดผิดพลาด เช่น สีน้ำจะมีลักษณะโปร่งแสง การระบายสีต้องไม่ทับกันหลายครั้งเพื่อแสดงให้เห็นความสดใส ความสะอาด ศิลปินต้องมีความมั่นใจในการระบายสี สีน้ำมันมีคุณสมบัติทึบแสง การระบายสีสามารถเขียนทับกันได้หลายครั้งเพื่อแสดงให้เห็นความสดใสความสะอาด ศิลปินต้องมีความมั่นใจในการระบายสี สีน้ำมันมีคุณสมบัติทึบแสง การระบายสีสามารถเขียนทับกันได้หลายครั้งตามต้องการ ไม่เหมือนการระบายสีน้ำ

1.2 ประติมากรรม (Sculpture) สื่อประติมากรรมคือวัสดุที่เปลี่ยนรูปทรงได้ เช่น ดิน อิฐ หิน ปูน ทราย ฯลฯ เช่นเดียวกับสถาปัตยกรรม แต่ต่างกันที่วัตถุประสงค์ของการทำงาน ประติมากรรมจะเน้นทางด้านความงาม ส่วนสถาปัตยกรรมจะเน้นทางด้านการใช้สอย และขนาดของสถาปัตยกรรมจะใหญ่โตมาก สนองประโยชน์ในหลายหน้าที่ การใช้สื่อทางประติมากรรมจึงเป็นการสร้างความงามของรูปลักษณ์ให้ปรากฏขึ้นในโครงสร้าง สัดส่วนและเนื้อหาของผลงาน ซึ่งทางสถาปัตยกรรมมีเพียงแบบเท่านั้น

1.3 สถาปัตยกรรม (Architecture) สื่อของสถาปัตยกรรมนอกจากจะใช้วัสดุที่เปลี่ยนรูปทรงได้เช่นเดียวกับประติมากรรม บริเวณที่ว่างจะถูกออกแบบเพื่อประโยชน์ใช้สอยในแต่ละหน้าที่ สถาปนิกต้องให้ความสนใจเพราะว่าที่ว่างในทางสถาปัตยกรรมเกี่ยวเนื่องกับประโยชน์ใช้สอย มีความหมายครอบคลุมอาณาเขตไม่จำกัด เริ่มตั้งแต่พื้นที่เล็ก ๆ ที่มีความสำคัญ

เฉพาะที่เฉพาะอย่างไปถึงบริเวณใหญ่ที่ครอบคลุมส่วนต่าง ๆ มีหลายหน้าที่หลายประโยชน์ใช้สอยต่อเนื่องกัน รวมถึงส่วนที่เกี่ยวข้องกับความเคลื่อนไหวของขบวนการและผู้คนด้วย

สื่อที่ใช้กับสถาปัตยกรรมสมัยใหม่มีวิวัฒนาการก้าวหน้าไปมากกว่าเดิมมากเป็นผลสืบเนื่องมาจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีแผ่นใหม่ วัสดุสังเคราะห์ชนิดใหม่ เช่น กระจก อะลูมิเนียม พลาสติก ไฟเบอร์กลาส ได้ถูกนำมาเป็นสื่อในการก่อสร้างอาคาร และที่สำคัญ คือมีผลต่อรูปแบบและโครงสร้าง ทำให้เกิดรูปทรงแปลกใหม่และมีขนาดที่ไม่จำกัด สมองประโยชน์ได้มากขึ้นกว่าเดิม

สถาปัตยกรรมในปัจจุบันเป็นศาสตร์ที่มีหลักการอิสระแยกตัวเป็นวิชาการ แผ่นใหม่ที่เรียกว่า วิทยาศาสตร์ทางการก่อสร้าง ไม่จำกัดตัวเองอยู่ในวิจิตรศิลป์หรือทัศนศิลป์เหมือนอดีต เพราะเทคโนโลยีทางการออกแบบก่อสร้างเกี่ยวข้องกับเรื่องความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกับวิชาการสาขาอื่น ๆ อย่างกว้างขวาง เช่น สังคมวิทยา มานุษยวิทยา วิทยาศาสตร์วิศวกรรมศาสตร์ เทคโนโลยี และศิลปะ

2. มิติ (Dimension) พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน ฉบับพุทธศักราช 2525 ได้ให้ความหมายว่า มิติคือลักษณะที่ปรากฏเป็นความยาว ความกว้าง และความหนาหรือการวัด (มักใช้ประกอบหลังศัพท์อื่น) เช่น ศรีโกณมิติ สังคมมิติ ศิลปินแต่ละประเภทจะถ่ายทอดมิติให้สอดคล้องกับความคิด การแสดงออก และการใช้สอย มิติในทางทัศนศิลป์จะแบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ

2.1 มิติจริง (Physical Space) เป็นมิติที่สามารถคำนวณหาค่าของระยะ ความกว้าง ความยาว และความหนาที่แท้จริงได้ ประติมากรรมและสถาปัตยกรรมจะเปิดเผยให้เห็นคุณลักษณะของมิติจริงอย่างชัดเจน

2.2 มิติลวง (Pictorial Space) เป็นมิติที่ถูกกำหนดขึ้นเพื่อผลทางความรู้สึก ความนึกคิด และจินตนาการ โดยใช้ทัศนธาตุ (ธาตุทางการมองเห็น) ทางทัศนศิลป์ เช่น เส้น สี รูปร่าง รูปทรง พื้นผิว และน้ำหนักเป็นองค์ประกอบในการสร้างสรรค์ ภาพที่ปรากฏขึ้นจากการจัดรวมกันของทัศนธาตุจะมีระยะใกล้ไกล แต่อยู่บนระนาบรองรับที่เป็น 2 มิติของแผ่นภาพ เช่น ผลงานจิตรกรรม ภาพพิมพ์ วาดเขียน ออกแบบ ฯลฯ จะอยู่ในลักษณะของมิติลวงนี้ทั้งสิ้น การสร้างมิติของศิลปินสมัยใหม่จะผสมผสานสื่อหลายชนิดหลายประเภท ทั้งที่เป็นสื่อ 2 มิติและ 3 มิติ เพื่อผลทางความคิดและการแสดงออก ทำให้มิติของภาพที่ปรากฏไม่อยู่ในเงื่อนไขใด ๆ ทั้งสิ้น การวิเคราะห์งานลักษณะนี้จะต้องใช้การสังเกตเป็นอย่างดี เพราะเรื่องของศิลปะเป็นการสร้างสรรค์ของมนุษย์ที่ไม่สามารถจำกัดตัวเองอยู่ที่จุดใดจุดหนึ่งได้ ผู้ศึกษาต้องพัฒนาความเข้าใจให้ก้าวควบคู่กันไป

3. เทคนิค วิธีการ (Technique) การสร้างงานทัศนศิลป์จะมีวิธีการถ่ายทอดที่แตกต่างกันในแต่ละยุคสมัย เริ่มตั้งแต่มนุษย์สมัยก่อนประวัติศาสตร์รู้จักใช้เครื่องมือที่ประดิษฐ์จากธรรมชาติเช่น หิน เปลือกไม้ จนกระทั่งถึงปัจจุบันที่มีการนำวีดิทัศน์ (มาจากภาษาอังกฤษว่า Video) และระบบคอมพิวเตอร์แบบใหม่เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดโครงสร้างรูปแบบศิลปะ วีดีโออาร์ต (Video Art) หรือศิลปะวีดิทัศน์ เป็นศิลปะแขนงหนึ่งที่น่าเครื่องมือทางเทคโนโลยีก้าวหน้าและระบบการสื่อสารมวลชนมาใช้ในการแสดงผลงานโดยศิลปินเป็นผู้กำกับหรือถ่ายทำเพื่อบันทึกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นหรือเรื่องราวตามบทลงในวีดิโอเทป แล้วนำไปปรับปรุงใส่แสง สี เสียง ตามความต้องการ เทคนิคและวิธีการของการสร้างทัศนศิลป์แต่ละประเภทจะมีลักษณะดังนี้คือ

3.1 จิตรกรรม จะใช้การระบาย ป้าย ทา พ่น สลัก วาด เป็นต้น

3.2 ประติมากรรมจะใช้การปั้น การทูน การแกะ การตี การหล่อ เป็นต้น

3.3 ภาพพิมพ์ จะใช้การพิมพ์โลหะ การพิมพ์ไม้ การพิมพ์ผ้าไหม

(หรือที่เรียกว่าซิลค์สกรีน Silk Screen) เป็นต้น

หลักการดังกล่าวเปรียบเสมือนหลักพื้นฐานที่นิยมใช้ในการถ่ายทอดและแสดงออกทางทัศนศิลป์แต่ละประเภทที่ควรจะต้องให้ความสนใจและศึกษาฝึกฝน ปฏิบัติเพื่อให้เกิดความชำนาญ หลังจากนั้นผู้ศึกษาก็อาจนำเทคนิควิธีการใหม่ ๆ มาทดลองค้นคว้าเพื่อใช้ในการทำงานต่อไป วิธีการเรียนรู้เกี่ยวกับศิลปะเปรียบเสมือนกับการฝึกหัดเดินรำ โดยต้องเริ่มเรียนรู้จากท่าพื้นฐานง่ายๆ ได้แก่ การก้าวเท้า การเดินถอยหน้า ถอยหลัง และหมุนตัว แต่ละขั้นตอนจะมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันไป หลังจากฝึกหัดไปตามขั้นตอนที่กำหนดให้จนชำนาญดี ผู้ฝึกหัดสามารถจะออกกลดลวดลายการเดินในช่วงจังหวะต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมและจะเป็นไปอย่างไม่ขัดเขิน

หลักการเขียนภาพ

มนุษย์เรานั้นรู้จักการเขียนภาพมาตั้งแต่เล็กๆ โดยมีสัญชาตญาณการแสดงออกด้วยการขีดเขียนด้วยนิ้วมือ ทั้งนี้อาจขีดตากบนพื้นผิวระนาบต่างๆ เป็นต้นว่า พื้นดิน พื้นทราย หรือบนผนังต่างๆ กัน และภาพที่ปรากฏออกมานั้นอาจเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับเส้นต่างๆ หรือรูปร่าง รูปทรงตามจินตนาการ ทั้งดูรู้เรื่องและไม่รู้เรื่องบ้าง ต่อมาเมื่อมนุษย์รู้จักคิดค้นวัสดุอุปกรณ์เพื่อใช้ในการเขียนภาพ ผลงานทางศิลปะจึงได้รับการพัฒนาขึ้นตามลำดับ จากการที่มนุษย์รู้จัก การเขียนภาพนับว่าเป็นการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดของตนให้คนอื่นเข้าใจ ด้วยเหตุนี้ จึงกล่าวได้ว่าการเขียนภาพเป็นภาษาภาพที่สื่อความหมายเข้าใจร่วมกันได้ รวมทั้งมีรูปแบบความงามแตกต่างกันไป (สุภพงศ์ ยืนยง, 2547, น.3)

1. ความหมายของการเขียนภาพคำว่า การเขียนภาพ (Drawing) ในภาษาไทย ใช้คำแตกต่างกันออกไป ได้แก่ การวาดภาพ การวาดเส้น การเขียนรูป การวาดเขียน เป็นต้น

จากการที่มีผู้ใช้คำและกำหนด ความหมายแตกต่างกันออกไปนี้ เพราะความคิดของงานแต่ละยุคแต่ละสมัยนั้นแตกต่างกัน ดังตัวอย่างนักวิชาการที่ได้ให้ความหมายของการเขียนภาพดังต่อไปนี้

อารี สุทธิพันธุ์ (2528 , น.108) นักวิชาการศิลปะ กล่าวถึง การวาดเขียนตามความหมายของการกระทำ หมายถึง การลาก ขูด ชีด เขียนด้วยเศษวัสดุหรือเครื่องเขียนต่าง ๆ เช่น ดินสอ ปากกา ชอล์ก ฯลฯ บนระนาบรองรับซึ่งเป็นดิน โลหะ กระดาษ กระดาษ หรือวัสดุอื่นๆซึ่งมีผิวหน้าเรียบแบบ โถง โดยทำให้เป็นเป็นรูปร่างด้วยเส้น รูปร่างที่เกิดจากเส้นนี้อาจจะเกิดจากเส้นตรง เส้นโค้ง เส้นหัก ฯลฯ ทั้งนี้อาจมีน้ำหนักอ่อนแก่ของเส้นเท่ากัน หรือมีน้ำหนักของเส้นอ่อนแก่ต่างกันได้ ที่สำคัญที่สุดก็คือ รูปร่างที่เกิดจากเส้นนี้มีลักษณะ 2 มิติ คือ กว้างและยาว หากผู้วาดต้องการให้รู้สึกว่ามีลักษณะ 3 มิติ คือ กว้าง ยาว และลึก ก็กระทำได้โดยลากเส้นหลายๆ เส้นตามวิธีการแรเงา

พจนานุกรมศัพท์ศิลปะ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2530, น.58) ได้ให้ความหมายของคำว่า Drawing ภาพวาดเส้น ภาพซึ่งวาดเป็นเส้น ซึ่งอาจมีความสมบูรณ์ในตัวเองหรืออาจจะเป็นเส้นร่างก็ได้ หรืออาจแต่งเติมด้วยสีเพื่อแสงเงาให้เด่นชัดยิ่งขึ้น การสร้างภาพด้วยวิธีนี้ให้ผลได้หลายลักษณะตามแต่เจตนาของศิลปิน หรือจุดประสงค์ที่จะนำไปใช้ เช่น การวาดด้วยดินสอ (Pencil Drawing) หรือถ่าน (Charcoal Drawing)

ชะลูด นุ่มเสมอ (2531, น.11) กล่าวว่า การวาดเส้น หมายถึง การลากหรือวาดเส้นลงไปในพื้นผิวของวัสดุอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อให้เกิดร่องรอยหรือรูปร่างขึ้น หรือเพื่อแสดงอารมณ์ความรู้สึกหรือความคิดออกมาให้ปรากฏแก่สายตา

วิบูลย์ สีสวรรณ (2532, น.118) กล่าวถึงการวาดภาพไว้ว่า หมายถึง การให้ปรากฏเป็นร่องรอยหรือลากเป็นเส้นและการวาดนั้นจะเป็นรูปร่างที่เลียนแบบมาจากรูปที่ปรากฏอยู่ในธรรมชาติ หรืออาจเป็นที่ศิลปินเป็นผู้สร้างขึ้นตามความคิดฝันก็ได้ และเส้นเหล่านี้อาจจะนำไปตามภาวะของอารมณ์แล้วปรากฏออกมาในเชิงสัญลักษณ์ที่ไร้รูปร่างก็ได้

สมโภชน์ อุปอินทร์ (2532, น.7) กล่าวถึง การวาดภาพ คือ การถ่ายทอดสิ่งที่มองเห็นหรือประทับใจมาเป็นสัญลักษณ์ในธรรมชาติไม่มีเส้น เมื่อเรารู้สิ่งใดสิ่งหนึ่งเรารู้ว่าเป็นสิ่ง 3 มิติ เราทำได้เพียงแปลความหมายเชิง 3 มิติ ในเงื่อนงำของเส้นรอบนอก โดยระบบของแสงและเงาในคุณค่าต่าง ๆ เราสามารถที่จะถ่ายทอดความรู้สึกในรูปดังกล่าวลงบนกระดาษได้

สมพร รอดบุญ (2539, ไม่มีเลขหน้า) ได้กล่าวถึงการวาดภาพว่า มีความครอบคลุมไปกว้างจะกำหนดให้เป็นเพียงแต่ “วาดเส้น” เท่านั้น ทั้งนี้เป็นเพราะศิลปินที่สร้างสรรค์ผลงานประเภททัศนศิลป์ได้มีวิวัฒนาการทางด้านความคิด รูปแบบ ตลอดจนเทคนิควิธีการที่รุดหน้าไปไกล และมีหลากหลายเป็นอิสระ จนดูไร้กฎเกณฑ์ หรือขอบเขตจำกัด อีกทั้งศิลปินแต่ละท่านต่างก็มีความปรารถนาในการแสดงออกซึ่งเอกลักษณ์เฉพาะตนเป็นสำคัญ

เคาเพลิส (สมพร รอดบุญ, 2539, ไม่มีเลขหน้า ; อ้างอิงมาจาก Kaupelis, 1983, p.139) ได้สรุปความหมายของการเขียนภาพ คือ กระบวนการของการวาดภาพที่แสดงออกด้วยเส้นและน้ำหนัก เพื่อให้เห็นเป็นรูปทรง รูปแบบเหมือนจริง รูปแบบนามธรรม หรืออย่างใดอย่างหนึ่ง โดยมีความสัมพันธ์กันภายในรูปทรงสำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการวาด ได้แก่ ดินสอปากกา พู่กัน ฯลฯ

เอลพาสส์ (สมพร รอดบุญ, 2539, ไม่มีเลขหน้า ; อ้างอิงมาจาก Elpass, 1984, p.91) ได้สรุปความหมายของการเขียนภาพในทางการกระทำว่า เป็นกลวิธีทางศิลปะที่ใช้ดินสอปากกาพู่กัน ถ่านชาโคล เครยอง ซอล์ก หรือเหล็กแหลม ด้วยสื่อวัสดุชนิดใดชนิดหนึ่งหรือเขียนร่วมกับสื่อต่าง ๆ กัน

จากการศึกษาความหมายของการเขียนภาพที่กล่าวมาทั้งหมดนี้จึงพอสรุปใจความสำคัญได้ว่า การเขียนภาพ หมายถึง การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะด้วยวิธีการขีด ขีด เขียน ถูระบาย ด้วยสื่อวัสดุ เช่น ดินสอ ปากกา เครยอง ซอล์กสี หมึก พู่กัน ฯลฯ บนระนาบรองรับซึ่งเป็นกระดาษ ผ้า กระดาน หรือวัสดุอื่น ๆ ซึ่งมีผิวหน้าเรียบแบน โค้ง ขรุขระ โดยถ่ายทอดให้เห็นเป็นรูปแบบต่างๆ ตามจินตนาการหรือตามที่ต้องการ

อย่างไรก็ดี ในปัจจุบันการเขียนภาพได้พัฒนาไปพร้อมๆ กับสภาพสังคมเทคโนโลยีสมัยใหม่ มีการประดิษฐ์คิดค้นเครื่องมือเครื่องใช้ในการทำงานศิลปะอย่างมากและสะดวกในการใช้ด้วย นอกจากนี้ศิลปินยังมีเสรีภาพในการสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะทั้งด้านเรื่องราวและรูปแบบของศิลปะอย่างหลากหลาย (ศุภพงษ์ ยืนยง, 2547, น.4)

2. กระบวนการเขียนภาพ การเขียนภาพนับว่าเป็นกิจกรรมที่มีผลต่อประสบการณ์การรับรู้ด้วยประสาทสัมผัสทางตาโดยตรง เพราะการเขียนสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ เขียนภาพจากสิ่งที่เห็นและเขียนภาพจากความทรงจำหรือจินตนาการ ในการพิจารณาเบื้องต้น ที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงเป็นรูปลักษณะนั้นจะผ่านขั้นตอนออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้ สิ่งที่มีลักษณะเหมือน (Identification) การตัดแปลงแก้ไขให้ดูง่ายเข้า (Simplification) และการแสดงออก (Expression) ซึ่งสิ่งต่างๆ ดังกล่าวนี้จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อเรามีประสบการณ์ทางการรับรู้ เข้าใจ วิเคราะห์จนเป็นสิ่งที่ง่ายมากที่สุดด้วยวิธีการของกระบวนการเขียนภาพ (ศุภพงษ์ ยืนยง, 2547, น.5)

3. รูปแบบของภาพเขียน ความเข้าใจเกี่ยวกับผลงานและการแสดงออกของการเขียนเส้นนั้น นับว่ารูปแบบเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่ง เปรียบเสมือนพาหะหรือสะพานที่ทำให้มนุษย์เข้าใจผลงานทางศิลปะได้ง่าย คำว่า รูปแบบ ตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า Form และมีความหมายคล้ายกับรูปทรง ดังนั้นเมื่อก้าวถึงรูปแบบ ย่อมหมายถึง ลักษณะรูปทรงที่ศิลปินสร้างสรรค์ด้วยกระบวนการเขียนภาพผสมผสานกับความคิดและการแก้ปัญหาทางด้านวัสดุสำหรับรูปแบบ

ภาพเขียนได้มีนักวิชาการทางศิลปะและผู้รู้ได้จำแนกเป็นหมวดหมู่เพื่อสะดวกในการค้นคว้า โดยแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้ (วิรุณ ตั้งเจริญ, 2526, น.21-25)

3.1 รูปแบบเหมือนจริงหรือเลียนแบบจากธรรมชาติ (Realism)

คำว่าเหมือนจริง (Realism) หมายถึง รูปแบบของภาพวาดที่ศิลปินสร้างงานแสดงความจริงตามสถานะหรือตามปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น โดยดูว่าเป็นแบบเหมือนจริง แต่ถ้าเป็นการอธิบายถึงผลงานทางศิลปะที่ทำเหมือนจริงตามลักษณะหุ่นที่เป็นต้นแบบเรียกว่า ทำเหมือนจริง นอกจากนี้อารี สุทธิพันธุ์ (2528, น.5) ยังได้กล่าวถึงรูปแบบเหมือนจริงว่านอกจากจะแสดงลักษณะเหมือนต้นแบบ ดูรูปร่างอะไรเป็นอะไร อีกทั้งตำแหน่งของวัตถุในสถานภาพกรอบการแสดงผลออกตรงกับตำแหน่งของวัตถุในสถานภาพการมองเห็นส่วนประกอบอื่น ๆ คล้ายต้นแบบ มีมุมมองเดียวในการถ่ายทอดผลงานภาพเขียนที่ศิลปินยึดถือธรรมชาติเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานนั้นดูเหมือนว่ารูปแบบเหมือนจริงจะได้รับการยอมรับมากที่สุด ในแง่ของการรับรู้ตามสภาพของรูปวัตถุนั้น ๆ กล่าวคือ รูปวัตถุเป็นอย่างไร เราก็รับรู้ส่วนต่าง ๆ เหมือนกับวัตถุทุกประการจาก ความเชื่อที่ได้มีการพิสูจน์ด้วยสายตาและลงมือปฏิบัติอย่างชำนาญจนเกิดทักษะรูปแบบเหมือนจริงจึงได้ถูกกำหนดคุณเกณฑ์มาตรฐานความงามในด้านของสัดส่วน แสงเงาทัศนียภาพ จากศิลปะกรีกยุคโบราณจนกระทั่งถึงยุคศิลปะฟื้นฟูวิทยาการหรือเรอเนซองส์ ความเฟื่องฟูของภาพเขียนในลักษณะรูปแบบเหมือนจริง ได้ถูกนำไปปรับใช้กับความศรัทธาและความเชื่อในเรื่องศาสนา ดังเช่น เรื่องราวเกี่ยวกับพระเยซู หรือเรื่องราวเกี่ยวกับเทพนิยายปรัมปรา เป็นต้น

3.2. รูปแบบการลดตัดทอน (Distortion) การเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นได้

ทุกเวลา ไม่ว่าสิ่งไหนก็ตาม ผลงานศิลปะก็เช่นเดียวกันเมื่อถึงจุดอิมพัลส์ ศิลปินย่อมต้องการแสวงหา รูปแบบแปลกใหม่ ภาพเขียนรูปแบบเหมือนจริงอาจได้รับความนิยมชื่นชมและสอดคล้องกับเหตุการณ์ในสังคมยุคนั้น ต่อมาเมื่อความเจริญทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้เข้ามาสัมพันธ์กับวิถีชีวิตของมนุษย์ ความเปลี่ยนแปลงทางศิลปะจึงเกิดขึ้นเช่นเดียวกัน รูปแบบลดตัดทอนเป็นรูปแบบภาพเขียนที่แสดงถึงการแก้ไขปัญหาในการเขียนภาพโดยการลดทอนรายละเอียดสิ่งที่ไม่ต้องการออกไป เป็นการสนองความต้องการของศิลปินและเปิดโอกาสให้ศิลปินแสดงออกตามความรู้สึกนึกคิดมากขึ้น การลดตัดทอน หมายถึง การใช้ความรู้ความเข้าใจของศิลปินที่จะแก้ไขสิ่งที่เห็นจากรธรรมชาติหรือสิ่งต่าง ๆ ที่จำเจ นำเพื่อ เพื่อให้ได้รูปทรงใหม่ที่เหมาะสม การลดตัดทอนทำได้โดยการใช้รูปทรงเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ด้วยวิธีการย่อ ยืด เปลี่ยนมุม เปลี่ยนรูปร่างทำให้บิดเบี้ยวหรือขยายให้เกินความจริง ซึ่งวิธีการลดตัดทอนถือเป็นกระบวนการคิดสร้างสรรค์อย่างหนึ่งของมนุษย์ อย่างไรก็ตาม การเขียนภาพในลักษณะลดตัดทอนธรรมชาตินี้ขึ้นอยู่กับความชื่นชอบของศิลปินแต่ละคน ศิลปินบางคนอาจลดทอนรูปทรงเหลือแต่เค้าโครงอย่างง่าย ๆ แต่แสดงออกในเรื่องเส้นสีหรือเทคนิค

เฉพาะตัว สำหรับเรื่องราวเนื้อหาของภาพเขียนรูปแบบลวดทอนศิลปินเริ่มมีอิสระนิยมเขียนภาพ
 ธรรมชาติมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ซึ่งแตกต่างกับภาพเขียนในยุคก่อน ๆ ที่นิยมเขียนภาพเรื่องราว
 เกี่ยวกับทางศาสนา

3.3 รูปแบบแสดงความรู้สึกหรือนามธรรม (Abstract) มนุษย์มีความคิด
 สร้างสรรค์และมีเสรีภาพในการแสดงออก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระบอบประชาธิปไตย ที่คนทุกคน
 มีส่วนร่วมในสังคม การแสดงออกทางศิลปะก็เช่นเดียวกันศิลปินย่อมมีเสรีภาพในการเสนอรูปแบบ
 ของภาพเขียนในลักษณะต่าง ๆ จากการพัฒนารูปแบบเหมือนจริงและรูปแบบตัดทอน จนกระทั่ง
 มาถึงรูปแบบแสดงความรู้สึกหรือนามธรรม ย่อมเป็นเครื่องตัดสินว่าศิลปินได้แสวงหาแนวทาง
 ในการสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะก่อนอื่นเราต้องนำความเข้าใจร่วมกันว่า การเขียนภาพตามความรู้สึก
 เป็นเรื่องมีคุณค่าเท่ากับการเขียนตามตาเห็น เพราะความรู้สึกเป็นผลเนื่องมาจากจิตใจที่อยู่ภายใน
 ของแต่ละคนหรือจากความเจ็บปวด ความเปลี่ยนแปลง ความผิดหวัง ความเบิกบาน ร่าเริงยินดี ฯลฯ
 การดึงเอาความรู้สึกนึกคิดของตนเองที่มีต่อธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมชีวิตความเป็นอยู่ โดยนำเสนอ
 รูปแบบที่ไม่แสดงความจริงและรายละเอียดของรูปวัตถุแต่แสดงออกในเรื่องของส่วนประกอบ
 ศิลปะ เช่น เส้น สี รูปร่าง รูปทรง ลักษณะผิว ฯลฯ

คำว่า “แอบสแตรก” เป็นกริยา แปลว่า เข้าใจ ถึง สกัด เลือกรัด ตัดทอน สิ่งที่ไม่เด่นสิ่งที่สำคัญ ๆ
 จากวัตถุที่เห็น ได้หรือจากความรู้สึก เพื่อให้เป็นสื่อเข้าใจร่วมกันในการแสดงความรู้สึกของมนุษย์
 (อารี สิทธิพันธุ์, 2528, น.213)นอกจากนี้ยังหมายถึงรูปแบบศิลปะที่ถือความสำคัญของภาพ จากการที่
 ศิลปินแสดงภาวะของการเข้าใจ เลือกรัด รวบรวมเอาส่วนที่สำคัญมาทำให้ง่ายขึ้น โดยไม่พยายาม
 ลอกเลียนแบบจากรูปทรงหรือเรื่องราวที่ลอกแบบมาจากธรรมชาติ ศิลปะนามธรรม หรือแอบสแตรกยัง
 แบ่งได้ 2 ลักษณะ คือ ศิลปะนามธรรมแบบกึ่งธรรมชาติ เรียกว่า Semi - Abstraction กับศิลปะนิรรูปหรือ
 เรียกว่า Non - Objective Art ซึ่งเป็นศิลปะนามธรรมที่เน้นการจัดองค์ประกอบอย่างอิสระ เน้น โครงสร้าง
 ของผิวระนาบ ทั่วทั้งรูปทรงธรรมชาติทั้งหมด (สงวน รอดบุญ, 2516, น.1)

จากผลงานที่แสดงออกโดยการใช้อยู่ที่รุนแรง การใช้เส้นที่เด่นชัด การใช้วัสดุให้มีคุณค่าเด่น ๆ
 ที่สุด การไม่พึ่งพาต่อธรรมชาติ แต่แสดงความรู้สึกของตนเอง รูปแบบศิลปะดังกล่าวนี้ จึงได้พัฒนาไปสู่
 ความเป็นศิลปะนามธรรม ในกลางศตวรรษที่ 20 ซึ่งได้เกิดการเคลื่อนไหวทางศิลปะเรียกกันว่าแอบสแตรก
 เอกซเพรสชันนิซึม (Abstract Expressionism)

4. แนวคิดทฤษฎีการถ่ายทอดการเขียนภาพการถ่ายทอดผลงานการเขียนภาพ
 มีลักษณะหลายรูปแบบ ซึ่งได้มีนักวิชาการศิลปะ และผู้รู้ได้แบ่งออกเป็นทฤษฎีต่างๆ มากมาย
 ทั้งหลักการและความเชื่อในการสร้างสรรค์ซึ่งแต่ละทฤษฎีก็มีลักษณะความงามแตกต่างกันไป
 แต่ทั้งนี้มิได้หมายความว่าทฤษฎีการถ่ายทอดการเขียนภาพจะสิ้นสุดลงแก่นี้ เมื่อศิลปินแต่ละยุคสมัย

คิดค้นแสวงหาแนวทางสร้างสรรค์ผลงานก็คงมีทฤษฎีเพิ่มขึ้นอีกตามสภาพสังคม สิ่งแวดล้อม แนวคิดทฤษฎีการถ่ายทอดการเขียนภาพที่สำคัญ ได้แก่

4.1. ทฤษฎีการถ่ายทอดแบบอย่างธรรมชาติ (Presentation of Natural Forms) ธรรมชาติเป็นแรงบันดาลในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ศิลปินในอดีตจนถึงปัจจุบันยอมรับว่า ธรรมชาติเป็นแม่แบบที่ให้ข้อมูลในการทำงาน ไม่ว่าจะเป็สภาพสิ่งแวดล้อมสิ่งมีชีวิต หรือไม่มีชีวิตที่อยู่บนพื้นผิวโลกนี้ ทุกสิ่งทุกอย่างสามารถสัมผัสรับรู้ได้ด้วยการสังเกตการมองเห็น อย่างตั้งใจและไม่ตั้งใจ การถ่ายทอดแบบอย่างจากธรรมชาติ มิได้หมายความว่าลอกเลียนแบบ เหมือนต้นฉบับทุกประการ หรือเหมือนภาพถ่าย แต่ยังรวมถึงการเน้นการแสดงออกของผู้เขียนภาพ ด้วย สำหรับการถ่ายทอดแบบอย่างจากธรรมชาติ แบ่งออกได้ 3 ลักษณะ ดังนี้(สุชาติ เกาทอง, 2539, น.197-218)

4.1.1 การเขียนภาพแสงและเงา (Light and Shade Drawing) ซึ่งการวาดภาพดังกล่าวนี้ ได้พัฒนามานานแล้วตั้งแต่สมัยเรอเนซองส์หรือสมัยฟื้นฟูศิลปวิทยา ซึ่งได้รับอิทธิพลมาจากศิลปะกรีกโบราณและโรมัน โดยหลักการแล้วการถ่ายทอดแสงเงา เป็นการเขียนภาพตามน้ำหนักความอ่อนและตามธรรมชาติที่เห็น ดังนั้นผลงานที่ปรากฏออกมา จะเห็นแบบแผนอันเป็นมาตรฐานตามศิลปะหลักวิชา (Academia Art) ซึ่งมีรูปแบบที่แสดงความเด่นชัดในรูปทรงและความเหมือนจริงสำหรับผู้ฝึกฝนต้องมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ สร้างผลงานด้วยการแรเงา ดังนั้นสายตาและมือต้องประสานกันเพื่อให้ได้มาซึ่งการเขียนภาพเหมือนจริงตามแสงและเงาที่เห็นในวัตถุหรือสิ่งของนั้น ๆ

4.1.2 การเขียนภาพรูปร่าง (Outline Drawing) ส่วนสำคัญของการเขียนภาพชนิดนี้มุ่งคุณภาพของเส้นที่ใช้กำหนดรูปร่างเป็นการฝึกสังเกตรูป ขนาดสัดส่วน และความแม่นยำในการเขียนภาพที่เริ่มจากเส้นนอก เส้นที่ขอบของรูปทรง จนกระทั่งเขียนแบบเลื่อนไหลเข้าส่วนย่อยต่าง ๆ จนไหลรวมกันสู่เส้นส่วนใหญ่ ทั้งนี้ศิลปินจำเป็นต้องวาดส่วนขอบของรูปทรงก่อนเป็นต้น อย่างไรก็ตามการเขียนภาพรูปร่างเป็นการแสดงวอออกให้เห็นเส้นที่มีความงามของเส้นรูปนอกรวมทั้งความสัมพันธ์ของเส้นรูปนอกรของส่วนย่อยในรูปทรง

4.1.3 การเขียนภาพแบบร่าง (Sketch Drawing) เป็นการเขียนภาพที่เขียนส่วนรวมหรือจับสิ่งที่เป็สาระสำคัญของแบบหรือหุ่นที่เขียน การเขียนแบบนี้จะเสนอเค้าโครงรวม ๆ ที่ปรากฏโดยประกอบกันของรูปทรง สัดส่วน ซึ่งอาจจะมีรายละเอียดบ้าง แต่ไม่ละเอียดมากมายนัก สำหรับการถ่ายทอดอาจใช้เวลาไม่มากนักและจะเขียนอย่างรวดเร็วจับปล้น ข้อดีของการเขียนภาพแบบร่างเป็นการฝึกให้รู้จักสังเกต คัดเลือกเอาส่วนที่สำคัญลงบนภาพเขียน ซึ่งให้อารมณ์ การเขียนเส้นของศิลปินได้เป็นอย่างดี

4.2 ทฤษฎีการถ่ายทอดตามประสาทสัมผัส (Theory of Sensory Transformation) สำหรับทฤษฎีดังกล่าวนี้ นักวิชาการศิลปะอาร์ สุธิพันธ์ ได้นำเผยแพร่ในประเทศไทย หลังจากเรียนจบศิลปะที่สหรัฐอเมริกา โดยให้ความคิดว่าความจริงของการวาดเขียนอยู่ที่การถ่ายทอดโลกภายนอกที่มองเห็นตามประสาทสัมผัสให้เป็นรูปแบบด้วยการพิจารณาสังเกตอย่างละเอียด ทฤษฎีนี้ ครูศิลปะชาวเยอรมัน ชื่อ คิมอน นิโลเลดส์ เขียนตำราชื่อ The Natural Way to Draw ซึ่งเป็นผู้ทดลองและพัฒนาจนเป็นที่ยอมรับกัน กล่าวกันว่า เป็นวิธีการฝึกหัดที่ได้ผล ถ้าผู้เรียนตั้งใจอย่างจริงจังและวิธีการถ่ายทอดทฤษฎีดังกล่าว ได้แก่ (อารี สุธิพันธ์, 2528 , น.2-6)

4.2.1 การเขียนภาพตามความรู้สึกสัมผัส (Contour Drawing)

หมายถึง การเขียนภาพที่แสดงรูปวัตถุ ให้เห็นถึงขอบ ระบาย ลีลาของหุ่น โดยถือความสำคัญของการฝึกเพื่อพัฒนาให้ตา มือ สมองสัมพันธ์กัน โดยไม่ได้กำหนดโครงสร้างในการวาดเขียนดังเช่นวิธีการของศิลปะหลักวิชา วิธีการฝึกการวาดเขียนแบบสัมผัส ได้แก่ การวาดภาพที่ผู้เขียนจะต้องพึ่งอยู่ที่หุ่นเท่านั้น โดยเคลื่อนสายตาไปซ้ำ ๆ พร้อมกับมือก็ลากตามบนกระดาษที่เตรียมไว้ ขณะที่เขียนต้องลากซ้ำ ๆ ให้สัมพันธ์กับตาที่มองไปซ้ำ ๆ ด้วยภาพที่เกิดขึ้นมีลักษณะแปลกและเป็นภาพที่บันทึกจากการสัมผัสด้วยตาจริง ๆ

4.2.2 การเขียนภาพท่าทาง (Gesture Drawing) หมายถึง

การเขียนภาพที่แสดงรูปวัตถุให้เห็นถึงสภาพส่วนรวม ความเคลื่อนไหว ลีลาของหุ่น โดยถือความสำคัญของการเห็นด้วยการบันทึกภาพอย่างฉับพลันและทันทีทันใด ในขณะเดียวกันการเขียนภาพในลักษณะนี้ก็จัดว่าเป็นการเขียนภาพแบบหวัด (Scribble Drawing) ซึ่งประโยชน์การเขียนภาพท่าทาง เป็นหนึ่งในวิธีที่ช่วยพัฒนาการเขียนภาพให้ดีขึ้น อีกทั้งยังเป็นการฝึกการรับรู้ในการเห็นอีกด้วย

4.2.3 การเขียนภาพแสดงน้ำหนักรูป (Modeled Drawing) หมายถึง

การเขียนภาพที่แสดงน้ำหนักของหุ่น โดยพยายามถ่ายทอดตามความรู้สึกที่มีต่อน้ำหนักของหุ่นนั้น ๆ น้ำหนักของรูปทรงเกี่ยวข้องกับปริมาตรและมวลสาร นอกจากนี้ น้ำหนักยังเป็นตัวแสดงพลังของสิ่งนั้นๆ ด้วย การเขียนภาพแสดงน้ำหนักอาจจะแตกต่างจากการเขียนภาพวิธีอื่น ๆ ตรงที่เขียนจากแกนกลาง ของรูปทรง หรือเขียนภาพโดยการไล่น้ำหนักโดยกำหนดให้ไกล - ดำ และใกล้ - ขาวก็ได้ ทั้งนี้การเขียนภาพแสดงน้ำหนักจะไม่คำนึงถึงรายละเอียดของหุ่น เพียงแต่ให้ได้รูปทรงที่แสดงน้ำหนักก็พอแล้ว

4.3 ทฤษฎีการถ่ายทอดตามจินตนาการ (Theory of Imaginative

Transformation) สำหรับทฤษฎีนี้มีความเชื่อว่าเรื่องของจินตนาการที่สร้างภาพขึ้นใหม่ตามความคิดฝันหรือคิดคำนึง ทั้งนี้อาจรวบรวมจากประสบการณ์ที่สั่งสมมานานและพัฒนาถ่วงกรองเป็นภาพขึ้นมาอาจจะเคยเห็นหรือเพื่อฝันก็ได้ การเขียนภาพลักษณะนี้ได้แก่ การเขียนภาพจากความคิดคำนึง

หรือจินตนาการ (Imaginative Drawing) มีทั้งภาพแบบรูปธรรมหรือกึ่งรูปธรรม และนามธรรม ซึ่งการเขียนภาพด้วยวิธีนี้มีความอิสระทั้งความคิด เทคนิคและการถ่ายทอด จะเห็นได้ว่าความคิด คำนึงเป็นเรื่องความรู้สึกเฉพาะตน ซึ่งสามารถถ่ายทอดเป็นเรื่องราวต่าง ๆ ได้ตามใจชอบทั้งปรุงแต่ง คัดแปลงเพิ่มเติมภาพความคิดและคุณค่าความรู้สึกส่วนตัวลงไปในการเขียนได้อย่างอิสระ ไร้กฎเกณฑ์ ถ้าเป็นเรื่องราวนามธรรมอาจแสดงออกในเรื่องของเส้น สี พื้นผิว รูปร่างและรูปทรง ที่ประสานกัน ในส่วนประกอบของศิลปะ ซึ่งเน้นการแสดงออกภายในธรรมชาติของศิลปินด้วย

อย่างไรก็ตามทฤษฎีการถ่ายทอดการเขียนภาพที่กล่าวมาทั้งหมดนี้มีเทคนิควิธีการ ถ่ายทอดมากมายแตกต่างกันไป ลักษณะและธรรมชาติของการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะบางคน อาจสนใจและถนัดไม่เหมือนกัน ดังนั้นสื่อในการแสดงออกจึงมีความแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ ความชำนาญในการฝึกฝนจนถึงเป็นเรื่องปกติในการทำงาน เมื่อความเข้าใจอย่างถ่องแท้ก็สามารถ ปฏิบัติงานได้อย่างมีคุณภาพ อีกประการหนึ่งคือ ธรรมชาติของการเขียนภาพเป็นผลงานที่มีคุณค่า ในตัวของมันเอง และลักษณะเฉพาะตัวแตกต่างไปจากผลงานศิลปะประเภทอื่น ๆ เช่นกัน

การนำดนตรีคลาสสิกมาบูรณาการกับการเรียนการสอนศิลปะกับเด็ก

รูปแบบการเรียนการสอนที่เป็นสากลซึ่งได้รับการพิสูจน์ทดสอบประสิทธิภาพและได้รับความนิยมโดยทั่วไปมีจำนวนมากและครอบคลุมการพัฒนาทางด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย ทักษะพิสัย และการพัฒนาทักษะกระบวนการต่าง ๆ รวมทั้งรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการบูรณาการ หรือเน้นการเรียนรู้แบบองค์รวม (ทิศนา แจมมณี, 2550, น.73)

การนำดนตรีคลาสสิกเข้ามามีบูรณาการกับการเรียนศิลปะ เป็นการสร้างบรรยากาศทางการเรียน ซึ่ง อภรณ์ ใจเที่ยง (2540, น.224) กล่าวว่า การจัดบรรยากาศในชั้นเรียน คือการจัด สภาพแวดล้อมในชั้นเรียนให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน เพื่อช่วยส่งเสริมให้กระบวนการเรียน การสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยสร้างความสนใจใฝ่รู้ ใฝ่ศึกษา ตลอดจน ช่วยสร้างความมีระเบียบวินัยให้แก่ผู้เรียน บรรยากาศการเรียนที่นักเรียนพอใจ จะทำให้นักเรียน มีความสุขในการเรียน และการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมในชั้นเรียน

ด้านของสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนศิลปะ โดยเฉพาะสภาพแวดล้อมภายในห้อง ปฏิบัติงานศิลปะ ควรเป็นห้องเรียนที่แยกเป็นเอกเทศ ต้องกว้างขวาง เพื่อการเคลื่อนไหวคล่องตัว ของผู้เรียน และมีความแตกต่างจากห้องเรียนธรรมดา (ชลอ พงษ์สามารถ, 2526) นอกจากสภาพแวดล้อม ในห้องเรียนศิลปะที่ดี การสร้างบรรยากาศที่หลากหลาย นำองค์ความรู้ในสาขาวิชาอื่นมาบูรณาการ กับการเรียนศิลปะ ได้เช่นกันบรรยากาศที่ก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ได้แก่ บรรยากาศที่เต็มไปด้วย การยอมรับและการกระตุ้นให้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ นักเรียนต้องมีอิสระที่จะสร้างสรรค์

ความพอใจ สมิทและฮิลเดรท (Smith and Hildreth, 1971) มีความเห็นสอดคล้องกันอย่างยิ่งในเรื่องบรรยากาศในการเรียนการสอนนั้นมีผลต่อพัฒนาการทางความคิดสร้างสรรค์ของเด็กมาก ห้องเรียนที่เด็กสามารถแสดงความคิดใหม่ ๆ แปลก ๆ ของตนเองอย่างเต็มที่ และนักเรียนมีความรู้สึกริสรระไม่ถูกควบคุมจากระเบียบวินัยที่เคร่งครัดจนเกินไป เดวิส (Davis, 1972) ได้กล่าวถึงการเสริมสร้างหรือพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในตัวเด็กว่า คือการช่วยให้เด็กได้ค้นพบความคิดใหม่ ๆ และสามารถพัฒนาศักยภาพให้เจริญเติบโตตามขีดความสามารถ และเขาไม่เห็นด้วยกับการที่โรงเรียนจัดให้นักเรียนเรียนวิชาต่าง ๆ มาก ๆ ทั้งนี้ เพราะองค์ประกอบที่จะพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในตัวนักเรียนนั้นอยู่ที่เทคนิคและวิธีการสอนของครู ดังนั้นครูควรเลือกเทคนิคและวิธีการสอนที่จะกระตุ้นส่งเสริมและพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กให้งอกงามขึ้น

ในปัจจุบันนักการศึกษาเริ่มเห็นความสำคัญของการสอนแบบสหวิทยาการ โดยบูรณาการวิชาต่างๆ เข้าด้วยกัน และเรื่องที่สอนจะเป็นเรื่องที่สะท้อนชีวิตจริงของนักเรียนในสังคมมิใช่การแยกวิทยาการออกจากชีวิตประจำวัน การสอนเช่นนี้จะสอนตามแนวคิด (Theme) ที่นำวิทยาการทั้งหลายมาใช้ในเรื่องของชีวิตประจำวันของชุมชน โควาลิค(หนังสือ "III : The Model-Integrated Thematic Instruction", 1993, p.5) กล่าวว่า "ลักษณะสำคัญของหลักสูตรแบบ 'ที่นี่และเดี๋ยวนี้' เริ่มเป็นที่ยอมรับของนักเรียนว่า มีความสัมพันธ์กับชีวิตและมีความหมาย นอกจากนี้หลักสูตรชนิดนี้ช่วยสอนเด็กเกี่ยวกับโลกปัจจุบันและทักษะที่จะใช้ในโลกที่กำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว" รูปแบบการสอน "แนวคิดบูรณาการ" ของโควาลิคจะเป็นแนวคิดที่สอนได้ตลอดปี บางหลักสูตรอาจมีแนวคิด(Theme) ที่สอนได้ตลอดภาค การสอนพหุปัญญาอาจใช้หัวข้อเรื่อง (Theme) ในการสอนโดยจัดกิจกรรมที่นักเรียนได้ใช้ปัญญาทุกด้าน (โรมัส อาร์มสตรอง แปลโดย อารีย์สันทจวี, 2543 , น.62)

จอร์จ เอ. โรเจอร์ส (George L. Rogers, 2004 , น.25)กล่าวถึง The National Standards for Arts Education ว่าได้ สนับสนุนครู ให้ช่วยนักเรียนมีการเชื่อมโยงระหว่างดนตรีและวิชาอื่นๆ มีบางหลักสูตรที่ได้รับการสนับสนุนจากนักการศึกษาในการบูรณาการพื้นฐานระหว่าง วิชาที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะการเชื่อมโยงกันระหว่าง ดนตรี วิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ที่จะสอนโดยนำจังหวะ ธรรมชาติของตัวโน้ตมาบูรณาการสอนกับคณิตศาสตร์โดยเปรียบเทียบ กับการสอนคณิตศาสตร์แบบปกติ อีริค เจนเซน (Eric Jensen, 2001 , p.46) กล่าวว่านักเรียนประมาณ 15-25 เปอร์เซ็นต์ มีอารมณ์อ่อนไหวสูงจากการฟังเพลง นักเรียนจะมีการเรียนรู้ในเสียงเพลงสูง แต่ถ้าได้ฟังเสียงเพลงที่มากเกินไปจะทำให้ผู้เรียนเกิดความรำคาญได้ จึงควรใช้ดนตรี ในบางเวลาอย่างเหมาะสม

จะเห็นได้ว่าเสียงดนตรีมีความสำคัญในการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนศิลปะเป็นการกระตุ้นให้เกิดจินตนาการ สร้างแรงจูงใจในการเรียน รวมทั้งทัศนคติ ความพึงพอใจของนักเรียนการนำศิลปะด้านดนตรีและทัศนศิลป์มาบูรณาการใช้ในการเรียนการสอน จะเป็นแนวทางในการพัฒนาส่งเสริม

การนำดนตรีคลาสสิกมาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน และบูรณาการร่วมกับกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
ด้านการศึกษาต่อไป นอกจากนี้ยังมีผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นฐานในการวิจัยในด้านต่างๆ

การประเมินผลงานศิลปะ

อัสวิน ศิลปะเมธาคุณการ(2550) การประเมินผลงานศิลปะเด็ก เป็นการแสดงออกถึงความคิดเห็น
หรือความรู้สึกของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เมื่อได้เห็นผลงานศิลปะชิ้นใดชิ้นหนึ่งแล้วแสดงความคิดเห็น
ออกมาโดยการพูดหรือการเขียนบรรยายให้ผู้อื่นได้ฟัง ได้เข้าใจ และได้รู้สึกต่อผลงานศิลปะชิ้นนั้น เช่นที่
ผู้ประเมินผลงานเข้าใจและรู้สึก ผลงานศิลปะเด็กมีความจำเป็นที่จะต้องการประเมินเพื่อการพัฒนา เพื่อให้
การสร้างสรรคงานศิลปะดีขึ้น การประเมินผลงานจึงเป็นวิธีหนึ่งในการช่วยปรับปรุงผลงานของเด็ก
ให้มีคุณภาพ เพราะครูผู้สอนศิลปะจะชี้ให้เห็นถึงข้อเด่นและข้อที่ยังบกพร่องของผลงาน พร้อมทั้ง
เสนอแนะแนวทางที่เด็กจะใช้พัฒนางานของตนให้เจริญก้าวหน้า ถ้าเป็นการประเมินผลงานศิลปะเด็ก
ครูผู้สอนศิลปะจะต้องมีจริยธรรม และมีความปรารถนาดีต่อเด็กอย่างมาก แต่ถ้าเป็นการประเมินผลงาน
ศิลปะในผลงานของศิลปินก็จำเป็นต้องมีเกณฑ์ในการวิเคราะห์สังเคราะห์ แสดงออกให้เห็นอย่างมีระบบ
ไม่ยึดความคิดเห็นของตนเป็นใหญ่ และต้องไม่รับคว้นตัดสินคุณค่าของผลงานศิลปะอย่างทันทีทันใด
เพราะอาจเกิดความผิดพลาดได้

ศรียา นิยมธรรม (2544) งานศิลปะที่ผลิตออกมานั้นย่อมมีความแตกต่างระหว่างบุคคล
เพราะเป็นผลจากการที่บุคคลดึงเอาการรับรู้ ความประทับใจที่ได้จากประสบการณ์ในอดีตมาใช้
เมื่อเป็นเช่นนี้จึงยากที่จะทำให้ผลงานนั้นออกมาในลักษณะที่เหมือนกัน แม้ว่าจะได้รับการสอน
แบบเดียวกัน งานศิลปะมิได้มีไว้สำหรับการฝึกใช้มือ ใช้อุปกรณ์หรือฝึกการรับรู้ในเรื่องเส้นรุ้งเส้นแวง
มุมเงย สี เท่านั้น หากยังแสดงถึงเจตคติการรับรู้อันเป็นความสามารถเฉพาะบุคคลอีกด้วย เด็กทุกคน
เมื่ออายุเท่ากัน สมรรถภาพในการใช้มือ การรับรู้อันเป็นความสามารถก็ไม่เท่ากันการแสดงออกทางศิลปะ
จึงมีความแตกต่างกันอย่างกว้างขวางตามประสบการณ์

การประเมินผลงานทางศิลปะ จึงควรเป็นเรื่องของการช่วยให้เด็กมีพัฒนาการต่อไปมากกว่า
จะทำให้เด็กท้อแท้ เบื่อหน่าย การวิจารณ์ผลงานที่ดีในที่ประชุม ย่อมทำให้เจ้าของผลงานที่ไม่ดีมองเห็น
ตัวเองได้ดีกว่าการตำหนิผลงานที่ไม่สนใจครู ครูจะต้องเข้าใจเด็ก เข้าใจจิตวิทยาพัฒนาการของเด็ก
เข้าใจถึงความสามารถ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ครูสอนศิลปะจึงควรมองผลงานของเด็กของตนเป็นศิลปิน
แค่ไหน หรือเป็นช่างศิลปะเพียงไร โดยเฉพาะครูศิลปะในชั้นประถมน่าจะมีมุมมองศิลปะในฐานะที่เป็นวิชา
สามัญวิชาหนึ่ง ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้ผ่อนคลายอารมณ์ มีความคิดสร้างสรรค์มากกว่าที่จะพึงใจ
ว่าการเรียนศิลปะได้จะต้องมีหัว มีพรสวรรค์หรือมีปัญญาเลิศเท่านั้น

ศรียา นิยมธรรม (2544) การวัดผลการเรียนวิชาศิลปะศึกษาจึงควรน่าจะมีระดับความเจริญงอกงามที่เกิดขึ้นจากการเรียนและการประกอบกิจกรรมทางศิลปะซึ่งจะเป็นผลดีต่อนักเรียนและครู กล่าวคือ นักเรียนก็จะได้ทราบว่าตนเองมีความสามารถและมีความถนัดด้านใดบ้าง ควรแก้ไขปรับปรุงในด้านใดบ้าง ครูเองก็สามารถหาทางแก้ไขปรับปรุงการสอนให้ดีขึ้น ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาได้ การประเมินผลการเรียนวิชาศิลปะศึกษาที่สำคัญ ก็คือ การวัดพัฒนาการของนักเรียนในด้านการสร้างสรรค์สุนทรียภาพ การรับรู้ อารมณ์ สติปัญญา สังคม และการวัดพฤติกรรมที่เกิดจากการเรียนการสอนวิชาศิลปะ ในด้านความรู้ ความเข้าใจ ความคิด ความนิยมในศิลปะทัศนคติ ทักษะและการนำไปใช้ได้ดังรายละเอียดต่อไปนี้ คือ

1. การวัดพัฒนาการ ด้านต่างๆ พัฒนาการในด้านต่างๆ ที่เกิดจากการเรียนการสอนวิชาศิลปะศึกษา แบ่งได้เป็น 6 หมวดใหญ่ๆ คือ

1.1 พัฒนาการทางการสร้างสรรค์ สามารถคิดดัดแปลง แก้ปัญหาทำสิ่งต่างๆ ให้ดีขึ้นกว่าเดิมได้ นักเรียนแสดงออกโดยการวางแผนงาน ออกแบบ วัดผลได้โดยการทดสอบและการสังเกต

- 1.1.1 การทำงานได้อย่างอิสระ โดยไม่ต้องคอยถามผู้อื่น
- 1.1.2 มีความเชื่อมั่นในความคิดของตน
- 1.1.3 ไม่ลอกแบบของผู้อื่น
- 1.1.4 สามารถออกแบบ ได้รวดเร็ว แน่นอน ทันที
- 1.1.5 มีลักษณะการแสดงออกแตกต่างกับคนอื่น

และงดงามดีด้วย

1.2 พัฒนาการทางสุนทรียภาพ สามารถรู้และเข้าใจในคุณค่าทางศิลปะอย่างมีหลักเกณฑ์ นักเรียนแสดงออกโดยสามารถเข้าใจและนิยมในศิลปะ วัดผลได้โดยการทดสอบ การสังเกตสัมภาษณ์และแบบสำรวจ

ทางศิลปะ

ได้ถูกต้อง

- 1.2.1 ความนิยมเข้าใจที่เกิดจากความรู้อธิปไตยใน
- 1.2.2 ความนิยมเข้าใจที่อาศัยประสบการณ์และการปฏิบัติ
- 1.2.3 มีความเข้าใจและใช้หลักการทางสุนทรียภาพ
- 1.2.4 สามารถเลือก แบ่งแยก และให้เหตุผลทางศิลปะที่ดี

1.3 พัฒนาการทางการเรียนรู้ สามารถสังเกตเข้าใจในงานศิลปะ ถูกต้องตามหลักศิลปะ นักเรียนแสดงออกโดยการอธิบายการให้เหตุผลในความงามอย่างถูกต้อง การวัดความสามารถในด้านที่ทำได้โดยการทดสอบ การสังเกต การสัมภาษณ์

1.3.1 การสังเกตถึงความถูกต้องของงาน ตามหลักเกณฑ์ ของงานศิลปะ เช่น แสงเงา ความตื้นลึก

1.3.2 ความรู้สึกที่เกิดจากการดูงานศิลปะ เช่น ความรู้สึก ในเรื่องพื้นผิวอ่อน แข็ง

1.3.3 ความรู้สึกในการเคลื่อนไหว เช่น การเคลื่อนไหว ของร่างกายและสิ่งของ

1.4 พัฒนาการทางด้านสติปัญญา มีความสามารถในด้านต่างๆ สามารถจดจำได้ละเอียด ถูกต้อง จดลัดเขียนแหลม การแสดงออกโดยการแก้ปัญหาได้ดี การวัดผล โดยการสังเกต การทดสอบ และการสัมภาษณ์

1.4.1 สามารถสร้างสรรค์งานศิลปะได้ถูกต้องมีรายละเอียด มากและงดงาม

1.4.2 การใช้หลักการทางศิลปะได้เหมาะสม เช่น การใช้สี ในการออกแบบ

1.4.3 มีความรู้ในเรื่องต่างๆ ได้ละเอียดถูกต้องมาก

1.5 พัฒนาการทางด้านอารมณ์ มีความสามารถแสดงออกอย่างอิสระ และควบคุมอารมณ์ได้ มีความมั่นใจในการทำงาน พัฒนาการทางด้านอารมณ์ รวมไปถึงสุขภาพจิต ความมั่นคงทางอารมณ์และพัฒนาการทางบุคลิกภาพด้วยการแสดงออกโดยการทำงานได้อย่างสุขุม เป็นระเบียบ และควบคุมได้เหมาะสม การวัดได้โดยการสังเกต การสัมภาษณ์

1.5.1 การสร้างสรรค์งานศิลปะได้อย่างอิสระมีความเชื่อมั่น ในการทำงาน

1.5.2 มีความเป็นระเบียบในการทำงาน

1.6 พัฒนาการทางกาย มีความสามารถในการปฏิบัติทางศิลปะ ใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ได้คล่องแคล่วมั่นคงไม่เป็นอันตราย มีความแน่นอนและไม่แม่นยำ ในการทำงานการแสดงออกโดยการปฏิบัติ และการเคลื่อนไหว การวัดโดยการสังเกต การสัมภาษณ์ และการทดสอบ

1.6.1 มีทักษะในการเขียน ปั้น และการใช้เทคนิคต่าง ๆ ได้คล่องแคล่วว่องไว

และความรู้สึก

1.6.2 ลักษณะภาพที่แสดงออก มีความสัมพันธ์ในการฝึกเขียน

1.7 พัฒนาการทางด้านสังคม มีความสามารถเข้าใจในสิ่งแวดล้อม เข้าใจความต้องการของผู้อื่น และสามารถเข้าใจกับผู้อื่นได้อย่างเป็นสุข การแสดงออกโดยการทำงาน การประสานงาน การคิดและการเข้าใจผู้อื่น การวัด โดยการสังเกตการณ์สัมภาษณ์และการทดสอบ

ในงานศิลปะได้ถูกต้อง

1.7.1 มีประสบการณ์ในสิ่งแวดล้อมดี สามารถแสดงออก

1.7.2 มีความเข้าใจในการแสดงออกของผู้อื่นได้

1.7.3 มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี และ

มีความสุขในการทำงาน

1.7.4 มีความเข้าใจในวัฒนธรรมต่างๆ ของผู้อื่น

การวัดพฤติกรรม

1. ในด้านความรู้ความสามารถ ทราบและจำเรื่องราวของประสบการณ์ที่ได้รับ รวมทั้งประสบการณ์ที่สัมพันธ์ได้อย่างถูกต้อง แสดงออกโดยการระลึกถ่ายทอด สามารถวัดได้ โดยการทดสอบ การสัมภาษณ์ – การสังเกต

1.1 ความรู้เกี่ยวกับศัพท์เฉพาะทางศิลปะ

1.2 ความรู้เกี่ยวกับประวัติทั่วไปของศิลปะ

1.3 ความรู้เกี่ยวกับวัสดุและขบวนการทำ

2. ในด้านความเข้าใจ สามารถเข้าใจในคุณค่าและหลักการของศิลปะจนประเมินผลงานของศิลปะนั้นได้ การแสดงออกโดยอธิบาย การวัดโดยการทดสอบการสังเกตและการสัมภาษณ์

2.1 ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงสร้างทางศิลปะ

2.2 ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ กฎ และการสร้างสรรค์งานศิลปะ

2.3 ความสามารถในการประเมินผลงานของศิลปะ

2.4 ความสามารถในการให้เหตุผลในการพิจารณา

3. ในด้านความคิดและการออกแบบ สามารถแก้ปัญหาในการออกแบบ วัดได้ โดยการทดสอบ การสังเกต และการแสดงความคิดเห็น

3.1 ความสามารถในการแก้ปัญหาในการออกแบบ

3.2 ความสามารถในการสร้างและแสดงความสมเหตุสมผล

ของการออกแบบ

4. ในด้านศิลปนิยม มีความรู้และความเข้าใจในคุณค่า และความสำคัญของงานศิลปะแสดงออกโดย การอธิบายนิยาม สามารถวัดได้โดยการสัมภาษณ์ สังเกต การทดสอบ การจัดอันดับ คุณภาพ และแบบภาพต่างๆ

4.1 ความนิยมในศิลปะที่เกิดจากความรู้สึกภายใน

4.2 ความนิยมที่อาศัยประสบการณ์และปฏิวัติ

4.3 การอธิบายและประเมินผลงานศิลปะ

5. ในด้านเจตคติและความสามารถ มีความเชื่อ ความนิยม และสนใจที่จะปฏิบัติตามความเชื่อ แสดงออกโดยการคิดตามความเชื่อ การร่วมในกิจกรรมอย่างสุขใจ สามารถวัดได้โดยการจัดอันดับคุณภาพ

5.1 ความเชื่อมั่นในการทำงานของตน

5.2 ความสนใจในการเรียนและตั้งใจ

6. ในด้านทักษะและการนำไปใช้ มีความสามารถในการใช้วัสดุและเครื่องมือได้ถูกต้อง รวดเร็ว สามารถสร้างสรรค์งานได้รวดเร็ว และประหยัด แสดงออกโดยการปฏิบัติงาน การใช้วัสดุเครื่องมือ การแก้ปัญหา และการนำไปใช้ วัดได้โดยการสังเกตและแบบทดสอบ

6.1 ความสามารถในการให้แสง สี และเงา

6.2 ความสามารถในการเขียนภาพด้วยสีต่างๆ

6.3 ความสามารถในการใช้วัสดุและเครื่องมือ

6.4 ความสามารถในการทำงานศิลปะได้เรียบร้อยตามกำหนด

6.5 ความสามารถในการนำไปใช้ได้เหมาะสม

6.6 ความสามารถในการแก้ปัญหา การใช้ทั่วไป

6.7 ความสามารถในการมองเห็นแบบ ลักษณะ โครงสร้างทางศิลปะ

ที่เหมาะสมในการความงามและการใช้สอย

การวัดผลวิชาศิลปศึกษา ครูควรอธิบายให้คะแนน ให้นักเรียนทราบ โดยเฉพาะการวัดผลในด้านความรู้ ทักษะการออกแบบ และการนำไปใช้ ครูอาจจะบอกให้นักเรียนทราบจะให้คะแนนในหัวข้อใด ข้อละเท่าไร เพื่อจะได้เป็นมาตรฐานให้นักเรียนได้มีโอกาสตรวจทานแก้ไขปรับปรุงการทำงานของตนให้เรียบร้อยก่อนที่จะส่งงานชิ้นต่อไป

ความหมาย และจุดประสงค์ในการประเมินผลงานศิลปะเด็ก

การประเมินผลงานศิลปะเด็ก หมายถึงการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับศิลปะอย่างมีระบบวิธีการ ซึ่งได้แก่ การสำรวจ วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลที่ออกมาเป็นความคิดเห็นเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจ และการประเมินคุณค่าศิลปะที่นำเชื่อถือ เพื่อป้องกันมิให้การประเมินผลงาน

ศิลปะเด็กเป็นไปในลักษณะเลื่อนลอย ไร้จุดหมายหรือเป็นไปตามอำเภอใจของผู้ประเมินผลงาน ก่อนการประเมินผลงานผู้ประเมินผลงานควรกำหนดจุดประสงค์เอาไว้ล่วงหน้าให้ชัดเจนว่าการ ประเมินผลงานนั้น ๆ กระทำไปเพื่อสิ่งใด โดยแยกจุดประสงค์เป็น 2 ประการคือ (เลิศ อานันท์นะ, 2518, น.55)

1. การประเมินผลงานเพื่อการประกวดหรือแข่งขัน การประเมินผลงานศิลปะ เด็กในลักษณะนี้มีความจำเป็นจะต้องพิจารณาโดยเน้นความสำเร็จของ "ผลงาน" (Product) ตลอดจนวิธีการแสดงออกทางศิลปะ ความประสานกลมกลืนระหว่างรูปแบบกับเนื้อหาการจัด องค์ประกอบศิลป์ ฯลฯ ในผลงานนั้น อาทิ

- ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มีลักษณะของความเป็นต้นแบบ
- ทักษะทางศิลปะ ความเชี่ยวชาญและความประณีตในการทำงาน
- องค์ประกอบศิลป์และความสัมพันธ์ระหว่างการใช้เส้น สีแสงเงา
- การแสดงออกได้อารมณ์ความรู้สึกตามวัย
- การใช้วัสดุและการแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับคุณสมบัติเฉพาะตัว

ของวัสดุ

- รูปแบบและการสื่อความหมายที่เห็นเด่นชัด มีการเน้นส่วนสำคัญ

2. การประเมินผลงานเพื่อประโยชน์ในการเรียนรู้ การประเมินผลงานศิลปะ เด็กในลักษณะนี้ควรเน้นที่ตัวเด็กผู้เป็นเจ้าของผลงานมากกว่าผลงานสำเร็จรูป (แม้ว่าผลงานนั้น จะมีลักษณะดีเด่นหรือด้อยเพียงใดก็ตาม) ทั้งนี้เพื่อปลูกฝังค่านิยมทางศิลปะ และลักษณะนิสัยที่ดี ให้ติดตัวต่อไป แนวทางการประเมินผลงานควรเน้นถึงคุณสมบัติ ดังนี้

- การรู้คุณค่าศิลปะ ให้รู้ว่าศิลปะที่คุณค่าต่อมนุษย์อย่างไร
- ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความเป็นตัวของตัวเองไม่ลอกเลียนคนอื่น
- ความรับผิดชอบและพื้นฐานรสนิยมที่ดี รู้จักหน้าที่ของตน
- ความสามารถในการประยุกต์ให้เกิดประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน

แก่ตนเองและสังคม

ตารางที่ 1 ตัวอย่างแสดงรายการประเมินผลงานศิลปะเด็ก

รายการที่ต้อง ประเมินผลงาน	คุณภาพของงาน					ความ คิดเห็น	ข้อ เสนอแนะ	หมายเหตุ
	(5) ดี มาก	(4) ดี	(3) ปาน กลาง	(2) พอ ใช้	(1) ปรับ ปรุง			
1. ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์								
2. ทักษะทางศิลปะ								
3. การจัดองค์ประกอบ								
4. การแสดงออก								
5. การใช้วัสดุและการ แก้ปัญหา								
6. ลักษณะรูปแบบและ เนื้อหา								
7. การสื่อความหมายที่ เห็นเด่นชัด								
8. การรู้คุณค่า								
9. ความรับผิดชอบ								
10. การประยุกต์เพื่อ นำไปใช้ให้เป็น ประโยชน์								

แนวทางการประเมินผลงานงานศิลปะเด็ก

การประเมินผลงานที่ดีจำเป็นจะต้องศึกษาหาข้อมูล และแสดงหาความรู้ใหม่ ๆ ให้ทันกับ
การเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ผู้ประเมินผลงานศิลปะเด็กควรจะถามตัวเองอยู่เสมอว่าจะประเมินผลงาน
เพื่ออะไรดังนั้น (เลิส อานันตะ, 2518, น.68) ได้นำเสนอแนวทางการประเมินผลงานงานศิลปะเด็ก
ไว้ดังนี้

1. ส่งเสริมให้กำลังใจแก่เด็กทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน
2. เสนอแนวคิดใหม่ ๆ ให้เด็กรู้จักสำรวจและปรับปรุงข้อบกพร่องให้ดีขึ้น
3. ชื่นชมคุณสมบัติเด่นบางประการที่ซ่อนเร้นอยู่ในตัวเด็กให้ปรากฏ

4. สนับสนุนให้เด็กรู้จักสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่ยังไม่เคยมีใครทำมาก่อน
5. ยกย่องชมเชยในความสามารถของเด็กที่สร้างสรรค์ผลงานศิลปะชิ้นด้วยตนเอง แม้ว่าการแสดงออกในงานศิลปะนั้น ๆ จะประสบความสำเร็จเพียงเล็กน้อยก็ตาม
6. ควรละเว้นประเมินผลงานในด้านส่วนตัว หรือขยายความผิดพลาดของเด็กให้ดูเป็นเรื่องใหญ่โตเกินจริงจนเด็กกลัว
7. ไม่ว่าจะประเมินผลงานงานศิลปะเด็กใด ๆ ก็ตาม ควรประเมินผลงานในแนวทางสร้างสรรค์โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดที่เด็กจะได้รับ ที่สำคัญ คือ ควรหลีกเลี่ยงการประเมินผลงานในลักษณะตำหนิติเตียน สบประมาท และการย้ำเน้นแต่เฉพาะข้อผิดพลาด

คุณสมบัติของผู้ประเมินผลงานศิลปะเด็ก

การประเมินผลงานผลงานศิลปะเป็นสิ่งที่ยากยิ่งไม่ได้ซึ่งเป็นเรื่องของความชอบหรือไม่ชอบของผู้ดู การประเมินผลงานศิลปะว่าดีสวย ต้องขึ้นอยู่กับความคิดเห็นของคนหลายคน แต่สิ่งที่สำคัญอย่างหนึ่งซึ่งผู้ดูจะประเมินผลงานงานศิลปะได้ จะต้องมีการพิจารณาพิจารณา เช่น เข้าใจหลักการจัดองค์ประกอบเข้าใจความงามคืออะไร เป็นต้น การสอนศิลปะ จึงจำเป็นที่ครูผู้สอนศิลปะผู้สอนจะต้องให้ความรู้ในเรื่องของการดูและสามารถประเมินผลงานงานศิลปะอย่างมีหลักเกณฑ์ได้ด้วย

การประเมินผลงาน หมายถึง (อารี สุทธิพันธ์, 2535, น.103) การแสดงความคิดเห็นต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดตามความรู้ความเข้าใจ จากประสบการณ์ของผู้ประเมินผลงานประกอบกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ปรับปรุงผลงานนั้น ๆ ในทางดีหรือหันไปทางบวกโดยทั่วไป การประเมินผลงานศิลปะย่อมเป็นสิทธิเสรีภาพของแต่ละคน ที่พึงกระทำได้ภายในขอบเขตที่เหมาะสม แต่การประเมินผลงานงานศิลปะเด็ก เป็นเรื่องละเอียดอ่อน ซึ่งต้องอาศัยความรู้ และมีข้อแตกต่างพิเศษไปจากวิชาการ ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมการพัฒนาเด็ก

1. ต้องมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับจิตวิทยาการศึกษา ลักษณะเฉพาะของศิลปะเด็ก ขั้นตอนพัฒนาการทางศิลปะของเด็กวัยต่าง ๆ เข้าใจในหลักปรัชญาของศิลปศึกษา ถ้าผู้ประเมินผลงานคนใดขาดคุณสมบัติในข้อนี้ จะทำให้การประเมินผลงานผิดพลาดจากเป้าหมายของคำว่า การประเมินผลงานงานศิลปะเด็ก
2. มีความรักต่อเด็ก มีความพึงพอใจในผลงานอันเกิดจากการแสดงออกที่บริสุทธิ์ของเด็กมีความจริงใจและบริสุทธิ์ใจในการประเมินผลงานไม่อคติต่อผลงานของเด็กพร้อมที่จะปกป้องผลประโยชน์ให้แก่เด็กทุกคน

3. ยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น ยอมรับในคุณค่าของความคิดของเด็กที่ถ่ายทอดไว้ในผลงาน ไม่ตั้งดันเอาแต่ความคิดเห็นของตน และต้องมีความเป็นกลางในการวิจารณ์

4. ใช้วาจาหรือท่าทางการประเมินผลงานที่เป็นมิตร โดยการวางจุดหมายปลายทางของการประเมินผลงานไว้ที่ความเจริญก้าวหน้าทางการแสดงออกด้านศิลปะของเด็กทุกคน

5. ควรมีประสบการณ์ในการสร้างสรรค์งานศิลปะมาบ้าง เพราะการมีความรู้เกี่ยวกับการถ่ายทอดความคิด วิธีการทำงานตามขั้นตอน ปัญหาและการแก้ไขจะช่วยให้ผู้ประเมินผลงานวิเคราะห์ฐานได้ ประเมินผลงานงานได้ถูกต้องและแม่นยำได้

6. ถ้าเป็นผู้ประเมินผลงานในระดับมัธยมศึกษา ควรมีความรู้ทางประวัติศาสตร์ศิลป์และปรัชญาของศิลปะในรูปแบบต่าง ๆ สามารถให้คำอธิบายถึงงานศิลปะในอดีตจนถึงปัจจุบัน ประวัติความเป็นมาและแนวทางของการคลี่คลายพัฒนา ทั้งนี้เพื่อชี้ให้เด็กได้เห็นถึงเหตุและผลที่ทำให้งานศิลปะต่าง ๆ มีความแตกต่างกัน ทำให้เด็กเข้าใจในผลงานศิลปะได้แจ่มชัดขึ้น

7. ควรส่งเสริมและให้กำลังใจเด็กทุก ๆ คน และควรเสนอแนวคิดใหม่ ๆ ให้เด็กรู้จักสำรวจและปรับปรุง ข้อบกพร่องให้ดีขึ้น ควรยกย่องชมเชยผลงานที่เด็กทำขึ้นเองและไม่ควรตำหนิงาน ส่วนเล็ก ๆ น้อย ๆ ควรชี้แนะคุณสมบัติที่เด่นบางประการ ที่ซ่อนเร้นอยู่ในตัวเด็ก ให้ปรากฏควรเปิดโอกาสให้เด็กรู้จักสร้างสรรค์สิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ

ผลงานศิลปะของเด็กย่อมแตกต่างไปจากงานศิลปะของผู้ใหญ่ทุก ๆ ด้าน การประเมินผลงานงานศิลปะเด็กโดยใช้หลักเกณฑ์การประเมินผลงาน และคุณสมบัติของนักประเมินผลงาน เช่นเดียวกับงานศิลปะของผู้ใหญ่ ถือได้ว่าเป็นความผิดพลาด เพราะเด็กย่อมเป็นเด็กเสมอมิใช่เป็นผู้ใหญ่ย่อส่วน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในต่างประเทศ

ริชแมน (Richman, 1976, p.5379-B) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการทำงานโดยใช้ดนตรีประกอบกันกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นคนปัญญาอ่อนจำนวน 30 คน โดยให้ทำงานที่ต้องใช้มืออย่างซ้ำ ๆ และเป็นงานที่คล้ายคลึงกับชนิดของงานในโรงงาน เปรียบเทียบกับการทำงานที่ไม่ใช้ดนตรีประกอบพบว่าการใช้ดนตรีประกอบช่วยพัฒนาการทำงานได้เป็นอย่างมาก

เวลล์ และคนอื่นๆ (Well; & others, 1991) ได้ศึกษาเกี่ยวกับดนตรีที่นิยม (Popular Music) ที่มีต่ออารมณ์ของเด็กวัยรุ่น จากการติดตามผลหลังการศึกษาในเรื่องของสื่อทางดนตรี เมื่อเร็วๆ นี้พบว่า ดนตรีนั้นจัดเป็นสื่อสารมวลชนที่มีพลังอย่างมาก ที่กระทบโดยตรงต่ออารมณ์ (ความตื่นเต้น

ความสุข ความรัก) ในเด็กมัธยมปลาย และพบว่าผู้หญิงค่อนข้างมากจะมีการเชื่อมโยงอารมณ์กับดนตรีและใช้ดนตรีเพื่อในการจัดการอารมณ์

ฟรานซ์ เราส์เชอร์ และ ชอว์ (Frances Rauscher and Shaw, 1998 , p.835-841) ได้ทำการทดลองกับนักศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย 36 ราย ให้ทำแบบทดสอบเกี่ยวกับการใช้ความสามารถในเชิงหยั่งรู้ หรือความสามารถเชิงมิติสัมพันธ์ การทดสอบส่วนที่ 1 ชอว์ให้ฟังดนตรีโมสาร์ท Sonata Two Pianos in D major, K.448 เป็นเวลาต่อเนื่อง 10 นาที แล้วให้นักศึกษาสร้างจินตนาการภาพล่องหน้า โดยการพับกระดาษให้มีรูปสมมาตรแล้วใช้กรรไกรตัดตามแนวพับ จากนั้นคลี่กระดาษออกมาดูว่าภาพที่เกิดขึ้นในลักษณะ ดาวกระจาย (snowflake) นั้นตรงกับที่คาดการณืไว้หรือไม่ เพื่อพิสูจน์ความสามารถเชิงมิติสัมพันธ์ การทดสอบส่วนที่ 2 ชอว์ให้นักศึกษากลุ่มเดิมนั่งฟังเทปบันทึกสกดจิตตนเองให้ผ่อนคลายในช่วง 10 นาที แล้วให้ทำแบบทดสอบ IQ เกี่ยวกับความสามารถเชิงมิติสัมพันธ์ การทดสอบส่วนที่ 3 ชอว์ให้นักศึกษากลุ่มเดิมนั่งในที่เงียบๆ 10 นาทีแล้วทำแบบทดสอบ IQ เกี่ยวกับความสามารถเชิงมิติสัมพันธ์ ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาในกลุ่มที่ 1 มีไอคิวเพิ่มขึ้น 8-9 จุด

เซเวน เอ. (Savan, A. , 1999, p.138 – 146) ได้ศึกษาเรื่องผลของเพลงประกอบการศึกษา ซึ่งได้ทดลองกับเด็กชาย 10 คนที่มีอายุ 12ปีขึ้นไป ซึ่งเป็นเด็กที่มีความรุนแรงทางพฤติกรรมและอารมณ์ โดยใช้เทปเสียงของ Mozart orchestral ประกอบภายใต้เงื่อนไขที่กระตุ้นภาวะความคันเลือด อุณหภูมิร่างกายและอัตราการเต้นของชีพจร ผลการศึกษาพบว่า การถูกกระตุ้นของเสียงมีผลต่อการสันดาปของร่างกายและเอนไซม์ในการผลิตฮอล์โมนให้ลดลง Mozartian ไปกระตุ้นการผลิตของสารเคมีในร่างกาย ซึ่งสิ่งนี้ไปเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรมของผู้เรียน ลดความขัดข้องใจ และลดความรุนแรงลงได้

กอร์ดอน.แอล ชอว์ (Gordon L.Shaw,2000) ในปี ค.ศ.1991 ชอว์และคณะจากมหาวิทยาลัย California at Ervine ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับดนตรีและความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็ก การศึกษาพบว่า การฝึกดนตรีในเด็กทำให้ความสามารถทางด้านมิติสัมพันธ์ เพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นความสามารถในการจินตนาการ แล้วเชื่อมโยงให้เกิดภาพ ถ่ายทอดออกมาเป็นรูปธรรมได้ เช่นการทำงาน ของสถาปนิก นักออกแบบ รวมถึงทักษะการใช้สายตาและกล้ามเนื้อ การเคลื่อนไหว กอร์ดอนแอล ชอว์ (Gordon L. Shaw,2000) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ Mozart Effect และนำเสนอไว้ในหนังสือ Keeping Mozart in Mind กอร์ดอน.แอล ชอว์ ทำการศึกษาทดลองกับนักศึกษาในมหาวิทยาลัย โดยแบ่งนักศึกษาออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มแรกให้ฟังเพลงของโมสาร์ท บทเพลงโซนาต้า (Sonata for two pianos) สำหรับเปียโน 2 หลัง (K.448, 375a) กลุ่มที่สอง ให้ฟังเพลงสมัยนิยมที่ชื่นชอบ และนักศึกษากลุ่มที่สาม ให้นั่งอยู่ในความเงียบ ผลของการศึกษาพบว่า กลุ่มที่ฟังดนตรีของโมสาร์ทมีสมองพัฒนาฉลาดกว่า ร้อยละ 62 ของกลุ่มอื่นๆ

กลุ่มที่นั่งอยู่ในความเงียบพัฒนาสมองช้าและพบว่าสมองทำงานสูงขึ้นประมาณ 10 นาทีเท่านั้น แล้วสมองก็จะเข้าสู่ภาวะปกติ

แดเนียล เจ. ลีวิติน (Daniel J. Levitin, Ph.D, 2000) นักจิตวิทยาของมหาวิทยาลัย Mc Gill และอดีตผู้เชี่ยวชาญทางดนตรี ได้สำรวจระบบความซับซ้อนของสมอง จากกระบวนการทางดนตรี และตั้งสมมติฐานว่าเพลงอาจจะเกี่ยวข้องกับพัฒนาการของมนุษย์ การปรับตัวขึ้นพื้นฐานของชีวิต ผลการสำรวจพบว่า ดนตรีแทรกซึมอยู่ในทุกๆ วันของชีวิต แม้บางทีอาจไม่แสดงออกอย่างชัดเจน เช่นเพลงจากเสียงคลื่นกระทบชายหาด, เสียงร้องของนกนางนวล ซึ่งเสียงเหล่านี้กระตุ้นการทำงานของออกซิเจนให้สูบฉีด ไหลเวียนไปหล่อเลี้ยงเซลล์ต่างๆ ของร่างกาย สรุปผลของการวิจัยพบว่า เพลงหรือเสียงดนตรีมีอิทธิพลต่อความสัมพันธ์ของประสบการณ์ ความคิด และสมองของมนุษย์

ฮอลแลม. เอส และ ก๊อดวิน. ซี (Hallam, S. & Godwin, C. ,2000) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องผลของการใช้เพลงประกอบที่มีต่อการแสดงออกทางการเขียนของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษารัฐบาล ฮอลแลมได้ศึกษา กับเด็กอายุ 10-11 ปีจำนวน 54คน นักเรียนได้รับคำสั่งให้เขียนเรื่องราวที่ตื่นเต้นขณะฟังเพลงประกอบที่เรียบสงบหลังจากนั้นก็ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความเข้าใจ ผลของการวิจัยพบว่า เด็กมีความสับสน เขียนเรื่องราวที่เหลวไหล สภาวะจิตใจไม่นิ่ง แต่เมื่อเปิดเพลงที่ตื่นเต้น ให้สอดคล้องกับเรื่องราวเขียนที่ตื่นเต้น เด็กจะเขียนได้ดีกว่า เด็กมีการถ่ายทอดอารมณ์ที่ตื่นเต้น สัมพันธ์กันกับเพลงที่เปิด ดังนั้นผลการวิจัยจึงสรุปได้ว่า เสียงเพลงประกอบมีความสัมพันธ์และอิทธิพลต่อการเขียนเรื่องราวของเด็ก

งานวิจัยภายในประเทศ

ผลทาน ศรีณรงค์ (2528, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ผลการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยใช้ดนตรีเป็นสิ่งเร้า มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อเปรียบเทียบกับการสอนโดยปกติและการสอนโดยใช้ดนตรีเป็นสิ่งเร้า โดยมีกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มคือ กลุ่มทดลองที่สอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้ดนตรีเป็นสิ่งเร้า และกลุ่มควบคุมคือมีการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์แบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า ดนตรีเป็นสิ่งเร้าหรือกระตุ้นทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกนึกคิด เกิดจินตนาการ และสามารถเขียนถ่ายทอดออกเป็นงานเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้ดนตรีเป็นสิ่งเร้าในการสอน เพราะทำให้เกิดความรู้สึกสบายใจ ไม่เครียด

ฉัตรสุดา เรียบปรีชา (2537) ศึกษาเรื่องพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมในบรรยากาศที่มีเสียงดนตรีประกอบ มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษาเปรียบเทียบพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมในบรรยากาศที่มีเสียงดนตรีประกอบ กับเด็กที่ได้รับการจัดกิจกรรมแบบปกติ โดยใช้แบบทดสอบวาดภาพของกูดอิน์ฟ-แฮร์ริส

และเทพเพลงคลาสสิกแบบบรรเลง เพื่อใช้ในการทำกิจกรรม ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมในบรรยากาศที่มีเสียงดนตรีประกอบ กับเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมแบบปกติมีพัฒนาการทางสติปัญญาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมในบรรยากาศที่มีเสียงดนตรีประกอบ มีพัฒนาการทางสติปัญญาสูงกว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมแบบปกติ

เฉลิมชัย สีตะระโส (2538) ศึกษาผลของการฟังนิทานประกอบดนตรีที่มีผลต่อความเข้าใจในการฟังของนักเรียนชั้นประถมศึกษาการทดลองใช้วิธี Posttest Only Design กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลสิงห์บุรี จำนวน 3 ห้องเรียนห้องเรียนละ 40 คน รวม 120 คน การทดลองให้ นักเรียนแต่ละห้องฟังนิทานเรื่องเดียวกันภายใต้เงื่อนไขต่างกันคือ นิทานที่ไม่มีดนตรี ประกอบ นิทานที่มีดนตรีที่มีระดับเสียงเรียบประกอบและนิทานที่มีดนตรีตามเนื้อเรื่องประกอบ การทดลองจะสลับเงื่อนไขการฟังไปเรื่อย ๆ จนครบ 9 เรื่องโดยใช้วิธี Counter Balancing หลังจากการฟังนิทานแต่ละเรื่องจบให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการฟังทันที การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยนำคะแนนความเข้าใจ ในการฟังมาแยกเป็นคะแนนรวมของแต่ละเงื่อนไข แล้ววิเคราะห์ความแตกต่างความเข้าใจในการฟังด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนที่ฟังนิทานในเงื่อนไขมีดนตรีตามเนื้อเรื่องประกอบมีความเข้าใจในการฟังมากกว่านักเรียนที่ฟังนิทานในเงื่อนไขที่ไม่มีดนตรีประกอบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) นักเรียนที่ฟังนิทานในเงื่อนไขมีดนตรีที่มีระดับเสียงเรียบประกอบมีความเข้าใจในการฟังไม่แตกต่างจากนักเรียนที่ฟังนิทานในเงื่อนไขที่ไม่มีดนตรีประกอบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 3) นักเรียนที่ฟังนิทานในเงื่อนไขมีดนตรีตามเนื้อเรื่องประกอบมีความเข้าใจ ในการฟังมากกว่านักเรียนที่ฟังนิทานในเงื่อนไขที่มีดนตรีที่มีระดับเสียงเรียบประกอบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เกศศจี สุชุมภักย์ (2540, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องผลของเสียงดนตรีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาศิลปศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาศิลปศึกษาประกอบเสียงดนตรีของเด็กชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน 90 คน จากโรงเรียน นนทบุรีพิทยาคม จังหวัดนนทบุรี ปีการศึกษา 2540 โดยแบ่งกลุ่มทดลองเป็นสามกลุ่ม กลุ่มแรกใช้ดนตรีคลาสสิก กลุ่มที่สองใช้ดนตรีสากลยอดนิยมแห่งปี และกลุ่มสุดท้ายไม่ใช้ดนตรีประกอบ ประเมินผลด้วยแบบทดสอบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และแบบสอบถามความชอบทางการเรียน ผลการวิจัยพบว่ามีความแตกต่าง ของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของทั้งสามกลุ่มที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 โดยกลุ่มแรกมีคะแนนสูงสุดตามมาด้วยกลุ่มที่สองและกลุ่มควบคุม และพบความแตกต่างทางความชอบในการเรียน คือนักเรียนชอบเรียนแบบกลุ่มที่สองมากกว่ากลุ่มแรก

และกลุ่มควบคุม ส่วนแรงจูงใจไฟสัมฤทธิ์ .05 เช่นกัน โดยที่กลุ่มที่สองมีแรงจูงใจไฟสัมฤทธิ์เพิ่มขึ้นสูงสุด ส่วนกลุ่มแรกและกลุ่มควบคุมมีแรงจูงใจไฟสัมฤทธิ์เพิ่มขึ้นน้อย

จเร ส้าอาจค์ (2547, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลการใช้เสียงดนตรีประกอบการสอนวิชาศิลปะ ที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์และความสามารถในการวาดภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนพระชนกนิเวศน์ กรุงเทพมหานคร จำนวน 90 คน โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มแรกจะ ได้รับบรรยากาศให้มีเสียงดนตรีคลาสสิกประกอบกลุ่มที่สองจะได้บรรยากาศที่มีเสียงดนตรีแจ๊สประกอบ และกลุ่มที่สามเป็นกลุ่มควบคุมจะไม่มีเสียงดนตรีประกอบ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มที่ได้รับบรรยากาศของเสียงดนตรีประเภทคลาสสิก และประเภทแจ๊ส มีคะแนน ด้านความคิดสร้างสรรค์เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพบความแตกต่างกันของทั้ง 3 กลุ่ม โดยกลุ่มที่ได้รับบรรยากาศของเสียงดนตรีประเภทคลาสสิกมีคะแนนความคิดสร้างสรรค์สูงกว่า กลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านความสามารถในการวาดภาพ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่ม 3 กลุ่มมีคะแนนด้านความสามารถในการวาดภาพเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ไม่พบความแตกต่างกันของทั้ง 3 กลุ่ม เมื่อนำมาหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์กับความสามารถในการวาดภาพ พบว่ามีเพียงกลุ่มที่ได้รับบรรยากาศของเสียงดนตรีประเภทแจ๊สเท่านั้นที่พบความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วารารณ วราธิพร (2543, น.47) ได้ศึกษาการใช้เพลงประกอบการสอนกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โปรแกรมสองภาษา พบว่า นักเรียนมีแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ โดยการใช้เพลงประกอบการสอนเพิ่มขึ้นร้อยละ 18.6 ความสามารถด้านการฟังและพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 24

ฉัญฐกาญจน์ อนันทรานัน (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลของการเรียนการสอนศิลปะ โดยใช้ดนตรีคลาสสิกที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนศิลปะของนักเรียนช่วงอายุ 9 – 11 ปี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนที่มีอายุ 9 – 11 ปี โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาเลย ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 25 คน ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การสอนศิลปะโดยใช้ดนตรีคลาสสิกของนักเรียนช่วงอายุ 9 – 11 ปี ก่อนเรียนและหลังเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นภายหลังการเรียนศิลปะ โดยใช้ดนตรีคลาสสิก และผลสัมฤทธิ์ทางการวาดภาพพระบายสี โดยใช้ดนตรีคลาสสิกของนักเรียนช่วงอายุ 9 – 11 ปี ก่อนเรียนและหลังเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นภายหลังการเรียนศิลปะ โดยใช้ดนตรีคลาสสิก กิรติ ศรีสุชาติ (2544, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องผลการสอนวาดภาพพระบายสีด้วยเทคนิคกระบวนการกลุ่ม ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้น

ประถมศึกษาปีที่ 5 กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการสอนวาดภาพระบายสีด้วยเทคนิคกระบวนการกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยการทดลองเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนวาดภาพระบายสีจากการทดลองพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านเนื้อหาความรู้ ด้านทักษะการวาดภาพระบายสี และทัศนคติในการวาดภาพระบายสีด้วยเทคนิคกระบวนการกลุ่มก่อนเรียนและหลังเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี

ปรีษาภรณ์ โปธิบัณฑิต (2544) ศึกษาเรื่องผลของการสอนวาดภาพระบายสี โดยใช้เทคนิคหมวกความคิดหกใบที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาศิลปะศึกษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาผลการสอนวาดภาพระบายสี โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาศิลปะศึกษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยการเปรียบเทียบการทดลองก่อนเรียนและหลังเรียน ผลการทดลองพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ด้านพุทธิพิสัยสูงขึ้นหลังเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และแสดงทักษะการทำงานในแต่ละพฤติกรรมตามเกณฑ์ที่กำหนด ร้อยละ 70 ค่าเฉลี่ยของคะแนนการวาดภาพระบายสีของนักเรียนสูงขึ้น เทคนิคหมวก ความคิดหกใบส่งเสริมความสามารถในการคิดของนักเรียนให้เข้าใจเนื้อหาชัดเจนและง่ายขึ้นผลิตเพลิน ยอมรับความคิดเห็นผู้อื่นและเชื่อมั่นในตนเอง

อุสา สุทธิสาคร (2544, น.74 - 81) ได้ศึกษาเรื่องวุฒิภาวะทางอารมณ์ (EQ) ของนักศึกษา พุทธศาสนิกชนชาวไทย มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย จำนวน 24 คน ที่ได้เรียนดนตรีมาเป็นเวลา 1-11 ปีเปรียบเทียบกับนักศึกษาปีที่ 1 ที่ไม่ได้เรียนดนตรีไทย จำนวน 333 คน มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบวุฒิภาวะทางอารมณ์ของนักศึกษา 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่เรียนดนตรีไทยมา 1-11 ปี และกลุ่มที่ไม่ได้เรียนดนตรีไทยโดยใช้แบบวัดองค์ประกอบของวุฒิภาวะทางอารมณ์ 5 องค์ประกอบคือ ด้านรู้จักตนเอง, ด้านรู้จักผู้อื่น, ด้านการปรับตัว, ด้านการจัดการกับความเครียด, ด้านการสร้างอารมณ์สุข ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่เรียนดนตรีไทยมีวุฒิภาวะทางอารมณ์โดยรวมสูงกว่านักศึกษาทั่วไปที่ไม่ได้เรียนดนตรีไทย

สุวรรณ ก้อนทอง (2547, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องผลการจัดกิจกรรมศิลปะประกอบเสียงดนตรีคลาสสิกที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะประกอบเสียงดนตรีคลาสสิกกับเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะแบบปกติซึ่งทำการทดลองกับเด็กอายุ 5-6 ปี กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนจินดารัตน์ จังหวัดลพบุรี แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 15 คน กลุ่มควบคุม 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์จากการวาดภาพของเจเลนและเออร์บัน (Jellen and Urbav, 1986) ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะประกอบ

เสียงดนตรีคลาสสิก เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะแบบปกติ มีความคิดสร้างสรรค์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุกรี เจริญสุข(2550) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ดนตรีเพื่อพัฒนาศักยภาพของสมอง เพื่อทดสอบว่าดนตรีมีผลต่อจิตใจ โดยเลือกใช้เพลงพื้นบ้านในภูมิภาคต่างๆ 7 เพลง บทเพลงไทยโบราณ 7 เพลง บทเพลงในราชสำนัก 7 เพลง และบทเพลงพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว 10 เพลง ซึ่งบทเพลงเหล่านี้นำมาเรียบเรียงเสียงประสานใหม่แบบดนตรีคลาสสิกตะวันตก และบรรเลงด้วยเครื่องดนตรีตะวันตกโดยวงซิมโฟนี มาใช้ในการวิจัยทดลองหาความสัมพันธ์ระหว่างเพลง กับความรู้สึก โดยวัดจังหวะของการเต้นของหัวใจกับเสียงดนตรี ตั้งแต่การฟังเพลง การร้องเพลง และการเป่าแซกโซโฟน ด้วยเครื่องวัดความถี่ของการเต้นหัวใจ ผลจากการทดลองพบว่า เพลงที่ฟัง เพลงที่ร้อง ดนตรีที่เล่นและจิตใจของผู้เล่น มีความสัมพันธ์กัน เสียงดนตรีมีอิทธิพลต่อร่างกาย จิตใจ และสมอง เมื่อฟังเสียงดนตรีที่ดีจะทำให้เส้นประสาทขยายตัว และสมองถูกกระตุ้นให้ตื่นตัว จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ทางศิลปศึกษา การพัฒนาการทางด้านศิลปะ และการนำดนตรีคลาสสิกมาบูรณาการกับการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาสติปัญญาผู้วิจัย ได้พบว่า พัฒนาการทางด้านศิลปะของเด็กในช่วงอายุ 9-11 ปีนั้น มีพัฒนาการทางการวาดภาพที่ลดลง เนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพวัย สภาพแวดล้อม และโอกาส ดังนั้นทำให้ผู้วิจัย มีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยโดยการนำดนตรีคลาสสิกเข้ามาช่วยเป็นสิ่งเร้าในการเรียนการสอน และศึกษาว่าผลของการเรียนศิลปะประกอบดนตรีคลาสสิกจะก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ศิลปะของเด็กเป็นอย่างไร ผลของการวิจัยนี้จะนำมาประเมินเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนรู้อด้านศิลปะของเด็กต่อไป

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจะเห็นได้ว่าเสียงดนตรีคลาสสิกมีความสำคัญยิ่ง ช่วยพัฒนาด้านความคิดสร้างสรรค์ สติปัญญา ร่างกายและอารมณ์ของเด็ก ให้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนวิชาศิลปะเพื่อเพิ่มศักยภาพในการเรียนรู้และการกล้าแสดงออก อย่างอิสระ ในการวาดภาพระบายสี จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะนำดนตรีคลาสสิก โดยเฉพาะ ดนตรีคลาสสิก ของโมซาร์ท(Mozart) ที่รวบรวมโดย ดอน แคมป์เบลล์ (Don Campbell) ใช้ชื่อใน อัลบั้มว่า "มิวสิก ฟอว์ เดอะ โมซาร์ท เอฟเฟกต์" (Music for the Mozart Effect) เข้ามาเป็นสื่อ และเป็นสิ่งเร้าในการเรียนการสอน เพื่อจะได้ทราบว่า การใช้เพลงประกอบการวาดภาพ ผู้เรียน จะมีความสามารถแสดงถึงเนื้อหา การจัดภาพ การถ่ายทอดภาพ การใช้เป็นอย่างไร เพื่อนำผลการวิจัย มาปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนศิลปะของเด็กและสามารถนำไปใช้กับวิชาอื่นๆ ต่อไป

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้คนตรีคลาสสิกประกอบการวาดภาพ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนด้านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนด้านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา ที่กำลังศึกษาอยู่ใน ปีการศึกษา 2555 จำนวน 7 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 255 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในครั้งนี้ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย ด้วยวิธีการเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 2 ห้องเรียน ห้องละ 30 คน โดย ห้องที่ 1 เป็นกลุ่มควบคุม และห้องที่ 2 เป็นกลุ่มทดลอง

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น (Independent Variable) ได้แก่ การเรียนโดยใช้คนตรีคลาสสิก

ประกอบการวาดภาพ

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการวาดภาพโดยใช้คนตรีคลาสสิกประกอบ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. แผนการสอน ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวทาง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ด้านการวาดภาพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 20 ข้อ เป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบ ชนิด 4 ตัวเลือก
3. แบบประเมินวัดผลสัมฤทธิ์การวาดภาพ โดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบการวาดภาพ โดยประเมินวัดผลสัมฤทธิ์การวาดภาพ 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และ ด้านเจตคติ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้มีขั้นตอน ดังนี้

1.1 ศึกษาทฤษฎี และเอกสารของกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะในสาระทัศนศิลป์ และสาระดนตรี ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในเรื่องจุดประสงค์รายวิชา คำอธิบายรายวิชาและขอบเขตของเนื้อหา

1.2 วิเคราะห์เนื้อหาออกเป็นหมวดหมู่ต่างๆ และแบ่งเนื้อหาออกเป็น

3 แผน ที่เหมาะสม โดยพิจารณาจากบทเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาศิลปะระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1.2.1 ชื่อกิจกรรม

1.2.2 สาระสำคัญ

1.2.3 ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

1.2.4 สาระการเรียนรู้

1.2.5 วิธีดำเนินกิจกรรม

1.2.6 ข้อเสนอแนะ

1.2.7 สื่อการเรียนการสอน

1.2.8 การวัดผลและการประเมินผล

1.3 กำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม กิจกรรมการเรียนการสอนและสื่อการสอนให้ครอบคลุมกับเนื้อหา

1.4 คัดเลือกเพลงคลาสสิกจาก อัลบั้มที่ 3 ของมิวสิก ฟอร์ เดอะ โมซาร์ท เอฟเฟกต์ (Music for the Mozart Effect Volume III - Unlock the Creative Spirit) เพื่อความคิดสร้างสรรค์ และจินตนาการเป็นบทเพลงที่ช่วยให้เข้าถึงพลังความคิดสร้างสรรค์ที่ซ่อนเร้นอยู่

ภายในพร้อมปลดปล่อยจินตนาการให้โลดแล่นออกมาอย่างไร้ขีดจำกัด เหมาะสำหรับเปิดคณนา
ทำกิจกรรมที่ต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์ และจินตนาการซึ่งในอัลบั้มชุดนี้มีทั้งหมด 12 เพลง ได้แก่

- 1.4.1 Dance #12 from the Twelve German Dances,
K. 586
- 1.4.2 Andantino grazioso from Symphony #24 in Bb
Major, K. 182
- 1.4.3 Twelve Piano Variations on "Ah, vous dirai-je,
Maman," K. 265
- 1.4.4 The Sleighride Dance from Three German Dances,
K. 605
- 1.4.5 Allegretto con Variazioni from the Clarinet Quintet
in A Major, K. 581
- 1.4.6 Allegretto from the Quartet #21 in D Major, K. 575
- 1.4.7 Adagio-Allegro from the String Quartet in C
Major, K. 465
- 1.4.8 Menuetto from Divertimento in D Major, K. 205
- 1.4.9 Allegretto grazioso from the Piano Sonata in Bb
Major, K. 333
- 1.4.10 Tempo di menuetto from Piano Concerto #1 in D
Major, K. 107
- 1.4.11 Andante from Symphony #4 in D Major, K. 19
- 1.4.12 Dance #19 from 12 German Dances, K. 586

สำหรับใช้ประกอบการเรียนซึ่งในเพลงคลาสสิกจากอัลบั้มชุดนี้เหมาะสมกับ
ผู้เรียนและเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนวาดภาพ โดยเปิดเพลงคลาสสิก ให้เสียงเพลงคลอรั้นัก
เสียงต่างๆตามความเหมาะสมในระหว่างที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการเรียนวาดภาพ

1.5 นำเนื้อหาที่ได้มาวิเคราะห์และสร้างแผนการสอนโดยแผนการสอน
แต่ละแผนใช้เวลา 2 ชั่วโมงติดต่อกัน เป็นเวลา 5 สัปดาห์ จำนวน 5 แผน

1.6 นำแผนการสอนให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหา จำนวน 3 ท่าน
พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ว่าแต่ละแผนการสอนมีความตรงตามจุดประสงค์ของ
เนื้อหาหรือไม่จากนั้นนำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาหาคำดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index

of Congruence) โดยใช้วิธีของโรวินลิตี และแฮมเบิลตัน (ล้วน สายยศ ; และอังคณา สายยศ, 2543) จากนั้นนำข้อแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ โดยการสัมภาษณ์เพื่อศึกษาแนวทางและวิธีการต่างๆ ในการจัดทำแผนการสอนเครื่องมือการวิจัย และคัดเลือกผลงานของนักเรียนมาปรับปรุงแก้ไข ผู้วิจัยได้เชิญผู้เชี่ยวชาญทางด้านศิลปะ และดนตรี ซึ่งมีประสบการณ์ทางการสอนศิลปะและดนตรี จำนวน 3 ท่าน

1.7 นำแผนการสอนโดยใช้เพลงคลาสสิกประกอบมาปรับปรุงแก้ไข ตามข้อ 1.6 แล้วนำไปทดลอง (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 10 คนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง (try out) โดยใช้เวลา 2 ชั่วโมง เพื่อปรับปรุงข้อบกพร่องในเรื่องต่างๆ โดยใช้แบบประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วาดภาพ โดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบ ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นให้มีความสอดคล้องและครอบคลุมกับเนื้อหา และนำผลมาตรวจสอบเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขแล้ว จึงนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมของเนื้อหา และแบบประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วาดภาพ

1.8 นำเครื่องมือมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง เพื่อเรียนเรียงเป็นเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปใช้จริง

2. การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผู้รายงาน ได้สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพดังนี้

2.1 ศึกษาทฤษฎี และเอกสารของกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะในสาระทัศนศิลป์และสาระดนตรี ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในเรื่องจุดประสงค์รายวิชา คำอธิบายรายวิชา และขอบเขตของเนื้อหา

2.2 สร้างแบบทดสอบเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ (Multiple-Choice) 4 ตัวเลือกให้ครอบคลุมเนื้อหาและวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม จำนวนข้อสอบ 20 ข้อ

2.3 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความสอดคล้องระหว่างคำถามของแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง และคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าดัชนี IOC ตั้งแต่ 0.60 – 1.00

2.4 หลังจากหาคุณภาพของแบบทดสอบแล้ว นำแบบทดสอบที่ได้ไปทดลอง ภาคสนาม (Try Out) กับนักเรียนจำนวน 1 ห้องเรียน 30 คน แล้วนำแบบทดสอบมาตรวจสอบคำตอบ โดยให้คะแนน 1 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบถูก และให้คะแนน 0

2.5 นำแบบทดสอบมาวิเคราะห์ความยากง่าย (p) ตั้งแต่ 0.20-0.80 และค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ, 2538, น.197) ปรากฏว่าแบบทดสอบวัดทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณมีค่าความยากง่าย (p) ตั้งแต่ 0.30-0.73

2.6 นำแบบทดสอบที่มีค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกอยู่ในเกณฑ์ครอบคลุมเนื้อหาหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร KR – 20 ของ กูเดอร์ ริชาร์ดสัน (ส่วนสายยศ และอังคณา สายยศ, 2538, น.197 - 199) ปรากฏว่าแบบทดสอบวัดทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณมีค่าความเชื่อมั่น 0.97

2.7 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ได้ไปใช้ สำหรับการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนกับกลุ่มทดลอง โดยการสลับข้อคำถามและคำตอบต่อไป

3. การสร้างและหาคุณภาพของ แบบประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วาดภาพ โดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนด้านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา มีวิธีดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารตำราและทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวาดภาพ โดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบ

3.2 สร้างแบบประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วาดภาพ โดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบ โดยสร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมกับประเด็นที่ต้องการวัดทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ 3 ข้อ ด้านทักษะ 4 ข้อ และ ด้านเจตคติ 3 ข้อ

ตารางที่ 2 เกณฑ์ประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วาดภาพ โดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบ

รายการประเมิน	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
ด้านความรู้		
1. การสื่อความหมายและนำเสนอเรื่องราว	10	
2. การเลือกใช้สีที่เหมาะสมกับเนื้อหาเรื่องราวของภาพ	10	
3. การจัดองค์ประกอบของภาพ	10	
ด้านทักษะ		
4. ความคิดสร้างสรรค์	10	
5. เทคนิควิธีการในการวาดภาพระบายสี	10	
6. ความสามารถในการใช้วัสดุอุปกรณ์	10	
7. ความประณีตสมบูรณ์สวยงามของผลงาน	10	
เจตคติ		
8. สนุกสนานเพลิดเพลิน และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน	10	

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการประเมิน	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
9. ความตั้งใจในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง	10	
10. กระตือรือร้น เอาใจใส่ในการเรียนการทำงาน	10	
รวม	100	

ค่าของคะแนนที่ได้จะมีความหมายดังนี้

คะแนน 80 – 100 หมายถึง ดีมาก

คะแนน 70 – 79 หมายถึง ดี

คะแนน 60 – 69 หมายถึง พอใช้

คะแนน 50 – 59 หมายถึง ผ่าน ควรปรับปรุงแก้ไข

คะแนน ต่ำกว่า 50 หมายถึง ไม่ผ่าน ต้องปรับปรุงแก้ไข

3.3 นำแบบประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วาดภาพ โดยใช้ดนตรีคลาสสิก ประกอบ ที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC: Index of Congruence) โดยใช้วิธีของโรวินเนลลี และแฮมมิลตัน (ส่วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2539) จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

3.4 นำแบบประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วาดภาพ โดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบ ที่ได้รับการแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 10 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง (try out) เพื่อตรวจสอบความบกพร่องของภาษาความถูกต้องและความชัดเจน เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัย แบบการทดลองจริง (True Experimental Design) โดยใช้แบบแผนการทดลองแบบ (Pretest Posttest Control Group Design) โดยมุ่งเน้นการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่เกิดจากการสุ่มจากกลุ่มประชากรจำนวน 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มทดลอง (ER) และกลุ่มควบคุม (CR) โดยให้กลุ่มตัวอย่างมีคุณลักษณะเหมือนกันทำกิจกรรมการเรียนรู้วาดภาพอย่างเท่าเทียมกัน ก่อนเริ่มกระบวนการทดลองทั้ง 2 กลุ่มจะถูกรีดหรือสังเกตก่อน (O₁) โดยที่กลุ่มทดลอง จะถูกกระทำ (X) ในขณะที่กลุ่มควบคุมไม่ได้ถูกกระทำใดๆ หลังจากเสร็จสิ้นกระบวนการทดลอง

แล้วทั้ง 2 กลุ่มจะถูกวัดอีกครั้งหนึ่ง(O₂) แล้วนำผลการทดลองไปเปรียบเทียบกับกันมีแบบแผนแสดงได้ดังนี้

	ทดสอบก่อนเรียน(Pretest)	กิจกรรม	ผลสัมฤทธิ์ (Posttest)
ER	O ₁	X	O ₂
CR	O ₁	-	O ₂

สัญลักษณ์ที่ใช้	ER	คือ	กลุ่มทดลอง
	CR	คือ	กลุ่มควบคุม
	X	คือ	การสอนโดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบ
	O ₁	คือ	ทดสอบก่อนเรียน(Pretest)
	O ₂	คือ	ผลสัมฤทธิ์ (Posttest)

การดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้ทำการทดลองและเก็บข้อมูล กับกลุ่มตัวอย่างประชากร คือ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา รวมทั้งสิ้น 5 สัปดาห์ จำนวน 10 ชั่วโมง การเรียนการสอน มีลำดับขั้นตอนในการดำเนินการทดลองดังต่อไปนี้

1. จัดประชุมนิเทศเพื่อทำความเข้าใจกับนักเรียนถึงวิธีการเรียน บทบาทของนักเรียน ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และวิธีการวัดและประเมินผล
2. นำแผนการสอนวิชาทัศนศิลป์ เกี่ยวกับการวาดภาพโดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบไปดำเนินการทดลองกับนักเรียน จำนวน 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง
3. นำผลงานภาพวาดระบายสีจำนวน 240 ภาพมาวิเคราะห์โดยใช้แบบประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วาดภาพ โดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบ มาให้คะแนนและวิเคราะห์หาค่าร้อยละเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วาดภาพ
4. รวบรวมข้อมูลทั้งหมดเพื่อนำมาศึกษาวิเคราะห์ แล้วจึงสรุปผลโดยการหาค่าทางสถิติและนำเสนอในรูปแบบของตารางพร้อมทั้งอภิปรายผล

ตารางที่ 3 ระยะเวลาการดำเนินการทดลอง ดังแผนภูมิต่อไปนี้

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี	กิจกรรม	หมายเหตุ
1		<p>- จัดปฐมนิเทศเพื่อทำความเข้าใจกับนักเรียน ถึงวิธีการเรียน บทบาทของนักเรียน ตัวชี้วัดและ จุดประสงค์การเรียน</p> <p>- ทดสอบก่อนเรียนด้วยแบบทดสอบชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ</p> <p>- ทดสอบก่อนเรียนด้วยแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ โดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบการวาดภาพในหัวข้อ “โลกแห่งจินตนาการ”</p>	2 ชั่วโมง
2		<p>กิจกรรมวาดภาพพระบายสีหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การวาดภาพสื่อความหมายและเรื่องราว โดยใช้สีน้ำ หัวข้อ “ธรรมชาติที่สวยงาม” โดยใช้ดนตรีคลาสสิก จาก ชุด 3 Unlock the Creative Spirit ของ มิวสิก ฟอว์ เดอะ โมซาร์ท เอฟ เฟ็กต์ (Music for the Mozart Effect Volume III - Unlock the Creative Spirit)</p>	2 ชั่วโมง
3		<p>กิจกรรมวาดภาพพระบายสีหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การวาดภาพสื่อความหมายและเรื่องราว โดยใช้สีโปสเตอร์ หัวข้อ “ความฝันของฉัน” โดยใช้ดนตรีคลาสสิก จากชุด 3 Unlock the Creative Spirit ของ มิวสิก ฟอว์ เดอะ โมซาร์ท เอฟ เฟ็กต์ (Music for the Mozart Effect Volume III - Unlock the Creative Spirit)</p>	2 ชั่วโมง
4		<p>กิจกรรมวาดภาพพระบายสีหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การ วาดภาพสื่อความหมายและเรื่องราว โดยใช้สีผสม หัวข้อ “อาชีพในท้องถิ่น” โดยใช้ดนตรีคลาสสิก จากชุด 3 Unlock the Creative Spirit ของ มิวสิก ฟอว์ เดอะ โมซาร์ท เอฟ เฟ็กต์ (Music for the Mozart Effect Volume III - Unlock the Creative Spirit)</p>	2 ชั่วโมง

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี	กิจกรรม	หมายเหตุ
5		- ทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ - ทดสอบก่อนเรียนด้วยแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ โดยใช้คนตรีคลาสสิกประกอบการวาดภาพในหัวข้อ “โลกแห่งจินตนาการ”	2 ชั่วโมง

จากตารางที่ 3 แสดงรายละเอียดระยะเวลาในการดำเนินการทดลอง สามารถอธิบายรายละเอียดของแผนการสอนได้ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 เป็นการจัดปฐมนิเทศเพื่อทำความเข้าใจกับนักเรียนถึงวิธีการเรียน บทบาทของนักเรียนผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และวิธีการวัดและประเมินผล หลังจากนั้นให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนด้วยแบบทดสอบชนิด 4 ตัวเลือกจำนวน 20 ข้อใช้เวลา 20 นาที จากนั้นจึงเริ่มให้นักเรียนวาดภาพระบายสี เพื่อทดสอบก่อนเรียน แล้วประเมินด้วยแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการวาด ภาพระบายสีใช้เวลา 2 ชั่วโมง

กิจกรรมที่ 2 – 4 เป็นกิจกรรมการวาดภาพระบายสีตามหัวข้อที่กำหนด มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติการวาดภาพระบายสีตามหัวข้อที่กำหนดโดยใช้จินตนาการที่ได้ฟังจากบทเพลงดนตรีคลาสสิก ชุดที่ 3 Unlock the Creative Spirit ของ มิวสิก ฟอร์ เดอะ โมซาร์ท เอฟเฟกต์ (Music for the Mozart Effect Volume III - Unlock the Creative Spirit) ที่เตรียมไว้ในแต่ละหัวข้อ

กิจกรรมที่ 5 นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบชนิด 4 ตัวเลือกจำนวน 20 ข้อใช้เวลา 20 นาที จากนั้นจึงเริ่มให้นักเรียนวาดภาพระบายสี เพื่อทดสอบหลังเรียนด้วยการวาดภาพระบายสี แล้วประเมินด้วยแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการวาดภาพระบายสีใช้เวลา 2 ชั่วโมง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการดำเนินการทดลองมาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยมีการวิเคราะห์ในแต่ละส่วน ดังนี้

1. นำผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วาดภาพ โดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบจากแบบทดสอบ ก่อนและหลังเรียน มาตรวจให้คะแนนและเปรียบเทียบ โดยใช้สถิติ t-test Dependent แล้วนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบความเรียง

2. นำผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วาดภาพ โดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบจากการวาดภาพ ระบายสี ทั้งก่อนและหลังเรียน ประเมินให้คะแนนวิเคราะห์หาค่าร้อยละ หาค่าสถิติพื้นฐาน ค่าเฉลี่ยร้อยละ และเปรียบเทียบผล ก่อนและหลังเรียน โดยใช้สถิติ t-test Dependent แล้วนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบความเรียง

3. นำผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วาดภาพ โดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบ ของนักเรียน ทั้ง 2 กลุ่ม มาเปรียบเทียบ โดยใช้สถิติ t-test Independent แล้วนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าสถิติร้อยละ ซึ่งคำนวณจากสูตร ดังนี้คือ

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนคำตอบของข้อมูลตามประเด็นที่ศึกษา}}{\text{จำนวนประชากรที่ศึกษา}} \times 100$$

2. ค่าเฉลี่ย (Mean) คำนวณจากสูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2543, น. 35)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	\bar{X} แทน	คะแนนเฉลี่ย
	$\sum X$ แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N แทน	จำนวนนักเรียน

3. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน คำนวณจากสูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2543, น.35)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
	N	แทน	จำนวนคนในประชากรกลุ่มตัวอย่าง

$$\sum x^2 \quad \text{แทน} \quad \text{ผลรวมของคะแนนทั้งหมด}$$

$$(\sum x)^2 \quad \text{แทน} \quad \text{ผลรวมของคะแนนแต่ละตัว ยกกำลังสอง}$$

สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. การหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของของแบบประเมินแต่ละข้อ โดยใช้สูตร IOC หาค่าเฉลี่ยดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด (สูตรของ โรวินลลีและแฮมเบิลตัน (Rowinelli and Hambleton, 1977 อ้างถึงใน ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2543, น.248 – 249)

สูตรหาค่าเฉลี่ยความสอดคล้อง

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์กับ
เนื้อหาหรือระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์

$$\sum R \quad \text{แทน} \quad \text{ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด}$$

$$N \quad \text{แทน} \quad \text{จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด}$$

2. หาค่าความยากง่าย (p) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538, น.210)

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ P แทน ค่าความยากง่าย
R แทน จำนวนคนที่ทำข้อนั้นถูก
N แทน จำนวนคนที่ทำข้อนั้นทั้งหมด

3. หาค่าอำนาจจำแนก (c) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538, น.210-211)

$$D = \frac{R_u - R_L}{N}$$

เมื่อ D แทน ค่าอำนาจจำแนก
 R_u แทน จำนวนนักเรียนที่ตอบถูกในกลุ่มเก่ง
 R_L แทน จำนวนนักเรียนที่ตอบถูกในกลุ่มอ่อน
N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มเก่งและกลุ่มอ่อน

4. หาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ทั้งฉบับของแบบทดสอบ โดยใช้สูตร KR – 20 (ส่วน
สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538, น.198)

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{s_t^2} \right]$$

เมื่อ	r_{tt}	แทน	ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
	N	แทน	จำนวนข้อของแบบทดสอบ
	p	แทน	สัดส่วนของผู้ที่ทำได้ในข้อหนึ่งๆ
			= จำนวนคนที่ทำถูก
			จำนวนคนทั้งหมด
	q	แทน	สัดส่วนของผู้ที่ทำได้ในข้อหนึ่งๆ หรือ คือ $1 - p$
	s_t^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

1. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนการทดสอบก่อนเรียนและ , การถดถอยวิเคราะห์
โดยคำนวณจากสูตร t – test for dependent samples (ส่วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538, น.104)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติ t – test
	D	แทน	ผลต่างระหว่างคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
	$\sum D$	แทน	ผลรวมของความแตกต่างระหว่างคะแนนทดสอบ ก่อนเรียน และหลังเรียน
	$\sum D^2$	แทน	ผลรวมของผลต่างระหว่างคะแนนทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\sum D)^2$	แทน	ผลรวมของผลต่างระหว่างคะแนนทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียนทั้งหมดยกกำลังสอง
	n	แทน	จำนวนสมาชิกในกลุ่มตัวอย่าง

2. การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้สูตร โดยคำนวณจากสูตร t – test for independent samples (บุญชม ศรีสะอาด, 2547, น.218)

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบ
	\bar{X}_1	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	\bar{X}_2	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	S_1^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	n_1	แทน	จำนวนตัวอย่างในกลุ่มที่ 1
	n_2	แทน	จำนวนตัวอย่างในกลุ่มที่ 2

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ความนำ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบการวาดภาพ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนคำนูนทศ จังหวัดนครราชสีมา โดยผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผลสัมฤทธิ์การเรียนวาดภาพ โดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบการวาดภาพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนวาดภาพ โดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบการวาดภาพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนวาดภาพ โดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบการวาดภาพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผลสัมฤทธิ์การเรียนวาดภาพ โดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบการวาดภาพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียนกลุ่มทดลองจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนวาดภาพ โดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบการวาดภาพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

การทดสอบ	N	\bar{X}	SD	t
ก่อนเรียน	30	7.7	1.21	-32.754*
หลังเรียน	30	17.37	1.07	

* $p < .05$

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่า คะแนนหลังการเรียนวาดภาพ โดยใช้ดนตรีคลาสสิก ประกอบการวาดภาพ เพิ่มขึ้นกว่าก่อนการเรียนวาดภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียนกลุ่มทดลองจากแบบประเมินวัดผลสัมฤทธิ์การวาดภาพ โดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบการวาดภาพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

การทดสอบ	N	\bar{X}	SD	t
ก่อนเรียน	30	59.03	11.08	
หลังเรียน	30	90.06	4.31	-13.197*

* $p < .05$

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่า คะแนนประเมินหลังการเรียนวาดภาพ โดยใช้ดนตรีคลาสสิก ประกอบการวาดภาพ เพิ่มขึ้นกว่าก่อนการเรียนวาดภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียนกลุ่มควบคุมจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนวาดภาพ โดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบการวาดภาพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

การทดสอบ	N	\bar{X}	SD	t
ก่อนเรียน	30	7.70	.99	
หลังเรียน	30	17.07	1.34	-39.482*

* $p < .05$

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่า คะแนนหลังการเรียนวาดภาพ โดยใช้ดนตรีคลาสสิก ประกอบการวาดภาพ เพิ่มขึ้นกว่าก่อนการเรียนวาดภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียนกลุ่มควบคุม จากแบบประเมินวัดผลสัมฤทธิ์การวาดภาพ โดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบการวาดภาพ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

การทดสอบ	N	\bar{X}	SD	t
ก่อนเรียน	30	59.23	10.48	-10.170*
หลังเรียน	30	79.93	2.27	

* $p < .05$

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่า คะแนนประเมินหลังการเรียนวาดภาพ โดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบการวาดภาพ เพิ่มขึ้นกว่าก่อนการเรียนวาดภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนวาดภาพ โดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบการวาดภาพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียนกลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลองจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนวาดภาพ โดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบการวาดภาพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

การทดสอบ	N	\bar{X}	SD	t
กลุ่มควบคุม	30	17.07	1.34	-.961
กลุ่มทดลอง	30	17.37	1.07	

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่า คะแนนหลังการเรียนวาดภาพ โดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบการวาดภาพ ของทั้ง 2 กลุ่ม ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียนกลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลองจากแบบประเมินวัดผลสัมฤทธิ์การวาดภาพ โดยใช้ดนตรีคลาสสิก ประกอบการวาดภาพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

การทดสอบ	N	\bar{X}	SD	t
กลุ่มควบคุม	30	79.93	2.27	-11.381*
กลุ่มทดลอง	30	90.07	4.31	

* $p < .05$

จากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่า คะแนนประเมินหลังการเรียนวาดภาพ โดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบการวาดภาพของกลุ่มทดลองที่ใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบการวาดภาพ สูงกว่า กลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบบประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนวาดภาพ โดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบการวาดภาพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์ค่าร้อยละของแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการเรียนวาดภาพ โดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบการวาดภาพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

รายการประเมิน	ก่อนเรียน	หลังเรียน
	ร้อยละ	ร้อยละ
ด้านความรู้		
1. การสื่อความหมายและนำเสนอเรื่องราว	61.33	93.33
2. การเลือกใช้สีที่เหมาะสมกับเนื้อหาเรื่องราวของภาพ	60.33	91.33
3. การจัดองค์ประกอบของภาพ	64.33	91.67
ด้านทักษะ		
4. ความคิดสร้างสรรค์	58.67	91.33
5. เทคนิควิธีการในการวาดภาพระบายสี	60.33	90.00
6. ความสามารถในการใช้วัสดุอุปกรณ์	63.00	85.67
7. ความประณีตสมบูรณ์สวยงามของผลงาน	58.67	83.67

ตารางที่ 10 (ต่อ)

รายการประเมิน	ก่อนเรียน	หลังเรียน
	ร้อยละ	ร้อยละ
เจตคติ		
8. สนุกสนานเพลิดเพลิน และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน	55.67	93.00
9. ความตั้งใจในการปฏิบัติงานอย่างค่อเนื่อง	54.67	89.33
10. กระตือรือร้น เอาใจใส่ในการเรียนการทำงาน	53.00	91.33
คะแนนเฉลี่ย	59.00	90.07

จากตารางที่ 10 พบว่า การเรียนวาดภาพ โดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบการวาดภาพ ก่อนเรียนคิดเป็นร้อยละ 59 และหลังเรียนมีคะแนนสูงขึ้น คิดเป็นร้อยละ 90.07 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การสื่อความหมายและนำเสนอเรื่องราวมีคะแนนสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 93.33 เมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่า ด้านความรู้ นักเรียนสื่อความหมายและนำเสนอเรื่องราวสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 93.33 ด้านทักษะ นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์สูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 91.33 ด้านเจตคตินักเรียนสนุกสนานเพลิดเพลิน และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 93

ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์ค่าร้อยละ ของคะแนนในแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
วาดภาพ โดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบการวาดภาพ กิจกรรมที่ 1 เรื่อง ธรรมชาติ
ที่สวยงาม

รายการประเมิน	ร้อยละ	ความหมาย
ด้านความรู้		
1. การสื่อความหมายและนำเสนอเรื่องราว	93.67	เกณฑ์ระดับดีมาก
2. การเลือกใช้สีที่เหมาะสมกับเนื้อหาเรื่องราวของภาพ	91.33	เกณฑ์ระดับดีมาก
3. การจัดองค์ประกอบของภาพ	89.00	เกณฑ์ระดับดีมาก
ด้านทักษะ		
4. ความคิดสร้างสรรค์	91.33	เกณฑ์ระดับดีมาก
5. เทคนิควิธีการในการวาดภาพระบายสี	87.33	เกณฑ์ระดับดีมาก
6. ความสามารถในการใช้วัสดุอุปกรณ์	81.67	เกณฑ์ระดับดีมาก
7. ความประณีตสมบูรณ์สวยงามของผลงาน	84.00	เกณฑ์ระดับดีมาก

ตารางที่ 11 (ต่อ)

รายการประเมิน	ร้อยละ	ความหมาย
เจตคติ		
8. สนุกสนานเพลิดเพลิน และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน	91.67	เกณฑ์ระดับดีมาก
9. ความตั้งใจในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง	96.67	เกณฑ์ระดับดีมาก
10. กระตือรือร้น เอาใจใส่ในการเรียนการทำงาน	87.00	เกณฑ์ระดับดีมาก
คะแนนเฉลี่ย	88.37	เกณฑ์ระดับดีมาก

จากตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าร้อยละของการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวาดภาพ โดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบการวาดภาพ กิจกรรมที่ 1 เรื่อง ธรรมชาติที่สวยงาม พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 88.37

ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์ค่าร้อยละ ของคะแนนในแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
วาดภาพ โดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบการวาดภาพ กิจกรรมที่ 2 เรื่อง ความฝันของฉัน

รายการประเมิน	ร้อยละ	ความหมาย
ด้านความรู้		
1. การสื่อความหมายและนำเสนอเรื่องราว	92.00	เกณฑ์ระดับดีมาก
2. การเลือกใช้สีที่เหมาะสมกับเนื้อหาเรื่องราวของภาพ	84.67	เกณฑ์ระดับดีมาก
3. การจัดองค์ประกอบของภาพ	86.00	เกณฑ์ระดับดีมาก
ด้านทักษะ		
4. ความคิดสร้างสรรค์	89.00	เกณฑ์ระดับดีมาก
5. เทคนิควิธีการในการวาดภาพระบายสี	84.33	เกณฑ์ระดับดีมาก
6. ความสามารถในการใช้วัสดุอุปกรณ์	80.00	เกณฑ์ระดับดีมาก
7. ความประณีตสมบูรณ์สวยงามของผลงาน	81.67	เกณฑ์ระดับดีมาก
เจตคติ		
8. สนุกสนานเพลิดเพลิน และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน	87.67	เกณฑ์ระดับดีมาก
9. ความตั้งใจในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง	82.67	เกณฑ์ระดับดีมาก

ตารางที่ 12 (ต่อ)

รายการประเมิน	ร้อยละ	ความหมาย
10. กระตือรือร้น เอาใจใส่ในการเรียนการทำงาน	85.33	เกณฑ์ระดับดีมาก
คะแนนเฉลี่ย	85.33	เกณฑ์ระดับดีมาก

จากตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าร้อยละของการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาพ โดยใช้คุณศัพท์กลางศึกษาประกอบการวาดภาพ กิจกรรมที่ 2 เรื่อง ความฝันของฉัน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 85.33

ตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์ค่าร้อยละ ของคะแนนในแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาพโดยใช้คุณศัพท์กลางศึกษาประกอบการวาดภาพ กิจกรรมที่ 3 เรื่อง อาชีพในท้องถิ่น

รายการประเมิน	ร้อยละ	ความหมาย
ด้านความรู้		
1. การสื่อความหมายและนำเสนอเรื่องราว	94.00	เกณฑ์ระดับดีมาก
2. การเลือกใช้สีที่เหมาะสมกับเนื้อหาเรื่องราวของภาพ	87.00	เกณฑ์ระดับดีมาก
3. การจัดองค์ประกอบของภาพ	87.67	เกณฑ์ระดับดีมาก
ด้านทักษะ		
4. ความคิดสร้างสรรค์	89.67	เกณฑ์ระดับดีมาก
5. เทคนิควิธีการในการวาดภาพระบายสี	88.33	เกณฑ์ระดับดีมาก
6. ความสามารถในการใช้วัสดุอุปกรณ์	86.33	เกณฑ์ระดับดีมาก
7. ความประณีตสมบูรณ์สวยงามของผลงาน	88.00	เกณฑ์ระดับดีมาก
เจตคติ		
8. สนุกสนานเพลิดเพลิน และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน	91.00	เกณฑ์ระดับดีมาก
9. ความตั้งใจในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง	88.33	เกณฑ์ระดับดีมาก
10. กระตือรือร้น เอาใจใส่ในการเรียนการทำงาน	86.33	เกณฑ์ระดับดีมาก
คะแนนเฉลี่ย	88.67	เกณฑ์ระดับดีมาก

จากตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าร้อยละของการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วาดภาพ โดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบการวาดภาพ กิจกรรมที่ 3 เรื่อง อาชีพในท้องถิ่นพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 88.67

ตารางที่ 14 ค่าร้อยละของการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวาดภาพ โดยใช้ดนตรีคลาสสิก ประกอบการวาดภาพ 3 กิจกรรม ด้านความรู้

กิจกรรมที่	ร้อยละ	ความหมาย
1	91.33	เกณฑ์ระดับดีมาก
2	87.56	เกณฑ์ระดับดีมาก
3	89.56	เกณฑ์ระดับดีมาก
คะแนนเฉลี่ย	89.48	เกณฑ์ระดับดีมาก

จากตารางที่ 14 ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวาดภาพ โดยใช้ดนตรีคลาสสิก ประกอบการวาดภาพ ด้านความรู้ ของผู้เรียนเป็นรายกิจกรรม พบว่า ทุกกิจกรรม ผู้เรียนมีค่าเฉลี่ย ด้านความรู้ อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 89.48 โดยกิจกรรมที่ 1 มีค่าเฉลี่ยด้านความรู้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 91.33 ส่วนกิจกรรมที่ 3 ผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยด้านความรู้อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 88.44 และ กิจกรรมที่ 2 ค่าเฉลี่ยด้านความรู้อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 86.08

ตารางที่ 15 ค่าร้อยละของการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวาดภาพ โดยใช้ดนตรีคลาสสิก ประกอบการวาดภาพ 3 กิจกรรม ด้านทักษะ

กิจกรรมที่	ร้อยละ	ความหมาย
1	86.08	เกณฑ์ระดับดีมาก
2	83.75	เกณฑ์ระดับดีมาก
3	88.08	เกณฑ์ระดับดีมาก
คะแนนเฉลี่ย	85.97	เกณฑ์ระดับดีมาก

จากตารางที่ 15 ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวาดภาพ โดยใช้ดนตรีคลาสสิก ประกอบการวาดภาพ ด้านทักษะ ของผู้เรียนเป็นรายกิจกรรม พบว่า ทุกกิจกรรม ผู้เรียนมีค่าเฉลี่ย ด้านทักษะ อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 85.97 โดยกิจกรรมที่ 3 มีค่าเฉลี่ยด้านทักษะมากที่สุด

คิดเป็นร้อยละ 88.08 ส่วนกิจกรรมที่ 1 ผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยด้านทักษะในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 88.08 และ กิจกรรมที่ 2 ค่าเฉลี่ยด้านความรู้อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 83.75

ตารางที่ 16 ค่าร้อยละของการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวาดภาพ โดยใช้ดนตรีคลาสสิก
ประกอบการวาดภาพ 3 กิจกรรม ด้านเจตคติ

กิจกรรมที่	ร้อยละ	ความหมาย
1	88.44	เกณฑ์ระดับดีมาก
2	85.22	เกณฑ์ระดับดีมาก
3	88.56	เกณฑ์ระดับดีมาก
คะแนนเฉลี่ย	87.41	เกณฑ์ระดับดีมาก

จากตารางที่ 16 ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวาดภาพ โดยใช้ดนตรีคลาสสิก ประกอบการวาดภาพ ด้านเจตคติ ของผู้เรียนเป็นรายกิจกรรม พบว่า ทุกกิจกรรม ผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยด้านเจตคติ อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 87.41 โดยกิจกรรมที่ 3 มีค่าเฉลี่ยด้านเจตคติมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 88.56 ส่วนกิจกรรมที่ 1 ผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยด้านเจตคติในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 88.44 และ กิจกรรมที่ 2 ค่าเฉลี่ยด้านเจตคติอยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 85.22

ตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์ค่าร้อยละ ของคะแนนในแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวาดภาพ
ภาพทั้ง 3 กิจกรรม แยกเป็นรายข้อ

รายการประเมิน	กิจกรรมที่ 1-3				ความหมาย
	1	2	3	รวม	
	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	
ด้านความรู้					
1. การสื่อความหมายและนำเสนอ เรื่องราว	93.67	92.00	94.00	93.22	ดีมาก
2. การเลือกใช้สีที่เหมาะสมกับเนื้อหา เรื่องราวของภาพ	91.33	84.67	87.00	87.67	ดีมาก
3. การจัดองค์ประกอบของภาพ	89.00	86.00	87.67	87.56	ดีมาก

ตารางที่ 17 (ต่อ)

รายการประเมิน	กิจกรรมที่ 1-3				ความหมาย
	1	2	3	รวม	
	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	
ด้านทักษะ					
4. ความคิดสร้างสรรค์	91.33	89.00	89.67	90.00	ดีมาก
5. เทคนิควิธีการในการวาดภาพระบายสี	87.33	84.33	88.33	86.67	ดีมาก
6. ความสามารถในการใช้วัสดุอุปกรณ์	81.67	80.00	86.33	82.67	ดีมาก
7. ความประณีตสมบูรณ์สวยงามของผลงาน	84.00	81.67	88.00	84.56	ดีมาก
เจตคติ					
8. สนุกสนานเพลิดเพลิน และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน	91.67	87.67	91.00	90.11	ดีมาก
9. ความตั้งใจในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง	86.67	82.67	88.99	85.89	ดีมาก
10. กระตือรือร้น เอาใจใส่ในการเรียนการทำงาน	87.00	85.33	86.33	86.22	ดีมาก
คะแนนเฉลี่ย	88.37	85.33	88.67	87.46	ดีมาก

จากตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์ค่าร้อยละ ของคะแนนในแบบประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียน วาดภาพภาพทั้ง 3 กิจกรรม แยกเป็นรายข้อพบว่านักเรียนมีการสื่อความหมายและนำเสนอเรื่องราว ได้มากที่สุด อยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 93.22

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนมีการสื่อความหมายและนำเสนอเรื่องราวโดยมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 89.67 นักเรียนสนุกสนานเพลิดเพลิน และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน โดยมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 90.11 นักเรียนความคิดสร้างสรรค์ โดยมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 90 นักเรียนมีการเลือกใช้สีที่เหมาะสมกับเนื้อหาเรื่องราวของภาพ โดยมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 87.67 นักเรียนมีการจัดองค์ประกอบของภาพ โดยมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 87.56 นักเรียนมีเทคนิควิธีการในการวาดภาพระบายสี โดยมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 86.67 นักเรียนกระตือรือร้น

เอาใจใส่ในการเรียน การทำงาน โดยมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 86.22 นักเรียนความตั้งใจใน
การปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง โดยมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 85.89 นักเรียนมีความประณีต
สมบูรณ์ สวยงามของผลงาน โดยมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 84.56 นักเรียนมีความสามารถ
ในการใช้วัสดุอุปกรณ์ โดยมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 82.67

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบการวาดภาพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบการสอนวาดภาพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. แผนการสอน ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ด้านการวาดภาพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 20 ข้อ เป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบชนิด 4 ตัวเลือก
3. แบบประเมินวัดผลสัมฤทธิ์การวาดภาพ โดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบการวาดภาพ โดยประเมินวัดผลสัมฤทธิ์การวาดภาพ 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และ ด้านเจตคติ

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้มุ่งศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบการวาดภาพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา โดยเน้นศึกษาเปรียบเทียบผลการวาดภาพ โดยใช้เพลงคลาสสิกประกอบการวาดภาพ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา ที่กำลังศึกษาอยู่ใน ปีการศึกษา 2555 จำนวน 7 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 255 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในครั้งนี้ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย ด้วยวิธีการเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 2 ห้องเรียน ห้องละ 30 คน โดย ห้องที่ 1 เป็นกลุ่มควบคุม และห้องที่ 2 เป็นกลุ่มทดลอง

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

ทำการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 โดยใช้เวลาในการทดลอง กลุ่มละ 10 ชั่วโมง สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมงติดต่อกัน เป็นเวลา 5 สัปดาห์

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น (Independent Variable) ได้แก่ การเรียนโดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบการวาดภาพ

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการวาดภาพ โดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบ

สรุปผลการวิจัย

จากการที่ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบการวาดภาพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนวาดภาพสามารถสรุปได้ดังนี้

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบการวาดภาพ จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 20 ข้อ เป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบชนิด 4 ตัวเลือก คะแนนเฉลี่ยหลังเรียน ($\bar{X} = 17.37$) สูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{X} = 7.7$) วาดภาพ เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม โดยทดสอบค่าที (t-test) แล้ว พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากแบบประเมินวัดผลสัมฤทธิ์การวาดภาพ โดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบการวาดภาพคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน ($\bar{X} = 90.06$) สูงกว่าก่อนเรียนวาดภาพ ($\bar{X} = 59.03$) เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม โดยทดสอบค่าที (t-test) แล้ว พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง สามารถสรุปได้ดังนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ นักเรียนกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วาดภาพ โดยใช้ ดนตรีคลาสสิกประกอบการวาดภาพ พบว่าคะแนนหลังการเรียนรู้วาดภาพของกลุ่มควบคุมมีคะแนน เฉลี่ยหลังเรียน ($\bar{X} = 17.07$) และกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน ($\bar{X} = 17.37$) เมื่อทดสอบ ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มโดยทดสอบค่าที (t-test) แล้วพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

2.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ นักเรียนกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองจากแบบประเมินวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วาดภาพ โดยใช้ดนตรี คลาสสิกประกอบการวาดภาพ พบว่าคะแนนหลังการเรียนรู้วาดภาพของกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ย หลังเรียน ($\bar{X} = 79.93$) และกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน ($\bar{X} = 90.07$) เมื่อทดสอบความแตกต่าง ของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มโดยทดสอบค่าที (t-test) แล้ว พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบการวาดภาพของ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ทั้ง 3 กิจกรรม ผู้วิจัยได้สร้างแบบประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ วาดภาพ โดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบ โดยสร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมกับประเด็นที่ต้องการวัด ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ 3 ข้อ ด้านทักษะ 4 ข้อ และ ด้านเจตคติ 3 ข้อ ซึ่งจะทำการตรวจให้คะแนน และวิเคราะห์ จากผลงานการวาดภาพของนักเรียนตามเกณฑ์ที่กำหนด และนำคะแนน ในด้านต่าง ๆ มาหาค่าเฉลี่ยร้อยละพบว่าผลการวาดภาพของนักเรียนโดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบการวาด ภาพดีขึ้นเป็นลำดับ ดังจะเห็นได้จากตารางที่ 7 ภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก ทุกกิจกรรม ($\bar{X} = 90.07$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การสื่อความหมายและนำเสนอเรื่องราว มีคะแนนสูงสุด คิด เป็นร้อยละ 93.33 เมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่าด้านความรู้ นักเรียนสื่อความหมายและนำเสนอ เรื่องราวสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 93.33 ด้านทักษะ นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์สูงสุด คิดเป็น ร้อยละ 91.33 ด้านเจตคตินักเรียนสนุกสนานเพลิดเพลิน และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการ สอนสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 93 หากพิจารณาเป็นรายด้านทุกกิจกรรม สามารถสรุปได้ดังนี้

3.1 ผลการวิเคราะห์ค่าร้อยละ ของคะแนนในแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนวาดภาพ โดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบการวาดภาพ กิจกรรมที่ 1 เรื่อง ธรรมชาติ ที่สวยงาม พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อย ละ 88.37 หากพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

ด้านความรู้ การสื่อความหมายและนำเสนอเรื่องราวคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 93.67 อยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก การเลือกใช้สีที่เหมาะสมกับเนื้อหาเรื่องราวของภาพคะแนนเฉลี่ยคิดเป็น

ร้อยละ 91.33 อยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก การจัดองค์ประกอบของภาพเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 89 อยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก

ด้านทักษะ ความคิดสร้างสรรค์ คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 91.33 อยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก เทคนิควิธีการในการวาดภาพระบายสี คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 97.33 อยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก ความประณีตสมบูรณ์สวยงามของผลงานคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 84 อยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก ความสามารถในการใช้วัสดุอุปกรณ์ คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 81.67 อยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก

ด้านเจตคติ ความตั้งใจในการปฏิบัติงานอย่างค่อเนื่องคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 96.67 อยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก สนุกสนานเพลิดเพลิน และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 91.67 อยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก กระตือรือร้นเอาใจใส่ในการเรียน การทำงาน คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 87 อยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก

3.2 ผลการวิเคราะห์ค่าร้อยละ ของคะแนนในแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวาดภาพ โดยใช้คนตรีคลาสสิกประกอบการวาดภาพ กิจกรรมที่ 2 เรื่อง ความฝันของฉัน พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 85.33 หากพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

ด้านความรู้ นักเรียนมีการสื่อความหมายและนำเสนอเรื่องราวคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 92 อยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก การจัดองค์ประกอบของภาพคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 86 อยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก การเลือกใช้สีที่เหมาะสมกับเนื้อหาเรื่องราวของภาพ คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 84.67 อยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก

ด้านทักษะ นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 89 อยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 89 อยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก เทคนิควิธีการในการวาดภาพระบายสี คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 84.33 อยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก ความประณีตสมบูรณ์สวยงามของผลงาน คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 81.67 อยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก ความสามารถในการใช้วัสดุอุปกรณ์ คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 80 อยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก

ด้านเจตคติ นักเรียนมีความสนุกสนานเพลิดเพลิน และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 87.67 อยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก กระตือรือร้นเอาใจใส่ในการเรียน การทำงาน คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 85.33 อยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก ความตั้งใจในการปฏิบัติงานอย่างค่อเนื่อง คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 82.67 อยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก

3.3 ผลการวิเคราะห์ค่าร้อยละ ของคะแนนในแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวาดภาพ โดยใช้คนตรีคลาสสิกประกอบการวาดภาพ กิจกรรมที่ 3 เรื่อง อาชีพในท้องถิ่น

พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 88.67 หากพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

ด้านความรู้ นักเรียนมีการสื่อความหมายและนำเสนอเรื่องราว โดยมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 94 อยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก การจัดองค์ประกอบของภาพคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 87.67 อยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก การเลือกใช้สีที่เหมาะสมกับเนื้อหาเรื่องราวของภาพ คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 87 อยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก

ด้านทักษะ นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ โดยมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 89.67 อยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก เทคนิควิธีการในการวาดภาพพระบายสี โดยมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 88.33 อยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก เทคนิควิธีการในการวาดภาพพระบายสี โดยมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 88.33 อยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก ความประณีตสมบูรณ์สวยงามของผลงาน โดยมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 88 อยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก

ด้านเจตคติ นักเรียนมีความสุขสนุกสนานเพลิดเพลิน และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน โดยมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 91 อยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก ความตั้งใจในการปฏิบัติงานอย่างค่อเนื่องอยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 88.33 อยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก กระตือรือร้น เอาใจใส่ในการเรียนการทำงาน โดยมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 86.33

3.4 ผลการวิเคราะห์ค่าร้อยละ ของคะแนนในแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวาดภาพ โดยใช้คนตรีคศาสตร์ประกอบการวาดภาพในภาพรวมทั้ง 3 กิจกรรมโดยพิจารณาแยกเป็นรายข้อตามลำดับดังนี้

3.4.1 นักเรียนมีการสื่อความหมายและนำเสนอเรื่องราว โดยมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 89.67

3.4.2 นักเรียนสนุกสนานเพลิดเพลิน และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน โดยมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 90.11

3.4.3 นักเรียนความคิดสร้างสรรค์ โดยมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 90

3.4.4 นักเรียน การเลือกใช้สีที่เหมาะสมกับเนื้อหาเรื่องราวของภาพ โดยมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 87.67

3.4.5 นักเรียน การจัดองค์ประกอบของภาพ โดยมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 87.56

3.4.6 นักเรียนเทคนิควิธีการในการวาดภาพพระบายสี โดยมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 86.67

- 3.4.7 นักเรียนกระตือรือร้น เอาใจใส่ในการเรียน การทำงาน โดยมี
คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 86.22
- 3.4.8 นักเรียนความตั้งใจในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง โดยมี
คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 85.89
- 3.4.9 นักเรียนความประณีตสมบูรณ์สวยงามของผลงาน โดยมี
คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 84.56
- 3.4.10 นักเรียนความสามารถในการใช้วัสดุอุปกรณ์ โดยมีคะแนน
เฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 82.67

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบการวาดภาพ
ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา สามารถนำผล
มาอภิปรายได้ดังนี้

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1. ผลการสอนการวาดภาพ โดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบ ของนักเรียนระดับชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 2 มีผลสัมฤทธิ์ด้านเนื้อหาความรู้ และด้านการวาดภาพระบายสี หลังการเรียน
สูงกว่าก่อนการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เกิดจากดนตรีและสุนทรียะทางดนตรี
เป็นพื้นฐานของความสัมพันธ์ทางทักษะ ความรู้และอารมณ์ เป็นความสามารถในการวิเคราะห์
สิ่งที่ได้เห็น ได้ยิน สัมผัส ทั้งต่อผลงานศิลปะ และผลที่ได้รับจากสุนทรียะศึกษานั้น มีส่วนช่วยให้
พัฒนาความสามารถเฉพาะตัวต่อศิลปะสูงขึ้น ซึ่งพื้นฐานในการที่จะเกิดแรงบันดาลใจในการสร้าง
ผลงานศิลปะ จากการฟังดนตรีคลาสสิกนั้น วิรัช ชูสูงเนิน (2520) กล่าวถึงดนตรีว่ามาจากพื้นฐาน
ที่สำคัญ 3 ประการ คือ 1) ความปรารถนาของมนุษย์ (Human Desire) เนื่องจากมนุษย์มีความต้องการ
ความสุขทางใจ ได้แก่ สิ่งที่น่ารื่นรมย์ นุ่มนวล และไพเราะ ดนตรีเท่านั้นที่จะให้สิ่งเหล่านี้ได้
2) จากพรสวรรค์ (Talent) ทุกคนมีพรสวรรค์เกี่ยวกับดนตรี เพียงแต่จะมีมากหรือน้อยแตกต่างกัน
เท่านั้น ครูต้องมีหน้าที่ช่วยส่งเสริมพรสวรรค์ทางดนตรีนั้น ให้พัฒนาได้เต็มที่ ให้โอกาสแก่เด็กได้
แสดงด้วยตัวเองโดยไม่ต้องถูกบังคับให้กระทำ 3) สิ่งแวดล้อม (Environment) ดนตรีหรือเพลง
ที่เด็กสนใจมีหลายประเภททั้งดีและไม่ดี ครูควรแนะนำให้เด็กทราบถึงลักษณะของเพลงที่ควรฟัง
ลักษณะของดนตรีเพื่อให้เด็กได้รับในสิ่งที่ถูกต้อง

ซึ่งสอดคล้องกับ สุพรรณ เกษัช (2545, น.18) ได้ศึกษาค้นคว้าความรู้เกี่ยวกับ สมองสองซีก
คือสมองซีกซ้ายและสมองซีกขวา โดยที่สมองซีกขวาจะควบคุมการทำงานของร่างกาย และสมอง

ซึกซ่ายจะควบคุมการทำงานซึกชวา สมองทั้ง 2 ซึกจะมีโยประสาทจำนวนมากเชื่อมอยู่ เพื่อให้สมองทั้ง 2 ส่วนรับรู้การทำงานซึ่งกันและกัน เวลาที่เราฟังดนตรี สมองทั้งซึกซ่ายและซึกชวาจะทำงานพร้อมกัน เพราะดนตรีมีทั้งความไพเราะ ให้ความรู้สึกสบาย ช่วยกระตุ้นการทำงานของสมองซึกชวา ส่วนตัวโน้ตและจังหวะเคาะที่คล้ายกับการอ่านหนังสือแต่ละตัวช่วยกระตุ้นการทำงานของสมองซึกซ่ายซึ่งเกี่ยวกับเหตุผลของภาษา คนตรีสามารถดึงดูความสนใจของเด็ก ทำให้จิตใจเข้มแข็ง เกิดการผ่อนคลาย สบายใจ เมื่อมีเสียงดนตรีที่เปิดดังอย่างสม่ำเสมอ ในขณะที่เด็กทำกิจกรรมศิลปะ (Hoffer, 1984, p. 3) อีกทั้งยังทำให้เด็กกล้าแสดงออก และมีพฤติกรรมทางการเรียนที่ดีขึ้นด้วย ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก การทำกิจกรรมศิลปะโดยใช้ดนตรีคลาสสิกเป็นการสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ดีให้แก่ผู้เรียน ในการเริ่มต้นทำกิจกรรมศิลปะด้วยการสร้างบรรยากาศโดยการเปิดเพลงคลาสสิกในความดังที่เหมาะสมจะช่วยให้เด็กมีจินตนาการ กล่อมเกล้าจิตใจ ดังความคิดเห็นของ โกววิทย์ ขันศรี (2528) ที่กล่าวว่า ดนตรีมีส่วนช่วยบำรุงชีวิตเด็กให้สมบูรณ์ พุฒสุกก่อนให้เกิดความรู้สึกทางอารมณ์ต่าง ๆ เกิดความนึกคิดสร้างมโนภาพได้ ด้วยเหตุนี้ในการปฏิบัติงานศิลปะ หรือในการเรียนศิลปะ เมื่อมีเสียงดนตรีคลาสสิกประกอบกิจกรรม เสียงดนตรีทำให้การทำงานของคลื่นสมองมีความถี่สูงขึ้นส่งผลต่อการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ในด้านสมาธิ การเปิดเพลงคลาสสิกให้เด็กฟังเบา ๆ ขณะทำกิจกรรมศิลปะจึงทำให้เด็กผ่อนคลาย เกิดความรู้สึกสบาย เด็กทำกิจกรรมได้นานขึ้น ทั้งนี้เพราะเสียงดนตรีจะช่วยปรับสภาพอารมณ์ ควบคุมอารมณ์ให้เหมาะสม ปรับสภาพความเครียดที่เป็นเหตุให้เกิดการหยุดชะงักในการทำงานศิลปะ (รำไพพรรณ ศรีโสภาค, 2511, น.129)

โดยเฉพาะดนตรีคลาสสิกของโมซาร์ทที่มีความไพเราะ สามารถถ่ายทอดถึงความสดใสสดชื่น ความน่ารักหรือความเศร้าไว้ในบทเพลง ผลงานของโมซาร์ทจะเน้นแนวทำนองที่เด่นชัด ไพเราะน่าฟัง จนถูกกล่าวหาว่า... “โมซาร์ทเป็นผู้ที่สามารถทำให้เครื่องดนตรีร้องเพลงได้” เกิดจากการผสมผสานอย่างกลมกลืนกันขององค์ประกอบของดนตรี การใช้การประสานเสียงที่ธรรมดาแต่มีความหมาย การคำนึงถึงสีสันของเสียงของเครื่องดนตรี ด้วยความสามารถในการเรียบเรียงเสียงประสาน ซึ่งจากผลการทดลองโดยใช้ดนตรีคลาสสิกของ โมซาร์ทที่ผ่านการเรียบเรียงโดย ดอน แคมป์เบลล์ (Don Campbell) คัดสรร รวบรวม และเรียบเรียงทำเป็นชุดซีดีชื่อ “มิวสิก ฟอว์ เคอะ โมซาร์ท เอฟเฟกต์” (Music for the Mozart Effect) ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกใช้อัลบั้มที่ 3 คือ Music For The Mozart Effect Volume III - Unlock the Creative Spirit เพื่อความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ เนื่องจากว่าเพลงในอัลบั้มนี้เป็นบทเพลงที่ช่วยให้เข้าถึงพลังความคิดสร้างสรรค์ที่ซ่อนเร้นอยู่ภายใน พร้อมปลดปล่อยจินตนาการให้ไหลลื่นออกมาอย่างไร้ขีดจำกัด เหมาะสำหรับเปิดคลอ ขณะทำกิจกรรมที่ต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์ และจินตนาการซึ่งในอัลบั้มชุดนี้มีทั้งหมด 12 เพลง พบว่าผลสัมฤทธิ์การเรียนวาดภาพเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ดีมากคิดเป็นร้อยละ 90.07 ส่งผล

ให้นักเรียนมีการสื่อความหมายและนำเสนอเรื่องราวสูงที่สุด โดยมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 93.33 เมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่า ด้านความรู้ นักเรียนสื่อความหมายและนำเสนอเรื่องราวสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 93.33 ด้านทักษะ นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์สูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 91.33 ด้านเจตคตินักเรียนสนุกสนานเพลิดเพลิน และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 93 (ข้อมูลจากตารางที่ 7)

2. ด้านผลสัมฤทธิ์การวาดภาพโดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบการวาดภาพ 3กิจกรรม จากการวิจัยพบว่าการใช้ ดนตรีคลาสสิกของโมซาร์ทในอัลบั้ม Music For The Mozart Effect Volume III - Unlock the Creative Spirit เพื่อความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ เนื่องจากว่าเพลงในอัลบั้มนี้เป็นบทเพลงที่ช่วยให้เข้าถึงพลังความคิดสร้างสรรค์ ที่ซ่อนเร้นอยู่ในพร้อมปลดปล่อยจินตนาการให้โลดแล่นออกมาอย่างไร้ขีดจำกัด เหมาะสำหรับการเปิดคลอขณะทำกิจกรรมที่ต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์ และจินตนาการซึ่งในอัลบั้มชุดนี้มีทั้งหมด 12 มีความไพเราะ สามารถถ่ายทอดถึงความสดใสสดชื่น ความน่ารักหรือความเศร้าไว้ในบทเพลงด้วยความสามารถในการเรียบเรียงเสียงประสาน ของ โมซาร์ท ส่งผลให้นักเรียนมีการสื่อความหมายและนำเสนอเรื่องราว โดยมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 89.67 สูงที่สุด รองลงมาคือนักเรียนมีความสนุกสนานเพลิดเพลิน และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน โดยมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 90.11 อีกทั้งดนตรีคลาสสิกของโมซาร์ท ส่งผลให้ นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ โดยมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 90 นักเรียนยังสามารถเลือกใช้สีที่เหมาะสมกับเนื้อหาของเรื่องราวของภาพ โดยมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 87.67 ในด้านการจัดองค์ประกอบของภาพมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 87.56 นักเรียนมีเทคนิควิธีการในการวาดภาพระบายสี โดยมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 86.67 นักเรียนกระตือรือร้น เอาใจใส่ในการเรียนการทำงาน โดยมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 86.22 นักเรียนความตั้งใจในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง โดยมีคะแนนเฉลี่ย คิดเป็นร้อยละ 85.89 นักเรียนความประณีตสมบูรณ์สวยงามของผลงาน โดยมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 84.56 นักเรียนความสามารถในการใช้วัสดุอุปกรณ์ โดยมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 82.67 ซึ่งผลจากการ (ตารางที่ 14) ซึ่งอาจเป็นผลเนื่องมาจาก การนำดนตรีคลาสสิกเข้ามาบูรณาการกับการเรียนศิลปะ เป็นการสร้างบรรยากาศทางการเรียน ซึ่ง อาจารย์ใจเที่ยง (2540, น.224) กล่าวว่า การจัดบรรยากาศในชั้นเรียน คือการจัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียน ให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน เพื่อช่วยส่งเสริมให้กระบวนการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและช่วยสร้างความสนใจใฝ่รู้ ใฝ่ศึกษา ตลอดจนช่วยสร้างควมมีระเบียบวินัยให้แก่ผู้เรียน บรรยากาศการเรียนที่นักเรียนพอใจ จะทำให้นักเรียนมีความสุขในการเรียน และการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมในชั้นเรียน ด้านของสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนศิลปะ โดยเฉพาะ

สภาพแวดล้อมภายในห้อง ปฏิบัติงานศิลปะ ควรเป็นห้องเรียนที่แยกเป็นเอกเทศต้องกว้างขวาง เพื่อการเคลื่อนไหวคล่องตัวของผู้เรียน และมีความแตกต่างจากห้องเรียนธรรมดา (ชลอ พงษ์สามารถ, 2526)

นอกจากสภาพแวดล้อมในห้องเรียนศิลปะที่ดี การสร้างบรรยากาศที่หลากหลายนำองค์ความรู้ในสาขาวิชาอื่นมาบูรณาการกับการเรียนศิลปะ ได้เช่นกันบรรยากาศที่ก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ได้แก่ บรรยากาศที่เต็มไปด้วยการยอมรับและการกระตุ้นให้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ นักเรียนต้องมีอิสระที่จะสร้างสรรค์ความพอใจ สมิทและฮิลเดรท (Smith and Hildreth, 1971) มีความเห็นสอดคล้องกันอย่างยิ่งในเรื่องบรรยากาศในการเรียนการสอนนั้น มีผลต่อพัฒนาการทางความคิดสร้างสรรค์ของเด็กมาก ห้องเรียนที่เด็กสามารถแสดงความคิดเห็นใหม่ ๆ แปลก ๆ ของตนเองอย่างเต็มที่ และนักเรียนมีความรู้สึกอิสระไม่ถูกควบคุมจากระเบียบวินัยที่เคร่งครัดจนเกินไป เดวิส (Davis, 1972) ได้กล่าวถึงการเสริมสร้างหรือพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในตัวเด็กว่า คือการช่วยให้เด็กได้ค้นพบความคิดใหม่ ๆ และสามารถพัฒนาศักยภาพให้เจริญเติบโตตามขีดความสามารถ และเขาไม่เห็นด้วยกับการที่โรงเรียนจัดให้นักเรียนเรียนวิชาต่าง ๆ มาก ๆ ทั้งนี้ เพราะองค์ประกอบที่จะพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในตัวนักเรียนนั้น อยู่ที่เทคนิคและวิธีการสอนของครู ดังนั้นครูควรเลือกเทคนิคและวิธีการสอนที่จะกระตุ้นส่งเสริม และพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กให้่องงามขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ผลจากการวิจัยศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบการวาดภาพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา มีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ

1. ครูกับนักเรียนต้องมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกันก่อนจัดการเรียนการสอน เพื่อสร้างความคุ้นเคยกับนักเรียน ครูจะได้ทราบข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน เพราะผลงานภาพวาดของนักเรียนจะสะท้อนให้ทราบถึงความคิดประสบการณ์การใช้ชีวิตและพื้นฐานการฟังดนตรีคลาสสิกของนักเรียน
2. การสร้างแผนการสอนต้องมีการกำหนดหัวข้อการวาดภาพระบายสีให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม สภาพสังคมใกล้ตัวเด็ก เพื่อที่เด็กจะได้วาดภาพออกมาจากประสบการณ์จริง และค่อยๆ พัฒนาแผนการสอนให้มีการใช้จินตนาการมากขึ้น โดยแผนการสอนต้องมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีความกระชับ เข้าใจง่ายไม่ซับซ้อน
3. ครูควรแจ้งข้อตกลงและเวลาที่ใช้ในการทำกิจกรรมแต่ละครั้งให้ชัดเจนเพื่อให้ นักเรียนได้ทำกิจกรรมได้ทันตามกำหนดเวลา

4. ในระหว่างทำกิจกรรมนักเรียนต้องใช้ความคิดและจินตนาการอยู่ตลอดเวลา บางครั้งนักเรียนอาจมีความคิดและจินตนาการในด้านลบ หรือคิดออกนอกประเด็น ครูต้องมันสังเกตและกระตุ้นให้นักเรียนมีแนวคิด สมมติและจินตนาการในการวาดภาพ

5. การเลือกใช้ดนตรีคลาสสิกครูผู้สอนควรศึกษาความเป็นมาและประวัติของบทเพลงที่เลือกใช้ในแต่ละกิจกรรม ซึ่งอารมณ์ของบทเพลงที่เลือกจะส่งผลต่อความคิดและจินตนาการของนักเรียนจากประสบการณ์เดิมที่มีอยู่ ถ่ายทอดออกมาเป็นผลงานศิลปะ เพราะเพลงคลาสสิกแม้จะเป็นเพลงเดียวกันแต่คนบรรเลงต่างกัน ก็จะทำให้พลังคลื่นเสียงที่ได้รับแตกต่างกันอย่างมาก

6. ครูควรฟังดนตรีคลาสสิกให้มากและมีความประณีตในการเลือกเพลง ซึ่งควรเป็นดนตรีคลาสสิกที่ผ่านงานวิจัย สามารถช่วยให้เด็กเกิดความรู้สึกผ่อนคลายความเครียด เกิดสมาธิ ความคิดเหตุผลเชิงนามธรรม จินตนาการ ความสนุกสนานเพลิดเพลิน ความกระตือรือร้น ซึ่งเป็นตัวส่งเสริมให้นักเรียนมีความมุ่งมั่นสู่ความสำเร็จได้

7. ในการเลือกดนตรีคลาสสิกเพื่อที่จะส่งเสริมความมุ่งมั่นสู่ความสำเร็จได้นั้น ครูควรเลือกเพลงที่มีทำนองที่ไพเราะ เมโลดี้ที่สวยงาม ฟังแล้วเกิดความประทับใจหรือสามารถจำเมโลดี้นั้นได้ ในช่วงขณะหนึ่ง หรือนานกว่านั้น เพื่อป้องกันความรู้สึกต่อต้านเพลงนั้นๆ

8. การเลือกเพลงต้องคำนึงถึงความชอบ ไม่ชอบของนักเรียนด้วยเพราะการเลือกเพลงนั้นมีผลต่อความสนใจของนักเรียนในการปฏิบัติกิจกรรม

9. การจัดมุมคำโปงและการปรับแต่งเสียงท่อมแหลมต้องให้ความสำคัญและรอบคอบเพื่อให้เกิดมิติของเสียงที่เต็มศักยภาพ การเปิดเสียงดนตรีคลาสสิกควรเปิดให้มีความดังชัดเจน แต่ไม่ดังจนเกินไปเพราะอาจรบกวนสมาธิได้ การเปิดเพลงคลาสสิกต้องระมัดระวังเสียงต้องดังอย่างพอดี และต่อเนื่องสม่ำเสมอ ไม่สะดุดหรือขาดตอน อีกทั้งการเรียงเพลงต้องทำให้นักเรียนเกิดอารมณ์และสมาธิในการสร้างสุนทรีย์ภาพและจินตนาการ ได้อย่างเต็มที่

10. การทำกิจกรรมนักเรียนส่วนใหญ่จะร่วมกันทำงานเป็นกลุ่มๆ โดยแบ่งแยกกลุ่มเพื่อนกันอย่างชัดเจน เพราะฉะนั้นภาพผลงานที่ได้ก็อาจจะคล้ายกัน หรืออาจมีแนวคิดใกล้เคียงกัน ดังนั้นการดำเนินกิจกรรมการวาดภาพ ในระหว่างการสอนครูผู้สอนต้องคอยตั้งคำถาม ชักถาม และกระตุ้นแนวคิด หรือวิธีการฟังเพลงเพื่อให้เกิดจินตนาการของผู้เรียนอยู่เสมอ เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม และมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันระหว่างเพื่อนในห้อง ครูจึงต้องให้ผู้เรียนมีบทบาทในการนำเสนอแนวคิดและผลงานต่อเพื่อนในชั้นเรียน

11. ครูควรมีการจัดเตรียมอุปกรณ์ต่างๆ ให้พร้อมก่อนการวาดภาพ อุปกรณ์การวาดภาพต่างๆ เช่น กระดาษ สี ยางลบ ดิน สอ ฟู่กัน ก่อนเริ่มเรียนวาดภาพซึ่งหากอุปกรณ์

ไม่พร้อมอาจทำให้นักเรียนเสียสมาธิและขาดความต่อเนื่องของจินตนาการในขณะวาดภาพด้วยการฟังดนตรีคลาสสิกประกอบ

12. ในการทำกิจกรรมทางดนตรีควรคำนึงถึงสภาพแวดล้อม ขนาดของห้องควรเป็นห้องเก็บเสียง ปิดหรือเปิดได้สะดวก และไม่รบกวนห้องข้างเคียง เพื่อที่สามารถจะเลือกกิจกรรมดนตรีที่เหมาะสมได้ เช่น การใช้เสียงดังเบาและการทำกิจกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับดนตรี

13. ควรศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมประกอบดนตรีให้หลากหลายและเลือกนำกิจกรรมดนตรีที่เหมาะสมมาใช้ในการทำกิจกรรมต่างๆ เพราะถือว่ากิจกรรมทางดนตรีมีคุณค่า และมีประโยชน์ในการนำมาใช้ให้เหมาะสม

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาลักษณะของผู้เรียนที่แตกต่างกัน เช่น ความคิดสร้างสรรค์สูง ส่งผลกระทบต่อเรียนวาดภาพแตกต่างกันอย่างไร

2. ควรมีการทดลองใช้และศึกษาดนตรีคลาสสิก ของ มิวสิก ฟอรั เดอะ โมซาร์ท เอฟเฟกต์ (Music for the Mozart Effect) ให้ครบทั้ง 6 อัลบั้ม แล้วนำมาเปรียบเทียบผลจากการใช้ประกอบการสอน

3. ควรศึกษามผลงานภาพวาดระบาย โดยใช้ มิวสิก ฟอรั เดอะ โมซาร์ท เอฟเฟกต์ (Music for the Mozart Effect) ประกอบการสอนของนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ นอกเหนือจากชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

4. ควรศึกษาการใช้ ดนตรีคลาสสิกในชุด มิวสิก ฟอรั เดอะ โมซาร์ท เอฟเฟกต์ (Music for the Mozart Effect) ประกอบการสอนของนักเรียนในระดับชั้นอื่น และวิชาอื่นๆ นอกเหนือจากการใช้ประกอบการวาดภาพ

5. เพลงที่ใช้ประกอบการสอนอาจเป็นเพลงสตริง เพลงลูกกรุง เพลงสากลก็ได้ ไม่จำเป็นต้องใช้ดนตรีคลาสสิกเสมอไปเพื่อผลการเรียนที่แตกต่าง

6. ควรมีการศึกษามผลงานปั้น การแกะสลัก ที่เกี่ยวข้องกับทัศนศิลป์ โดยใช้ดนตรีคลาสสิกและเพลงประเภทอื่นๆ ประกอบการสอน เพื่อส่งเสริมการสอนศิลปะที่หลากหลาย

7. ควรมีการศึกษาผลของการเรียนด้วยดนตรีคลาสสิก จากตัวแปรอื่นๆนอกเหนือจากจินตนาการ เช่น มิติสัมพันธ์ ด้านคณิตศาสตร์ หรือ ภาษาไทย เป็นต้น

8. ควรทดลองใช้กิจกรรมดนตรีในการลดพฤติกรรมก้าวร้าว การทะเลาะเบาะแว้ง หรือการใช้อารมณ์รุนแรงในการอยู่ร่วมกัน เป็นต้น

9. ควรทดลองเลือกใช้กิจกรรมดนตรีที่เหมาะสมในการเสริมสร้างความรัก ความสามัคคีในหมู่คณะหรือในองค์กรต่างๆ เช่นการทำงานเป็นกลุ่ม เป็นต้น

บรรณานุกรม

- โกวิทช์ ชันชศิริ. (2528). **คู่มือการคิดปรีทัศน์ (ตะวันตก)**.
กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คม ชัด ลึก. (2550). **การฟังดนตรีเพื่อความสุนทรีย์**. ค้นเมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2555
จาก URL www.komchadluek.net/.
- ชลอ พงษ์สามารถ. (2526). **ศิลปะสำหรับเด็กมัธยม**. กรุงเทพมหานคร : เจริญวิทย์การพิมพ์.-
ชลุค นิ่มเสมอ. (2531). **องค์ประกอบของศิลปะ**. ไทยวัฒนาพานิช.
- ชัยณรงค์ เจริญพาณิชย์กุล. (2532). **พัฒนาเด็กด้วยศิลปะ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์รักลูก.
- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2540). **กิจกรรมดนตรีสำหรับครู**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2531). **กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็ก**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่ง
ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2541). **จิตวิทยาการสอนดนตรี**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- ทิสนา แจมมณี. (2550). **รูปแบบการเรียนการสอน : ทางเลือกที่หลากหลาย**. กรุงเทพมหานคร :
นัยพินิจ และ นิตยา คชภักดี. (2542). **ดนตรีกลาสสิกเพื่อการพัฒนาสมองเด็ก**.
เอกสารประกอบการสัมมนาในโครงการ Mead Johnson Smart Symphony . กรุงเทพฯ :
Mead Johnson.
- นิตยา คชภักดี. (2542). **ไข 10 ข้อข้องใจ:พัฒนา E.Q.คู่ I.Q. คู่ยุคทองของเด็กไทยใน
สหัสวรรษหน้า**. วารสารการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม.
- พูนพิศ อมาตยกุล. (2529). **ดนตรีวิจักษ์**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ สยามสมัย.
มณี เผือกวิไล. (2529). **ผลงานการกระตุ้นโดยใช้ดนตรีต่อการเจริญเติบโตของการคลอดก่อน
กำหนด**. ปริญญาานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ยูเรนัส (2542). **โมซาร์ทกับระดับไอคิว**. สารปฏิรูป ปีที่ 2 ฉบับที่ 18 กันยายน.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2530). **พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน**. กรุงเทพมหานคร : อักษรเจริญทัศน์.
เวณู โภคินานนท์. (2522). **ดนตรีศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ครูสภา.

- รำไพพรรณ ศรีโสภาค. (2511). **ดนตรีบำบัด**. วารสารสมาคมแพทย์จิตแพทย์แห่งประเทศไทย. ปีที่ 1 : 117 – 126.
- รำไพพรรณ ศรีโสภาค. (2516). **ดนตรีบำบัด**. วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย ปีที่ 2 ฉบับที่ 1.
- ละออ ชูติกร. (2537). **เพลงและดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัย**. ในเอกสารการสอนชุดวิชาการ วรรณกรรมและศิลปะ ระดับประถมศึกษา. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เลิศ อำนันทะ. (2518). **ศิลปะกับเด็ก**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ กราฟิการ์ต.
- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. (2555). **ดนตรีคลาสสิก**. ค้นเมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2555 จาก URL <http://th.wikipedia.org/wiki/ดนตรีคลาสสิก>.
- วิบูลย์ ลี้สุวรรณ. (2532). **เครื่องจักสานในประเทศไทย**. กรุงเทพมหานคร : โอ.เอส.พรีนติ้ง เฮาส์
- วิรัช ชูสูงเนิน. (2520). **ดนตรีสำหรับครูประถมศึกษา**. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒพิษณุโลก.
- วิญญู ตั้งเจริญ (2526). **การออกแบบ**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิมลอาร์ต.
- ศุภพงษ์ ยืนยง. (2547). **หลักการเขียนภาพ**. กรุงเทพมหานคร : โอ.เอส.พรีนติ้ง เฮาส์.
- สดับพิน รัตนเรือง. (2548). **คัมภีร์เพลงคลาสสิก**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เพื่อนคู่หู.
- สมโภชน์ อุปอินทร์. (2532). **การวาดเส้น**. กรุงเทพมหานคร : ศรีเอท. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมโภชน์ รอดบุญ. (2518). **สังคีตนิยมเบื้องต้นด้วยเพลงคลาสสิก**. กรุงเทพมหานคร : นำอักษรการพิมพ์.
- สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์. (2541). **ระบบการเตรียมความพร้อมทางสมอง**. วารสารวิชาการ. 1(13) : 11 – 12.
- สุกรี เจริญสุข. (2532). **จะฟังดนตรีอย่างไรให้ไพเราะ**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เรือนแก้วการพิมพ์.
- สุกรี เจริญสุข. (2547). **ดนตรีกับเด็กพ่อแม่จะวัดแววดนตรีของลูกได้อย่างไร**. ในวารสารเพลงดนตรี. ปีที่ 10 ฉบับที่ 5.
- สุโขทัยธรรมาธิราช, มหาวิทยาลัย. (2524). **เอกสารประกอบการสอนชุดการพัฒนาพฤติกรรมเด็ก เล่ม 2**. กรุงเทพฯ : กราฟิการ์ต.
- สุชาติ เถาทอง . (2536). **หลักการทัศนศิลป์**. กรุงเทพมหานคร : อักษรกราฟิค.
- อภิสิทธิ์. (2521). **การปลูกฝังคุณความดีโดยใช้ดนตรีเป็นสื่อ**. ประชาศึกษา. ปีที่ 7.
- อรวรรณ บรรจงศิลป์(จันทร์ศิริ). (2534). **พื้นฐานดนตรี**. กรุงเทพมหานคร.

- อริยะ สุพรรณเกษย์ช. (2545). **พัฒนา I.Q. E.Q. M.Q. และสมาธิ ด้วยพลังคลื่นเสียง**.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.
- อริยะ สุพรรณเกษย์ช. (2542). **พัฒนา E.Q. ด้วยเสียงเพลง**. กรุงเทพมหานคร :
มหาจุฬาลงกรณ์วิทยาลัย.
- อริยา กุหา. (2548). **อารมณ์พลังแห่งชีวิตเพื่อการเรียนรู้**. วารสารศึกษาศาสตร์.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2540). **หลักการสอน**. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.
- อารี พันธุ์ฉิม. (2546). **จิตวิทยาสังสรรค์การเรียนรู้การสอน**. กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์ไยใหม่.
- อารี พันธุ์ฉิม. (2547). **ฝึกให้คิดเป็น คิดให้สร้างสรรค์**. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ไยใหม่.
- อารี สุทธิพันธุ์. (2528). **การวาดเขียน**. กรุงเทพมหานคร : วิมลอาร์ต.
- อารี สุทธิพันธุ์. (2528). **ศิลปนิยม**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์กระดาศา.
- อุดม เพชรสังหาร. (2549). **ดนตรี มิติลัมพันธ์และอัลเบิร์ต ไอน์สไตน์**. รักลูก. ปีที่ 24 ฉบับที่ 280
(พฤษภาคม 2549) : 158-159 .
- อุษณีย์ อนุรุทธวงศ์. (2548). **ศิลปะดนตรีคือปุยดีของสมอง(2)**. ค้นเมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2555
จากURL <http://www.manager.co.th/Qol/ViewNews.aspx?NewsID=9480000018536>
- อุสา สุทธิสาคร. (2544). **ดนตรีพัฒนาปัญญา(IQ)อารมณ์(EQ)**. กรุงเทพมหานคร :
รักลูกแฟมิลี่กรุ๊ป.
- Bruner ,J.S. (1966). **Toward a Theory of Instruction**. Cambridge, Mass : Harvard
University Press.
- Dickason, E.J. and M.D. Schutt. (1979). **Maternal and Infant Care**. New York :
McGraw-Hill,
- Esen Ozkarahan. (1990). **DATABASE MANAGEMENT CONCEPT, DESIGN,
ANDPRACTICE**. USA : Prentice-Hall, Inc.
- Hoffer. (1984). **Understanding of Music by Hoffer**. Student Edition of Textbook. Music Ser.
Wadsworth.
- Parriott, S. "Music for Re;litive. (1969). **American Journal of Nursing**. ; August,
1723-1727
- Seybold, C.D. (1975). **The Value and Use of Music Activities in the Treatment of Speech
Delayed Children** , in Research in Music Behavior. ed.Clifford K. Madson, New York :
Teacher College Press.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์มาตรี กิ่งงาม อาจารย์พิเศษ โปรแกรมดนตรีศึกษา คณะมนุษยศาสตร์-
และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
2. นายวรสรณ์ เนตรทิพย์ อาจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
บัณฑิตศึกษา(Ed.d.candidate)การบริหารและการจัดการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
3. นางสุนี งามขุนทด ครูชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
โรงเรียนด่านขุนทด สพป.นม.เขต 5

ภาคผนวก ข
หนังสือราชการ

ที่ ศบ.0564.14/พิเศษ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนวิสุทธิกษัตริย์ แขวงวิสุทธิ
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

15 ตุลาคม 2555

เรื่อง เวียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เวียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อำนวย ภู่งาม

เนื่องด้วย นางนิตยา หงษ์ขุนทด นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาดังกล่าวได้ขอตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของ (คนครศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ดำเนินทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ เพลงกล่าสติประกอบการวาดภาพ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนค่าน้ำขุดทด จังหวัดนครราชสีมา" โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รศ.ดร.มนต์	วิวัฒน์ ไชยอศ	ประธานกรรมการ
2. ศศ.บรรจง	ชลวิโรจน์	กรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของ เครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด ทางบัณฑิตศึกษาได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ ความสามารถทางด้านการทำวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ของเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาดังกล่าวเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ตราวุทธิ์ เสรมฐขจร)
รองอธิการบดี ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2473-7000 ต่อ 1810

ที่ ศธ.0564.14/พิทษ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงวิภาวดี
เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10600

45 ตุลาคม 2555

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นายวราวุธ เนตรทิพย์

เนื่องด้วย นางนิศยา พงษ์ขุนทด นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "พลวัตมรดกทางกรรมวิธีทางศิลปกรรมของช่างแกะสลักพระพุทธรูปปางนาคปรกของวัดสุทัศนเทพวรารามราชวรมหาวิหาร กรุงเทพมหานคร ของนักวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนค่านจตุตถ จังหวัดนครราชสีมา" โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รศ.ดร.มนัส วัฒนไชยยศ	ประธานกรรมการ
2. ผศ.บรรจง ชลวิโรจน์	กรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาร่วมบัณฑิตศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด ทางบัณฑิตศึกษาได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถทางด้านทฤษฎีเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาดังกล่าวเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สราสุวาน์ เศรษฐงูจว)
รองอธิการบดี ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2473-7000 ต่อ 1810

ที่ ศษ.0564.14/พิเศษ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหัวหมาก
เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร 10600

๑5 ตุลาคม 2555

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นางอุณี จิมจันท

เนื่องด้วย นางนิศชา หงส์จันท นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาคนตรี (คนตรีศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้เพลงกลอนติดประกอบบทกวาลักษณ์ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนต้นจุกทศ จังหวัดนครราชสีมา" โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษามหาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รศ.ดร.มนต์	วัฒน์ ไชยยศ	ประธานกรรมการ
2. ศศ.บรรจง	ชวลวิโรจน์	กรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด ทางบัณฑิตศึกษาได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถทางด้านการศึกษาวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาดังกล่าวเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวพจน์ เสวยธุขจร)
รองอธิการบดี ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2473-7000 ต่อ 1810

ภาคผนวก ค
ผลการวิเคราะห์เครื่องมือ

ตารางผนวกที่ ค1 ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ (R)			ผลรวมของ คะแนน(ΣR)	ดัชนีความ สอดคล้อง	สรุป
	1	2	3			
1	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
2	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
3	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
4	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
5	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
6	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
7	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
8	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
11	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
12	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
13	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
14	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
15	1	1	0	2	0.67	ใช้ได้
16	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
17	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
18	1	1	0	2	0.67	ใช้ได้
19	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
20	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้

ตารางผนวกที่ ๒ ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาคภาพ
โดยใช้คนตรีคลาสสิกประกอบ

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ (R)			ผลรวมของ คะแนน(ΣR)	ดัชนีความ สอดคล้อง	สรุป
	1	2	3			
1	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
2	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
3	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
4	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
5	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
7	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
8	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้

ตารางผนวกที่ ๓ ผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 20 ข้อ

ข้อที่	P	r	ผลพิจารณา		สรุป
			ค่า P	ค่า r	
1	0.70	0.88	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้
2	0.63	0.86	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้
3	0.53	0.71	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้
4	0.73	0.74	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้
5	0.37	0.37	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้
6	0.63	0.82	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้
7	0.70	0.88	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้
8	0.63	0.86	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้
9	0.60	0.82	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้
10	0.50	0.72	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้
11	0.70	0.88	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้
12	0.73	0.74	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้
13	0.63	0.86	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้
14	0.60	0.82	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้
15	0.63	0.86	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้
16	0.30	0.48	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้
17	0.67	0.81	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้
18	0.60	0.82	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้
19	0.73	0.74	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้
20	0.67	0.79	ใช้ได้	ใช้ได้	ใช้ได้

ตารางผนวกที่ 4 ผลต่างของคะแนนทดสอบหลังเรียนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้
วาดภาพโดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบ

(n = 30)

คนที่	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง	D	D ²
1	47	96	49	2401
2	48	94	46	2116
3	74	87	13	169
4	76	91	15	225
5	66	87	21	441
6	65	95	30	900
7	48	84	36	1296
8	47	94	47	2209
9	55	97	42	1764
10	47	87	40	1600
11	48	96	48	2304
12	74	87	13	169
13	76	91	15	225
14	66	96	30	900
15	65	87	22	484
16	48	85	37	1369
17	47	89	42	1764
18	55	87	32	1024
19	47	96	49	2401
20	48	87	39	1521
รวม	1771	2702	931	33703

ตารางผนวกที่ 5 ผลต่างของคะแนนทดสอบหลังเรียนจากแบบประเมินวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้
วาดภาพโดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบ

(n = 30)

คนที่	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง	D	D ²
1	47	96	49	2401.00
2	48	94	46	2116.00
3	74	87	13.00	169.00
4	76	91	15.00	225.00
5	66	87	21.00	441.00
6	65	95	30.00	900.00
7	48	84	36.00	1296.00
8	47	94	47.00	2209.00
9	55	97	42.00	1764.00
10	47	87	40.00	1600.00
11	48	96	48.00	2304.00
12	74	87	13.00	169.00
13	76	91	15.00	225.00
14	66	96	30.00	900.00
15	65	87	22.00	484.00
16	48	85	37.00	1369.00
17	47	89	42.00	1764.00
18	55	87	32.00	1024.00
19	47	96	49.00	2401.00
20	48	87	39.00	1521.00
รวม	1771.00	2702.00	931.00	33703.00

ภาคผนวก ง
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบการวาดภาพ

กิจกรรมที่ 1 เรื่อง “ธรรมชาติที่สวยงาม” เวลา 2 ชั่วโมง
 ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนด่านขุนทด สพ.น.ม.เขต 5 วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

สาระสำคัญ

การวาดภาพพระบายสี เรื่อง “ธรรมชาติที่สวยงาม” เป็นกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนสามารถแสดงออกถึงความคิดสร้างสรรค์ ผ่านการฟังดนตรีคลาสสิกที่มีท่วงทำนองและจังหวะซับซ้อนทำให้ผู้เรียนเกิดสมาธิและสมาธิส่งผลให้การปฏิบัติกิจกรรมด้านศิลปะ มีความสวยงามและเกิดความคิดสร้างสรรค์ได้หลากหลาย เป็นการฝึกถ่ายทอดความคิด และประสบการณ์ทางดนตรี หรือสุนทรีย์ทางดนตรีที่ได้รับรู้หรือผ่านการพบเห็นมาสร้างสรรคเป็นภาพ ได้จากการฟังดนตรีคลาสสิก

ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

1 ตัวชี้วัด

ศ 1.1 ม.2/3 วาดภาพด้วยเทคนิคที่หลากหลายในการสื่อความหมายและเรื่องราวต่างๆ

2 จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 สามารถวาดภาพพระบายสีที่ถ่ายทอดถึงเนื้อหาของธรรมชาติที่สวยงามจากการฟังดนตรีคลาสสิกอย่างอิสระ ภาพมีความสมบูรณ์และสวยงาม มีความคิดสร้างสรรค์ ความรู้สึกสนุกสนานเพลิดเพลินและอารมณ์อื่นๆของเรื่องราวในภาพที่ตนเองวาด ได้อย่างสมบูรณ์

2.2 สามารถแสดงถึงองค์ประกอบการเลือกใช้สีและเทคนิคที่ใช้ในการวาดภาพได้

สาระการเรียนรู้

การเขียนภาพพระบายสีเรื่อง ธรรมชาติที่สวยงาม เป็นการทำให้ผู้เรียนรู้จักรายละเอียดของธรรมชาติว่ามีองค์ประกอบอยู่มากมาย และให้ประโยชน์ต่อมนุษย์และสิ่งอื่นๆมากมาย ผ่านการฟังเพลงคลาสสิกที่มีเสียงเครื่องดนตรีบรรเลงเบา-ดัง สลับกันไปคล้ายเสียงธรรมชาติ ให้ผู้เรียนถ่ายทอดเรื่องราวจากการฟังในมุมมองความคิดของตนเองผ่านเส้น สี การจัดวางองค์ประกอบของภาพพระบายสีอย่างสวยงาม โดยกระตุ้นให้จินตนาการในการวาดภาพพระบายสีด้วยการฟังดนตรีคลาสสิกใน ชุด Music For The Mozart Effect Volume III - Unlock the Creative Spirit (เพื่อความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ)

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. ครูเปิดเพลงบรรเลงคลาสสิกชุด Music For The Mozart Effect Volume III - Unlock the Creative Spirit (เพื่อความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ) ที่มีท่วงทำนองเป็นธรรมชาติ ขณะครูนำเข้าสู่บทเรียน
2. ครูตั้งคำถามผู้เรียนว่า ใครรู้จักความหมายของธรรมชาติบ้าง และเมื่อรู้จักแล้ว ธรรมชาติในมุมมองของนักเรียนคืออะไร และมีอะไรบ้าง ให้นักเรียนผลัดกันตอบคำถาม
3. ครูให้นักเรียนตั้งใจฟังเพลง ชุด Music For The Mozart Effect Volume III - Unlock the Creative Spirit (เพื่อความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ) อีกรอบ ก่อนที่จะลงมือปฏิบัติงาน และซักถามเกี่ยวกับเพลงที่นักเรียนฟัง ว่าสะท้อนถึงอะไร ท่วงทำนอง จังหวะ ถิ่นถิ่นของเพลง จินตนาการถึงอะไร

ขั้นดำเนินกิจกรรม

1. ครูให้ผู้เรียนเริ่มวาดภาพระบายสี
2. ครูเปิดเพลงบรรเลงคลาสสิก ชุด Music For The Mozart Effect Volume III - Unlock the Creative Spirit (เพื่อความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ) ให้ผู้เรียนฟังขณะปฏิบัติกิจกรรม

ขั้นสรุป

1. ครูคัดเลือกผลงานที่ดี เป็นตัวอย่างมา 5 ภาพ แล้วให้เจ้าของผลงานออกมานำเสนอ และอธิบายถึงผลงานของตนเองถึงการแสดงออกของ เส้น สี และเรื่องราวของภาพ
2. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปและอภิปรายผลการทำกิจกรรมตามจุดประสงค์การเรียนรู้

การวัดผลประเมินผล

1. ประเมินจากผลงาน

1.1 ผู้เรียนสามารถวาดภาพระบายสีที่บรรยายถึงเนื้อหาของภาพ “ธรรมชาติที่สวยงาม” ที่ตนเองวาด ได้อย่างสมบูรณ์ มีความคิดสร้างสรรค์ ความรู้สึกสนุกสนานเพลิดเพลินและอารมณ์อื่นๆ ของเรื่องราวในภาพที่วาดได้

1.2 สามารถแสดงถึงการเลือกใช้สีและเทคนิคที่ใช้ในการวาดภาพระบายสีได้

สื่อ/แหล่งเรียนรู้

1. กระดาษ 100 ปอนด์
2. ดินสอ ยางลบ
3. สีน้ำ สีโปสเตอร์
4. พู่กัน จานสี

กิจกรรมที่ 2 เรื่อง “ความฝันของฉัน” เวลา 2 ชั่วโมง
 ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนด้านขุนทด สพ.บ.ม.เขต 5 วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

สาระสำคัญ

การวาดภาพระบายโดยใช้เสียงดนตรีเพลงคลาสสิกเป็นสื่อประกอบ เป็นกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนสามารถถ่ายทอดและแสดงความรู้สึกถึงความคิดสร้างสรรค์จินตนาการจากท่วงทำนอง ลีลาของบทเพลงที่ฟัง แล้วถ่ายทอดออกมาเป็นภาพวาด เสียงดนตรีมีส่วนช่วยในการกระตุ้นให้ผู้เรียนเห็นภาพและจินตนาการเรื่องราวอีกทั้งยังปลูกฝังเรื่องสมาธิในการฟังและการทำงานศิลปะให้กับผู้เรียน

ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

1 ตัวชี้วัด

ศ.1.1 ม.2/3 วาดภาพด้วยเทคนิคที่หลากหลายในการสื่อความหมายและเรื่องราวต่างๆ

2 จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 สามารถวาดภาพระบายสีที่ เรื่อง “ความฝันของฉัน” บรรยายถึงเนื้อหาของภาพที่ตนเองวาด ได้อย่างสมบูรณ์ มีความคิดสร้างสรรค์ ความรู้สึกสนุกสนานเพลิดเพลินและอารมณ์อื่นๆ ของเรื่องราวในภาพที่วาดได้

2.2 สามารถแสดงถึงการเลือกใช้สีและเทคนิคที่ใช้ในการวาดภาพระบายสีได้

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. ครูซักถามนักเรียนว่าโตขึ้นหนูอยากเป็นอะไร
2. ครูเปิดเพลงคลาสสิก ชุด Music For The Mozart Effect Volume III - Unlock the Creative Spirit (เพื่อความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ)สลับกันไปมา ขณะครูนำเข้าสู่บทเรียน และซักถามเกี่ยวกับเพลงว่ามีจังหวะ ทำนองเช่นไร ให้ผู้เรียนทายว่าบทเพลงที่นักเรียนฟังมีเครื่องดนตรีประเภทใดบ้าง ฟังแล้วให้ความรู้สึกเช่นไร ให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม

ขั้นดำเนินกิจกรรม

1. ครูให้ผู้เรียนเริ่มวาดภาพพระบายสี
2. ครูเปิดเพลงบรรเลงคลาสสิก ชุด Music For The Mozart Effect Volume III - Unlock the Creative Spirit (เพื่อความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ) ให้ผู้เรียนฟังขณะปฏิบัติกิจกรรม

ขั้นสรุป

1. ครูให้ผู้เรียนที่มีความสนใจอาสาแนะนำเสนอผลงานของตนเองหน้าชั้น 2-3 คน พร้อมทั้งอธิบายถึงการแสดงออกของ เส้น สี และเรื่องราวของภาพ
2. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปและอภิปรายผลการทำกิจกรรมตามจุดประสงค์การเรียนรู้

การวัดผลประเมินผล

1. ประเมินจากผลงาน

1.1 ผู้เรียนสามารถวาดภาพพระบายสีที่บรรยายถึงเนื้อหาของภาพ “ความฝันของฉัน” ที่ตนเองวาด ได้อย่างสมบูรณ์ มีความคิดสร้างสรรค์ ความรู้สึกรักสนุกสนานเพลิดเพลินและอารมณ์อื่นๆ ของเรื่องราวในภาพที่วาดได้

1.2 สามารถแสดงถึงการเลือกใช้สีและเทคนิคที่ใช้ในการวาดภาพพระบายสีได้

สื่อ/แหล่งเรียนรู้

1. กระดาษ 100 ปอนด์
2. ดินสอ ยางลบ
3. สีน้ำ สีโปสเตอร์
4. พู่กัน จานสี

กิจกรรมที่ 3 เรื่อง “อาชีพในท้องถิ่น” เวลา 2 ชั่วโมง
 ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนด่านขุนทด สพ.น.ม.เขต 5 วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

สาระสำคัญ

การวาดภาพระบายโดยใช้เสียงดนตรีเพลงคลาสสิกเป็นสื่อประกอบ เป็นกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนสามารถถ่ายทอดและแสดงความรู้สึกถึงความคิดสร้างสรรค์จินตนาการจากท่วงทำนอง สีลาของบทเพลงที่ฟังแล้วถ่ายทอดออกมาเป็นภาพวาด เสียงดนตรีมีส่วนช่วยในการกระตุ้นให้ผู้เรียนเห็นภาพและจินตนาการเรื่องราวอีกทั้งยังปลูกฝังเรื่องสมาธิในการฟังและการทำงานศิลปะให้กับผู้เรียน

ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

1 ตัวชี้วัด

ศ.1.1 ม.2/3 วาดภาพด้วยเทคนิคที่หลากหลายในการสื่อความหมายและเรื่องราวต่างๆ

2 จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 สามารถวาดภาพระบายสีที่ เรื่อง “อาชีพในท้องถิ่น” บรรยายถึงเนื้อหาของภาพที่ตนเองวาด ได้อย่างสมบูรณ์ มีความคิดสร้างสรรค์ ความรู้สึกสนุกสนานเพลิดเพลินและอารมณ์อื่นๆ ของเรื่องราวในภาพที่วาดได้

2.2 สามารถแสดงถึงการเลือกใช้สีและเทคนิคที่ใช้ในการวาดภาพระบายสีได้

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

- ครูซักถามนักเรียนว่าประชากรส่วนใหญ่ในท้องถิ่นของเราทำอาชีพอะไรบ้าง
- ครูเปิดเพลงคลาสสิก ชุด Music For The Mozart Effect Volume III - Unlock the Creative Spirit (เพื่อความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ) สลับกันไปมา ขณะครูนำเข้าสู่บทเรียน และซักถามเกี่ยวกับเพลงว่ามีจังหวะ ทำนองเช่นไร ให้ผู้เรียนทายว่าบทเพลงที่นักเรียนฟังมีเครื่องดนตรีประเภทใดบ้าง ฟังแล้วให้ความรู้สึกเช่นไร ให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม

ขั้นดำเนินการกิจกรรม

1. ครูให้ผู้เรียนเริ่มวาดภาพระบายสี
2. ครูเปิดเพลงบรรเลงคลาสสิก ชุด Music For The Mozart Effect Volume III - Unlock the Creative Spirit (เพื่อความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ) ให้ผู้เรียนฟังขณะปฏิบัติกิจกรรม

ขั้นสรุป

1. ครูให้ผู้เรียนที่มีความสนใจอาสาแนะนำเสนอผลงานของตนเองหน้าชั้น 2-3 คน พร้อมทั้งอธิบายถึงการแสดงออกของ เส้น สี และเรื่องราวของภาพ
2. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปและอภิปรายผลการทำกิจกรรมตามจุดประสงค์การเรียนรู้

การวัดผลประเมินผล

1. ประเมินจากผลงาน
 - 1.1 ผู้เรียนสามารถวาดภาพระบายสีที่บรรยายถึงเนื้อหาของภาพ “อาชีพในท้องถิ่น” ที่ตนเองวาด ได้อย่างสมบูรณ์ มีความคิดสร้างสรรค์ ความรู้สึกสนุกสนานเพลิดเพลินและอารมณ์อื่นๆ ของเรื่องราวในภาพที่วาดได้
 - 1.2 สามารถแสดงถึงการเลือกใช้สีและเทคนิคที่ใช้ในการวาดภาพระบายสีได้

สื่อ/แหล่งเรียนรู้

1. กระดาษ 100 ปอนด์
2. ดินสอ ยางลบ
3. สีน้ำ สีโปสเตอร์
4. พู่กัน จานสี

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตอนที่ 1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาศิลปะ เรื่อง การใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบ
การวาดภาพสื่อความหมายและเรื่องราว ก่อนเรียน (Pre-test) และหลังเรียน (Post-test)

วิชา ศิลปะ(ทัศนศิลป์-ดนตรี) กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

จำนวนข้อสอบ 20 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน เวลา 60 นาที

คำชี้แจง นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด แล้วเขียนเครื่องหมาย ✕ ลงในกระดาษคำตอบ
เพียงข้อเดียว

1. พื้นฐานการรับรู้เกิดจากสิ่งใด

- ก. เกิดจากสิ่งแวดล้อมและธรรมชาติ
- ข. เป็นพฤติกรรมที่สั่งสม
- ค. เกิดขึ้นด้วยประสาทสัมผัส
- ง. มีการเรียนรู้มาก่อน

2. ข้อใดคือทฤษฎีการเห็น

- ก. เห็นความเป็นเอกภาพ
- ข. เห็นแสงและเงา
- ค. เห็นจุดเด่นของผลงาน
- ง. เห็นลักษณะของเส้นหลายชนิด

3. ทัศนธาตุ หมายถึงข้อใด

- ก. พื้นฐานการรับรู้ของมนุษย์
- ข. ส่วนประกอบของการมองเห็น
- ค. การรับรู้ทางการมองเห็นของมนุษย์
- ง. องค์ประกอบที่สำคัญของผลงานทัศนศิลป์

4. ข้อใดเป็นรูปแบบพื้นฐานของทัศนธาตุ
- ความเป็นเอกภาพ
 - ความงามทางกายภาพ
 - การรับรู้ทางการมองเห็น
 - จุด เส้น รูปร่าง รูปทรง ที่ว่าง น้ำหนักอ่อน-แก่ พื้นผิว และสี
5. เครื่องมือและอุปกรณ์ในการวาดภาพระบายสี มีความสำคัญอย่างไร
- เป็นการถ่ายทอดการคิดค้นดัดแปลงวัสดุ - อุปกรณ์ในการวาดภาพ
 - เป็นการเรียนรู้เรื่องการเลือกใช้วัสดุ - อุปกรณ์บางประเภทเท่านั้น
 - เป็นสื่อสร้างสรรค์ให้เกิดผลงานศิลปะทุกประเภททุกแขนง
 - เป็นส่วนสำคัญในการสร้างสรรค์ผลงานให้เป็นศิลปะประจำชาติ
6. ดินสอดำชนิดอ่อน (B) เหมาะสำหรับใช้งานลักษณะใด
- งานเขียนทั่วไป
 - ออกแบบและเขียนภาพ
 - ร่างภาพและแรเงา
 - ระบายเฉพาะเงาดกทอด
7. การใช้ยางลบที่ไม่ถูกต้องวิธี คือข้อใด
- ใช้ยางลบถูเพียงเบาๆ ไปทิศทางเดียวกัน
 - ใช้ยางลบถูจากทางซ้ายมือไปทางขวามือ
 - ลบรอยดินสอดหลังระบายสีเสร็จ
 - ใช้ผ้าสะอาดหรือแปรงปัดเศษยางลบออก
8. ข้อควรระวังในการระบายสีน้ำ คือข้อใด
- ใช้พู่กันจุ่มสีระบายบนภาพจริงได้เลย
 - อย่าระบายสีทับกันหลายครั้ง จะทำให้สีต่าง
 - ไม่ควรระบายต่อเนื่องในแนวที่สียังไม่แห้ง
 - ระบายด้านขวาไปด้านซ้าย และระบายจากบนลงล่าง

9. สีโปสเตอร์แตกต่างจากสีน้ำ ในเรื่องใด
- ถ้าต้องการสีอ่อนให้ผสมสีขาว
 - เนื้อสีโปร่งใสไม่ควรผสมน้ำ
 - แห้งเร็วกว่าสีน้ำ
 - ไม่ควรระบายทับกันหลายครั้ง
10. ข้อใดไม่ใช่ขั้นตอนในการวาดภาพ
- การเตรียมความพร้อมเป็นการเพิ่มภาระงาน
 - ร่างภาพให้เหมาะสมกับหน้ากระดาษ
 - ต้องจัดเตรียมวัสดุ - อุปกรณ์ให้พร้อม
 - แรเงาหรือระบายสีให้สวยงาม
11. ข้อใดเป็นขั้นตอนแรกของการวาดภาพสื่อความหมายและเรื่องราว
- ร่างภาพโครงสร้างหยาบ
 - รวบรวมเรื่องราวที่จะวาด
 - คิดกรอบและวางแผนการทำงาน
 - จัดวางรูปร่างรูปทรง
12. ข้อใดมีความสำคัญสำหรับการจัดหน้ากระดาษ
- การวิเคราะห์เนื้อหา
 - การร่างภาพด้วยน้ำหนักร่างของดินสอ
 - การเลือกประเด็นที่สำคัญ
 - ความเป็นเอกภาพ ความกลมกลืน และความสมดุล
13. การวาดภาพด้วยสีน้ำเป็นกระบวนการที่สำคัญของงานทัศนศิลป์ด้านใด
- จินตนาการ
 - จิตรกรรม
 - พานิชย์ศิลป์
 - ประยุกต์ศิลป์

14. ข้อใดคือ ลักษณะของสีน้ำ
- ก. โปร่งแสง
 - ข. เหนียว
 - ค. เข้มข้น
 - ง. ทึบแสง
15. ถ้าต้องการให้สีน้ำมีสีอ่อนลง ควรจะผสมสิ่งใด
- ก. สีขาว
 - ข. น้ำสะอาด
 - ค. สีที่อ่อนกว่า
 - ง. สีเทา
16. คุณสมบัติของสีโปสเตอร์มีลักษณะทึบแสงเหมือนสีประเภทใด
- ก. สีน้ำ
 - ข. สีน้ำมัน
 - ค. สีฝุ่น
 - ง. สีชอล์ก
17. การระบายท้องฟ้าด้วยสีน้ำ มีวิธีการอย่างไร
- ก. ใช้สีขาวผสมให้สีอ่อน
 - ข. ใช้สีเทาผสมให้สีอ่อน
 - ค. ระบายสีแล้วเอียงกระดาษทำมุมสูง
 - ง. ใช้น้ำสะอาดผสมอ่อนๆ
18. ข้อใดคือ การระบายสีให้เกิดการซึมผสมกันเอง
- ก. แบบแห้งบนเปียก
 - ข. แบบเปียกบนแห้ง
 - ค. แบบเปียกบนเปียก
 - ง. แบบแห้งบนแห้ง

19. ถ้าต้องการให้สีโปสเตอร์มีสีอ่อนลง ควรผสมด้วยสิ่งใด

- ก. น้ำสะอาด
- ข. สีเทา
- ค. สีที่อ่อนกว่า
- ง. สีขาว

20. ข้อใดเป็นเทคนิคที่จัดได้ว่าไม่ซับซ้อน

- ก. เทคนิคเปียกบนเปียก
- ข. เทคนิคแห้งบนเปียก
- ค. เทคนิคสีน้ำกับเทคนิคสีโปสเตอร์
- ง. เทคนิคสีน้ำกับเทคนิควาดเส้น

ตอนที่ 2 แบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการวาดภาพระบายสี การใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบ
การวาดภาพ ก่อนเรียน (Pre-test) และหลังเรียน (Post-test)

คำชี้แจง ให้นักเรียนวาดภาพระบายสีในหัวข้อ “โลกแห่งจินตนาการ” ลงในกระดาษ 100 ปอนด์
เวลา 60 นาที

เฉลยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
โดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบการวาดภาพ

ข้อ	คำตอบ	ข้อ	คำตอบ
1.	ก.	11.	ก.
2.	ข.	12.	ง.
3.	ก.	13.	ข.
4.	ง.	14.	ก.
5.	ก.	15.	ข.
6.	ก.	16.	ก.
7.	ก.	17.	ก.
8.	ข.	18.	ก.
9.	ก.	19.	ง.
10.	ก.	20.	ก.

ตารางที่ 2 เกณฑ์ประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ โดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบการวาดภาพ

รายการประเมิน	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
ด้านความรู้		
1. การสื่อความหมายและนำเสนอเรื่องราว	10	
2. การเลือกใช้สีที่เหมาะสมกับเนื้อหาเรื่องราวของภาพ	10	
3. การจัดองค์ประกอบของภาพ	10	
ด้านทักษะ		
4. ความคิดสร้างสรรค์	10	
5. เทคนิควิธีการ ในการวาดภาพระบายสี	10	
6. ความสามารถในการใช้วัสดุอุปกรณ์	10	
7. ความประณีตสมบูรณ์สวยงามของผลงาน	10	
เจตคติ		
8. สนุกสนานเพลิดเพลิน และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ การสอน	10	
9. ความตั้งใจในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง	10	
10. กระตือรือร้น เอาใจใส่ในการเรียนการทำงาน	10	
รวม	100	

ค่าของคะแนนที่ได้จะมีความหมายดังนี้

คะแนน 80 – 100 หมายถึง ดีมาก

คะแนน 70 – 79 หมายถึง ดี

คะแนน 60 – 69 หมายถึง พอใช้

คะแนน 50 – 59 หมายถึง ผ่าน ควรปรับปรุงแก้ไข

คะแนน ต่ำกว่า 50 หมายถึง ไม่ผ่าน ต้องปรับปรุงแก้ไข

เกณฑ์การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบการวาดภาพ

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ/ระดับคะแนน				
	ดีมาก (80-100)	ดี (70-79)	พอใช้ (60-69)	ปรับปรุง (50-59)	ไม่ผ่าน (ต่ำกว่า 50)
ด้านความรู้					
1. การสื่อความหมาย และนำเสนอเนื้อหา เรื่องราว	สื่อความหมาย และนำเสนอ เนื้อหาเรื่องราว ได้ครอบคลุม ถูกต้อง ชัดเจน เข้าใจง่ายตรง ตามหัวข้อที่ กำหนด	สื่อ ความหมาย และนำเสนอ เนื้อหา เรื่องราวได้ โดยส่วนใหญ่	สื่อ ความหมาย และนำเสนอ เนื้อหา เรื่องราวได้ บ้างเป็นบ้าง ส่วน	สื่อ ความหมาย และนำเสนอ เนื้อหา เรื่องราวที่ กำหนดได้ น้อยมาก	สื่อ ความหมาย และนำเสนอ เนื้อหา เรื่องราว ไม่ได้
2. การเลือกใช้สีที่ เหมาะสมกับเนื้อหา เรื่องราวของภาพ	มีความรู้ความ เข้าใจในการใช้ สีแต่ละประเภท กล้าตัดสินใจใน การเลือกใช้สีให้ เหมาะสมกับ เนื้อหาเรื่องราว ของภาพได้ อย่างเหมาะสม และสวยงาม	มีความรู้ความ เข้าใจในการ ใช้สีแต่ละ ประเภท แต่ ขาดความ มั่นใจในการ เลือกใช้สีให้ เหมาะสมกับ เนื้อหา เรื่องราวของ ภาพ	มีความรู้ความ เข้าใจในการ ใช้สีแต่ละ ประเภท บ้าง เป็นบางเป็น บางส่วน และ ขาดความ มั่นใจในการ เลือกใช้สีให้ เหมาะสมกับ เนื้อหา เรื่องราวของ ภาพ	มีความรู้ความ เข้าใจในการ ใช้สีแต่ละ ประเภทน้อย และขาดความ มั่นใจในการ เลือกใช้สีให้ เหมาะสมกับ เนื้อหา เรื่องราวของ ภาพ	มีความรู้ ความเข้าใจ ในการใช้สี แต่ละ ประเภทน้อย มากและขาด ความมั่นใจ ในการ เลือกใช้สีให้ เหมาะสมกับ เนื้อหา เรื่องราวของ ภาพ

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ/ระดับคะแนน				
	ดีมาก (80-100)	ดี (70-79)	พอใช้ (60-69)	ปรับปรุง (50-59)	ไม่ผ่าน (ต่ำกว่า 50)
3. การจัดองค์ประกอบของภาพ	ผลงานแสดงถึงความรู้ความเข้าใจในหลักการจัดองค์ประกอบภาพ รวมถึงความถูกต้องตามหลักองค์ประกอบศิลป์ ทำให้ภาพมีความสมบูรณ์ สวยงามและน่าสนใจ	ผลงานแสดงถึงความรู้ความเข้าใจในหลักการจัดองค์ประกอบภาพ รวมถึงความถูกต้องตามหลักการจัดองค์ประกอบศิลป์โดยส่วนใหญ่	ผลงานแสดงถึงความรู้ความเข้าใจในหลักการจัดองค์ประกอบภาพ รวมถึงความถูกต้องตามหลักองค์ประกอบศิลป์ได้บ้าง เป็นบางส่วน	ผลงานแสดงถึงความรู้ความเข้าใจในหลักการจัดองค์ประกอบภาพ รวมถึงความถูกต้องตามหลักองค์ประกอบศิลป์ได้น้อยมาก	ผลงานแสดงถึงความรู้ความเข้าใจในหลักการจัดองค์ประกอบภาพ รวมถึงความถูกต้องตามหลักองค์ประกอบศิลป์ไม่ได้
ด้านทักษะ					
4. ความคิดสร้างสรรค์	เนื้อหาของภาพแสดงถึงความคิดสร้างสรรค์ในการจินตนาการที่เป็นอิสระ มีความแตกต่างหรือเพิ่มเติมไปจากความเป็นจริง ทำให้ภาพมีความสวยงามและน่าสนใจ	เนื้อหาของภาพแสดงถึงความคิดสร้างสรรค์ในการจินตนาการที่เป็นอิสระ โดยส่วนใหญ่ แต่ขาดความน่าสนใจ	เนื้อหาของภาพแสดงถึงความคิดสร้างสรรค์ในการจินตนาการได้บ้างเป็นบางส่วนและภาพขาดความน่าสนใจ	เนื้อหาของภาพแสดงถึงความคิดสร้างสรรค์ในการจินตนาการได้น้อยมากและภาพขาดความน่าสนใจ	เนื้อหาของภาพไม่แสดงถึงความคิดสร้างสรรค์และขาดความน่าสนใจ

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ/ระดับคะแนน				
	ดีมาก (80-100)	ดี (70-79)	พอใช้ (60-69)	ปรับปรุง (50-59)	ไม่ผ่าน (ต่ำกว่า 50)
5. เทคนิควิธีการในการวาดภาพพระบายสี	วาดภาพโดยใช้เทคนิคที่หลากหลายผสมกันตั้งแต่ 4 ชนิดขึ้นไป	วาดภาพโดยใช้เทคนิคที่หลากหลายผสมกัน 3 ชนิด	วาดภาพโดยใช้เทคนิคที่หลากหลายผสม 2 ชนิด	วาดภาพโดยใช้เทคนิคที่หลากหลายผสม 1 ชนิด	วาดภาพโดยใช้เทคนิคที่หลากหลายผสมไม่ได้
6. ความสามารถในการใช้วัสดุอุปกรณ์	มีความรู้ความเข้าใจในการเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ได้อย่างเหมาะสมกับเนื้อหาเรื่องราว สามารถแก้ไขปัญหาขณะใช้สีแต่ละประเภท รวมถึงการดูแลรักษาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม	มีความรู้ความเข้าใจในการเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงานค่อนข้างดี สามารถแก้ไขปัญหาขณะใช้สี รวมถึงการดูแลรักษาได้ส่วนใหญ่	มีความรู้ความเข้าใจในการเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงานได้บ้างเป็นบางส่วน รวมถึงความสามารถในการแก้ไขปัญหาใช้วัสดุอุปกรณ์ค่อนข้างน้อย	มีความรู้ความเข้าใจในการเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงานได้น้อยมาก รวมถึงความสามารถในการแก้ไขปัญหาขณะใช้สีอุปกรณ์น้อยมาก	มีความรู้ความเข้าใจในการเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงานได้น้อยมากและแก้ไขปัญหาขณะใช้สี รวมถึงการดูแลรักษาไม่ได้

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ/ระดับคะแนน				
	ดีมาก (80-100)	ดี (70-79)	พอใช้ (60-69)	ปรับปรุง (50-59)	ไม่ผ่าน (ต่ำกว่า 50)
7. ความประณีต สมบูรณ์สวยงามของ ผลงาน	ผลงานมีความ ประณีต สมบูรณ์ สวยงาม ถูกต้องตาม หลักการจัด องค์ประกอบ ศิลป์ทั้งหมด และเสร็จตรง ตามเวลาที่ กำหนด	ผลงานมีความ ประณีต สมบูรณ์ สวยงาม ถูกต้องตาม หลักการจัด องค์ประกอบ ศิลป์โดยส่วน ใหญ่และเสร็จ ตรงตามเวลา ที่กำหนด	ผลงานมีความ ประณีต สมบูรณ์ สวยงาม ถูกต้องตาม หลักการจัด องค์ประกอบ ศิลป์บ้าง เล็กน้อย แต่ เสร็จตรงตาม เวลาที่กำหนด	ผลงานมีความ ประณีต สมบูรณ์ สวยงาม ถูกต้องตาม หลักการจัด องค์ประกอบ ศิลป์น้อยมาก และส่งผลงาน ช้ากว่าเวลาที่ กำหนด	ผลงานไม่มี ความประณีต สมบูรณ์และ ไม่ถูกต้องตาม หลักการจัด องค์ประกอบ ศิลป์ส่งผลงาน ช้ากว่าเวลาที่ กำหนดมาก

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ/ระดับคะแนน				
	ดีมาก (80-100)	ดี (70-79)	พอใช้ (60-69)	ปรับปรุง (50-59)	ไม่ผ่าน (ต่ำกว่า 50)
ด้านเจตคติ					
8. สนุกสนาน เพลิดเพลินและมีส่วน ร่วมในกิจกรรมการ เรียนการสอน	สนุกสนาน เพลิดเพลิน มี สมาธิและมี ส่วนร่วมใช้ เหตุผล ตัดสินใจใน การทำงาน ควบคุมตนเอง ในการใช้เวลา การทำงานตรง ตามที่กำหนด	สนุกสนาน เพลิดเพลิน มี สมาธิและมี ส่วนร่วมใช้ เหตุผลตัดสินใจ ในการทำงาน แต่ขาดการ ควบคุมตนเอง ในการใช้เวลา การทำงานตรง ตามที่กำหนด บ้างเป็น บางครั้ง	สนุกสนาน เพลิดเพลิน ในการปฏิบัติ กิจกรรม แต่ ขาดสมาธิและ การใช้เหตุผล ตัดสินใจใน การทำงาน รวมถึงขาด การควบคุม ตนเองในการ ใช้เวลาการ ทำงานที่ กำหนดโดย ส่วนใหญ่	สนุกสนาน เพลิดเพลิน เกินขอบเขต ขณะปฏิบัติ กิจกรรม ขาด สมาธิการใช้ เหตุผลในการ ตัดสินใจใน การทำงาน รวมถึงขาด การควบคุม ตนเองในการ ใช้เวลาการ ทำงานตามที่ กำหนดเป็น บางครั้ง	สนุกสนาน เกินขอบเขต ขาดสมาธิ การใช้ เหตุผลใน การตัดสินใจ ในการ ทำงาน รวมถึงขาด การควบคุม ตนเองใน การใช้เวลา การทำงาน ตามที่ กำหนด ตลอดเวลา

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ/ระดับคะแนน				
	ดีมาก (80-100)	ดี (70-79)	พอใช้ (60-69)	ปรับปรุง (50-59)	ไม่ผ่าน (ต่ำกว่า 50)
9. ความตั้งใจในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง	มีความตั้งใจในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง โดยวางแผนการทำงานและดำเนินงานอย่างมีระเบียบ ปรับปรุงแก้ไข ปฏิบัติหน้าที่การทำงานที่บกพร่องให้สมบูรณ์ตลอดเวลา	มีความตั้งใจในการปฏิบัติงาน โดยวางแผนการทำงานและดำเนินงานค่อนข้างมีระเบียบ โดยมีการปรับปรุงแก้ไข ปฏิบัติหน้าที่การทำงานที่บกพร่องโดยส่วนใหญ่	มีความตั้งใจในการปฏิบัติงาน เป็นบางครั้ง โดยปรับปรุงแก้ไข ปฏิบัติหน้าที่การทำงานที่บกพร่องค่อนข้างน้อย	มีการวางแผนการทำงานและดำเนินงานตามแผน โดยมีการปรับปรุงแก้ไข ปฏิบัติหน้าที่การทำงานที่บกพร่องน้อยมาก	ขาดการวางแผนการทำงานและไม่มีการวางแผนการทำงาน

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ/ระดับคะแนน				
	ดีมาก (80-100)	ดี (70-79)	พอใช้ (60-69)	ปรับปรุง (50-59)	ไม่ผ่าน (ต่ำกว่า 50)
10. กระตือรือร้น เอาใจใส่ในการเรียนและการทำงาน	กระตือรือร้น เอาใจใส่ในการเรียนและการทำงานด้วยความตั้งใจ ควบคุมตนเองในการใช้เวลาในการทำงานตามที่กำหนดตลอดเวลา	กระตือรือร้น เอาใจใส่ในการเรียนและการทำงานด้วยความตั้งใจ ควบคุมตนเองในการใช้เวลาในการทำงานตามที่กำหนดโดยส่วนใหญ่	กระตือรือร้น เอาใจใส่ในการเรียนและการทำงานด้วยความตั้งใจ ควบคุมตนเองในการใช้เวลาในการทำงานตามที่กำหนดค่อนข้างน้อย	กระตือรือร้น เอาใจใส่ในการเรียนและการทำงานด้วยความตั้งใจ ควบคุมตนเองในการใช้เวลาในการทำงานตามที	ไม่กระตือรือร้น เอาใจใส่ในการเรียนและการทำงาน

ดนตรีคลาสสิกที่ใช้ในการวิจัย

การกำหนดดนตรีที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้

1. ค้นคว้าเอกสารเกี่ยวกับดนตรีคลาสสิก จากชุด มิวสิค ฟอรั เดอะ โมซาร์ท เอฟเฟกต์ (Music for the Mozart Effect) เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดเพลงคลาสสิกที่ใช้ในการวิจัย
2. ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีคลาสสิกเพื่อคัดสรรเพลงคลาสสิกที่ผ่านการวิจัยว่ามีผลต่อการพัฒนาทางท้าวปัญญาและสมาธิของผู้เรียนจากงานวิจัยของ อาจารย์อริยะ สุพรรณเกษัช จากชุด มิวสิค ฟอรั เดอะ โมซาร์ท เอฟเฟกต์ (Music for the Mozart Effect) โดยคัดเลือกเพลงคลาสสิกของ MOZART ที่ใช้ในการวิจัย ชุด Music For The Mozart Effect Volume III - Unlock the Creative Spirit (เพื่อความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ) เป็นบทเพลงที่ช่วยให้เข้าถึงพลังความคิดสร้างสรรค์ ที่ซ่อนเร้นอยู่ภายใน พร้อมปลดปล่อยจินตนาการให้โดดเด่นออกมาอย่างไร้ขีดจำกัด เหมาะสำหรับเปิดคลอขณะทำกิจกรรมที่ต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการซึ่งในอัลบั้มชุดนี้มีทั้งหมด 12 เพลง ได้แก่

1. Dance #12 from the Twelve German Dances, K. 586
2. Andantino grazioso from Symphony #24 in Bb Major, K. 182
3. Twelve Piano Variations on "Ah, vous dirai-je, Maman," K. 265
4. The Sleighride Dance from Three German Dances, K. 605
5. Allegretto con Variazioni from the Clarinet Quintet in A Major, K. 581
6. Allegretto from the Quartet #21 in D Major, K. 575
7. Adagio-Allegro from the String Quartet in C Major, K. 465
8. Menuetto from Divertimento in D Major, K. 205
9. Allegretto grazioso from the Piano Sonata in Bb Major, K. 333
10. Tempo di menuetto from Piano Concerto #1 in D Major, K. 107
11. Andante from Symphony #4 in D Major, K. 19
12. Dance #19 from 12 German Dances, K. 586

ภาคผนวก จ

สำเนาใบตอบรับการตีพิมพ์บทความและบทความ

ที่ ศธ ๐๕๖๔.๑๔/๓๙๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
๑๐๖๑ อีสรภาพ ๑๕ แขวงหิรัญบุรี
เขตธนบุรี กรุงเทพฯ ๑๐๖๐๐

๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ตอบรับการส่งบทความวิจัยเพื่อพิจารณาลงตีพิมพ์ ใน “วารสารวิจัยบ้านสมเด็จเจ้าพระยา”

เรียน คุณนิศยา หงษ์ขุนทด

ตามที่ท่านได้ส่งบทความวิจัยวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบการวาดภาพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ โรงเรียนด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา” สาขาวิชาดนตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ทางบัณฑิตวิทยาลัย ได้รับบทความเรียบร้อยแล้วและจะดำเนินการตีพิมพ์เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ต่อไป

ทั้งนี้ หากมหาวิทยาลัยดำเนินการจัดพิมพ์รูปเล่มวารสารวิจัยบ้านสมเด็จเจ้าพระยาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จะจัดส่งให้ท่านในภายหลัง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารีวรรณ เอี่ยมสะอาด)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐-๒๔๗๓-๗๐๐๐ ต่อ ๑๘๑๐, ๑๘๑๓

โทรสาร ๐-๒๕๙๐-๑๗๘๖

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบการวาดภาพของนักเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา

The Learning Achievement through Classical Music with Picture Drawing for
Mathayomsuksa 2 Student, Dankhunthod School, NakhonRatchasima Province

นิตยา หงษ์ขุนทด

Nittaya Hongkhunthod

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบการวาดภาพ
ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียน
ด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 2 ห้องเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็น แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียน และ แบบประเมินวัดผลสัมฤทธิ์การวาดภาพ และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ
ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนโดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบการวาดภาพของนักเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมาสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : ดนตรีคลาสสิก, การวาดภาพ, ดนตรีคลาสสิกประกอบการวาดภาพ, โมซาร์ทเอฟเฟกต์

ABSTRACT

The purpose of this research was to study the learning achievement through classical music with
picture drawing for Mathayomsuksa 2 student, Dankhunthod School, Nakhon Ratchasima Province. The
sample included 2 classrooms of secondary students at Dankhunthod school. The research instruments
consisted of achievement test and achievement evaluation. Data was statistically analyzed in percentage, mean
score, standard deviation, and t-test.

The finding revealed that the learning achievement after using classical music with picture drawing
for Mathayomsuksa 2 student, Dankhunthod school, Nakhon Ratchasima Province was higher at .05 level of
significance.

Keywords: Classical music, Classical Music Complementary Drawing, Mozart Effect

บทนำ

ดนตรีมีส่วนเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของมนุษย์ โดยไม่จำกัดเพศ วัย ระดับการศึกษา หรือฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ดนตรีสำหรับบางคนอาจมีวัตถุประสงค์ เพื่อผ่อนคลายความตึงเครียด เพื่อความซาบซึ้งไปกับอารมณ์ของบทเพลง ในชีวิตประจำวันของเราเต็มไปด้วยจังหวะและทำนองเพลงมากมาย ดนตรีเสียงเพลงมีความผูกพันต่อมนุษย์อย่างมาก เริ่มตั้งแต่ทารกในครรภ์มารดา เมื่อได้ยินเสียงดนตรี จะมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อเสียงดนตรี ขึ้นอยู่กับความดังค่อย เสียงสูงต่ำ และจังหวะของดนตรี และเมื่อทารกคลอดออกมาจากครรภ์มารดาแล้วนั้น ทารกจะรู้สึกเพลิดเพลินขึ้นชมและแสดงความพอใจจากการได้ยินเสียงขับกล่อมของมารดา อาจกล่าวได้ว่า เพลงเป็นศิลปะวัฒนธรรมที่มีคุณค่าของคนทุกชาติ เป็นสื่อภาษาสากลที่ทั่วโลกจะเข้าใจกันได้โดยไม่มีกำแพง ขัดแย้ง ไม่เลือกเชื้อชาติ วรรณะ อายุ เพลงจึงเป็นสื่อในการสร้างสัมพันธภาพระหว่างมนุษย์ เพลงถือเป็นสื่อเอกภาพवादในการสื่อภาษา เป็นส่วนหนึ่งของชีวิตที่มนุษย์ยอมรับโดยไม่รู้ตัว

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จัดสาระการเรียนรู้ดนตรี ไว้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะที่มุ่งเน้นการส่งเสริมการพัฒนาให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มีจินตนาการทางศิลปะชื่นชมความงาม มีสุนทรียภาพความมีคุณค่า ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์ โดยได้กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ คุณภาพผู้เรียนตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ และให้ความสำคัญต่อสาระดนตรี ในมิติที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของชีวิต เพราะเสียงดนตรีสามารถกระตุ้นการทำงานของสมองและระบบต่างๆ ของร่างกายและนอกจากนั้นหลักสูตรยังได้เน้นให้มีการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ดนตรีนับว่าเป็น

วิชา ที่สามารถนำไปบูรณาการเข้ากับสาระวิชาอื่นๆ ได้ดี โดยการใช้ประกอบการจัดกระบวนการเรียนการสอน

อย่างไรก็ตาม ดนตรีมีหลายประเภทดนตรีประเภทหนึ่งที่นิยมใช้ในปัจจุบัน คือ ดนตรีคลาสสิก เพราะดนตรีคลาสสิกเปรียบเสมือนงานวาดภาพที่มีความงดงามมากๆ เพียงแต่งานนั้นเรามองเห็นไม่ได้ ด้วยตาเปล่าเสียงดนตรีสามารถส่งเสริมพัฒนาทางอารมณ์ เสริมสร้างความคิด จินตนาการ ช่วยกระตุ้นให้มีการแสดงออกในงานสร้างสรรค์ (เลิศ อานันท์, 2518, น.129) [3] ดังที่ นัยพินิจ และนิตยา ศษภักดี (2542) [4] กล่าวว่า ดนตรี มีคุณลักษณะหลายประการ โดยเฉพาะดนตรีคลาสสิก ที่มีเสียงสูงต่ำ และจังหวะต่อเนื่อง การเปิดเพลงให้เด็กฟังทำให้เขาแยกแยะเครื่องดนตรี เครื่องเป่า ซึ่งเป็นเรื่องของวาดภาพในสมองซีกขวา และยังได้สังเกตความถี่ ความห่างของจังหวะเพลง ซึ่งเป็นเรื่องของการคำนวณในสมองซีกซ้าย งานวิจัยอีกชิ้นหนึ่งให้เด็กฟังเพลงแล้วลองทำคณิตศาสตร์ พบว่า เด็กจะทำคณิตศาสตร์ ได้ดีกว่ากลุ่มที่ไม่ได้ฟังเพลง นอกจากนั้นเด็กที่ฟังเพลงบ่อยๆ จะไวต่อคลื่นเสียงต่างๆ ทำให้เด็กเรียนดนตรีได้ดี และสุขภาพจิตดีด้วย คังงานวิจัยเกี่ยวกับ The Mozart Effect ดนตรีคลาสสิกทางเลือกใหม่ของกาการพัฒนาศักยภาพสมองให้เกิดการเพิ่มพูนความทรงจำและความเฉลียวฉลาด (อริยะ สุพรรณเกษย์, 2543) [6] หลายปีที่ผ่านมา ได้มีการทดลองซึ่งได้แสดงให้เห็นว่าการฟังดนตรีคลาสสิกจะทำให้สามารถเพิ่มพูนความทรงจำได้ดีขึ้น

จากการศึกษาการใช้เพลงประกอบการเรียนการสอนถือว่าเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาอย่างหนึ่ง ในวงการการศึกษาของไทย มีบทบาทสำคัญที่จะช่วยในการเรียนการสอนได้ทุกวิชา กิจกรรมเกือบทุกอย่าง นับได้ว่ามีดนตรีเข้าไปเกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อมเสมอ ดังเห็นได้จาก ณรุทธ์ สุทธิจิตต์

(2541) [2] กล่าวไว้ว่า คนตรีช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการของเด็กช่วยพัฒนาด้านการตอบสนองทางอารมณ์ ปัญหา ภาษาร่างกาย ความเป็นเอกลักษณ์ที่สำคัญที่สุด คนตรีเป็นสิ่งที่ช่วยให้เด็กมีพัฒนาการทางด้านสุนทรียศาสตร์ สอดคล้องกับชัยณรงค์ เจริญพานิชกุล (2532, น.40) [1] ที่ได้พูดถึงบทบาทของผู้ปกครองในการช่วยให้ลูกเรียนรู้วาดภาพไว้ว่าการจัดคนตรีให้เด็กฟังบ่อยๆ จะช่วยให้เด็กมีประสบการณ์ทางการฟังและการแยกแยะได้ดีขึ้น เด็กจะเกิดความสุขไปกับเสียงเพลงจนสามารถสร้างความสัมพันธ์ระหว่างจังหวะของเสียงและลีลาของสีได้

ในปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปะด้านของทักษะการวาดภาพ พบว่านักเรียนเมื่อเรียนทักษะพื้นฐานการวาดภาพไปแล้ว เมื่อลงมือปฏิบัติการวาดภาพสื่อความหมายและเรื่องราวปรากฏภาพที่ออกมาสื่อความหมายความคิดสร้างสรรค์ได้ไม่ชัดเจนเทคนิคการวาดภาพการร่างภาพ และการระบายสีภาพวาดไม่ค่อยสวยงาม แต่ถูกต้องตามหลักการจัดองค์ประกอบศิลป์ ดังนั้นผู้วิจัย จึงได้ศึกษาค้นคว้าหาวิธีการสอนและสื่อการสอนเพื่อนำมาพัฒนาความสามารถและความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน โดยศึกษาจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยพบว่าดนตรีคลาสสิก สามารถนำมาใช้ในการสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอน เพื่อทำให้นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ มีสมาธิ อารมณ์ ผ่อนคลาย กล้าแสดงออก และแสดงความคิดจินตนาการอย่างอิสระมีผลงานที่แปลกใหม่ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาผลงานการวาดภาพสื่อความหมายและเรื่องราว โดยเลือกเพลงคลาสสิก จากชุด มิวสิก ฟอรั เดอะ โมซาร์ทเอฟเฟกต์ (Music for the Mozart Effect) เพื่อนำผลการวิจัยมาพัฒนาการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น และนำไปประยุกต์ใช้กับวิชาอื่นๆ ต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 2 ห้องเรียน ห้องละ 30 คน โดย ห้องที่ 1 เป็นกลุ่มควบคุม และห้องที่ 2 เป็นกลุ่มทดลอง ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย ด้วยวิธีการเจาะจง (Purposive sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 3 ส่วน ซึ่งได้แก่ ส่วนที่ 1 แผนการสอน ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ด้านการวาดภาพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ส่วนที่ 2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 20 ข้อ เป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบชนิด 4 ตัวเลือก และส่วนที่ 3 แบบประเมินวัดผลสัมฤทธิ์การวาดภาพ โดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบการวาดภาพ โดยประเมินวัดผลสัมฤทธิ์การวาดภาพ 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และ ด้านเจตคติ

การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัย แบบการทดลองจริง (True Experimental Design) โดยใช้ แบบแผนการทดลองแบบ (Pretest Posttest Control Group Design) โดยมุ่งเน้นการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่เกิดจากการสุ่มจากกลุ่มประชากรจำนวน 2 กลุ่ม ผู้วิจัยได้ทำการทดลองและเก็บข้อมูล กับกลุ่มตัวอย่างประชากร คือของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา รวมทั้งสิ้น 5 สัปดาห์ จำนวน 10 ชั่วโมง การเรียนการสอน มีลำดับขั้นตอน ในการดำเนินการทดลองดังต่อไปนี้ ขั้นตอนที่ 1 จัดปฐมนิเทศ เพื่อทำความเข้าใจกับนักเรียนถึงวิธีการเรียน บทบาทของนักเรียน ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และวิธีการวัดและประเมินผล ขั้นตอนที่ 2 นำแผนการสอนวิชาทัศนศิลป์ เกี่ยวกับการวาดภาพโดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบไปดำเนินการทดลองกับนักเรียน จำนวน 5

สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง ชั้นตอนที่ 3 นำผลงาน ภาพวาดระบายสีจำนวน 240 ภาพมาวิเคราะห์โดยใช้แบบ ประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วาดภาพ โดยใช้ดัชนี คลาสสิกประกอบมาให้คะแนนและวิเคราะห์หาค่าร้อยละเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วาดภาพ และ ชั้นตอนที่ 4 รวบรวมข้อมูลทั้งหมดเพื่อนำมาศึกษา วิเคราะห์ แล้วจึงสรุปผลโดยการหาค่าทางสถิติและ นำเสนอในรูปแบบของตารางพร้อมทั้งอภิปรายผล

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

จากการที่ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลและ วิเคราะห์ข้อมูลพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ดัชนีคลาสสิกประกอบการวาดภาพของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนสูงกว่าก่อน เรียนวาดภาพ ดังเห็นได้จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ดัชนีคลาสสิกประกอบการวาดภาพจาก แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 20 ข้อ เป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบชนิด 4 ตัวเลือก คะแนนเฉลี่ยหลังเรียน ($\bar{X} = 17.37$) สูงกว่าก่อน เรียน ($\bar{X} = 7.7$) วาดภาพเมื่อทดสอบความแตกต่าง ของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มโดยทดสอบค่าที (t-test) แล้ว พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากแบบ ประเมินวัดผลสัมฤทธิ์การวาดภาพ โดยใช้ดัชนี คลาสสิกประกอบการวาดภาพคะแนนเฉลี่ยหลัง เรียน ($\bar{X} = 90.06$) สูงกว่าก่อนเรียนวาดภาพ ($\bar{X} = 59.03$) เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ระหว่างกลุ่มโดยทดสอบค่าที (t-test) แล้วพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05, ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียน ระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง พบว่าจะแนะนำหลังการเรียนวาดภาพของกลุ่ม ควบคุม มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน ($\bar{X} = 17.07$) และ

กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน ($\bar{X} = 17.37$) เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม โดยทดสอบค่าที (t-test) แล้วพบว่าไม่มีความ แตกต่างกัน, ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของนักเรียนกลุ่ม ควบคุมและกลุ่มทดลองจากแบบประเมินวัด ผลสัมฤทธิ์การวาดภาพ โดยใช้ดัชนีคลาสสิก ประกอบการวาดภาพ พบว่าจะแนะนำหลังการเรียน วาดภาพของกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน ($\bar{X} = 79.93$) และกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยหลัง เรียน ($\bar{X} = 90.07$) เมื่อทดสอบความแตกต่างของ ค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มโดยทดสอบค่าที (t-test) แล้ว พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ ระดับ .05, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ดัชนี คลาสสิกประกอบการ วาดภาพของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ทั้ง 3 กิจกรรม ผู้วิจัยได้ สร้างแบบประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วาดภาพ โดยใช้ดัชนีคลาสสิกประกอบ โดยสร้างข้อคำถามให้ ครอบคลุมกับประเด็น ที่ต้องการวัด ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ 3 ข้อ ด้านทักษะ 4 ข้อ และ ด้านเจตคติ 3 ข้อ ซึ่งจะทำการตรวจให้คะแนนและวิเคราะห์ จากผลงานการวาดภาพของนักเรียนตามเกณฑ์ที่ กำหนด และนำคะแนน ในด้านต่างๆ มาหาค่าเฉลี่ย ร้อยละพบว่าผลการวาดภาพของนักเรียนโดยใช้ ดัชนีคลาสสิกประกอบการวาดภาพดีขึ้นเป็นลำดับ ภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก ทุกกิจกรรม ($\bar{X} = 90.07$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การสื่อ ความหมายและนำเสนอเรื่องราว มีคะแนนสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 93.33 เมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่า ด้านความรู้ นักเรียนสื่อความหมายและนำเสนอ เรื่องราวสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 93.33 ด้านทักษะ นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์สูงที่สุด คิดเป็นร้อย ละ 91.33 ด้านเจตคตินักเรียนสนุกสนาน เพลิดเพลิน และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการ

สอนสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 93 ทั้งนี้เกิดจากดนตรี และสุนทรียะทางดนตรีเป็นพื้นฐานของความสัมพันธ์ ทางทักษะ ความรู้และอารมณ์ เป็นความสามารถในการ วิเคราะห์สิ่งที่แลเห็น ได้ยิน สัมผัส ทั้งต่อผลงานศิลปะ และผลที่ได้รับจากสุนทรียะศึกษานั้น มีส่วนช่วยให้ พัฒนาความสามารถเฉพาะตัวต่อศิลปะสูงขึ้น ซึ่ง พื้นฐาน ในการที่จะเกิดแรงบันดาลใจ ในการสร้าง ผลงานศิลปะ จากการฟังดนตรีคลาสสิก สอดคล้องกับ วิรัช ชูชูสูงเนิน (2520) [5] กล่าวถึงดนตรีว่ามาจาก พื้นฐานที่สำคัญ 3 ประการ คือ 1) ความปรารถนาของ มนุษย์ (Human Desire) 2) จากพรสวรรค์ (Talent) 3) ตั้งแวดล้อม (Environment) ด้านผลสัมฤทธิ์การวาด ภาพโดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบการวาดภาพ 3 กิจกรรมจากการวิจัยพบว่าการใช้ ดนตรีคลาสสิกของ โมซาร์ทในอัลบั้ม Music For The Mozart Effect Volume III - Unlock the Creative Spirit เพื่อความคิด สร้างสรรค์และจินตนาการ เนื่องจากว่า เพลงใน อัลบั้มนี้เป็นบทเพลงที่ช่วยให้เข้าถึงพลังความคิด สร้างสรรค์ ที่ซ่อนเร้นอยู่ภายในพร้อมปลดปล่อย จินตนาการให้โลดแล่นออกมาอย่างไร้ขีดจำกัดเหมาะ สำหรับเปิดคลอขณะทำกิจกรรมที่ต้องใช้ความคิด สร้างสรรค์ และจินตนาการซึ่งในอัลบั้มชุดนี้มีทั้งหมด 12 บทเพลง มีความไพเราะ สามารถถ่ายทอดถึงความ สดใส สดชื่น ความน่ารักหรือความเศร้าไว้ในบท เพลงด้วยความสามารถในการเรียบเรียงเสียง ประสาน ของ โมซาร์ท ส่งผลให้นักเรียนมีการสื่อ ความหมาย และนำเสนอเรื่องราวโดยมีคะแนนเฉลี่ย คิดเป็นร้อยละ 89.67 สูงที่สุด รองลงมาคือนักเรียน มี ความสนุกสนานเพลิดเพลิน และมีส่วนร่วมในกิจกรรม การเรียนการสอนโดยมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 90.11 อีกทั้งดนตรีคลาสสิกของโมซาร์ทส่งผลให้นักเรียนมี ความคิดสร้างสรรค์โดยมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อย ละ 90 นักเรียนยังสามารถเลือกใช้สีที่เหมาะสมกับ เนื้อหาเรื่องราวของภาพ โดยมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ

87.67 ในด้านการจัดองค์ประกอบของภาพมีคะแนนเฉลี่ย คิดเป็นร้อยละ 87.56 นักเรียนมีเทคนิควิธีการในการวาด ภาพพระบายสี โดยมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 86.67 นักเรียนกระตือรือร้นเอาใจใส่ในการเรียน การทำงาน โดยมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 86.22 นักเรียนความ ตั้งใจในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องโดยมีคะแนนเฉลี่ย คิดเป็นร้อยละ 85.89 นักเรียนความประณีตสมบูรณ์ สวยงามของผลงานโดยมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 84.56 นักเรียนความสามารถในการใช้วัสดุอุปกรณ์ โดย มีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 82.67 ซึ่งอาจเป็นผล เนื่องมาจาก การนำดนตรีคลาสสิกเข้ามาบูรณาการ กับการเรียนศิลปะ เป็น การสร้างบรรยากาศทางการ เรียนซึ่ง อารมณ์ ใจเที่ยง (2540, น.224) [7] ได้กล่าวว่า การจัดบรรยากาศในชั้นเรียน คือการ จัดภาพ แวดล้อมในชั้นเรียน ให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนการ สอน เพื่อช่วยส่งเสริมให้กระบวนการเรียนการสอน ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและช่วยสร้างความ สนใจใฝ่รู้ ใฝ่ศึกษา ตลอดจนช่วยสร้างความมี ระเบียบวินัยให้แก่ผู้เรียน บรรยากาศการเรียนที่ นักเรียนพอใจ จะทำให้นักเรียนมีความสุขในการ เรียน และการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมในชั้นเรียน ด้านของสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนศิลปะ โดยเฉพาะสภาพแวดล้อมภายในห้อง ปฏิบัติงาน ศิลปะ ควรเป็นห้องเรียนที่แยกเป็นเอกเทศต้อง กว้างขวาง เพื่อการเคลื่อนไหวคล่องตัวของผู้เรียน และมีความแตกต่างจากห้องเรียนธรรมดา

สรุป

จะเห็นได้ว่าการสอนการวาดภาพ โดยใช้ ดนตรีคลาสสิกประกอบ ของนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2 มีผลสัมฤทธิ์ด้านเนื้อหาความรู้ และด้านการวาดภาพพระบายสี หลังการการเรียนสูง กว่าก่อนการเรียน ทั้งนี้เกิดจากดนตรีและสุนทรียะ ทางดนตรีเป็นพื้นฐานของความสัมพันธ์ทางทักษะ

ความรู้และอารมณ์ เป็นความสามารถในการวิเคราะห์สิ่ง
ที่แลเห็น ได้ยิน สัมผัส ทั้งต่อผลงานศิลปะ และผล
ที่ได้รับจากสุนทรียะศึกษานั้น มีส่วนช่วยให้พัฒนา
ความสามารถเฉพาะตัวต่อศิลปะสูงขึ้น ซึ่งพื้นฐาน
ในการที่จะเกิดแรงบันดาลใจในการสร้างผลงานศิลปะ
จากการฟังดนตรีคลาสสิก

กิตติกรรมประกาศ

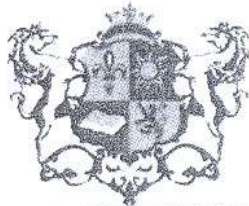
วิทยานิพนธ์เล่มนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณา
เป็นอย่างยิ่งจากการให้คำปรึกษา และข้อเสนอแนะ
ตลอดจนการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในด้าน
ต่างๆ ของอาจารย์รศ.ดร.โกวิทย์ ชันชศิริ ประธาน
กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์รศ.ดร.มนัส
วัฒน์ไชยยศ กรรมการ อาจารย์ ผศ.บรรจง ชล
วิโรจน์ กรรมการ อาจารย์อนุรักษ์ บุญแจ
กรรมการ และอาจารย์จิระพันธ์ อ่อนเถื่อน
กรรมการและเลขานุการ ที่ทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้
มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ
เป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชา
ดนตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
สาขาวิชาดนตรี(ดนตรีศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏ
บ้านสมเด็จเจ้าพระยา ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาให้
คำแนะนำ อบรมสั่งสอนถึงวิธีการกระบวนการที่
จะได้มาซึ่งความรู้อันเป็นประโยชน์ต่อการทำ
วิทยานิพนธ์ รวมทั้งกำลังใจ ห่วงใยมาโดยตลอด
และขอกราบขอบพระคุณคณะผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ที่
ให้ความอนุเคราะห์ ให้คำปรึกษาและเสียสละเวลา
ในการตรวจสอบ แนะนำแนวทางปรับปรุงเครื่องมือ
ในการทำวิจัยทุกขั้นตอน ขอขอบคุณผู้อำนวยการ
และคณะครูโรงเรียนด้านขุนทด ที่อำนวยความสะดวก
สะดวกและอนุญาตให้ใช้สถานที่ รวมถึงนักเรียน
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทำวิจัย ซึ่งให้ความร่วมมือ
เป็นอย่างดี

เอกสารอ้างอิง

- [1] ชัยณรงค์ เจริญพาณิชย์กุล. (2532). พัฒนาการ
ด้วยศิลปะ. พิมพ์ครั้งที่ 2.กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์รักลูก.
- [2] ณรุทธ์ สุทธจิตต์.(2541). จิตวิทยาการสอนดนตรี.
กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- [3] นัยพินิจ และ นิตยา คชภักดี. (2542). ดนตรี
คลาสสิกเพื่อการพัฒนาสมองเด็ก.
เอกสารประกอบการสัมมนา ในโครงการ Mead
Johnson Smart Symphony . กรุงเทพฯ : Mead
Johnson.
- [4] เลิศ อานันทะ. (2518). ศิลปะกับเด็ก.
กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ กราฟิการ์ต.
- [5] วิรัช ชูสูงเนิน. (2520). ดนตรีสำหรับเด็ก
ประถมศึกษา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ พิษณุโลก.
- [6] อธิชะ สุพรรณเกษย์. (2543). พัฒนา E.Q ด้วย
เสียงเพลง. กรุงเทพมหานคร : มหาจุฬาลงกรณ์
วิทยาลัย.
- [7] อารณ ใจเที่ยง. (2540). หลักการสอน.
กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.

ภาคผนวก ฉ
สำเนาประกาศนียบัตรภาษาอังกฤษ

KINGS INTERNATIONAL
BUSINESS SCHOOL

This is to certify that

NITTAYA HONGKHUNTHOD

having successfully attended the prescribe competency
requirements has therefore been awarded

**Certificate of Accomplishment
In
English for Thesis Writing**

Conducted in Singapore
September 2011

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Joxer Tang', written over a horizontal line.

Mr Joxer Tang
Chief Executive Officer

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ- นามสกุล	นางนิตยา หงษ์ขุนทด
วัน เดือน ปีเกิด	20 มกราคม 2519
สถานที่เกิด	ตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรี(ค.บ.) สาขาคอนตรีศึกษา สถาบันราชภัฏนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา
ตำแหน่งและสถานที่ทำงาน	ครู ชำนาญการ โรงเรียนค่านขุนทด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5
พ.ศ. 2540	
พ.ศ.2550 -ปัจจุบัน	